

TILINPÄÄTÖS 2023

ROVANIEMEN KAUPUNKI

KAUPUNGINJOHTAJAN KATSAUS

Vuonna 2023 kaupungin toimintaan vaikuttivat merkittävät paikalliset, valtakunnalliset ja globaalit tekijät.

Naapurimme Venäjän hyökkäyssota Ukrainassa jatkui, Suomi liittyi Naton jäseneksi ja solmi puolustusyhteistyösopimuksen Yhdysvaltojen kanssa. Sote-uudistuksen myötä sosiaali- ja terveyspalvelut siirtyivät kunnilta hyvinvointialueen vastuulle vuoden 2023 alusta, mikä vaikuttaa keskeisesti kuntien toimintaan ja talouteen.

Rovaniemellä väkiluku kasvoi jo 21. vuotta peräkkäin ja ylitti 65 000 asukkaan rajan. Asukasmäärää kasvatti muuttoliike, josta merkittävä osa on kansainvälistä. Tässä näkyy muun muassa viime vuonna kotikunnan Rovaniemeltä saaneiden ukrainalaisten lukumäärä.

Myös matkailu jatkoi vahvaa kasvuaan. Rovaniemen matkailussa ylitettiin viime vuonna miljoonan yöpymisen raja. Kasvatvat matkailijamäärät haastavat paitsi esimerkiksi majoituskapasiteettia myös kaupungin palveluita. Meidän on mietittävä, miten saadaan tasapainotettua matkailusta tulevat hyödyt ja toisaalta sen aiheuttamat investointitarpeet sekä mahdollistetaan ympärivuotinen matkailu.

Keskeiset lapsiin ja nuoriin kohdistuvat kaupungin investoinnit etenivät viime vuonna toteutusvaiheeseen, kun Vaaranlammen ja Napsun uusien monitoimitalojen rakennustyöt alkoivat. Valtuusto päätti myös Hirvaan osayleiskaavasta, joka mahdollistaa päiväkodin ja pientalojen rakentamisen Häkinvaaran alueelle. Vuoden 2023 poikkeuksellisten tulojen mahdollistamista hyvästä tuloksesta olemme voineet tehdä investointivaroja kouluihin kohdistuviin tuleviin investointeihin.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi vuoden 2023 aikana keskustan alueelle merkittäviä asemakaavoja, kuten Sairaalanpuiston ja Valionrannan asemakaavat. Nämä kehittävät kaupunkiympäristöä ja luovat uusia asumisen ja yrittämisen edellytyksiä.

Kertaluonteiset erät paransivat tulosta – edessä vaikeat vuodet

Rovaniemen kaupungin vuoden 2023 tilinpäätös on 9,3 miljoonaa euroa ylijäämäinen. Koko kaupunkikonsernin tilinpäätös on 28,5 miljoonaa euroa ylijäämäinen ja kumulatiivinen ylijäämä on 200,4 miljoonaa euroa.

Vuodesta tekivät erityisen etenkin aiemmille vuosille kuuluvat, viiveellä maksetut verohännät, joiden vaikutus kaupungin tulokseen oli arviolta 15 miljoonaa euroa. Kaupunki sai vuonna 2023 myös poikkeuksellisen suuret osinkotulot.

Viime vuoden hyvä tulos ei vapauta meitä tulevien vuosien tarkalta taloudenpidolta. Talouden perusrakenne, eli tulot ja menot, ei ole tasapainossa. Kuntien talouden ennustetaan nyt heikentyvän nopeasti. Paineita aiheuttavat julkisen talouden tilanne ja sote-uudistuksen myötä muuttunut kuntien rahoituspohja, verokehityksen hidastuminen sekä korkokulujen ja henkilöstökulujen kasvu.

Tulevina vuosina kaupungin on hillittävä menojaan ja löydettävä kustannustehokkaita toimintatapoja palvelujen järjestämiseksi. Kaupunkikonsernia tulee kehittää entistä tehokkaammaksi ja kokonaisuutta hyödyntäväksi. Monen muun kaupungin ja kunnan tapaan Rovaniemi on aloittanut talouden tasapainottamistyön tavoitteena saada talous tasapainoon vuoteen 2027 mennessä. Tämä vaatii kaupungin toimintakatteen vahvistamista 10 miljoonalla eurolla.

Vaikka edessä on taloudellisesti vaikeita vuosia, luotan siihen, että Rovaniemi pärjää vastuullisella taloudenpidolla. Kaupungin talouteen kertynyt kumulatiivinen ylijäämä viime vuosilta auttaa meitä tekemään nyt kestäviä päätöksiä. Rakentakaamme yhteistyössä hyvää tulevaisuutta Rovaniemelle.

Kunnioittavasti
Ulla-Kirsikka Vainio
Kaupunginjohtaja

SISÄLLYS

KAUPUNGINJOHTAJAN KATSAUS	2
1 OLENNAISET TAPAHTUMAT TOIMINNASSA	7
1.1 Kunnan hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset.....	7
1.2 Henkilöstöraportti	14
1.3 Selonteko sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä	14
1.3.1 Selonteko konsernivalvonnan ja konserniohjauksen järjestämisestä	15
1.4. Arvio merkittävistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittämiseen vaikuttavista seikoista.....	15
1.4.1 Muut ei-taloudelliset asiat	16
1.5 Kaupunkistrategian seurantamittarit.....	17
2 OLENNAISET TAPAHTUMAT TALOUDESSA	19
2.1 Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys.....	19
2.2 Julkinen talous	21
2.3 Kuntatalous	23
2.4 Rovaniemen peruskaupungin talous.....	24
2.5 Rovaniemen kaupunkikonsernin talous.....	26
2.6 Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä.....	27
3 TOIMINTAYMPÄRISTÖN MUUTOKSET	29
3.1 Väestö, elinkeinot ja työllisyys.....	29
3.1.2 Elinkeinot ja työllisyys	31
3.3 Ympäristöasiat	35
4 KOKONAISTALouden KEHITYS.....	38
4.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen	38
4.1.1 Peruskaupungin tuloslaskelma ja tunnusluvut	38
4.2 Toiminnan rahoitus	40
4.2.1 Peruskaupungin rahoituslaskelma ja tunnusluvut.....	40
4.3 Rahoitusasema ja sen muutokset	42
4.3.1 Peruskaupungin tase ja tunnusluvut	42
4.4 Kokonaistulot ja -menot	47
4.5 Hallituksen esitys tilikauden tuloksen käsittelystä	49
4.5.1 Talouden tasapainottamistoimenpiteet	49
5 TOIMINNALLISTEN JA TALOUDELLISTEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN	50
5.1 Käyttötalousosa	50

5.1.1 Tarkastuslautakunta.....	51
5.1.2 Keskusvaalilautakunta.....	55
5.1.3 Kaupunginhallitus	57
5.1.3.1 Tilapalvelukeskus	72
5.1.4 Hyvinvointilautakunta	77
5.1.5 Sivistyslautakunta	95
5.1.6 Elinvoimalautakunta	112
5.1.7 Tekninen lautakunta	120
5.1.8 Ympäristölautakunta	126
5.2. Tuloslaskelmaosan toteutuminen	131
5.3. Investointiosan toteutuminen	133
5.3.1 Kaupunginhallituksen investoinnit.....	135
5.3.2 Hyvinvointilautakunnan investoinnit	137
5.3.3 Sivistyslautakunnan investoinnit	138
5.3.4 Teknisen lautakunnan investoinnit	139
5.3.5 Kaupunkikonsernin investoinnit.....	140
5.4. Rahoitusosan toteutuminen	141
5.5 Yhteenveto valtuuston hyväksymien sitovien toimintakatteiden toteutumisesta	142
6 TILINPÄÄTÖSLASKELMAT	143
6.1 Peruskaupungin tuloslaskelma	143
6.2 Peruskaupungin tase	143
6.3 Peruskaupungin rahoituslaskelma	147
6.4 Kaupunkikonsernin tuloslaskelma.....	148
6.5 Kaupunkikonsernin tase.....	149
6.6 Kaupunkikonsernin rahoituslaskelma	152
7 KAUPUNKIKONSERNIN JA KONSERNIYHTIÖIDEN TOIMINTA JA TALOUS	154
7.1 Kaupunkikonsernin tuloslaskelma ja tunnusluvut.....	155
7.2 Kaupunkikonsernin rahoituslaskelma ja tunnusluvut	157
7.3 Kaupunkikonsernin tase ja tunnusluvut.....	159
7.4 Kaupunkikonsernin ja tytäryhtiöiden sekä kuntayhtymien tuloksen muodostuminen	162
7.5 Merkittävimpien tytäryhtiöiden toiminta ja talous.....	164
7.5.1 Neve Oy	164
7.5.2 Rovaseudun Markkinakiinteistöt Oy	170
7.5.3 Napapiirin Residuum Oy	174

7.5.4 Työterveys Lappica Oy.....	178
7.5.5 Kiinteistö Oy Lappi Areena	184
7.6 Kuntayhtymien toiminta ja talous	187
7.6.1 Rovaniemen Koulutuskuntayhtymä	187
7.6.2 Ounastähti Kehittämiskuntayhtymä	196
7.7 Muiden konserniyhteisöjen toiminta ja talous.....	199
7.7.1 Lapin Alueteatteriyhdistys Ry	199
7.7.2 Rovaniemen kylien kehittämissäätiö sr	202
7.7.3 Eduro-säätiö sr	205
8 TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT	212
8.1 Kaupungin ja konsernin tilinpäätöksen laatimisperiaatteet.....	212
8.2 Tuloslaskelman liitetiedot.....	216
8.3 Taseen liitetiedot.....	220
8.3.1 Taseen vastaavia koskevat liitetiedot.....	220
8.3.2 Taseen vastattavia koskevat liitetiedot.....	224
8.3.3. Vakuudet ja vastuusitoumukset	228
8.3.4 Vakuudet ja takaukset	229
8.3.5 Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt	231
8.4. Henkilöstöä koskevat liitetiedot	233
8.5. Muut eriytetyt laskelmat	234
8.5.1. Tilapalvelukeskuksen eriytetyt laskelmat.....	235
9 KÄYTETYT KIRJANPITOKIRJAT	237
10 TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUKSET	238

1 OLENNAISET TAPAHTUMAT TOIMINNASSA

1.1 Kunnan hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset

1.1 Rovaniemen kaupungin hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset

Kaupunginvaltuusto 1.1.-31.12.2023

Kertomusvuonna kaupunginvaltuusto kokoontui yhdeksän (9) kertaa ja käsitteli 150 asiaa. Kaupunginvaltuustossa on 51 jäsentä.

Kaupunginvaltuuston puheenjohtaja Autto Heikki (KOK)

Kaupunginvaltuuston 1. varapuheenjohtaja Lakkala Pertti (KESK)

Kaupunginvaltuuston 2. varapuheenjohtaja Näkkäläjärvi Mikkel (SDP 30.6.) asti ja Kajula Eemeli (SDP 1.7.) alkaen. (1)

Kaupunginvaltuuston 3. varapuheenjohtaja Mikkola Juha-Pekka (PS 30.6.) asti ja Ramberg Henri (VAS 1.7.) alkaen. (2)

Jäsenet

Alanne-Kunnari Päivi	KESK	Rapo Harri	SDP
Alaoja Päivi	KOK	Björkbacka Kalervo	RoMu
Alariesto Heidi	KESK	Heikkilä Terhi	SDP
Aula Jukka	KESK	Henttunen Matti	PS
Autto Heikki	KOK	Hokkanen Riitta-Maija	KD
Björkbacka Joni	PS	Huhmarniemi Maria	VIHR
Huutola Matti	VAS	Huhtalo Kaisu	KESK
Jaatinen Petri	KOK	Koskiniemi Tuomas	PS
Jolanki Mari	KESK	Kuula Elina	KOK
Junttila Susanna	KESK	Lakkala Pertti	KESK
Jylhä Reijo	KOK	Lampela Jouko	PS
Kajula Eemeli	SDP	Lohi Markus	KESK
Keränen Miikka	VIHR	Luiro Heikki	KESK
Kerätär Raija	KESK	Luoma Sanna	KOK
Keski-Panula Ella	VIHR	Mikkola Juha-Pekka	PS
Korteniemi Elina	KESK	Mustonen Reetta	KOK
Niukkanen Kimmo	SDP	Mällinen Maria-Riitta	SDP
Näkkäläjärvi Mikkel (3) (12.12.2023 asti)	SDP	Rundgren Marjo	SDP
Holm Elina (4) (12.12.2023 alkaen)	SDP	Ruohomäki Marko	KOK
Ojala-Niemelä Johanna	SDP	Ikonen Mari	VAS
Outila Tiina	VAS	Seppänen Sara	PS
Ovaskainen Hannu (5)		Tapio Riku	KESK
Liinamaa Riitta	SDP	Tarvainen Laura	VIHR
Pohja Petteri	KOK	Tolonen Timo	PS

Puuronen Vesa	VAS	Yeasmin Nafisa	KOK
Ramberg Henri	VAS	Ylipahkala Jani	PS

Kaupunginvaltuuston vuoden 2023 aikana tapahtuneet muutokset:

- (1) Kaupunginvaltuusto 19.6. § 73 valitsi 2. varapuheenjohtajaksi Kajula Eemelin (SDP) jäljellä olevaksi toimikaudeksi.
- (2) Kaupunginvaltuusto 19.6. § 73 valitsi 3. varapuheenjohtajaksi Ramberg Henrin (VAS) jäljellä olevaksi toimikaudeksi.
- (3) Kaupunginvaltuusto 11.12. § 136 myönsi Mikkel Näkkäljärvelle eron kaupunginvaltuuston jäsenyydestä 12.12.2023 alkaen.
- (4) Elina Holm nousi valtuustoon poistuneen Näkkäljärven tilalle 12.12.2023 alkaen.
- (5) Hannu Ovaskainen erotettiin perussuomalaisten valtuustoryhmästä 27.4.2023.

Kaupunginhallitus 1.1.-31.12.2023

Kertomusvuonna kaupunginhallitus kokoontui 25 kertaa ja käsitteli 423 asiaa. Kaupunginhallituksessa on 11 jäsentä.

Kaupunginhallituksen puheenjohtaja Junttila Susanna

Kaupunginhallituksen 1. varapuheenjohtaja Kajula Eemeli (30.6.2023 asti), Näkkäljärvi Mikkel (1) (1.7.2023-26.9.2023) ja Mällinen Maria-Riitta (26.9.2023 alkaen) (3)

Kaupunginhallituksen 2. varapuheenjohtaja Alaoja Päivi

Jäsenet

Alaoja Päivi	KOK	Rapo Harri (4) (18.9.2023 alkaen)	SDP
Heikkilä Terhi (5) (30.6.2023 asti)	SDP	Keränen Miikka	VIHR.
Mällinen Maria-Riitta	SDP	Alanne-Kunnari Päivi	KESK
Junttila Susanna	KESK	Ramberg Henri (5) (30.6.2023 asti)	VAS
Jylhä Reijo	KOK	Ikonen Mari (5) (1.7.2023 alkaen)	VAS
Tapio Riku	KESK	Seppänen Sara (5) (30.6.2023 asti)	PS
Kajula Eemeli (30.6.2023 asti)	SDP	Koskiniemi Tuomas (5) (1.7.2023 alkaen)	PS
Näkkäljärvi Mikkel (2) (1.7.2023-18.9.2023)	SDP	Tolonen Timo	PS

Kaupunginhallituksen vuoden 2023 aikana tapahtuneet muutokset:

- (1) Kaupunginvaltuusto 19.6. § 74 valitsi Näkkäljärven kaupunginhallituksen 1. varapuheenjohtajaksi 1.7. alkaen.
- (2) Kaupunginvaltuusto myönsi kokouksessaan 25.9. § 93 Mikkel Näkkäljärvelle eron kaupunginhallituksen jäsenyydestä ja 1. varapuheenjohtajan tehtävistä 26.9. alkaen.
- (3) Kaupunginvaltuusto 25.9. § 93 Mällinen Maria-Riitta valittiin kaupunginhallituksen 1. varapuheenjohtajaksi jäljellä olevaksi toimikaudeksi 26.9. alkaen.
- (4) Harri Rapo valittiin kaupunginvaltuuston 25.9. § 93 kaupunginhallituksen jäseneksi 26.9. lukien.

(5) Kaupunginvaltuusto 19.6 § 74 valitsi kaupunginhallituksen jäsenet uudelle toimikaudelle 1.7. alkaen.

Kaupungin organisaatio ja tilivelvollisten määrittely

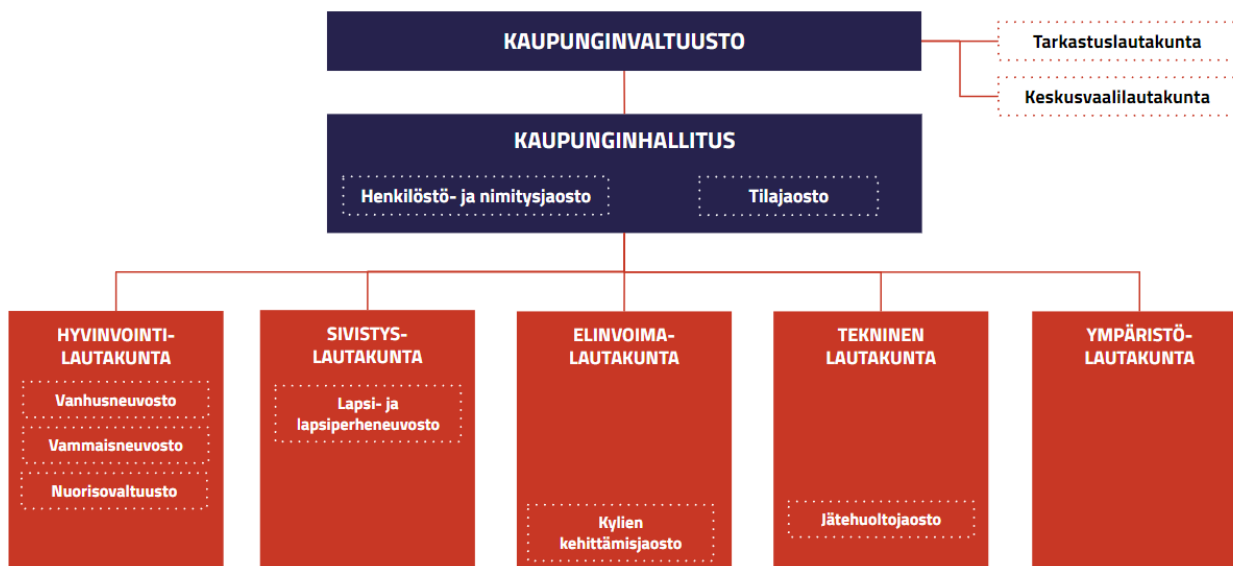
Rovaniemen kaupungin hallinnon järjestäminen sekä toiminnan ja talouden ohjaaminen perustuu vuonna 2023 kaupunginvaltuuston 19.6.2023 § 70 mukaiseen päivitettyyn hallintosääntöön, joka on astunut voimaan 1.9.2023. Rovaniemen kaupungissa on käytössä sekä henkilöstö- että toimielinorganisaatio. Ylintä päätäntävaltaa käyttää valtuusto. Kaupunginvaltuuston alaisuuteen kuuluvat tarkastus- ja keskusvaalilautakunta sekä kaupunginhallitus, jonka vastuulla on päätösten valmistelu ja täytäntöönpano. Vuoden 2023 syksyllä uudistettiin organisaatiota, jolloin perustettiin myös uusi toimiala, tekniset palvelut.

Kaupunginhallituksen alaisuuteen kuuluvat lautakunnat ja tila- sekä henkilöstö- ja nimitysjaosto. Kaupunginhallitus on jakanut toimintaansa edelleen lautakunnille, joista kukin vastaa Rovaniemen kaupungin hallintosäännön 2. luvun toimielinorganisaation mukaisista erikseen määritellyistä tehtävistä ja tavoitteista.

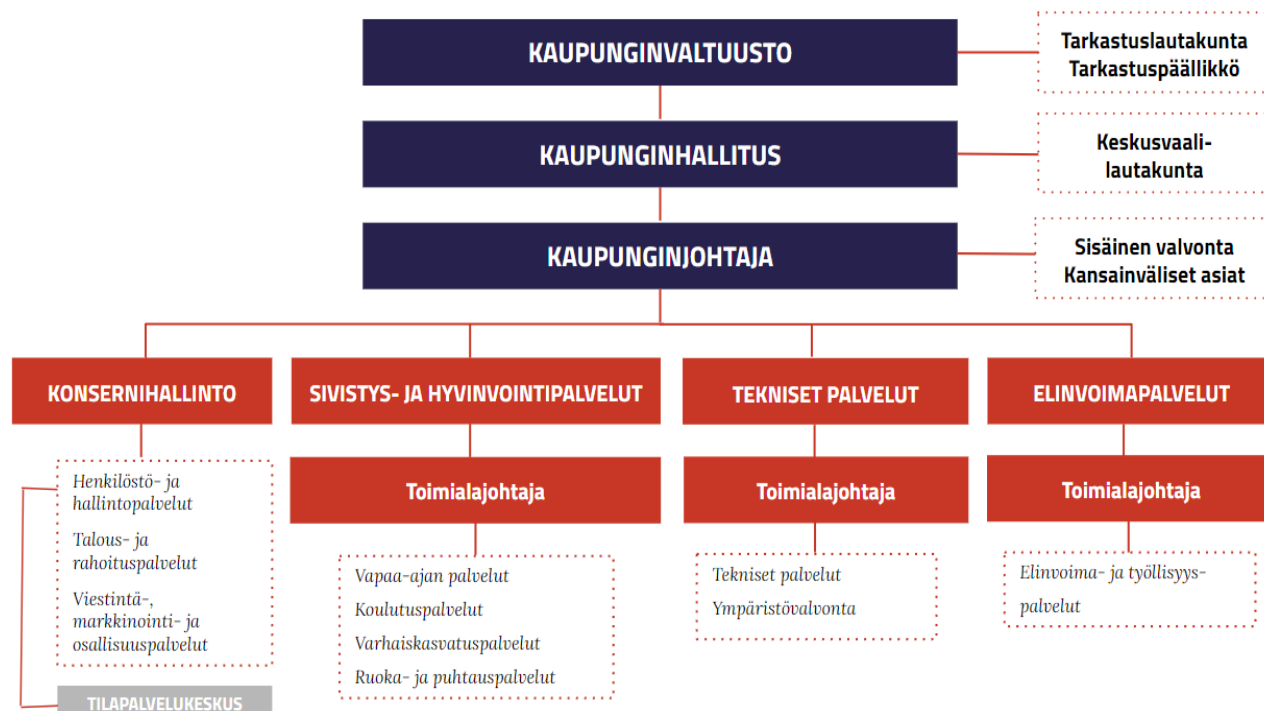
Alla peruskaupungin toimielimet vastuu- ja palvelualueineen 1.9.2023 päivitetyn voimassa olevan rakenteen mukaisesti.

Peruskaupungin toimielinorganisaatio:

Rovaniemen kaupungin hallinto-organisaatio muodostuu kolmesta toimialasta ja konsernihallinnosta. Toimialat on jaettu palvelualueisiin ja konsernihallinto vastuualueisiin. Rovaniemen kaupungin hallinto-organisaatio on määritelty hallintosäännön kolmannessa luvussa.

Kuntalain 125 §:n nojalla tilivelvollisia ovat kunnan toimielimen jäsenet (kaupunginhallitus, lautakunnat ja niiden jaostot, liikelaitosten johtokunta sekä virallisesti asetetut toimikunnat) ja asianomaisen toimielimen tehtäväalueen johtavat viranhaltijat. Tilivelvollisina viranhaltijoina pidetään toimielimen esittelijöitä ja toimielimen tehtäväalueilla itsenäisestä tehtäväkokonaisuudesta vastaavia viranhaltijoita, jotka ovat suoraan toimielimen alaisia. Tilivelvollisella on henkilökohtainen vastuu johtamastaan toiminnasta sekä omasta että alaisensa tekemisestä tai tekemättä jättämisestä. Tilivelvollisuus merkitsee sitä, että viranhaltijan toiminta tulee valtuuston arvioitavaksi, viranhaltijaan voidaan kohdistaa tilintarkastuskertomuksessa muistutus ja viranhaltijalle voidaan myöntää vastuuvapaus. Viime kädessä harkintavalta siitä,

ketkä ovat tilivelvollisia, voidaan katsoa olevan tilintarkastuskertomuksen antavalla tilintarkastajalla. Tilivelvollisten määrittely ei estä kohdistamasta vahingonkorvausvaatimusta tai rikossyytettä myös muuhun henkilöön kuin tilivelvolliseen. Edellä mainittujen lisäksi tulee huomata, ettei tilivelvollisuuden puuttuminen esimerkiksi vapauta esihenkilöä valvontavastuusta.

Rovaniemen kaupungin sitovuustasot on määritelty talousarviolla. Rovaniemen peruskaupungin tilivelvolliset on määritelty kuntalain 125 §:n ja Rovaniemen kaupungin 1.9.2023 voimaan astuneen kaupunginvaltuustossa 19.6.2023 § 70 hyväksytyyn hallintosäännön mukaisesti. Niiden lautakuntien osalta, jossa esittelijänä ei toimi kaupunginjohtaja tai toimialajohtaja, on tilivelvolliseksi lisätty lautakunnan esittelijä. Rovaniemen kaupungin ohjeissa on määritelty, että kaupungin toiminnoissa noudatetaan hyvää hallinto- ja johtamistapaa. Sillä tarkoitetaan sekä toiminnan että talouden ohjauksen tilivelvollisuus- ja vastuujärjestelmää, joka edistää hallinnon ja palvelutuotannon laillisuutta ja tuloksellisuutta. Lautakuntien lisäksi tilivelvollisia ovat jaostojen jäsenet. Toimialoilla toimialajohtajan lisäksi tilivelvollisia ovat muut toimialan johtavat viranhaltijat.

Henkilöstö- ja hallintojohtajan alaisuudessa toimivan tilajaoston ja tilapalvelukeskuksen tilivelvollisuus on kuvattu erikseen alle:

SITOVUUSTASO TOIMIELIN		KOHDERAHOITTEI- NEN YKSIKKÖ	TILIVELVOLLINEN
KAUPUNGINHALLITUS			
	Tilajaosto		Tilajaoston jäsenet ja esittelijä
			Hallinto- ja henkilöstöjohtaja
			Tilapalvelupäällikkö
		Tilapalvelukeskus	Rakennuspäällikkö

Tilivelvollisuus lautakunnittain ja toimialoittain on kuvattu seuraavalla sivulla.

SITOVUUSTASO	TOIMIELIN	VASTUU- TAI PALVELUALUE	TILIVELVOLLINEN
VALTUUSTO			
	TARKASTUSLAUTAKUNTA		Tarkastuslautakunnan jäsenet, Kaupunginhallitus, tarkastuspäällikkö
	KESKUSVAALILAUTAKUNTA		Keskusvaalilautakunnan jäsenet
KAUPUNGINHALLITUS			
	KONSERNIHALLINTO		Kaupunginhallituksen jäsenet
			Kaupunginjohtaja
		Henkilöstö- ja hallintopalvelut	Hallinto- ja henkilöstöjohtaja *Tilajaoston esittelijä
		Talous- ja rahoituspalvelut	Konsernitalouspäällikkö
		Viestintä-, markkinointi-, ja osallisuuspalvelut	Viestintä- ja markkinointijohtaja
		Henkilöstö- ja nimitysjaosto	Jaoston jäsenet
		Tilajaosto	Erillinen kaavio
TOIMIELIN			
	ELINVOIMAPALVELUT		Toimialajohtaja ja muut toimialan johtavat viranhaltijat
	ELINVOIMALAUTAKUNTA		Elinvoimalautakunnan jäsenet
		Elinkeino- ja työllisyyspalvelut	Palvelualuepäällikkö
		Kylien kehittämisjaosto	Jaoston jäsenet
	TEKNISET PALVELUT		Toimialajohtaja ja muut toimialan johtavat viranhaltijat
	TEKNINEN LAUTAKUNTA		teknisen lautakunnan jäsenet
		Tekniset palvelut	Palvelualuepäällikkö
		Jätehuoltojaosto	Jaoston jäsenet
	YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA		Ympäristölautakunnan jäsenet ja esittelijä
		Ympäristövalvonta	Palvelualuepäällikkö
	SIVISTYS- JA HYVINVOINTIPALVELUT		Toimialajohtaja ja muut toimialan johtavat viranhaltijat
	HYVINVOINTILAUTAKUNTA		Hyvinvointilautakunnan jäsenet ja esittelijä
		Vapaa-ajan palvelut	Palvelualuepäällikkö
	SIVISTYSLAUTAKUNTA		Sivistyslautakunnan jäsenet
		Koulutuspalvelut	Palvelualuepäällikkö
		Varhaiskasvatus- palvelut	Palvelualuepäällikkö
		Ruoka- ja puhtaushuolto	Palvelualuepäällikkö

1.2 Henkilöstöraportti

Rovaniemen kaupunki on laatinut erillisen henkilöstöraportin vuodelta 2023, joka käsitellään 25.3.2024 kaupunginhallituksessa. Henkilöstöraportissa on vastattu henkilöstöhallinnon vuoden 2023 talousarviossa asetettujen tavoitteiden toteutumiseen. Raportti on laadittu KT:n ”suositus henkilöstökertomuksen laadintaan”- mukaisesti.

1.3 Selonteko sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan selonteko perustuu toimielinten ja johtavien viranhaltijoiden kuvauksiin ja arvioihin hallinto- ja johtamistavan, sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä sekä sisäisen tarkastajan ja riskienhallintapäällikön toimintavuoden aikana suorittamista arvioinneista.

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta toteutui kuntalain, valtuuston hyväksymän hallintosäännön ja riskienhallintapolitiikan sekä sisäisen valvonnan ohjeen ja riskienhallinnan yleisohjeen mukaisesti. Peruskaupungin toimielimet ja tytäryhteisöjen hallitukset ovat toteuttaneet talousarviotaan ja valtuuston asettamia tavoitteita tilinpäätöksen tuloskorkeissa kerrotulla tavalla. Sisäinen tarkastus toteutui vuosisuunnitelman ja kaupunginjohtajan hyväksymän työohjelman sekä erikseen antamien tarkastusmääräysten mukaisesti. Sisäinen tarkastus toteutti hallituksen hyväksymien sisäisen tarkastuksen painopisteiden, vuosisuunnitelman ja havaittujen riskien perusteella kuusi tarkastusta.

Rovaniemen kaupungin toimintaa ohjaavat säännöt, määräykset, ohjeet ja päätökset ovat pääosin ajan tasalla ja henkilöstön saatavilla. Vanhentuneet ohjeet tai ohjeiden puuttuminen johtaa siihen, että toimintakäytännöt vaihtelevat ja riskien todennäköisyys kasvaa. Kaupungin sisäisten ohjeiden jatkuva ylläpitäminen vaatii resursseja.

Rovaniemen kaupungin riskienhallintaa järjestetään kaupunkikonsernin palvelutuotannon turvaamisen, hyvän hallinnon ja yleisen turvallisuuden varmistamiseksi. Vuodelta 2023 Rovaniemen kaupungin riskienhallintaraportti perustuu kaupunginvaltuuston 15.6.2015 hyväksymään riskienhallintapolitiikkaan ja kaupunginhallituksen 10.8.2015 hyväksymään riskienhallinnan yleisohjeeseen. Ohjeet uudistuvat yhtenäiseksi asiakirjaksi 2024. Lisäksi riskienhallinnan vastuut on kirjattu Rovaniemen kaupungin hallintosääntöön sekä konserniohjeeseen.

Vuosittain laadittava riskienhallintaraportti on osa johdon raportointia ja sen tavoitteena on muodostaa kaupungin johdolle kokonaiskuva kaupunkikonsernin riskienhallinnasta, toimivuudesta ja riittävydestä sekä toiminnan turvaamisen jatkuvuudesta. Riskienhallintapäällikön tehtävänä on koota tietoa riskeistä pitkin vuoden kulkua ja valmistella vuosittainen riskienhallintaraportti kaupunginhallitukselle, joka esitellään kaupunginhallitukselle tilinpäätöksen yhteydessä. Kaupunginhallitus ohjaa riskienhallintapolitiikan toimeenpanoa ja valvoo sen riittävyttä ja tehokkuutta. Vuonna 2023 keskeisimpiä riskejä on käsitelty toimintavuoden aikana palvelualueiden sekä kaupungin johtoryhmässä riskienhallinnan vuosikellon mukaisesti. Riskienhallintaryhmä on päivitetty vuonna 2023 vastaamaan nykyistä organisaatiota. Ryhmä on käsitellyt varautumissuunnittelua sekä riskienhallinnan prosessia sekä uudistanut riskienhallinnan ohjeistusta. Riskienhallintaraportti on koottu kaupungin toimialojen ja yhtiöiden kuluneen vuoden aikana

raportoimista riskeistä. Merkittävimmät toimintakauden 2023 aikana toteutuneet riskit on kerätty pääasiakirjan (ei julkisiksi) liitteisiin sen jälkeen, kun ne on käsitelty ensin asianomaisessa toimielimessä (esimerkiksi palvelualueen lautakunta).

Vastuuhenkilöiden suorittama sisäinen valvonta kattaa olennaisimmat riskitekijät ja toimii pääosin vaikuttavasti. Valvontajärjestelmään sisältyviä riskejä pyritään hallitsemaan toiminnan kehittämisellä. Kaupunki on vuoden 2023 aikana panostanut laskujen kirjaamiskäytäntöihin, tiliointiohjeistusten päivitykseen ja sisäiseen valvontaan. Valvonnan tueksi otettiin käyttöön käsiteltyjen ostolaskujen kustannuspaikkakohtainen jälkikäteinen tarkistus, joka suoritetaan kolme kertaa vuodessa. Laskujen tarkistuksella pyritään löytämään virheelliset kirjaukset ja korjaamaan ne asianmukaiseksi. Jatkossa laskujen jälkikäteinen tarkistus liitetään osaksi osavuosikatsausprosessia.

Rovaniemen kaupungin tietoturvan ja -suojaan toteuttaminen perustuu ajantasaiseen ohjeistukseen, määriteltyihin prosesseihin ja poikkeamien seurantaan. Kaupunki varmistaa häiriöttömän toiminnan huolehtimalla riittävästä tietoturva- ja tietosuojatyön koulutuksesta ja resursseista. Kaupungin kehittää kontrolleja, jotka mahdollistavat sisäisen valvonnan. Tietojärjestelmissä on käytössä työtehtävien mukaiset ja tehtävien eriyttämisen vaatimat pääsyn- ja käytönhallinnan toimenpiteet.

Rovaniemen kaupunki otti käyttöön whistleblowing -ilmoituskanavan, jonka avulla pyritään saamaan tietoa kaupungin toimintakulttuurin eettisyydestä ja lainmukaisuudesta sekä ehkäisemään mahdollisia väärinkäytöksiä. Kaupungin verkkosivulla on ohje ja linkki oikeusministeriön ylläpitämään ulkoiseen ilmoituskanavaan.

1.3.1 Selonteko konsernivalvonnan ja konserniohjauksen järjestämisestä

Konsernin tytäryhteisöjen toiminta on sidottu kaupunkistrategiaan. Yhteisöt esittävät talousarviossa strategiaa toteuttavia toimenpiteitä, joiden toteutumista seurataan osavuosikatsauksissa ja tilinpäätöksessä. Vuonna 2023 osavuosikatsauksia laadittiin kaksi (1-4 ja 1-8/2023 tilanteista). Omistajapolitiikassa ja konserniohjeessa annetaan tarkempia tavoitteita, sekä määritellään toimintatapoja yhteisöille ja yhteisöjen kanssa toimimiseen. Rovaniemen kaupungin kaupunkistrategia ja yhteisöomistuksen omistajapolitiikka keskeisten konserniyhteisöjen osalta hyväksyttiin vuonna 2022, joten niiden vaikutukset näkyvät käytännössä tilikaudesta 2023 alkaen. Tilikautta koskevia tavoitteita on asetettu vuotta 2023 koskevassa talousarviossa. Tavoitteiden toteutumista on seurattu strategian toteutumisen tapaan, lisäksi keskeisten konserniyhteisöjen osalta neljännesvuosittain. Kukin konserniyhteisö raportoi oman talouden ja toiminnan keskeiset tekijät yhteisökohtaisissa tuloskorkeissa Rovaniemen kaupungin tilinpäätöksessä.

1.4. Arvio merkittävistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittämiseen vaikuttavista seikoista

Rovaniemen kaupunki on koontanut erillisen riskienhallintaraportin merkittävimmistä riskeistä vuodelta 2023. Riskienhallintaprosessi käsittää raportoinnin lisäksi riskienhallintasuunnitelmat. Raportointi ja suunnitelmat kootaan konsernitasolla. Riskienhallintaraportti käsitellään kaupunginhallituksessa 25.3.2024.

1.4.1 Muut ei-taloudelliset asiat

Rovaniemen kaupungin toimintaa säätelevät lait ja sisäiset ohjeet tarjoavat luottamushenkilöille, viranhaltijoille ja muulle henkilöstölle tukea korruption torjuntaan. Eettisesti kestävä toimintakulttuurin rakentaminen edellyttää korruption riskien tunnistamista ja analysointia, tavoitteellista johtamista sekä määräysten ja ohjeiden toimeenpanoa. Korruption torjunta on ennen kaikkea viranomaisen perustyötä.

Rovaniemen kaupungin ohjeistaa hallinnon korruption vastaista toimintaa useilla ohjeilla ja määräyksillä, esimerkiksi vieraanvaraisuus-, edustuskäytäntö- ja menettelytapaohjeet, varallisuuden hoidon ja sijoitustoiminnan ohjeet, pienhankintaohjeet, työhyvinvointi- ja virkistyspäiväohje yksiköille ja konserniohje.

Organisaatorakenteella ja toimintatavoilla varmistetaan valvontaa suorittavien riippumattomuus valvottavista. Toimintatavat varmistavat riippumattomuuden ilmoittaa korruptioepäilyksistä esitutkintaviranomaiselle (hallintosääntö, sisäisen tarkastuksen toimintaohje, tilintarkastussopimus ja tilintarkastuksen palvelukuvaus).

Korruptiotorjuntaa kehitetään tiedon ja tietoisuuden lisäämisellä korruptiosta sekä hyödyntämällä Whistleblowing- ilmoituskanavaa ja sidonnaisuusrekisteriä. Kaupungilla on käytössä sidonnaisuusrekisteri, joka löytyy kaupungin verkkosivuilta. Whistleblowing-ilmoituskanavan käyttöön hankittiin ilmoitustyökalu, joka mahdollistaa ilmoitusten teon ja käsittelyn laissa määriteltyjen käsittelyaikojen puitteissa. Sisäinen ilmoituskanava otettiin käyttöön 1.4.2023.

Yhdenvertaisuutta, tasa-arvoa ja ihmisoikeuksia edistetään kaupungin tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmalla, jotka perustuvat tasa-arvolakiin, yhdenvertaisuuslakiin sekä eurooppalaiseen peruskirjaan naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta paikallishallinnossa. Rovaniemen kaupunki seuraa tasa-arvon toteutumista tasa-arvotyöryhmän arvioinneilla sekä henkilöstöraportilla ja työhyvinvointikyselyillä. Kaupungin tasa-arvosuunnitelma päivitetään joka toinen vuosi. Kaupungilla on käytössä anonyymi rekrytointi.

1.5 Kaupunkistrategian seurantamittarit

1. Väestö					
Väestömäärä	kasvaa	vuosittain	vähintään	500	henkilöllä.
→ Väestömäärä 64 535 (2022) ja 65 285 (2023 ennakko) muutos +750					
Taloudellinen huoltosuhte	pysyy	koko maan	keskiarvoa	matalampana.	
→ 130/123 (koko maa/Rovaniemi 2022)					
Väestöllinen huoltosuhte	heikkenee	Tilastokeskuksen	ennustetta	vähemmän.	
→ 58,3/57,9 (ennuste/toteutunut Rovaniemi 2022)					

2. Vetovoima					
Valmistuneiden asuntojen määrä on vähintään 450 kappaletta vuosittain.					
→ Valmistuneet asunnot 354 kpl (2022), 465 kpl (2023)					

3. Talous (arvioinnissa on käytetty tuoreinta saatavilla ollutta vertailukelpoista tietoa)					
Kuntakonsernin vuosikate on positiivinen ja kattaa poistot.					
→ Kuntakonsernin vuosikate vuonna 2023 oli +72,84 miljoonaa euroa ja poistot 43,43 miljoonaa euroa. Vuosikate on positiivinen ja kattaa poistot.					
Kuntakonsernin asukaskohtainen lainamäärä ei kasva yli kaikkien kuntakonsernien keskimääräisen arvon.					
→ Kaikkien kuntakonsernien asukaskohtaisen lainamäärän keskiarvo vuonna 2022 oli 7 724 euroa, Rovaniemen kohdalla lainamäärä oli 5 703 euroa. Rovaniemen lainamäärä on alle kaikkien kuntakonsernien keskiarvon.					
Kuntakonsernin omavaraisuusaste on parempi kuin kaikkien kuntakonsernien keskimääräinen arvo.					
→ Kaikkien kuntakonsernien omavaraisuusasteiden keskiarvo vuonna 2022 oli 40,9 prosenttia, Rovaniemi konsernin omavaraisuusaste oli 44,1. Rovaniemen kuntakonsernin omavaraisuusaste on parempi kuin kaikkien kuntakonsernien arvo.					

4. Elinvoima					
Rovaniemen sijoitus Kuntaliiton elinvoimaindikaattorilla mitattuna paranee vuosittain.					
→ Rovaniemen elinvoimalukema on noussut koko maahan suhteutettuna					
• 2,47 (2021)					
• 4,11 (2022)					
Seutukunnan bruttokansantuote (BKT) asukasta kohti tarkasteltuna kasvaa vuosittain.					
→ BKT per asukas: 35 672 (2020), 35 793 (2021) muutos +121					

5. Matkailu					
Yöpymisvuorokaudet kasvavat 13 %					
→ Yöpymisvuorokaudet kasvoivat 23 %					
Majoitusmyynti kasvaa 8 %					
→ Majoitusmyynti kasvoi 35 %					

6. Työllisyys
Työttömyysaste (työttömien osuus työvoimasta) laskee vuosittain. → Työttömyysaste: 9,6 % (12/2022) ja 9,7 % (12/2023) Lähde: Stat.fi 06.03.2024
Työllisyysaste kasvaa vuosittain. → 70,9 % (2021) ja 73,5 % (2022) Lähde: Stat.fi 06.03.2024
Pitkäaikaistyöttömien (yli 300 pv työttömänä olleet, yli 1000 pv työttömänä olleet) määrä → Yli 300 pv työmarkkinatukea saaneita 813, joista 353 työttömän statuksella tällä hetkellä → Yli 1000 pv työmarkkinatukea saaneita 632, joista 474 työttömän statuksella tällä hetkellä Lähde: Ura-järjestelmä 06.03.2024
Alle 25 v. työttömien määrä ja alle 25 v. pitkäaikaistyöttömien määrä → Alle 25 v. työttömien määrä: 353 henkilöä (12/2022), 370 henkilöä (12/2023) → Alle 25 v. pitkäaikaistyöttömien määrä: 31 henkilöä Lähde: Ura-järjestelmä 06.03.2024
Maksetun työmarkkinatukien kuntaosuuden määrä: → 4 587 170 € v.2023 (muutos -9,9 % vuoteen 2022) Lähde: Stat.fi 06.03.2024

7. Yrittäjyys
Yritysten liikevaihto kasvaa vuosittain. → Rovaniemen seutukunnan liikevaihdon kasvu (kaikki toimialat): <ul style="list-style-type: none"> • 3 334 miljoonaa € (2021) • 3 868 miljoonaa € (2022) → Rovaniemen seutukunnassa kaikkien toimialojen osalta liikevaihto kasvoi vuodesta 2021 vuoteen 2022, joka on uusi tieto. Kasvua 16 %.

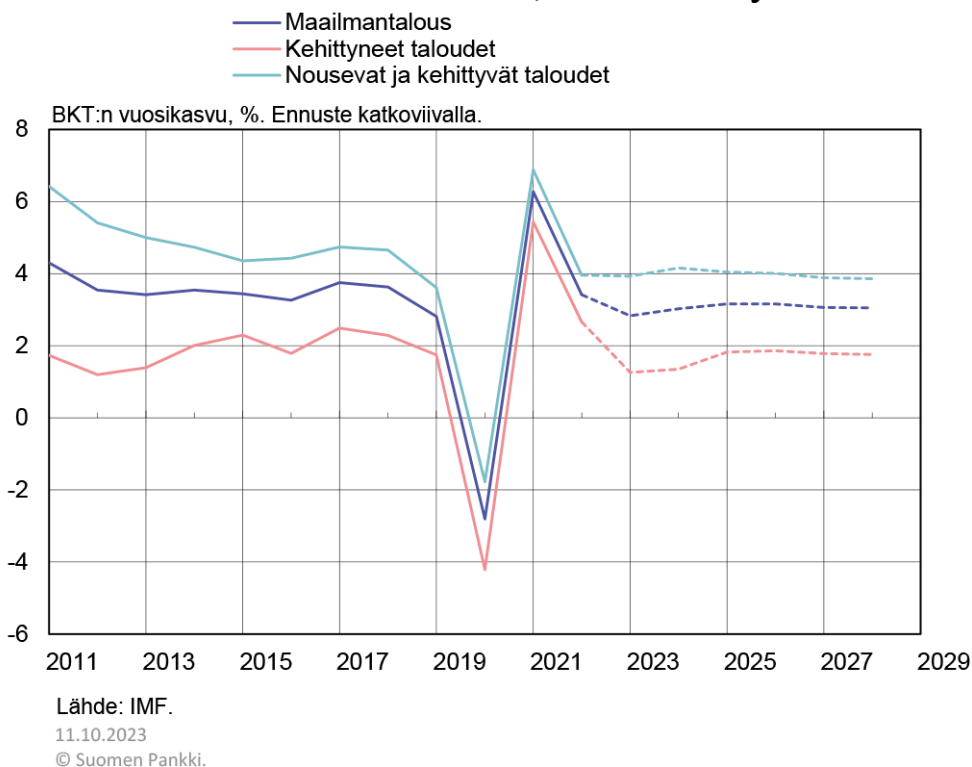
8. Hyvinvointi
Kansallinen terveyst indeksi → työkyvyttömyysindeksi 118,9 (2021) → sairastavuusindeksi 109,7 (2021) 100 on koko maan vertailuarvo eli arvot ovat vertailuarvoa huonompia.
Tuloeroja kuvaava Gini-kerroin pienenee vuosittain. → Gini-kerroin: 25,5 (2021), 24,9 (2022)

2 OLENNAISET TAPAHTUMAT TALOUDESSA

2.1 Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys

Maailmantalouden kasvu oli vuoden 2023 toisella puoliskolla hieman odotettua nopeampaa useiden nousevien talouksien ja Yhdysvaltojen vetämänä. Kansainvälinen valuuttarahasto (IMF) näkee kehityksen jatkuvan vuonna 2024. IMF ennustaa maailmantalouden kasvavan 3,1 prosenttiin 2,9 prosentista. Ensi vuoden kasvuksi IMF ennustaa 3,2 prosenttia. Maailmanpankki ennustaa maailmantalouden kasvavan 2,4 prosenttia tänä vuonna ja ensi vuonna 2,7 prosenttia. Historiallisesti maailmantalouden kasvu on tulevina vuosina hidasta, sillä vuosina 2000-2019 keskimääräinen kasvu oli 3,8 prosenttia vuosittain. Maailmantalouden kasvua hidastaa kohonnut inflaation taltuttamiseen tähtäävä kireä rahapolitiikka, kohonnut korkotaso, kasvanut julkisen velan määrä, kiristynyt finanssipolitiikka ja heikentynyt tuottavuuskehitys. Kiina talouskasvu asettuu tänä vuonna 4,5-4,7 prosenttiin ja vuonna 2025 4,1-4,3 prosenttiin. Kiinan talouskasvua hidastaa kiinteistösektorin ongelmat ja heikko kulutuskysyntä. IMF ennustaa Venäjälle peräti 2,6 prosentin talouskasvua tälle vuodelle. Kasvu johtuu sotamenojen ja yksityisen kulutuksen kasvu. OECD puolestaan ennustaa Venäjän talouden kasvavan 1,8 prosenttia. Ensi vuonna sekä IMF, OECD että maailmanpankki ennustaa Venäjän talouden kasvuksi noin prosentin. (Lähde: bofit.fi, 15.3.2024.)

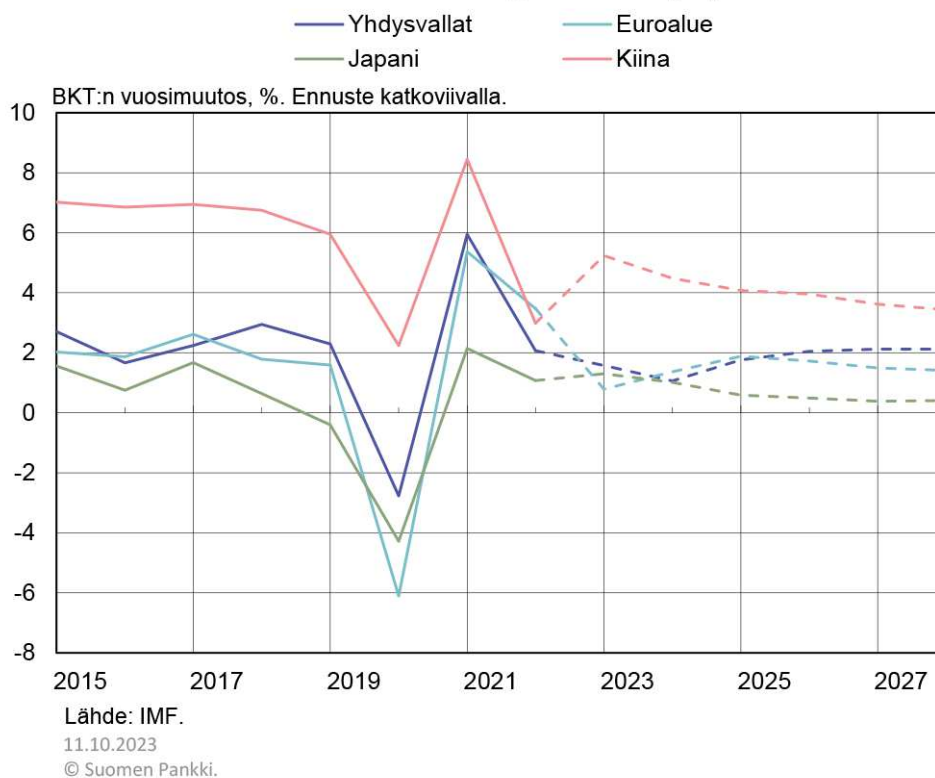
Maailmantalous sinnittelee, mutta näkymät vaisut

Maailmantalouden lisäksi maailmankaupan kasvu on ollut heikkoa. Tavarakauppa supistui vuonna 2023 ensimmäistä kertaa kahteenkymmeneen vuoteen taantumien ulkopuolella. Koronarajoitusten päättyminen piristi hetkellisesti palveluiden kauppaa vuonna 2022, mikä piti maailmankaupan vuonna 2022 positiivisena 0,4 prosentissa. Edellä mainittujen syiden lisäksi

laskun syynä on ollut erityisen heikko investointien kasvu. Vuosi 2023 näyttäytyi jälleen poikkeuksellisenä talousvuotena niin Suomessa kuin maailmalla. Maailmantalouteen heijastui vahvasti maailman geopoliittinen tilanne, äärimmäiset sääilmiöt sekä Ukrainan sodan vaikutukset. Lähi-idän tilanteen kärjistyminen entisestään on tunnustettu uhka talouskehitykselle. Inflaation ennustetaan hidastuvan 6,9 prosenttiin vuonna 2023 ja 5,8 prosenttiin vuonna 2024. EKP ennustaa vuosien 2024 ja 2025 inflaatioksi 2,3 ja 2,0 prosenttia. EKP pitää huolestuttavana, että vuoden 2024 inflaatioennustetta on korjattu lähes prosentilla alaspäin. Energian ja raaka-aineiden hintojen lasku on merkittävimmät inflaation ajurit. Keskuspankkien inflaatiotavoitteet saavutetaan useissa maissa vasta vuonna 2025. Riskeinä ovat palkkaineiden kirstyminen sekä kansainvälisen kaupan heikot näkymät. Inflaatiopaineen pitkittyminen johtaa ennakoitua kireämpään rahapolitiikkaan ja lisääntyneeseen epävakauteen rahoitusmarkkinoilla. Rakenteelliset uudistukset, laajojen tukitoimien purkaminen ja liikkumavaran rakentaminen ovat avainasemassa inflaation taltuttamiseksi. (Lähde: bofit.fi 15.3.2024 ja eurojatalous.fi, 14.3.2024.)

Päätalousalueiden näkymät eriytyvät

Suomen talous on edelleen taantumassa, talous on seurannut erityisesti euroalueen trendiä 2023. Suomen Pankin maaliskuun 2024 väliennusteen mukaan bruttokansantuote (BKT) on supistunut yhtäjaksoisesti vuoden 2022 puolesta välistä lähtien. BKT:n arvioidaan supistuvan tänä vuonna 0,5 prosenttia eli hiukan enemmän kuin joulukuun 2023 ennusteessa. Syitä ovat viennin, kulutuksen ja yksityisten investointien heikko kehitys julkisten kulutusmenojen kasvaessa. Erityisen syvällä kyntää asuinrakentaminen ja rakennusalan näkymät. Kuopan pohja on saavutettu, elpymisen odotetaan alkavan hitaasti vuoden 2024 loppua kohti. Suomen BKT:n ennustetaan kasvavan vuonna 2025 1,7 prosenttia, minkä jälkeen kasvu hidastuu vähän vuonna 2026. Työllisyystilanne on säilynyt taantumasta huolimatta melko hyvänä, mutta rakennusalan lama ei pian helpota, työllisyystilanne heikkenee odotettua enemmän. Vuoden 2023 työllisyysastetta ei ylitetä ennustevuosina. Suomessa inflaation hidastumiseen vaikuttaa

nimellispalkkojen nopea kasvu, kotitalouksien ostovoiman kasvu sekä halventuneet energian hinnat. Palveluiden kuluttajahinnat jatkavat kuitenkin nousua. Euroalueen riskinä oleva inflaation pitkittyminen viivästyttää korkotason yleistä laskua. Teollisuuden tilanne on tukala, jota varjostaa mahdollisuus uusista työtaistelutoimista. Alla olevassa kuvassa on avattu Suomen talouteen ennusteeseen tehdyt muutokset. (Lähde: Suomen talouden väliennuste 15.3.2024)

1. VÄLIENNUSTEEN KESKEISET TULEMAT

	2023	2024 ^e	2025 ^e	2026 ^e
Bruttokansantuote, vuosikasvu (%)				
Väliennuste, maaliskuu 2024	-1,0	-0,5	1,7	1,5
Ennuste, joulukuu 2023	-0,5	-0,2	1,5	1,3
Työllisyysaste, 20–64-vuotiaat (%)				
Väliennuste, maaliskuu 2024	77,9	77,2	77,5	77,9
Ennuste, joulukuu 2023	78,0	77,2	77,4	77,7
Työttömyysaste, 15–74-vuotiaat (%)				
Väliennuste, maaliskuu 2024	7,2	7,8	7,4	7,2
Ennuste, joulukuu 2023	7,2	7,8	7,5	7,3
Inflaatio, yhdenmukaistettu kuluttajahintaindeksi (YKHI) (%)				
Väliennuste, maaliskuu 2024	4,3	0,9	1,4	1,7
Ennuste, joulukuu 2023	4,4	1,0	1,4	1,7

^e=ennuste.

Lähteet: Suomen Pankki ja Tilastokeskus.

2.2 Julkinen talous

Bruttokansantuotteen (BKT) volyymi laski yhden prosentin vuonna 2023 tarkentuneiden ennakkotietojen mukaan. BKT asukasta kohti laski vuoden 2008 aikaisen finanssikriisin tason alapuolelle. Julkisyhteisöjen alijäämä kasvoi vuonna 2023 yli seitsemään miljardiin euroon. Tilastokeskuksen julkaisu julkisyhteisöjen alijäämästä ja velasta päivitetään poikkeuksellisesti vasta 19.4.2024. (Lähde: stat.fi 15.3.2024.)

Kotitalouksien maksamat korot kasvoivat 3,7 miljardia euroa vuodesta 2022, kun kotitalouksien saamat korot kasvoivat miljardin verran edellisvuodesta. Kotitalouksien säästämisaste lasketaan käytettävissä olevan tulon ja säästön suhteena. Sähkön ALV-alennus ja sähkötuki vaikuttivat positiivisesti kotitalouksien säästöön, vaikka kokonaisuutena kotitalouksien säästö oli hivenen negatiivinen (säästämisaste -0,4 prosenttia). Vuoden 2022 säästämisaste oli -1,2 prosenttia. Kotitalouksien tuloja kasvattivat eläkkeiden (8 prosentin) ja palkkojen (viiden prosentin) kasvu vuodesta 2022. Vuoden 2023 ennakkotiedon mukaan yksityiset kulutusmenot kasvoivat viisi

prosenttia. (Lähde: stat.fi 15.3.2024.)

Julkisyhteisöjen alijäämä kasvoi yli seitsemään miljardiin, johtuen valtion ja paikallishallinnon reilusta alijäämästä. Julkisyhteisöjen rahoitusasema (nettoluotonanto) oli 7,0 miljardia euroa alijäämäinen vuonna 2023. Arvonlisäveron ja muiden tuoteverojen alentuneet kertymät, maksettujen palkkojen kasvu sekä hyvinvointialueiden menot kasvattivat alijäämää. Vuoden 2023 alijäämä oli 2,5 prosenttia suhteessa BKT:hen. Valtionhallinnon alijäämä oli 8,2 miljardia euroa, kun se vuonna 2022 oli 4,2 miljardia. Syyt ovat samat kuin julkisyhteisöjen alijäämän kasvussa, mutta lisäksi valtionhallinnon maksetut korot kasvoivat. Vuoteen 2022 verrattuna nettokorkomenot (korkotulojen ja -menojen erotus) kasvoivat 0,3 miljardia euroa. (Lähde: stat.fi 15.3.2024.)

Suomen julkisyhteisöjen velka suhteessa BKT:hen vuonna 2022 on 73,3 prosenttia. EU-maista korkeampi julkisyhteisöjen velka on ainoastaan 9 maalla ja matalampi 11 maalla. Suurin julkisyhteisöjen velka on Kreikalla (172,6 prosenttia), Italialla (141,7 prosenttia) ja Portugalilla (112,4 prosenttia). Suomen hivenen matalampi velkaprosentti suhteessa BKT:hen on Slovenialla (72,3), Kroatialla (68,2) ja Saksalla (66,1). Matalin julkisyhteisöjen velkaprosentti suhteessa BKT:hen EU-maista on Virolla (18,5). Valtionkonttorin valtion nimellisvelka vuoden 2023 lopussa on yhteensä lähes 156,172 miljardia euroa, kun se vuonna 2021 on ollut 128,696 miljardia euroa ja vuonna 2022 141,628 miljardia euroa. Valtion nimellisvelka on kasvanut kolmessa vuodessa 27,476 miljardia euroa ja 20 vuodessa 92,737 miljardia euroa. Valtionvelka suhde BKT:hen on vuonna 2023 55,4 prosenttia, kun se vuosina 2022 ja 2021 on ollut 52,7 ja 51,3 prosenttia. Valtionvelan suhde BKT:hen on kasvanut 4,1 prosenttia kolmessa vuodessa ja 13,7 prosenttia 20 vuodessa. (Lähde: Valtionkonttori ja veronmaksajat.fi 15.3.2024.)

Vaihtotaseen alijäämä supistui vuonna 2023 ollen 4 miljardia alijäämäinen. Alijäämä vuonna 2022 oli 6,5 miljardia euroa ja kävi ennätyslukemissa. Palveluiden nettovienti heikkeni erityisesti ICT-palveluiden heikon kehityksen sekä suomalaisten lisääntyneen ulkomaanmatkailun vuoksi. Kauppatasetta paransi energian tuonnin arvon lasku. Kauppataseen ylijäämä kasvoi palveluiden nettovientiä enemmän. Vaihtotasetta rasitti ulkomaille maksettujen omaisuusmenojen omaisuustuloja voimakkaampi kasvu (esimerkiksi korkomenot). (Lähde: stat.fi 15.3.2024.)

Paikallishallinnon, pois lukien hyvinvointialueet, alijäämä oli 1,3 miljardia kasvaen edellisvuodesta. Hyvinvointialueiden alijäämä ensimmäisenä vuonna oli 1,6 miljardia euroa. Hyvinvointialueille tammikuussa 2024 maksettu, vuodelle 2023 kuuluva 0,5 miljardin euron suuruinen kertakorvaus paransi hyvinvointialueiden alijäämää, mutta heikensi valtionhallinnon alijäämää. Arvonlisäverojen kertymien vähentymiseen vaikuttivat sähkön määräaikaiset arvonlisäveron alennukset, varainsiirtoveron lasku asuntokaupan hyytyessä sekä autoveron kertymä. Työeläkelaitosten rahoitusasema parani vuoden takaisesta ylijäämän ollessa 3,0 miljardia. Muiden sosiaaliturvarahastojen rahoitusasema myös parani, ylijäämä oli 1,1 miljardia. Ylijäämään vaikutti saatujen sosiaaliturvamaksujen, sairausvakuutusmaksuosuuksien ja palkansaajakorvausten kasvu. (Lähde: stat.fi 15.3.2024.)

Valtionvarainministeriö on arvioinut julkisen talouden suunnitelmassa hintojen ja korkojen nousun vähentäneen kotitalouksien kulutusta ja investointeja, jonka vuoksi Suomen talous ei kasva vuodesta 2022 vuoteen 2023. Vuoden 2024 hintojen nousujen arvioidaan olevan kotitalouksien tulojen kasvujen hitaampaa ja korkojen nousun olevan ohi. Kotitalouksien ostovoiman kohentuminen lisää kulutusta ja BKT kasvaa arviolta 1,2 prosenttia. Talouskasvun jarruna on rakentamisen heikentyminen. Tuulivoimainvestointisuunnitelmat parantavat investointinäkymiä. Hallituksen päättämistä julkista taloutta vahvistavista toimita huolimatta julkisen talouden tila heikkenee. Sopeutustoimien johdosta julkinen rahoitusasema alkaa

kohentua, mutta pysyy siitä huolimatta huomattavan alijäämäisenä. Suomen talouteen heijastuu kansainvälisen talouden poikkeuksellinen epävarmuus. Suomen talouden rakenteellisia ongelmia ovat heikko tuottavuuden kasvu ja vähäiset tuotannolliset investoinnit. Nuorten koulutusaste on jäänyt muita teollisuusmaita alemmalle tasolle ja osaavasta työvoimasta on työllisyysasteen kasvusta huolimatta suuri pula. Viimeiset 15 vuotta julkisen talouden velkasuhde on kasvanut merkittävästi, jonka vuoksi julkisessa taloudessa on mittava rakenteellinen alijäämä. Ikääntymisen kasvavat menot, velan määrän kasvu, turvallisuuteen liittyvät hankinnat sekä korkotason nousu nostavat valtion velanhoitomenoja. Ilman merkittäviä sopeuttamistoimia julkisen talouden velkasuhde ja alijäämät jatkavat kasvuaan ja julkisen talouden kyky turvata hyvinvointiyhteiskunnan toimintakyky heikkenee. (Lähde: Julkisen talouden suunnitelma vuosille 2024-2027.)

2.3 Kuntatalous

Kuntatalous asettui tasapainoon vuonna 2023, vaikka kuntien tilinpäätösarvotiedot jäivät hieman odotuksista. Kuntatalouden tuloksen arvioidaan asettuvan 1,8 miljardiin euroon ja tunnuslukuja pidetään vahvoina. Kuntatalous saavutti viiden vuoden tauon jälkeen tasapainon, kun investoinnit rahoitusjäämä nousi 200 miljoonan euron ylijäämään. Vuonna 2006 on sitä aiemmin kuntatalous ollut tasapainossa. Kuntien vahva tilikauden tulos ohjautuu nopeasti kasvaneiden investointien rahoittamiseen ja lainakannan vähentämiseen. Kuntien lainakanta on pienentynyt jo toista vuotta peräkkäin. (Lähde: Kuntaliitto 12.3.2024)

Valitettavasti vuoden 2023 vahva tulos ja kuntatalouden vahvat tunnusluvut saavutettiin hyvinvointialueuudistukseen liittyvillä poikkeuserillä: Kuntien saamien verohäntien arvioidaan olevan 1,4 miljardia ja takaisinperittävä valtionosuus 0,5 miljardia euroa. Ilman edellä mainittuja eriä kuntatalous olisi ollut viime vuonna 1,9 miljardia euroa heikompi. Ilman poikkeuseriä kuntatalous olisi lähennellyt kuntatalouden vaikeimpia vuosia kiky-sopimuksen loppupuolella vuonna 2018. Kuntatalouden näkymät synkkenevät dramaattisesti lähitulevaisuudessa, kun soteuudistuksen poikkeuserät poistuvat. Kuntien talous muuttui voimakkaasti vuonna 2023, kun sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisvastuu sekä niiden toiminnan tulot ja velat, omaisuus ja velat siirtyivät hyvinvointialueille. Euromääräisesti suurin poikkeuserä vuonna 2023 tilitetyt vanhempien verovuosien kunnallis- ja yhteisöverotulot, jotka maksettiin korkeammilla tuloveroprosenteilla sekä yhteisöveron jako-osuuksilla. (Lähde: Kuntaliitto 12.3.2024)

Kuntien toimintamenot supistuivat hyvinvointialuemuutoksen myötä arviolta 50-60 prosenttia, mutta vastaava muutos verotuloissa tulee näkymään vasta tulevina vuosina. Rahoitusmarkkinoiden kiristynyt tilanne heijastui kuntien korkokuluihin, jotka kasvoivat noin 150 miljoonaa euroa, vaikka kuntien korkokulut kasvoivat markkinakorkoa hillitymmmin. Kuntia on suojannut kiinteäkorkoisten lainojen käyttö. Noin 50 kunnalla on lisäksi korolta suojaavia korkojohdonnaisia. Korkokulujen ennustetaan kuitenkin lähivuosina nousemaan myös kuntataloudessa. Markkinakorkojen ei oleteta palaavan vuotta 2022 edeltävälle tasolle. Rahoitusmarkkinoiden tilanne kasvatti kuntien korkotuottoja ainoastaan 100 miljoonalla eurolla. (Lähde: Kuntaliitto 12.3.2024)

Kuntien tilinpäätösarvot näyttävät kuntakentän taloudellisen eriytymisen jatkuneen myös vuonna 2023. Tilikauden tulos oli paras yli 100 000 asukkaan ja 20 000-100 000 asukkaan kunnissa, kun taas niitä pienemmissä tulos on merkittävästi heikompi. Aivan pienemmissä, alle 5

000 asukkaan kunnissa, tilikauden tulos heikkeni vuodesta 2022 poikkeuksellisista verotuloista huolimatta. Yksittäisen kunnan kertaluontoiset omaisuuden myynnit tai alaskirjaukset voivat maakuntatasolla heilauttaa kuntataloutta merkittävästi. Vahvimmat maakunnat tilikauden tuloksessa olivat Uusimaa ja Lappi. (Lähde: Kuntaliitto 12.3.2024)

Kuntatalouden ennakoitaan heikentyvän vuoteen 2025. 17.11.2023 oli kuntien "Black Friday", joka näkyy kuntaliiton ennusteissa reippaana laskuna vuodesta 2025 lähtien. Kuntien tulevien vuosien valtionosuuksiin kohdistuu 415 miljoonan euron lisäleikkaus. Kuntien valtionosuuksiin ei ole luvassa valtiontaloudesta apua. Kuntien menot kasvavat saatuja tuloja voimakkaammin eikä pelkät veronkorotukset auta. Verotulojen kasvuun vaikuttaa myös hidastunut talouskasvu. Menoja kasvattaa yleistä ansiokehitystä nopeampi palkkaohjelma, hintojen nousu sekä kasvavat investointitarpeet. Riskit tulojen ennusteita maltillisemmasta kasvusta ja menojen voimakkaammasta kasvusta ovat suuret. Kuntatalouden nettoluotonanto on kasvamassa keskipitkällä aikavälillä noin -0,3-0,4 prosenttiin suhteessa BKT:hen. Alijäämä ei ole kansantalouden mittakaavassa suuri, mutta huolestuttavaa on sen kasautuminen yksittäisten, muutenkin jo vaikeuksissa olevien kuntien niskaan. Kunnissa alijäämät merkitsevät tulevaisuudessa huomattavia sopeutuspaineita ja kuntien entistä voimakkaampaa eriytymistä. Hyvinvointialueuudistus kavensi merkittävästi kuntien talouden liikkumavaraa. Nyt sopeutuspaineeet kohdistuvat toiminnan sopeuttamispaineeiksi sivistyspalveluihin ja infraan. Ennakointi palvelutarpeen ja väestömäärän ja ikäluokkien muutoksiin korostuu. Kuntien tulee pyrkiä huomioimaan myös TE-uudistuksen tuomat muutospaineeet kuntatalouteen vuodesta 2025 lähtien. Riskinä kuntatalouden heikentymiseen on myös perustoimeentuen kunnan maksuosuuden lisääntyminen. (Lähde: Kuntaliitto 12.3.2024)

2.4 Rovaniemen peruskaupungin talous

Rovaniemen kaupungin tilinpäätös osoittaa lähes 9,3 miljoonan euron ylijäämää tilikaudelle 2023. Tilikauden 2023 alkuperäisen talousarvion mukaan Rovaniemen kaupungille odotettiin vain 3,6 miljoonan euron ylijäämää. Muutetun talousarvion mukaan kaupungin ylijäämäksi odotettiin lähes 7,7 miljoonaa euroa. Vuoden aikana tehtyjen talousarviomuutosten vaikutus näkyy laskelmissa TA-muutokset -sarakkeessa. Talousarviomuutoksista päätettäessä ei ollut vielä tiedossa valtionvarainministeriön 17.11. tekemiä valtionosuusmuutoksia. Valtionosuuksiin kohdistunut 150 000 euron OKM:n valtionosuuksien määrärahavähennys ei toteutunut. Vuoden 2023 talouden toteutumisen seuranta vaikeutti 1.1.2023 voimaan tullut hyvinvointialuemuutos ja siihen liittyvät, vuotta 2022 koskevat tai sitä vanhempia vuotta koskevien tulojen ja menojen tilitykset. Myöskään lopulliset verohäntien vaikutukset eivät olleet selvillä.

Vuoden 2023 aikana tehtiin monia hallinnollisia ja organisaatorakenteeseen vaikuttavia muutoksia, jotka vaikuttavat vuoden 2023 talouden esittämistapaan. Vuoden 2022 vertailuvuoden talusluvut on ilmoitettu 1.9.2023 voimaan tulleen organisaatorakenteen mukaisesti. Vuoden 2023 tehtiin useita talousarviomuutoksia sekä osana osavuositarkastusten valtuustokäsittelyä (KV 19.6.2023 § 72 ja 13.11.2023 § 126) että omina, erillisinä pykälinä (KV 27.2. § 22 ja KV 11.12.2023 § 139, 140 ja 141). Kaiken kaikkiaan kaupunginvaltuusto käsitteli kuudessa eri pykälässä ja neljässä eri kokouksessa talousarviomuutoksia.

Käyttötalouden (5.1.) toimielinkohtaisissa luvuissa on avattu käyttötalouteen olennaisesti vaikuttavia erii. Sitova toimintakate ylittyi keskusvaali-, hyvinvointi- ja sivistyslautakunnalla. Keskusvaalilautakunnan ylitys oli noin 12 000 euroa, hyvinvointilautakunnalla noin 105 000 euroa

ja sivistyslautakunnalla noin 716 000 euroa. Tilapalvelukeskuksen sitovuustasona on tilikauden tulos, joka ylittyi 904 100 euroa talousarviosta (kertapoistot lähes 1,4 miljoonaa euroa tilapalvelukeskuksen osalta). Muut lautakunnat alittivat sitovan toimintakatteensa. Merkittävimmit alitukset olivat kaupunginhallituksella (lähes 3,8 miljoonaa euroa) sekä elinvoimalautakunnalla (lähes 2,2 miljoonaa euroa) ja ympäristölautakunnalla (noin 498 000 euroa).

Vuosi 2023 sisältää myös käyttötalouteen vaikuttavia monia poikkeuksellisia kertaluonteisia eriä. Koko kaupungin käyttötalouteen vaikuttaa muun muassa kaupungin tekemät takautuvat alv-korjaukset vuosille 2020-2022, jotka paransivat käyttötalouden toimintakatetta menneiden vuosien osalta yli 400 000 euroa ja vuodelta 2023 yli 100 000 euroa. Käyttötalouden vertailua vuoteen 2022 hankaloittaa myös hyvinvointialueuudistuksen vaikutus, jonka myötä koko kaupungin toimintakate parani noin 1,24 miljoonaa euroa. Rovaniemen kaupungin vuoden 2023 aikana henkilöstökulujen sivukuluprosentteihin tehty tarkistus lisäsi kaupungin henkilöstökuluja noin 800 000 euroa budjetoituun. Henkilöstökulut toteutuivat kuitenkin vain 712 000 euroa budjetoitua suurempina, sillä vuoden aikana useampi paikka jätettiin täyttämättä tai täyttämistä lykättiin.

Toimintatuotoista ainoastaan maksutuotot eivät toteutuneet arvioidulla tavalla. Toimintakuluista ainoastaan avustukset alittavat muutetun talousarvion. Avustuksista suurin yksittäinen selittävä tekijä alitukselle on työmarkkinatuen kuntaosuus, joka alitti lähes 413 000 euroa talousarviossa budjetoidun summan.

Tuloslaskelmaosan (5.2) mukaan verotulot toteutuivat yli 9,6 miljoonaa euroa arvioituna parempina. Kuntaliiton arvion mukaan verotulot sisältävät noin 15 miljoonaa euroa niin sanottuja "verohäntiä", jotka ovat siis vuotta 2022 tai sitä aiempia vuosia koskevia verotuloja, jotka on tilitetty kaupungille silloisten voimassa olleiden veroprosenttien mukaisesti. Kun verotulotilityksestä vähennetään verohäntien vaikutus, toteutuneet verotulot ovat 163,5 miljoonaa euroa. Alkuperäisellä talousarviolla arvioitiin verotulojen määräksi noin 163,4 miljoonaa euroa. Ero verotulojen toteutumassa ilman verohäntiä suhteessa alkuperäiseen talousarvioon on vain noin 100 000 euroa. Uuden verotuloprosentin mukainen arvio toteutui siis erittäin lähelle arvioitua. Valtionosuudet toteutuivat lähes 799 000 euroa ennakoitua parempina, johtuen OKM:n ja valtionvarainministeriön tekemistä muutospäätöksistä ja tarkistuksista. Tarkemmat verotulojen ja valtionosuuserien laskelmat löytyvät tilinpäätöksen tuloslaskelmaosasta (5.2). Kunnan saama tulovero toteutui noin 8,1 miljoonaa euroa muutettua talousarviota parempana. Kunnan saama osuus yhteisöveron tuotosta toteutui lähes 294 000 euroa arvioitua parempana ja kiinteistöverot puolestaan 1,29 miljoonaa euroa suurempina.

Tuloslaskelmaosalla kaupungin rahoitustuotot ja -kulut toteutuivat 3,8 miljoonaa euroa arvioitua parempina. rahoitustuotoissa näkyy ainoastaan vuotta 2023 koskevat, poikkeuksellisen suuret osingot Ounastähti Kehittämiskuntayhtymältä ja Neveltä. Kaupungin saamat osingot olivat jopa kaksinkertaiset aiempiin vuosiin nähden (lähes 5,2 miljoonaa euroa edellisvuotta korkeammat). Muissa rahoitustuotoissa näkyy vuonna 2022 tehdyn sijoitusten arvonalennuskirjauksen palautus, joka paransi tulosta noin 238 000 euroa. Muut rahoituskulut toteutuivat noin yli 27 000 euroa ennakoitua suurempina.

Tuloslaskelmaosan poistoissa ja arvonalentumisissa merkittävin muutos on vuonna 2023 Kiinteistö Oy Lappi Areenasta tehty 2,1 miljoonan euron arvonalennus sekä noin 1,78 miljoonan euron kertapoistot käyttöomaisuudesta. Kertapoistoissa on huomioitu muun muassa purettavaksi määräytyvät kiinteistöt sekä hyvinvointialueelle siirtynyttä toimintaa. Lisäksi kertapoistoissa on mukana Rovaseudun Markkinakiinteistöjen kanssa tehty vaihtokauppa

Vaaranlammen vanhasta koulusta.

Muita tuloslaskelmaosan toteutumiseen vaikuttavia poikkeuksellisia eriä oli useita vuonna 2023 osana tilinpäätössiirtoja. Poistoeron lisäksi tilinpäätössiirroissa on tehty Lapin yliopistolle myönnetty yhden miljoonan euron avustus taseen rahaston vähennyksenä. Lisäksi tilinpäätössiirroissa näkyy myös tulevien vuosien kahteen kouluinvestointiin (Vaaranlampi ja Napsu) tehty 17 miljoonan euron investointivaraus.

TULOSLASKELMA, 1 000 €	TP2022	alk.per. TA2023	TA- muutokset	TA2023 yht.	TP2023	toteuma-% 2023	poikkeama 2023
VEROTULOT	296 743	163 395	5 463	168 858	178 527	106 %	9 669
VALTIONOSUUEDET	123 581	18 000	- 80	17 920	18 719	104 %	799
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	19 439	9 186	5 500	14 686	18 515	126 %	3 829
KORKOTUOTOT	8 280	8 297		8 297	8 283	100 %	- 14
MUUT RAHOITUSTUOTOT	19 115	9 600	5 500	15 100	18 867	125 %	3 767
KORKOKULUT	- 2 348	- 3 108		- 3 108	- 3 004	97 %	104
MUUT RAHOITUSKULUT	- 5 608	- 5 603		- 5 603	- 5 630	100 %	- 28

*Yllä olevassa taulukossa on nähtävillä rahoitukseen kirjatut ulkoiset tulot ja kulut. Luvut eivät sisällä esimerkiksi toimielinten toiminnasta johtuvia rahoitustuottoja ja -kuluja, kuten perintä- ja maksumuistutuskuluja. Ne ovat osa tuloslaskelmaosalla näkyviä lukuja. Lisäksi taulukon valtionosuudet- sarake sisältää myös hyvinvointilautakunnan alaiseen vapaa-ajan palvelualueen kustannuspaikoille kirjattavat maakunnallisiin vastuumuseo-, orkesteri- sekä taidemuseotoimintaan myönnetty valtionosuudet.

Investointiosalla (5.3) on eritelty tarkemmin lautakunnittain toteutuneet investointimäärärahat. Koko peruskaupungin investointien toteuma on 29,8 miljoonaa euroa. Investointien määrä on kasvanut vuodesta 2022 yhteensä 14,1 miljoonaa euroa (+47,2 prosenttia). Investoinnit toteutuivat 84 prosenttisesti eikä yksikään lautakunta ylittänyt investointimäärärahoja. Investoinneista yli puolet kohdistui tilapalvelukeskukseen (toteutuneet määrärahat 16,3 miljoonaa euroa). Suurimmat määrärahat investointikohteittain vuoden 2023 aikana olivat Napsun ja Vaaranlammen monitoimitalot sekä uimahalli.

Kaupungin lainakannan muutokset ovat nähtävillä rahoitusosassa (5.4). Peruskaupunki nosti talousarviolainaa vuonna 2023 32 miljoonaa euroa ja lyhensi 17,3 miljoonaa euroa. Lyhytaikaisia lainoja kaupunki lyhensi 24,7 miljoonaa euroa. Kaupungin lainakanta pieneni 9,9 miljoonaa euroa. Kuntatodistus ei ollut käytössä tilinpäätöshetkellä. Rovaniemen kaupungin sijoitusten arvo muuttui tilikauden aikana +2,8 prosenttia. Vuonna 2022 ja vuonna 2023 kaupungin leasing- ja vuokravastuiden esittämistapaa täsmennettiin, mikä vaikuttaa aiempien vuosien tunnuslukujen vertailukelpoisuuteen. Vuokra- ja leasingvastuiden määrään on lisätty muun muassa kaikki tiedossa olevat vuokra- ja leasingvastuut jäännösarvoineen. Muutoksia vuonna 2023 vuokravastuisiin on tullut muun muassa kahden kaupungin omaksi toiminnaksi siirtyneen päiväkodin (Mäkiranata ja Kivikangas) vuokravastuiden myötä. Kasvavat investoinnit kasvattavat pitkäaikaisen velan ja vuokravastuiden määrää.

2.5 Rovaniemen kaupunkikonsernin talous

Rovaniemi-konsernin ylijäämä oli tilikaudella 2023 28,5 miljoonaa euroa. Merkittävimmät ylijäämät omistususuus huomioituna tekivät Neve Oy (6,1 miljoonaa euroa) ja Ounastähti kehittämiskuntayhtymä (3,1 miljoonaa euroa). Merkittävien ylijäämien kertymiseen vaikutti

huomattavasti energiamyynnin taso. Vaikka energian hinta on halventunut korkeimmilta lukemilta, on energian myynnillä edelleen suuri vaikutus konsernin ylijäämiin. Muita merkittäviä tapahtumia tilikauden aikana oli Kiinteistö Oy Lappi Areenan uimahallisuunnitelmia koskeva alaskirjaus noin 1,2 miljoonaa euroa, joka kirjattiin arvonalennuksena yhtiön kuluksi.

Rovaniemi konsernin vuosikate oli 72,8 miljoonaa euroa ja investointien rahavirta 69,9 miljoonaa euroa. Lainakanta oli 293,0 miljoonaa euroa, sekä lainakanta ja vuokravastuut yhteensä 342,7 miljoonaa euroa, eli 5 249 euroa per asukas. Tarkemmin kaupunkikonsernin luvuissa tapahtuneet muutokset vuodesta 2022 vuoteen 2023 on esitetty tilinpäätöksen Tilinpäätöslaskelmat- luvussa.

Rovaniemen kaupunkikonsernin lukuja vertailtaessa on huomioitava, että vuonna 2022 mukana olivat muun muassa Kolpeneen palvelukeskuksen kuntayhtymän, Lapin pelastuslaitoksen ja Lapin sairaanhoitopiirin kuntayhtymän luvut. Edellä mainitut siirtyivät osaksi Lapin hyvinvointialuetta 1.1.2023 alkaen.

2.6 Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Kun kaupungin tilikauden tuloksesta laskee pois niin sanotut kertaluontoiset, poikkeukselliset erät, jotka on avattu Rovaniemen peruskaupungin talous- luvussa, on kaupungin tulos arviolta 7,8 miljoonaa euroa ylijäämäinen. Vuosi 2023 on ollut tulevien vuosien taloushaasteisiin varautumisen ja valmistautumisen vuosi.

Tulevaisuudessa talouteen vaikuttavat huomattavasti henkilöstökulut, erityisesti työehtosopimusten mukaiset palkkaratkaisut sekä investointien määrä. Toimintamenot kasvavat tuloja voimakkaammin myös tulevina vuosina. Omat haasteensa talouden tasapainottamiseen ja ennustamiseen tuo varautuminen TE-palveluiden uudistukseen, jonka on määrä astua voimaan 1.1.2025. Haasteena myös Rovaniemellä näkyy valtiontalouden, kuntatalouden ja hyvinvointialueiden sopeuttamistarpeet.

Vuoden 2024 talousarvio on laadittu 4,25 miljoonaa euroa alijäämäiseksi. Vuosien 2024-2027 taloussuunnitelma on laadittu 523 000 euroa ylijäämäiseksi, mutta ylijäämän saavuttamiseksi on toimintakatetta laskennallisesti tasapainotettu, sillä vielä ei ole tiedossa talouden tasapainottamiseksi tehtäviä päätöksiä. Vuoden 2024 talousarviossa peruskaupungin toimintakatteen on arvioitu heikkenevän 3,6 prosenttia. Kaupunki on käynnistänyt vuoden 2023 aikana talouden tasapainottamistyön, jonka tarkoituksena on sopeuttaa kaupungin toimintakatetta noin 10 miljoonaa euroa tulevina vuosina. Osana talouden tasapainottamista tarkastellaan muun muassa palveluverkkoa, konsernirakennetta, tilaratkaisuja, henkilöstöresurssin tehokasta hyödyntämistä sekä vapaaehtoisen, ei-lakisääteisen toiminnan osuutta. Mikäli taloutta ei pystytä tasapainottamaan, ajautuu peruskaupungin taseen kertyneet ylijäämät alijäämäiseksi vuonna 2030. Kaupungin investointimenot tulevat vähentämään tai jopa poistamaan väistöilakustannukset, mutta lisäämään tulevien vuosien poistojen ja lainojen ja sitä myötä korkomenojen määrää merkittävästi.

Mikäli talous taantuu, haasteena voi olla vero-, osinko- ja rahoitustulojen pienentyminen. Kunnalle kertyvien tuloverojen ja yhteisöverojen tulokertymän seuraaminen ja ennakointi on tärkeää. Keskeinen huomio on kiinteistöverojen tasapuolisella ja oikeudenmukaisella keräämisellä ja siten vuosikatteen vahvistamisella. Kiinteistöveron merkitys kunnan tuloeränä on kasvanut vuodesta 2023 alkaen. Rovaniemen toimintakate on kymmenen vuoden

tarkastelujaksolla kasvanut jopa 119 miljoonaa euroa, jonka aikana veronkorotuksista huolimatta verotulot ovat kasvaneet ainoastaan 70 miljoonaa euroa. Valtionosuudet ovat kyseisenä aikana kasvaneet 32 miljoonaa euroa.

Peruskaupungin toiminta on keskittynyt varhaiskasvatus- ja koulutuspalveluiden tuottamiseen, jossa merkittävin talouden tasapainottamiskeino on väestökehityksen ja palvelutarpeen muutoksen ennakointi. Lasten ja nuorten määrä tulee vähentymään jokaisessa kunnassa ja kaupungissa, myös Rovaniemellä. Muutokset tulee pystyä ennakoimaan päätöksenteossa. Samalla kaupungin taloudessa tulee varautua kuntien "Black Fridayn" (17.11.2023) tietoihin tulevien vuosien valtionosuusleikkauksista. Väestöpohjassa tapahtuvat muutokset vaikuttavat kaupungin saamiin valtionosuuksiin ja näkyvät valmisteltavassa valtionosuusuudistuksessa, joka astuu voimaan tulevien vuosien aikana. Väestömäärän kehitys näkyy myös verotulojen kehityksessä, sillä tämän hetken arvioiden mukaan Rovaniemen kaupungin väestö ikääntyy 32 nopeimmin Suomen kaikkia kuntia tarkasteltaessa.

3 TOIMINTAYMPÄRISTÖN MUUTOKSET

3.1 Väestö, elinkeinot ja työllisyys

Väestönmuutokset Rovaniemellä 2019-2023	2019	2020	2021	*2022	*2023	Muutos 2019-2023
Elävänä syntyneet	577	609	652	563	565	-2,1%
Kuolleet	582	514	530	662	604	3,8%
Luonnollinen väestönlisäys	-5	95	122	-99	-39	680,0%
Kuntien välinen tulomuutto	3 240	3 626	3 697	3 426	3 406	5,1%
Kuntien välinen lähtömuutto	3 216	3 400	3 374	3 196	3 219	0,1%
Kuntien välinen nettomuutto	24	226	323	230	187	679,2%
Kunnan sisäinen muutto			9 702	8 858	8 763	
Maahanmuutto Suomeen	259	285	275	318	706	172,6%
Maahanmuutto Suomeen Pohjoismaista			13	23	39	
Maahanmuutto Suomeen EU-maista			93	89	111	
Maastamuutto Suomesta	152	93	74	108	88	-42,1%
Maastamuutto Suomesta Pohjoismaihin			21	40	20	
Maastamuutto Suomesta EU-maihin			40	52	51	
Nettomaahanmuutto	107	192	201	210	618	477,6%
Kokonaisnettomuutto			524	440	805	
Solmitut avioliitot			251	263	257	
Avioerot			145	120	139	
Väestönlisäys	126	513	646	341	766	507,9%
Väkiluvun korjaus	6		20	14	-16	-366,7%
Kokonaismuutos	120	513	626	327	782	551,7%
Väkiluku	63 042	63 528	64 535	64 535	65 285	3,6%

Vuosien 2018–2023 aikana keskimääräinen väestönkasvu on ollut noin 458 asukasta vuodessa. Rovaniemen väkiluku oli vuonna 2023 ennakkotietojen mukaan 65 285 eli asukasmäärä kasvoi edellisvuoteen 750 henkilöllä. Vuonna 2023 syntyneitä oli 565 henkilöä ja kuolleita 604 henkilöä. 2022 alkaneen syntyvyyden laskun myötä trendi on jatkunut samana niin, että kuolleisuus oli syntyvyyttä suurempaa Rovaniemellä vuonna 2023. Kuntien välinen nettomuutto (+187) kuvaa Rovaniemen asemaa opiskelupaikkakuntana.

Tilastokeskuksen tiedot väestön tarkemmasta jakautumisesta kaupungin sisällä päivittyvät muutoin käytettävissä olevaa ennakkotietoa myöhemmin. Tästä johtuen väestön jakautuminen suur- ja tilastoalueille esitetään aikavälillä 2017 -2022.

Rovaniemen väestö on keskittynyt kaupunkikeskustan ja tämän välittömään läheisyyteen. Väestöstä 87,4 prosenttia asuu joko keskustan tai tämän välittömässä läheisyydessä. Seuraavaksi suurimmat suuralueet ovat Alakemijoen (noin 4,4 prosenttia), Ounasjoen (noin 3,4 prosenttia) ja Yläkemijoen (noin 2,0 prosenttia) suuralueet. Pienin väestömäärä on keskittynyt Sodankyläntien (noin 0,9 prosenttia) ja Ranuantien (noin 0,8 prosenttia) suuralueisiin. Noin yhden prosentin (684 asukkaan) osalta osoite on Tilastokeskuksen tietojen mukaan tuntematon.

Vuosien 2017 ja 2022 välisenä aikana Rovaniemen suuralueiden väestössä tapahtuneet muutokset ovat keskittyneet pääsääntöisesti ikääntymiseen ja muutamaa tilastoaluetta lukuun ottamatta yli 65-vuotiaiden ikäryhmä on ollut eniten kasvava. Vuosien 2017-2022 välisenä aikana 0-14 vuotiaiden ikäryhmä on vähentynyt 42 henkilöllä. 15-64-vuotiaiden osalta asukkaiden määrä on kasvanut 325 henkilöllä ja yli 65-vuotiaiden ikäryhmä on kasvanut 1 809 henkilöllä.

Rovaniemen keskuksessa ja Alakemijoella yli 70 vuotta täyttäneiden osuudet ovat lähellä toisiaan (13,7 ja 14,3 prosenttia), kun muilla suuralueilla vastaavat ovat 19,39-29,06 prosentin välissä. 0-18-vuotiaiden lasten ja nuorten määrissä on myös suurta vaihtelua suuralueittain. Lasten ja nuorten määrällä Rovaniemen keskus, Alakemijoki ja Ounasjoki muistuttavat väestörakenteeltaan tältä osin toisiaan. Edellä mainituilla alueilla lasten ja nuorten määrät suhteessa alueen väestöön ovat 20,5-23,5 prosentin välissä. Matalin nuorten määrä suhteessa muuhun väestöön on Sodankyläntien (10,1 prosenttia), Yläkemijoen (14,1 prosenttia) ja Ranuantien (16,3 prosenttia) suuralueilla.

Suur- ja tilastoalueittaiset muutokset Rovaniemellä 2017-2022	0-14 vuotiaat		15-64 vuotiaat		65+ vuotiaat		Väestö Yhteensä kpl
	kpl	%	kpl	%	kpl	%	
Rovaniemi Keskus	-52	-0,5	613	1,5	1 641	12,2	56 410
Keskustantoimintojen tilastoalue	-20	-6,0	452	12,5	184	14,0	5 257
Rantaviirin tilastoalue	-27	-3,7	90	1,8	124	11,3	6 981
Ratantaus tilastoalue	0	0,0	250	4,3	193	8,3	9 000
Pullinpuolen tilastoalue	7	2,2	57	3,8	71	17,4	2 217
Ounasrinteen tilastoalue	-53	-9,5	-94	-5,2	61	12,3	2 875
Pöykkölän tilastoalue	63	7,8	24	1,2	136	31,2	3 212
Lapinrinteen tilastoalue	-20	-9,5	-131	16,2	51	14,0	1 382
Karinrakan tilastoalue	-80	-8,7	-181	-4,8	227	16,2	6 083
Ounasmetsän tilastoalue	-24	-9,8	-130	-9,7	120	24,7	2 067
Koskenkylän tilastoalue	28	12,2	14	5,2	16	13,1	892
Saarenkylän tilastoalue	-91	-4,7	-128	-2,2	257	12,6	9 916
Ylikylän tilastoalue	164	10,4	4,22	12,9	145	31,8	5 307
Alakorkalon tilastoalue	-42	-29,4	-19	-3,9	50	37,6	761
Kaukon tilastoalue	-4	-4,8	-13	-4,8	6	5,6	460
Sodankyläntien suuralue	3	0,5	-44	-7,1	20	3,3	616
Niesin tilastoalue	-3	-37,5	-16	-14,2	18	16,2	232
olkajärven tilastoalue	6	13,3	-28	-14,2	2	1,4	384
Ounasjoen suuralue	80	3,7	-27	-1,3	30	1,4	2 165
Lohinivan tilastoalue	-3	-33,3	-4	-6,9	-5	-9,4	120
meltauksen tilastoalue	1	2,3	-7	-3,0	3	1,7	446
Sinetän tilastoalue	70	27,7	3	0,5	35	13,6	1 115
Songan tilastoalue	12	15,6	-19	-7,7	-3	-1,9	484
Alakemijoen suuralue	-17	-0,6	-42	-1,5	16	0,6	2 864

Hirvaan tilastoalue	-24	-12,0	-8	-1,5	33	23,9	865
Rautiosaaren tilastoalue	8	6,8	21	6,3	-16	-15,0	559
Muurolan tilastoalue	-1	-0,7	-44	-7,5	-10	-3,9	1 004
Jaatilan tilastoalue	0	0,0	-11	-4,3	9	8,2	436
Ranuantien suuralue	-37	-57,8	-86	-32,8	41	8,4	490
Ranuantien tilastoalue	-37	-57,8	-86	-32,8	41	8,4	490
Yläkemijoen suuralue	-19	-1,5	-89	-6,8	61	4,7	1 306
Auttin tilastoalue	6	28,6	-12	-9,5	17	15,3	259
Vanttauskosken tilastoalue	-14	-21,9	-46	-13,9	23	9,3	642
Oikaraisen tilastoalue	-11	-22,5	-31	-12,9	21	18,3	405
Rovaniemen kaupunki yhteensä	-42	-0,7	325	0,5	1 809	2,8	64 535

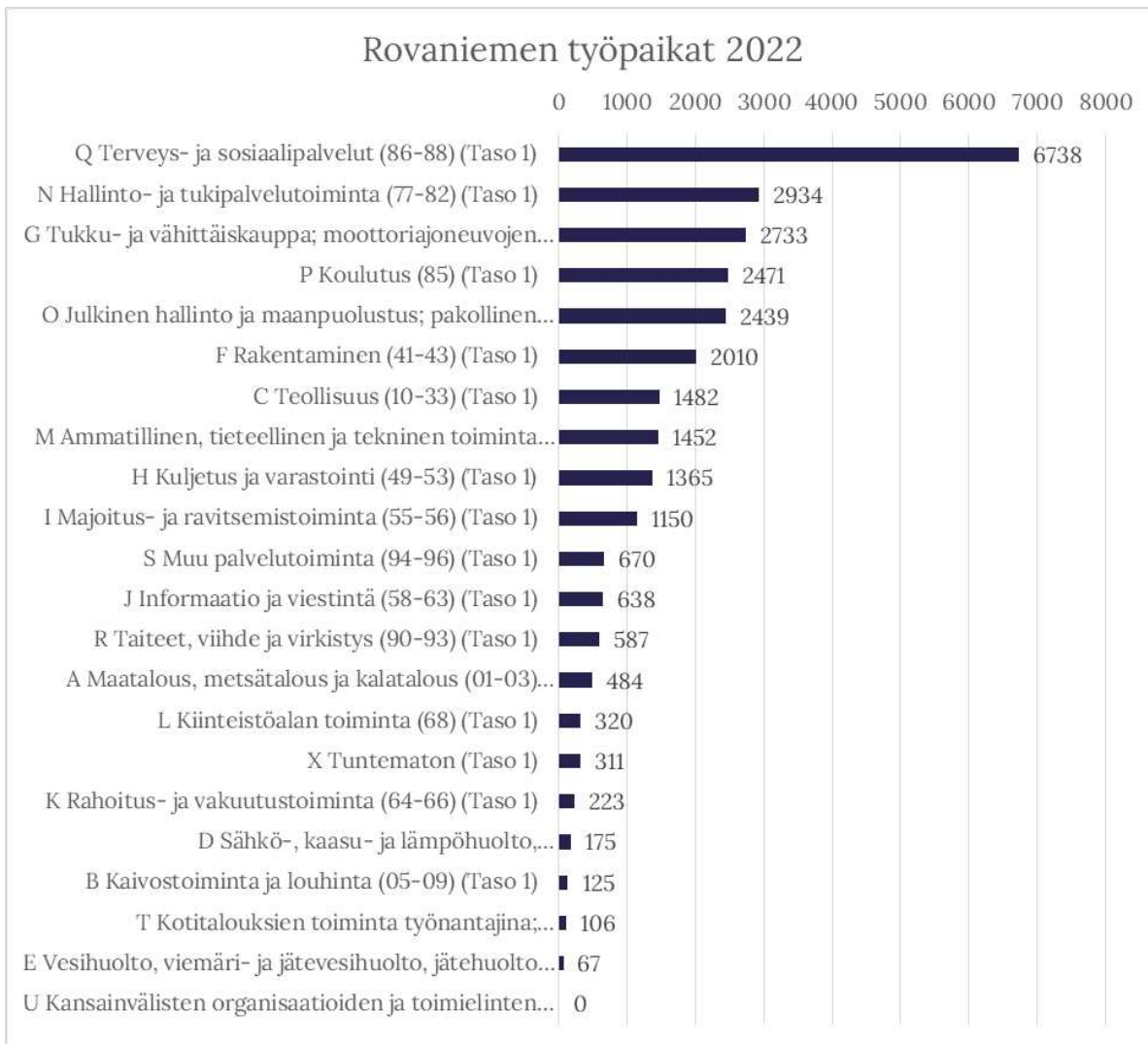
Rovaniemen väestönmuutokset 2017-2022 Suur- ja tilastoalueilla

3.1.2 Elinkeinot ja työllisyys

Keskeisimmät tilastot elinkeinorakenteesta ja työllisyydestä

Rovaniemellä oli vuonna 2022 yhteensä 28 958 työllistä. Toimialoittain tarkasteltuna selkeästi eniten työllistävä toimiala on terveys- ja sosiaalipalvelut (TOL Q). Tämän jälkeen suurimmat ovat hallinto- ja tukipalvelutoiminta (N) sekä tukku- ja vähittäiskauppa (G).

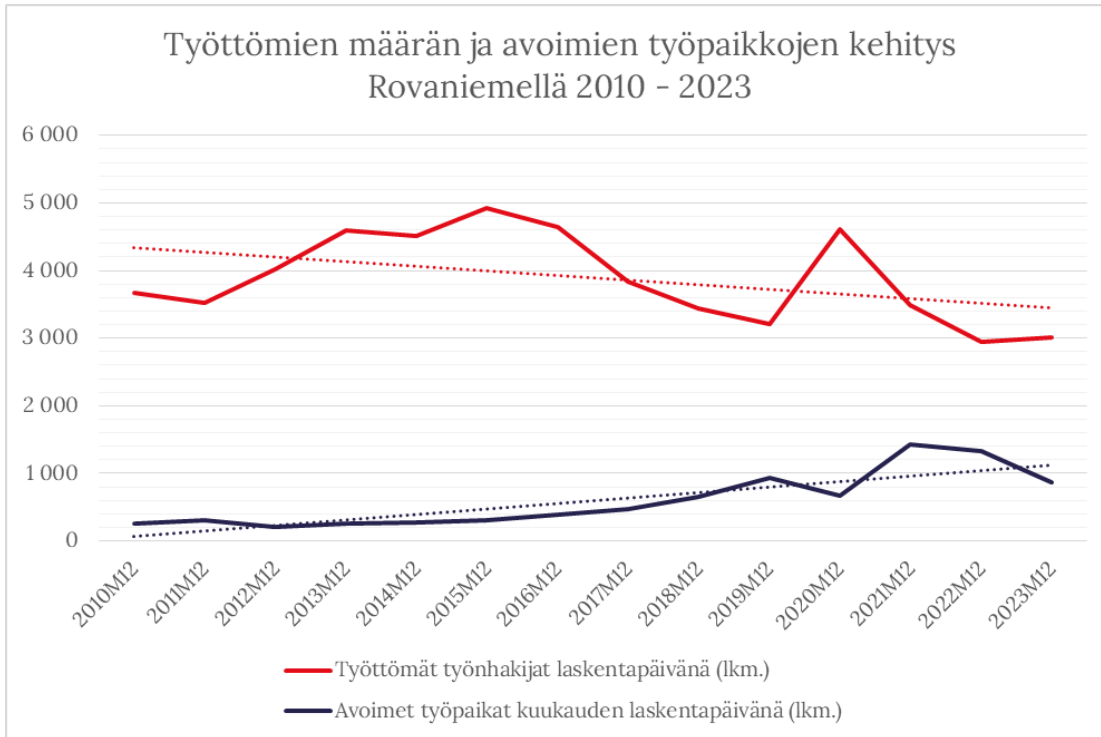
Rovaniemellä oli vuonna 2022 yhteensä 28 480 työpaikkaa. Määrä on hieman pienempi kuin työllisten määrä, mutta Rovaniemen työpaikkaomavaraisuus (90 prosenttia) on tästä huolimatta erittäin hyvä, kun sitä vertaa koko Suomen vastaavaan lukemaan (64,3 prosenttia).

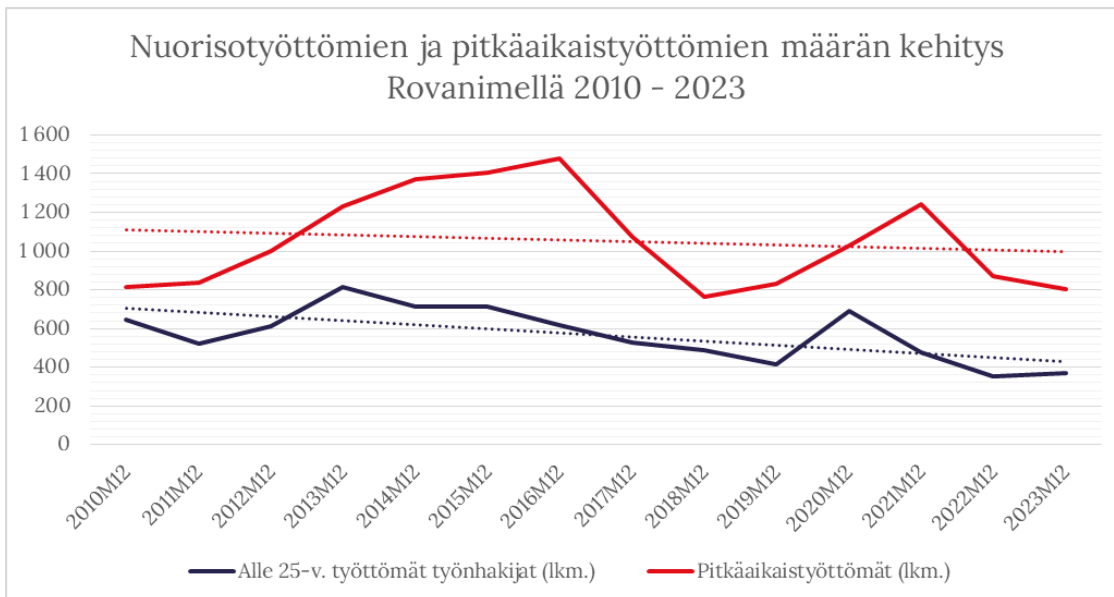
Rovaniemen työpaikat 2022. Lähde: Stat.fi

Työttömien määrän ja avointen työpaikkojen kehitys on ollut Rovaniemellä viime vuodet positiivista. Joulukuussa 2023 työttömiä työnhakijoita oli 3 018 eli noin 700 vähemmän kuin reilut kymmenen vuotta sitten ja noin 200 vähemmän kuin koronapandemiaa edeltävänä aikana (2019). Joulukuun työttömyysaste oli 9,7 prosenttia.

Avointen työpaikkojen määrä oli joulukuussa 2023 yhteensä 868 työpaikkaa. Vuodesta 2018 alkaen avointen työpaikkojen määrä on pysytellyt yli 600 työpaikassa, ja vuodesta 2021 alkaen määrä on ollut tuhat tai sen yli.

Työttömät työnhakijat ja avoimet työpaikat Rovaniemellä 2010 - 2023. Lähde: Stat.fi

Nuorisotyöttömät ja pitkäaikaistyöttömät Rovaniemellä 2010 - 2023. Lähde: Stat.fi

Nuorisotyöttömien ja pitkäaikaistyöttömien määrän kehityksen trendi on ollut Rovaniemellä erityisesti koronapandemian jälkeisinä vuosina laskeva. Vuoden 2023 joulukuussa pitkäaikaistyöttömiä oli 801 ja nuorisotyöttömiä 370.

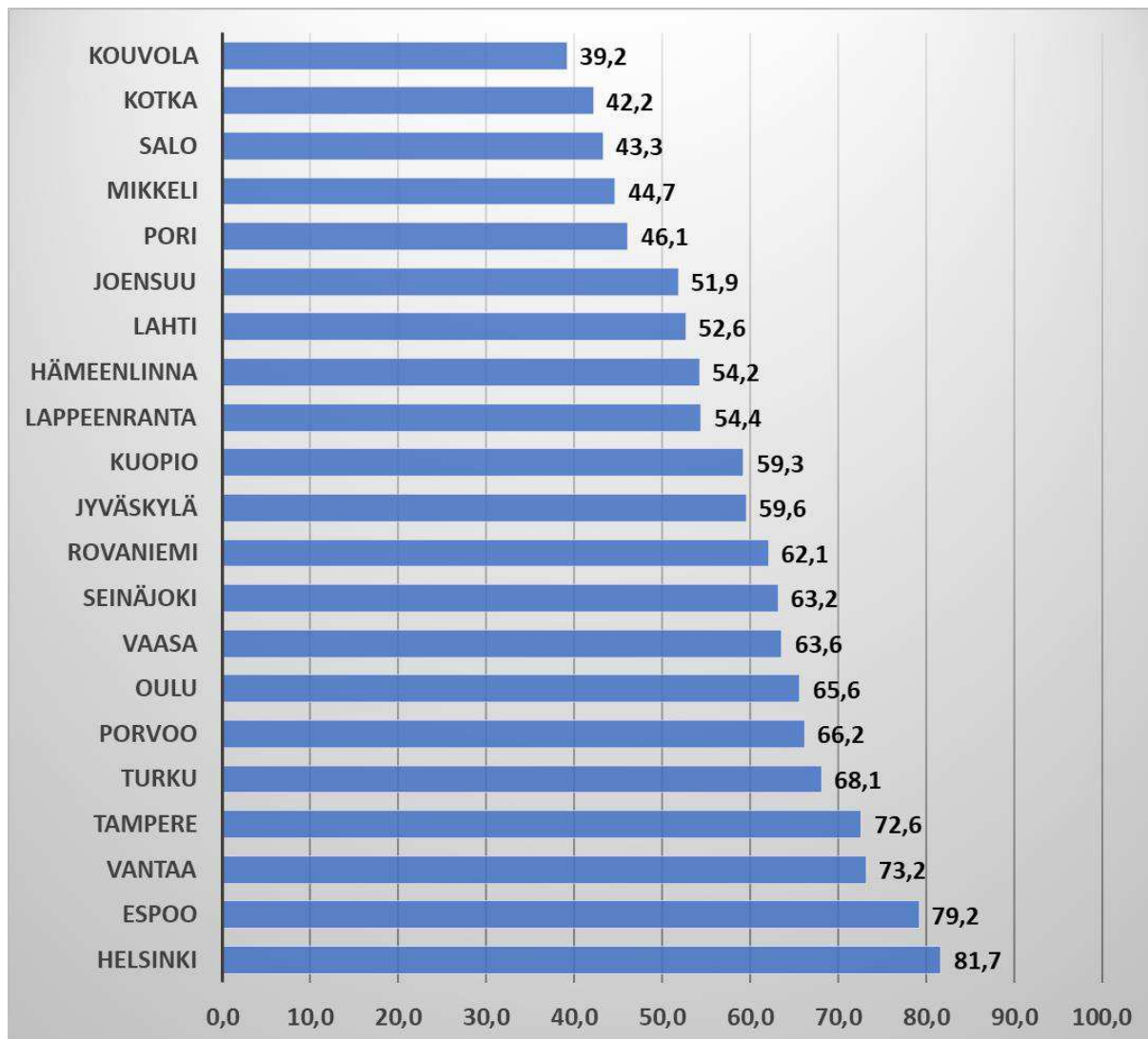
EVP-indeksi

EVP-indeksi on joulukuussa 2023 julkaistu FCG/MDI:n tuottama tietotuote, jonka tavoitteena on tarkastella kokonaisvaltaisesti ja samanaikaisesti alueiden elinvoimaa sekä veto- ja pitovoimaa. Indeksillä vertaillaan alueiden suhteellista kehitystä kuntatyypeittäin, koon tai maantieteellisen sijainnin mukaan. (Lähde: FCG/MDI)

Indeksi muodostuu pääosin Tilastokeskuksen tiedoista ja sen avulla arvioidaan seuraavia kokonaisuuksia:

- **Pitovoima**
Kuinka viihtyisä, mukava, hauska, turvallinen jne. alue on alueen omien asukkaiden, yritysten ja toimijoiden näkökulmasta.
- **Elinvoima**
Aluetaloudelliseen ja kasvuun liittyvät tekijät, jotka voidaan edelleen jakaa ulkoiseen ja sisäiseen sekä kovaan ja pehmeään elinvoimaan.
- **Vetovoima**
Kuinka kiinnostava, houkutteleva, dynaaminen, haluttava jne. alue on ulkopuolisten näkökulmasta, joka voidaan edelleen jakaa muutto-, sijainti-, paikka- ja kiertovetovoimaan.

Rovaniemen sijoitus vuonna 2023 yli 50 000 asukkaan kaupunkien joukossa oli kymmenes. Sijoitus on hyvä, sillä taakse vertailussa jäivät muun muassa Kuopio ja Jyväskylä. (Lähde: FCG/MDI.)

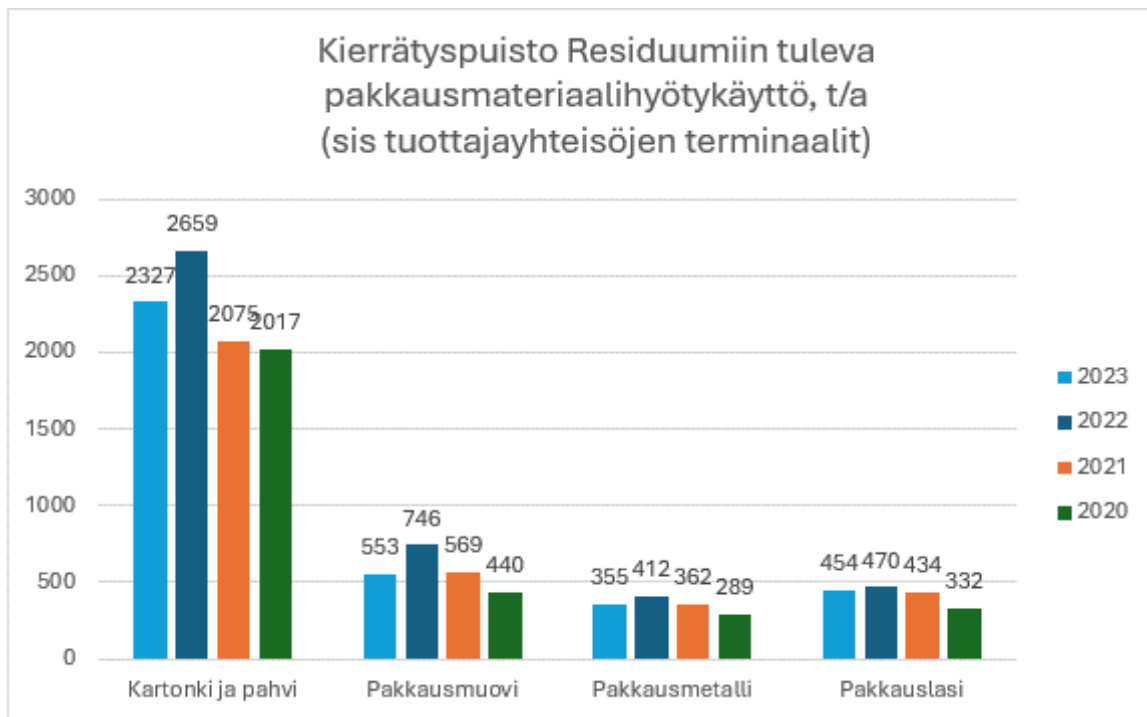
Alueellisen kehittyneisyyden elinvoima-, vetovoima- ja pitovoimaindeksi. Lähde FCG/MDI, Graafi: Timo Aro 2023

3.3 Ympäristöasiat

Jätehuolto ja materiaalien kierrätys

Kunnallinen jätehuolto-yhtiö Napapiirin Residuum Oy aloitti jätelain muutoksen myötä bio- ja pakkausjätteiden kunnallisen keräyksen heinäkuussa 2023 vähintään viiden huoneiston (tai enemmän) taloyhtiöissä. Keräykset toteutetaan uusiutuvaa dieseliä käyttämällä, joka pienentää CO₂-päästöjä jopa 90 prosenttisesti fossiiliseen dieseliin verrattuna. Lisäksi 1-4 huoneiston (esimerkiksi omakotitalot keskustajamissa) asuinkiinteistöt saivat liittyä vapaaehtoiseen keräykseen, jonka avulla materiaalien kierrätys tehostuu entisestään. Rovaniemen keskustajamassa 1-4 huoneiston asuinkiinteistöjen lajitteluelvoite biojätteen osalta astuu voimaan 19.7.2024.

Residuumille toimitettu kokonaisjättemäärä väheni vuodesta 2022 (43 331 tonnia) vuoteen 2023 (34 588 tonnia) jopa -25 prosenttia. Suurin pudotus tapahtui rakennus- ja purkujätteiden määrissä (-31,5 prosenttia), johon suurin syy on rakennusalan merkittävät haasteet. Sekajätettä Residuum vastaanotti -10,5 prosenttia vähemmän edellisvuoteen verrattuna (-1636,48 tonnia) - jätelain etusijajärjestyksen mukaan suunta oli oikea. Myös hyötyjättemäärät laskivat hieman edellisvuodesta alla olevan taulukon mukaisesti - yhtenä syynä varmaankin ihmisten palaaminen kotoa konttorille koronavuosien jälkeen, joka on vähentänyt pakkausmateriaalin syntyä.

Residuum kilpailutti toistamiseen kaupungin puolesta Rovaniemen kaupungin puistoroskakoriurakan, joka toteutetaan jatkossa ympäristöystävällisesti sähköpakettiautolla. Ensimmäinen urakka toteutettiin fossiilisella dieselillä.

Rovaniemen viimeinen (ja EU:n pohjoisin) asumisessa syntyneen yhdyskuntajätteen kaatopaikka Kuusiselässä suljettiin elokuussa 2023, jonka avulla materiaalien kierrätystä pyritään kehittämään sekä erityisjätteiden määrää hiljalleen vähentämään. Kaatopaikan sulkemisessa hyödynnettiin materiaalien uusiokäyttöä eri sulkemiskerroksissa lupien mukaisesti. Betonimursketta käytettiin 9000 tonnia, Neven pohjatuhkaa 7000 tonnia, ja näiden lisäksi Neven

työmaalta käytettiin maa-aineksia uusiokäyttöön noin 7000 tonnia.

Rovaniemen kaupungin yhdyskuntatekniikan yksikkö teetti Jätteenkuljetusjärjestelmien arviointi Rovaniemellä ja Pellossa -selvityksen, jossa vertailtiin eri jätteenkuljetusjärjestelmien vaikutuksia kiinteistöjen sekajätteen kuljetuksiin Rovaniemen kaupungissa sekä Pellon kunnan alueella. Päätös jätteenkuljetusjärjestelmästä tuodaan jätehuoltoviranomaiselle päätettäväksi vuoden 2024 aikana. Uudet jätehuoltomääräykset päivitettiin 14.4.2023 alkaen voimaan astuviksi.

Energiahuolto

Neven strategisena tavoitteena on olla hiilineutraali vuoteen 2030 mennessä. Suunnitelma hiilineutraaliuspolusta on julkaistu Paikallisvoima ry:n ylläpitämään kaukolämmön päästölaskuriin <https://klpaastolaskuri.fi/paastot/ROVANIEMI>. Julkisen laskurin kautta on nähtävillä kaukolämmön toteutuneet ja ennakoituvat päästöt ja tuotantomuodot. Laskuri erottelee Neven käyttämät eri polttoaineet.

Vesihuolto

Vedenjakeluverkoston kokonaispituus on noin 1798 kilometriä (1 798 048 metriä). Rovaniemen alueella on yhteensä 16 046 liittyntä kiinteistöä. Vuonna 2023 uusia liittyneitä kiinteistöjä oli 108 kappaletta ja irtisanottuja 12 kappaletta. Vuonna 2023 vuorokaudessa pumpatun veden määrä oli yhteensä 12 309 m³/d ja vuodessa yhteensä 4 492 907 m³/a.

Alakorkalon jätevedenpuhdistamo täytti vuonna 2023 sille ympäristöluvassa asetetut puhdistusvaatimukset kaikilta osin. Valtioneuvoston asetuksen 888/2006 vaatimukset täytyivät tyypeä lukuun ottamatta. Myös Muurolan, Vanttauskosken ja Vaattungin jätevedenpuhdistamot täyttivät ympäristöluvan ja asetuksen vaatimukset kaikilta osin.

Vuonna 2023 saatiin poltettua lietteenpolttolaitoksella 53 prosenttia jätevesilietteestä. Vuonna 2022 poltettiin 18 prosenttia lietteestä, joten poltetun lietteen osuus kasvoi merkittävästi edellisvuoteen verrattuna.

Ilmanlaatu

Rovaniemen kaupungin ilmanlaatua mitattiin vuonna 2023 kahdessa eri mittauspisteessä. Rovakadulla Ruokasenpuistossa sijainneessa mittauspisteessä ilman epäpuhtauksista mitattiin typenoksidipitoisuutta (NO_x), hengitettävien hiukkasten pitoisuutta (PM₁₀) ja pienhiukkasten pitoisuutta (PM_{2,5}). Mittaus Rovakadulla oli jatkuvatoiminen ja tuloksia pystyi seuraamaan reaaliajassa Ilmatieteen laitoksen verkkosivuilla. Rovakadun mittausaseman lisäksi Korkalovaaran päällä, pientalovaltaisella asuinalueella kerättiin näytteitä ulkoilmassa esiintyvän bentso(a)pyreenin (PAH-yhdiste) pitoisuuden selvittämiseksi. Molemmissa mittauspisteissä ilmanlaatua seurattiin koko vuoden ajan.

Metsätalous

Kaupungin talousmetsissä suoritettiin eriasteisia metsienkäsittelyjä 202 hehtaarin pinta-alalla. Tämä määrä jakaantui seuraavasti; uudistushakkuita 33,4 hehtaaria, luontaisen uudistamisen hakkuut 50,1 hehtaaria, harvennushakkuut 99,2 hehtaaria, eri-ikäismetsien hakkuut 19,6 hehtaaria. Hakkuukertymä oli vuonna 2023 11 433 kuutiota, joka myytiin tarjouksien perusteella. Tämän lisäksi puun myyntituloa saatiin jonkin verran kunnallis- teknisistä raivauksista ja taajametsien hoitohakkuista. Eriasteisia metsänhoitotöitä suoritettiin 204,3 hehtaarin pinta-alalla. Näitä töitä olivat muun muassa taimikonhoito ja nuorten metsien ennakoraivaukset.

Kaupungin talousmetsissä suoritettiin 23 kappaletta metsäserfiointijärjestelmän edellyttämiä sisäisiä auditointeja ja yksi ulkopuolinen (DNV) auditointi.

Vuonna 2023 valmisteltiin luonnonsuojelun alueen perustamista Rovaniemen kaupungin alueelle, kartoittamalla suojelun alueen perustamisen kriteerit täytettäviä kohteita. Tarkoituksena on saattaa kohde ulkopuoliseen jatkovalmisteluun vuoden 2024 aikana.

Rakentaminen

Rovaniemen kaupungissa rakentamisen määrä väheni edelleen verrattuna aikaisempiin vuosiin. Eryteisesti omakotitalojen lupamäärä tippui. Omakotitalojen rakennuslupia myönnettiin yhteensä 78 kappaletta, kun viimeisen viiden vuoden keskiarvo on ollut 135 kappaletta vuodessa. Kerrostalojen rakennuslupia käsiteltiin 7 kappaletta ja rivitalojen 7 kappaletta. Myönnetty rakennusluvut sisältävät uusia asuntoja yhteensä 467 kappaletta.

Maa-aineslupapäätöksissä edellytetään, että luvanhaltija asettaa ympäristölautakunnan eduksi vakuuden, jolla varmistetaan lupapäätöksessä määrättyjen toimenpiteiden toteutuminen. Vuoden 2023 lopussa kaupungin hallussa olleiden, maa-aineslupiiin liittyvien vakuuksien yhteissumma oli noin 3,1 miljoonaa euroa.

Ympäristötuotot ja -kulut 1000 euroa	Kaupunki	
	TP 2023	TP 2022
Viranomaistoiminnan tuotot	879	792
Muut ympäristötuotot	215	201
Ympäristötuotot	1 095	993
Ulkoilman- ja ilmastonsuojelu	-16	
Jätevesien käsittely	-134	-14
Jätehuolto	-324	-364
Maaperän ja pohjaveden suojelu	-364	-30
Ympäristönsuojeluun liittyvät viranomaistehtävät	-1 414	-1 346
Muut ympäristökulut		
Ympäristökulut	-2 252	-1 753
Ympäristökulut, netto	-1 157	-760
Ympäristökulujen osuus kaupungin kaikista toimintakuluista	0,9 %	0,3 %
Ympäristökulut suhteessa asukaslukuun, €/as	-34	-27

4 KOKONAISTALouden KEHITYS

4.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen

Laskelmissa ovat mukana peruskaupungin ulkoiset tuotot ja kulut. Summat ilmoitettu täysinä euroina ilman senttejä.

4.1.1 Peruskaupungin tuloslaskelma ja tunnusluvut

Ulkoinen	2023	2022	Muutos €	%
TOIMINTATUOTOT	42 921 264	65 420 215	-22 498 951	-34 %
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	144 707	37 202	107 505	289 %
TOIMINTAKULUT	-213 630 301	-493 390 387	279 760 086	-57 %
TOIMINTAKATE	-170 564 330	-427 932 969	257 368 639	-60 %
VEROTULOT	178 527 451	296 743 300	-118 215 848	-40 %
VALTIONOSUUDET	18 718 782	123 581 462	-104 862 680	-85 %
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	18 514 928	19 439 007	-924 079	-5 %
KORKOTUOTOT	8 282 557	8 280 425	2 133	0 %
MUUT RAHOITUSTUOTOT	13 284 763	13 882 836	-598 073	-4 %
KORKOKULUT	-3 004 232	-2 347 756	-656 476	28 %
MUUT RAHOITUSKULUT	-48 160	-376 498	328 337	-87 %
VIOSIKATE	45 196 831	11 830 799	33 366 031	282 %
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-20 223 037	-14 852 594	-5 370 444	36 %
SATUNNAISET TUOTOT	0	66 769	-66 769	-100 %
SATUNNAISET KULUT	0	-171 996	171 996	-100 %
TILIKAUDEN TULOS	24 973 793	-3 127 021	28 100 814	-899 %
TILINPÄÄTÖSSIIRROT	-15 687 124	312 876	-16 000 000	-5 114 %
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	9 286 669	-2 814 145	12 100 814	-430 %

Tuloslaskelman tunnusluvut	2023	2022
Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista (%)	20,1%	13,3 %
Vuosikate prosenttia poistoista (%)	223,5%	79,7 %
Vuosikate euroa/asukas	692	183
Asukasmäärä	65 285	64 535

Toimintakate

Toimintakate kuvaa, kuinka paljon toimintakuluista jää katettavaksi verotuloilla ja valtionosuuksilla.

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista (%)

= 100 * toimintatuotot / (toimintakulut - valmistus omaan käyttöön)

Tunnusluku kuvaa, kuinka monta prosenttia toimintakuluista kyetään kattamaan saaduilla toimintatuotoilla toimintavuoden aikana.

Kaupunki kattoi vuonna 2023 toimintatuloilla (jossa mukana myös omaisuuden myynnistä ja maanvuokraus,) noin 20,1 prosenttia menoistaan. Tietojen vertailtavuutta vuoden 2022 ja 2023 osalta vaikeuttaa molempiin vuosiin kohdistuvat poikkeukselliset erät, jotka koskevat takautuvia

vuosia. Esimerkiksi vuoden 2023 toimintakate sisältää yli puoli miljoonaa korjattuja arvonlisäveroja vuosilta 2020-2023. Lisäksi hyvinvointialueelle siirtyneestä toiminnasta on saatu vuotta 2022 tai sitä vanhempia vuosia koskevia kertaeriä, jotka parantavat toimintakatetta 1,2 miljoonaa euroa.

Vuosikate

Vuosikate kuvaa tulo-rahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoitustoimintaan ja lainanlyhennyksiin. Vuosikate on keskeinen kateluku arvioitaessa tulo-rahoituksen riittävyyttä.

Koko kaupungin vuosikate vuonna 2023 oli 45,2 miljoonaa euroa (kasvu vuodesta 2022 33,3 miljoonaa euroa). Vuosikatteen kasvussa näkyy vuodelle 2023 kohdistuvat kertaerät, noin 5 miljoonaa euroa normaalia paremmat saadut osinkotulot sekä 15 miljoonan euron "verohännät". Peruskaupungin toteutuneet investoinnit olivat 29,8 miljoonaa euroa.

Vuosikate prosenttia poistoista (%)

= $100 * \text{vuosikate} / \text{poistot ja arvonalentumiset}$

Tunnusluku kuvaa tulo-rahoituksen riittävyyden poistoihin. Jos vuosikatteella katetaan tilikauden poistot, voidaan kunnan tulo-rahoitusta pitää riittävänä. Jos vuosikate on negatiivinen, on kunnan tulo-rahoitus heikko.

Rovaniemen kaupungin vuosikate ei kattanut poistoja vuonna 2022, mutta vuonna 2023 kaupungin vuosikate riitti kattamaan poistot. Vuonna 2023 kaupungin perustoimintaa ei ollut tarpeen rahoittaa lainalla.

Vuosikate euroa/asukas

Asukasmääränä käytetään 31.12. mukaista asukasmäärää. Tunnusluku kuvaa, kuinka monta euroa vuosikate oli asukasta kohden toimintavuonna.

Rovaniemen peruskaupungin vuosikate per asukas on kohentunut vuonna 2023 vuodesta 2022 509 euroa per asukas. Vuoden 2023 tunnuslukujen vertailtavuuteen vaikuttaa kertaluontoiset tuloerät.

4.2 Toiminnan rahoitus

4.2.1 Peruskaupungin rahoituslaskelma ja tunnusluvut

4.2.1 Peruskaupungin rahoituslaskelma				
*1000 euroa	2023	2022	Muutos	Muutos-%
TOIMINNAN RAHAVIRTA				
Vuosikate	45 197	11 831	33 366	282%
Satunnaiset erät	0	-105	105	
Tulorahoituksen korjaukset	-3 765	-1 681	-2 084	124%
Toiminnan rahavirta yhteensä	41 431	10 045	31 387	312,50%
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA				
Investointimenot	-30 173	-16 417	-13 756	83,80%
Rahoitusosuudet investointimenoihin	141	0	141	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	3 969	2 274	1 695	74,50%
Investointien rahavirta yhteensä	-26 063	-14 143	-11 920	84,30%
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	15 369	-4 098	19 467	-475%
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA				
ANTOLAINAUKSEN MUUTOKSET				
Antolainasaamisten lisäys	-2 929	-3 000	71	-2,40%
Antolainasaamisten vähennys	2 442	2 441	1	0%
Antolainauksen muutokset yhteensä	-487	-559	73	-13%
LAINAKANNAN MUUTOKSET				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	32 000	7 294	24 706	338,70%
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-17 270	-16 187	-1 083	6,70%
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-24 677	3 921	-28 597	-729,40%
Lainakannan muutokset yhteensä	-9 946	-4 972	-4 974	100%
MUUT MAKSUVALMIUDEN MUUTOKSET				
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-854	-817	-37	4,60%
Vaihto-omaisuuden muutos	0	19	-19	-100%
Saamisten muutos	5 312	-703	6 015	-855,60%
Korottomien velkojen muutos	-19 211	7 554	-26 765	-354,30%
Muut maksuvalmiuden muutokset yhteensä	-14 753	6 053	-20 806	-343,70%
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	-25 185	522	-25 708	-4924,10%
RAHAVAROJEN MUUTOS	-9 817	-3 576	-6 241	174,50%
RAHAVARAT 31. 12.	65 327	75 144	-9 817	-13,10%
RAHAVARAT 1. 1.	75 144	78 720	-3 576	-4,50%
	-9 817	-3 576	-6 241	174,50%
Rahoituslaskelman tunnusluvut				
	2023	2022		
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, €	8 106	-37 181		
Investointien tulorahoitus, %	150,5	72,1		
Laskennallinen lainanhoitokate	1,3	0,37		
Kassan riittävyys, pv	89	52		
Asukasmäärä	65 285	64 535		

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä, €

Toiminnan ja investointien rahavirran positiivinen (ylijäämäinen) määrä ilmaisee sen, kuinka paljon rahavirrasta jää nettoantolainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen. Negatiivinen (alijäämäinen) määrä ilmaisee sen, että menoja joudutaan kattamaan joko olemassa olevia kassavaroja vähentämällä taikka ottamalla lisää lainaa.

Tunnusluvulla seurataan investointien omarahoituksen toteutumista pitkällä aikavälillä. Omarahoitusvaatimus täyttyy, jos kertymä viimeksi päättyneenä tilinpäätösvuonna on positiivinen. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi.

Investointien tulorahoitus, %

= $100 \times \text{vuosikate} / \text{investointien omahankintameno}$

(omahankintameno = investointimenot - rahoitusosuudet)

Tunnusluku kuvaa, kuinka paljon investointien omahankintamenosta on rahoitettu tulorahoituksella. Tunnusluku vähennettynä sadasta osoittaa prosenttiosuuden, joka on jäänyt rahoitettavaksi pääomarahoituksella eli pysyvien vastaavien hyödykkeiden myynnillä, lainalla tai rahavarojen määrää vähentämällä.

Laskennallinen lainanhoitokate

= $(\text{vuosikate} + \text{korkokulut}) / (\text{korkokulut} + \text{laskennalliset lainanlyhennykset})$

Laskennalliset lainanlyhennykset saadaan jakamalla taseen lainat kahdeksalla, mikä kuvaa oletettua jäljellä olevaa laina-aikaa. Lainoihin luetaan korolliset pitkäaikaiset ja lyhytaikaiset lainat, kuten kuntatodistukset.

Tunnusluku kuvaa kykyä hoitaa lainoista aiheutuvia velvoitteita. Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Kun tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan kunnan omaisuutta tai vähentämään rahavaroja. Luotettavan kuvan kunnan lainanhoitokyvystä saa tarkastelemalla tunnuslukua useamman vuoden jaksolla.

Kunnan lainanhoitokyky on hyvä, kun tunnusluvun arvo on yli 2, tyydyttävä kun tunnusluku on 1–2 ja heikko, kun tunnusluvun arvo jää alle yhden.

Kassan riittävyys (pv)

= $365 \text{ pv} * \text{Rahavarat } 31.12. / \text{Kassasta maksut tilikaudella}$

Tunnusluku ilmaisee, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa kunnan rahavaroilla, joihin lasketaan rahoitusarvopaperit sekä rahat ja pankkisaamiset. Riittävä kassa on välillä 14–30 päivää. Suositeltava taso on noin 20 päivää.

4.3 Rahoitusasema ja sen muutokset

4.3.1 Peruskaupungin tase ja tunnusluvut

1 000 €	2023	2022	Muutos	
			€	%
VASTAAVAA				
Pysyvät vastaavat	500 907	503 291	2 384	0%
Aineettomat hyödykkeet	802	657	-145	-22%
Aineettomat oikeudet	147	40	-107	-269%
Muut pitkävaikuttiset menot	655	617	-38	-6%
Ennakkomaksut				
Aineelliset hyödykkeet	224 115	212 702	-11 413	-5%
Maa- ja vesialueet	61 594	61 177	-417	-1%
Rakennukset	64 392	67 253	2 862	4%
Kiinteät rakenteet ja laitteet	71 192	74 220	3 029	4%
Koneet ja kalusto	1 392	1 147	-244	-21%
Muut aineelliset hyödykkeet	1 449	1 400	-49	-4%
Ennakkomaksut ja keskener. hank.	24 097	7 503	-16 594	-221%
Sijoitukset	275 991	289 933	13 942	5%
Osakkeet ja osuudet	72 048	86 476	14 429	17%
Joukkovelkakirjalainasaamiset	0	0	0	
Muut lainasaamiset	203 784	203 323	-461	0%
Muut saamiset	159	133	-26	-20%
			0	
Toimeksiantojen varat	191	151	-40	-27%
Valtion toimeksiannot	0	0	0	0%
Lahjoitusrahastojen varat	101	61	-40	-66%
Muut toimeksiantojen varat	90	90	0	0%
Vaihtuvat vastaavat	88 697	103 907	15 210	15%
Vaihto-omaisuus	0	81	81	100%
Aineet ja tarvikkeet	0	81	81	100%
Keskeneräiset tuotteet	0	0	0	
Valmiit tuotteet/tavarat	0	0	0	
Muu vaihto-omaisuus	0	0	0	
Ennakkomaksut	0	0	0	
Saamiset	23 370	28 682	5 312	19%
Pitkäaikaiset saamiset	45	78	34	43%
Myyntisaamiset	0	0	0	
Lainasaamiset	45	63	19	29%
Muut saamiset	0	15	15	100%
Siirtosaamiset	0	0	0	
Lyhytaikaiset saamiset	23 325	28 603	5 279	18%
Myyntisaamiset	5 829	5 732	-96	-2%
Lainasaamiset	33	51	18	35%
Muut saamiset	3 828	5 560	1 732	31%

Siirtosaamiset	13 635	17 261	3 626	21%
			0	
Rahoitusarvopaperit	20 841	20 265	-575	-3%
Osakkeet ja osuudet	0	0	0	
Sijoitukset rahamarkkinainstr.	20 841	20 265	-575	-3%
Joukkovelkakirjalainasaamiset	0	0	0	
Muut arvopaperit	0	0	0	
Rahat ja pankkisaamiset	44 487	54 879	10 392	19%
VASTAAVAA YHTEENSÄ	589 795	607 349	17 554	3%

1 000 €	2023	2022	Muutos	
			€	%
VASTATTAVAA				
Oma pääoma	247 990	245 249	-2 741	-1%
Peruspääoma	190 697	196 243	5 546	3%
Arvonkorotusrahasto	0	0		
Muut omat rahastot	11 949	12 949	1 000	8%
Edellisten tilikausien ylijäämä	36 057	38 871	2 814	7%
Tilikauden ylijäämä	9 287	-2 814	-12 101	430%
Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset	18 970	2 283	-16 687	-731%
Poistoero	1 970	2 283	313	14%
Vapaaehtoiset varaukset	17 000	0	-17 000	
Pakolliset varaukset	0	0	0	
Eläkevaraukset	0	0	0	
Muut pakolliset varaukset	0	0	0	
Toimeksiantojen pääomat	254	1 068	814	76%
Valtion toimeksiannot	0	800	800	100%
Lahjoitusrahastojen pääomat	101	61	-40	-66%
Muut toimeksiantojen pääomat	153	207	54	26%
Vieras pääoma	322 580	358 748	36 168	10%
Pitkäaikainen	250 521	236 692	-13 830	-6%
Joukkovelkakirjalainat	0	0	0	
Lainat rah.- ja vak.laitoksilta	237 782	216 470	-21 311	-10%
Pääomalainat	0	46	46	100%
Lainat julkisyhteisöiltä	42	7 402	7 361	99%
Lainat muilta luotonantajilta	0	0	0	
Saadut ennakot	0	0	0	
Ostovelat	0	12 773	12 773	100%
Liittymismaksut ja muut velat	12 698	0	-12 698	
Siirtovelat	0	0	0	
Lyhytaikainen	72 059	122 057	49 997	41%
Joukkovelkakirjalainat	0	0	0	
Lainat rah.- ja vak.laitoksilta	17 341	14 803	-2 538	-17%
Lainat julkisyhteisöiltä	5	350	345	99%
Lainat muilta luotonantajilta	19 922	45 966	26 043	57%
Saadut ennakot	57	0	-57	
Ostovelat	10 454	25 174	14 719	58%
Liittymismaksut ja muut velat	2 039	3 106	1 067	34%
Siirtovelat	22 241	32 659	10 418	32%
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	589 795	607 349	17 554	3%

TASEEN TUNNUSLUVUT	2023	2022
Omavaraisuusaste, %	45,3	40,8
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	134,3	73,9
Kertynyt ylijäämä, 1 000 €	45 344	36 057
Kertynyt ylijäämä, euroa/asukas	695	559
Lainakanta 31.12., 1 000 €	275 091	285 037
Lainakanta 31.12., euroa/asukas	4 214	4 417
Lainat ja vuokravastuut 31.12., 1 000 €	566 863	474 635
Lainat ja vuokravastuut, euroa/asukas	8 683	7 355
Lainasaamiset 31.12., 1 000 €	203 784	203 323
Asukasmäärä	65 285	64 535

Omavaraisuusaste, %

= (oma pääoma + poistoero + vapaaehtoiset varaukset)/(koko pääoma – saadut ennakot)

Tunnusluku mittaa kunnan vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä sekä kykyä selviytyä sitoumuksistaan pitkällä aikavälillä. Omavaraisuuden hyvänä tavoitetasona pidetään 70 prosenttia. 50 prosenttia tai sitä alempi omavaraisuusaste merkitsee kuntataloudessa merkittävän suurta velkarasitetta.

Rovaniemen kaupungin omavaraisuusaste on alle 50 prosenttia molempina vuosina. Omarahoitusaste on kohentunut vuonna 2023 noin 5 prosenttia edellisvuoteen verrattuna. Omavaraisuusaste lähtee ennusteen mukaan heikkenemään vuodesta 2024, johtuen muun muassa erittäin suuresta investointiohjelmasta ja tulopohjan heikentymisestä. Rovaniemen kaupungin velkarasite johtuu korjausvelasta ja poikkeuksellisen suurista investointitarpeista. Omavaraisuusaste Rovaniemellä on samansuuntainen kuin muissa kasvavissa maakuntakeskuksissa.

Suhteellinen velkaantuneisuus, %

= 100* (vieras pääoma – saadut ennakot)/käyttötulot

*käyttötulot=tilikauden toimintatuotot, verotulot ja valtionosuudet

Tunnusluku kertoo, kuinka paljon kunnan käyttötuloista (=toimintatuotot, verot ja valtionosuudet) tarvitaan vieraan pääoman takaisinmaksuun. Mitä pienempi tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet kunnalla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella.

Tunnusluvulle ei ole yleistä ohjearvoa, mutta sitä tulee verrata saman toimialan toimijoiden kesken. Kaupungin suhteellinen velkaantuneisuus on lähtenyt merkittävään kasvuun vuodesta 2022 vuoteen 2023 (muutos yli 60 prosenttia). Suhteellinen velkaantuneisuus kuvastaa sitä, ettei kaupungin tulorahoitus riitä nykyisten ja tulevien vuosien velkojen takaisinmaksuun.

Kertynyt ylijäämä (alijäämä), 1 000 € ja euroa/asukas

=edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)+tilikauden ylijäämä (alijäämä)

Luku osoittaa, paljonko kunnalla on kertynyttä ylijäämää tulevien vuosien liikkumavarana tai tulevina vuosina katettavan alijäämän määrän.

Tunnusluku kuvaa, kuinka monta euroa kertynyt ylijäämä oli asukasta kohden toimintavuonna. Taseen kertynyt ylijäämä paranee vuonna 2023 lähes 9,3 miljoonaa euroa ja yli 135 euroa per asukas.

Lainakanta 31.12., 1 000 € ja euroa/asukas

=vieras pääoma – (saadut ennakot + ostovelat + siirtovelat + muut velat)

Tunnusluku kuvaa korollisen vieraan pääoman määrää. Tunnusluku kuvaa, kuinka monta euroa lainaa oli asukasta kohden toimintavuonna.

Vuonna 2022 Manner-Suomen kuntien keskimääräinen velkamäärä per asukas oli 3 378 euroa. Rovaniemen vastaava velkamäärä oli 4 417 euroa asukasta kohden. Seinäjoen velkamäärä asukasta kohden oli 4 969 euroa ja Hämeenlinnan 3 605 euroa. Kaupungin pitkäaikaisten lainojen määrä on kasvanut 14,7 miljoonaa euroa vuonna 2023. Tunnusluvun tulkintaan vaikuttaa Rovaniemen kaupungilla käytössä oleva konsernipankkitili, joka vaikuttaa lainakannan määrään sekä tunnuslukuun. Vuonna 2022 konsernivaroja on ollut 44,5 miljoonaa euroa ja vuonna 2023 19,9 miljoonaa euroa, jonka vuoksi lainakanta näyttää vuonna 2023 vähentyneen.

Lainat ja vuokravastuut 31.12. 1 000 € ja euroa/asukas

= vieras pääoma – (saadut ennakot + ostovelat + siirtovelat + muut velat) + vuokravastuut

Tunnusluvussa lainamäärään lisätään vuokravastuut. Vuokravastuut ilmoitetaan tilinpäätöksen liitetietojen mukaan.

Tunnusluku kuvaa, kuinka monta euroa lainat ja vuokravastuut olivat asukasta kohden toimintavuonna. Kaupungin lainojen ja vuokravastuiden määrä tilinpäätöshetkellä 31.12.2023 on kasvanut vuodesta 2022 noin 92,2 miljoonaa euroa. Hyvinvointialueuudistus ei vaikuttanut lainoihin ja vuokravastuisiin. Laina- ja vuokravastuissa näkyy siis velkarahoituksen lisäksi kaupungin vuokra- tai leasingvuokrasopimuksella voimassa olevien sopimusten jäännösarvot. Osa kaupungin toteuttamista investoinneista sekä laite- ja kalustohankinnoista on toteutettu leasing- tai vuokrarahoituksella. Vuoden 2023 kasvua selittää tarkentuneet kirjauskäytännöt sekä koko jäännöspääoman ilmoittaminen osana leasing- tai vuokravastuuta. Vuokravastuissa uusina vastuina näkyy muun muassa kahden kaupungin toiminnaksi siirtyneen päiväkodin vuokravastuut.

Lainasaamiset 31.12. 1 000 €

=Sijoituksiin merkityt joukkovelkakirjalainasaamiset ja muut lainasaamiset

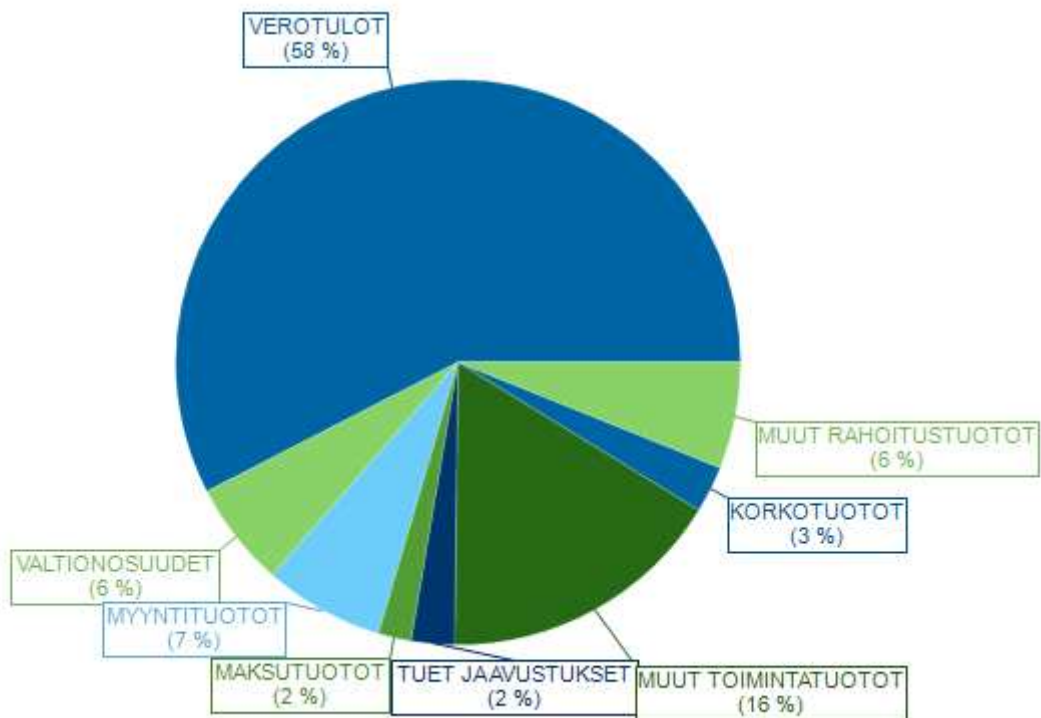
Lainasaamisilla tarkoitetaan pysyviin vastaaviin merkittyjä antolainoja kunnan omistamien ja muiden yhteisöjen investointien rahoittamiseen.

Rovaniemen kaupungin lainasaamiset ovat kasvaneet vuodesta 2022 vuoteen 2023 noin 461 000 euroa. Tytäryhteisöt ovat lyhentäneet lainasaamisiaan, mutta lainasaamiset ovat kasvaneet 1.7.2023 Neven nostaman 2,9 miljoonan euron pääomalainan myötä.

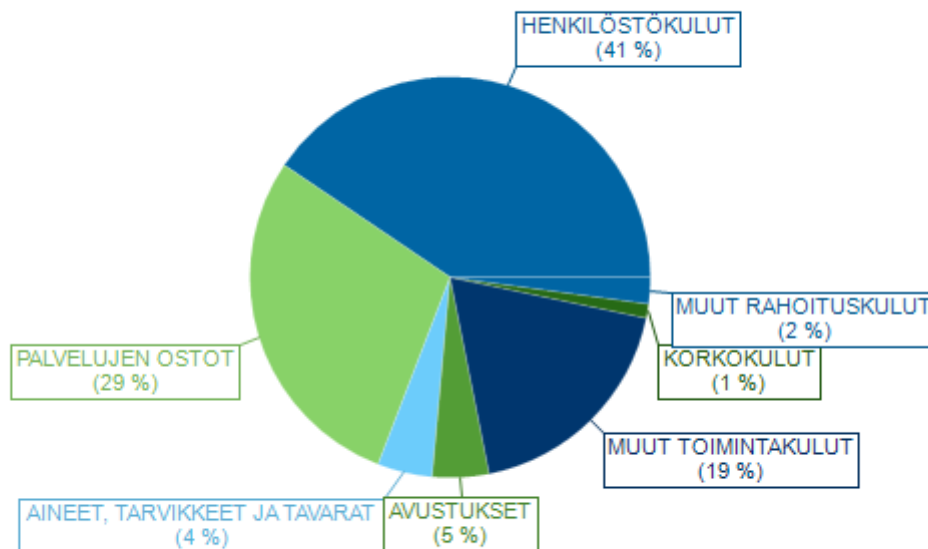
4.4 Kokonaistulot ja -menot

TULOT	1 000 €	%	MENOT	1 000 €	%
TOIMINTA			TOIMINTA		
Toimintatuotot	42 921	14%	Toimintakulut	213 630	73%
Verotulot	178 527	60%	Valmistus omaan käyttöön	-145	0%
Valtionosuudet	18 719	6%	Korkokulut	3 004	1%
Korkotuotot	8 283	3%	Muut rahoituskulut	48	0%
Muut rahoitustuotot	13 285	4%	Satunnaiset kulut	0	0%
Satunnaiset tuotot	0		<i>Tulorahoituksen korjauserät</i>		
<i>Tulorahoituksen korjauserät</i>			Pakollisten varausten muutos		
- Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot	-3 792	-1%	- Pakollisten varausten lis. (+), väh. (-)	0	0%
			- Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustappiot	-27	
INVESTOINNIT			INVESTOINNIT		
Rahoitusosuudet invest.menoihin	141	0%	Käyttöomaisuusinvestoinnit	30 173	10%
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	3 969	1%			
RAHOITUSTOIMINTA			RAHOITUSTOIMINTA		
Antolainasaamisten vähennykset	2 442	1%	Antolainasaamisten lisäykset	2 929	1%
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	32 000	11%	Pitkäaikaisten lainojen vähennys	17 270	6%
Lyhytaikaisten lainojen lisäys		0%	Lyhytaikaisten lainojen vähennys	24 677	8%
Oman pääoman lisäykset	0	0%	Oman pääoman vähennykset	0	0%
Kokonaistulot yhteensä	296 494	100%	Kokonaismenot yhteensä	291 560	100%

Rovaniemen kaupungin kokonaistulojen jakautuminen

Rovaniemen kaupungin kokonaismenojen jakautuminen

4.5 Hallituksen esitys tilikauden tuloksen käsittelystä

Kaupunginhallitus esittää kaupungin tilikauden tuloksen 24 973 793,34 euron käsittelystä seuraavaa:

- Tuloutetaan tehtyjä poistoeroja 312 875,84 euroa
- Tuloutetaan Arktisen tutkimuksen ja koulutuksen sekä Rovaniemen kaupungin kehittämisrahastosta 1 000 000 euroa kaupunginhallituksen 20.11.2023 § 387 ja kaupunginvaltuuston 11.12.2023 § 139 päätöksien mukaisesti
- Tehdään investointivaraus tuleviin ja käynnissä oleviin kouluinvestointeihin 17 000 000 euroa seuraavasti: Vaaranlammen monitoimitalo 7 miljoonaa euroa ja Napapiirin monitoimitalo 10 miljoonaa euroa.
- Siirretään tilikauden ylijäämä 9 286 669,18 euroa taseeseen oman pääoman tilikauden ylijäämäksi.

Rovaniemen kaupungin taseen kertyneet ylijäämät ovat siirron jälkeen 45 343 763,46 euroa.

4.5.1 Talouden tasapainottamistoimenpiteet

Rovaniemen peruskaupungin taseessa ei ole kattamatonta alijäämää. Rovaniemen peruskaupungin talousarvio vuodelle 2024 on -3,6 miljoonaa euroa alijäämäinen, jonka vuoksi kaupunginhallitus on linjannut, että talouden tasapainottamistoimenpiteet tullaan päättämään 30.6.2024 mennessä. Talouden tasapainottamistyön tavoitteena on saada kaupungin talous tasapainoon vuoteen 2027 mennessä. Rovaniemen kaupungin tulee vuosien 2024–2027 aikana vahvistaa toimintakatetta noin 10 miljoonalla eurolla.

5 TOIMINNALLISTEN JA TALOUDELLISTEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

5.1 Käyttötalousosa

Talousarvion toteutuminen, 1 000 €	Alk. per. TA2023	TA muutokset	TA2023 yht.	TP2023	Toteuma-% 2023	Poikkeama 2023
Rovaniemen kaupunki						
TOIMINTAKATE	- 172 463	- 4 294	- 176 757	- 170 564	96 %	6 193
Tarkastuslautakunta						
TOIMINTAKATE	- 260	30	- 230	- 179	78 %	51
Keskusvaalilautakunta						
TOIMINTAKATE	- 143		- 143	- 155	109 %	- 12
Kaupunginhallitus						
TOIMINTAKATE	- 1 621	- 2 086	- 3 707	135	-4 %	3 842
Tilapalvelukeskus						
TOIMINTAKATE	11 314		11 314	11 718	104 %	403
Hyvinvointilautakunta						
TOIMINTAKATE	- 20 226	- 719	- 20 945	- 21 050	100 %	- 105
Sivistyslautakunta						
TOIMINTAKATE	- 136 717	- 1 733	- 138 450	- 139 167	101 %	- 716
Elinvoimalautakunta						
TOIMINTAKATE	- 10 311	270	- 10 041	- 7 879	78 %	2 162
Tekninen lautakunta						
TOIMINTAKATE	- 12 596	- 55	- 12 651	- 12 583	99 %	68
Ympäristölautakunta						
TOIMINTAKATE	- 1 904		- 1 904	- 1 405	74 %	499

Käyttötalousosa on koottu 1.9.2023 voimaan tulleen hallintosäännön ja organisaatorakenteen mukaisesti. Käyttötalousosassa mukana ovat ulkoiset ja sisäiset luvut. Vuoden 2022 vertailuvuoden luvut on muutettu 1.9.2023 voimaan astuneen organisaatorakenteen mukaisiksi. Käyttötalousosa on laadittu talousarvion sitovuustason mukaisesti sisältäen lautakuntien toimintakatteet. Tilapalvelukeskuksen sitovuustaso on tilapalvelukeskuksen tilikauden yli-/alijäämä. Jotta peruskaupungin toimintakate täsmää, on taulukkoon avattu myös tilapalvelukeskuksen toimintakate. Käyttötalousosan toimielinkohtaisissa luvuissa on avattu lautakuntaa sitovaa toimintakatetta tarkempi taso.

5.1.1 Tarkastuslautakunta

KAUPUNGINVALTUUSTO

TARKASTUSLAUTAKUNTA

TOIMIELIMEN TOIMINTA

Tarkastuslautakunta vastaa hallinnon ja talouden tarkastuksen sekä arvioinnin järjestämisestä kattaa koko kaupunkikonsernin. Tarkastuslautakunta vastaa myös kaupungin sidonnaisuusasioista. Tarkastuslautakunnan keskeisistä tehtävistä määrätään kuntalaissa. Tarkastuslautakunnan arvioinnissa tulevana talousarviokautena keskitytään lautakunnan asettaman arviointisuunnitelman lisäksi siihen, kuinka kaupungin toimielimet onnistuvat kaupunkistrategian jalkauttamisessa tavoitteisiinsa ja toimintaansa.

TOIMIELIMEN TOIMINTASUUNNITELMA

Tarkastuslautakunta kokoontui säännön mukaisesti kuukausittain. Tilinpäätöskokous pidettiin helmikuun loppuun mennessä. Kaupunkistrategian valmistelun arviointi huhtikuun kokouksessa. Osavuosikatsaukset toukokuun ja syyskuun kokouksissa.

TOIMINNAN PAINOPISTEET

Tavoitteen kuvaus	Tila	Toteuma 31.12.2023
Uuden tilintarkastussopimuksen seuranta ja tarkastuskäytäntöjen vakiinnuttaminen tilikauden 2023 alusta aloittavan tilintarkastusyhteisön kanssa.	Toteutui	Uusi tilintarkastussopimus on toteutunut sovitusti. Tilintarkastaja on esitellyt lautakunnalle tilintarkastussuunnitelmat peruskaupungin ja konsernin osalta 22.8.2023. Tilintarkastaja on antanut lautakunnalle ensimmäisen raportin tilikauden tarkastuksen tilanteesta 12.12.2023 § 125.
Sidonnaisuusvalvontaan liittyvien järjestelmien ja menetelmien arviointi sekä tarvittaessa uusien käytäntöjen kartoitus ja käyttöönotto.	Toteutui osittain	Rovaniemen kaupunki on tietohallintojohtajan viranhaltijapäätöksellä 12.12.2023 § 18 päättänyt Silmu-sovelluksen hankinnasta. Jatkossa

		kaupungin sidonnaisuusilmoitukset tehdään sovelluksen kautta ja käyttöönotto toteutetaan kevään 2024 aikana.
--	--	--

TALOUSARVIOVUODEN STRATEGISET PAINOPISTEET

Tarkastuslautakunnalle laissa asetetut tehtävät huomioiden suoranaisia strategisia tavoitteita ei ole tarkoituksenmukaista asettaa, jotta tarkastuslautakunnalla säilyy mahdollisuus esittää arvionsa siitä, miten kaupungin hallintoa, taloutta ja toimintaa on hoidettu.

Tarkastuslautakunta seuraa arvioinnissaan sitä, kuinka muut toimielimet asettavat ja saavuttavat kaupunkistrategiassa asetettuja päätavoitteita ja siitä johdettuja alatavoitteita.

MITTARIT

Tavoitteen kuvaus	Tila	Toteuma 31.12.2023
Kaupunkistrategian jalkauttamisen arvioinnin tarkastuslautakunta toteuttaa: <ul style="list-style-type: none"> Talousarviokauden aikana toimielinseurannan kautta Tilinpäätösarvioinnin yhteydessä 	Toteutui osittain	Toimielinseurannan aikataulusta on kirjattu tarkastuslautakunnan työohjelmassa vuodelle 2023. Tilinpäätösarviointi suoritetaan vuoden 2024 keväällä ja sen tuloksista raportoidaan arviointikertomuksessa.
Uuden tilintarkastussopimuksen seurannan mittareita ovat: <ul style="list-style-type: none"> Tilintarkastaja esittelee tarkastuslautakunnalle tarkastussuunnitelman peruskaupungin ja kaupunkikonsernin osalta Tilintarkastaja antaa tarkastuslautakunnalle kaksi väliraporttia tilikauden aikana Tilintarkastaja raportoi tarkastuslautakunnalle toteutuneista tarkastuspäivistä sekä erityistoimeksiannoista niin peruskaupungin kuin kaupunkikonsernin osalta 	Toteutui	Tilintarkastaja on esitellyt tarkastussuunnitelmat lautakunnalle 22.8.2023. Ensimmäinen väliraportti on käsitelty lautakunnassa 12.12.2023 § 125. Aikataulun mukainen toinen väliraportti käsitellään vuoden 2024 alkupuolella. Toteutuneiden tarkastuspäivien raportointi on tilikauden loppuraportin yhteydessä.
Sidonnaisuusvalvonnan järjestelmien ja menetelmien arvioinnin mittareita ovat: <ul style="list-style-type: none"> Vaihtoehtoisten käytäntöjen kartoitus, jossa huomioidaan hinta ja muut sopimusehdot 	Toteutui osittain	Rovaniemen kaupunki on tietohallintojohtajan viranhaltijapäätöksellä 12.12.2023 § 18 päättänyt Silmu-sovelluksen hankinnasta. Jatkossa kaupungin sidonnaisuusilmoitukset tehdään sovelluksen kautta ja käyttöönotto toteutetaan kevään 2024 aikana.

TOIMIELIMEN ALAINEN HENKILÖSTÖ (HTV)

HENKILÖSTÖMÄÄRÄ (HTV)	TP2022	TA2023	TP2023
Tarkastuslautakunta	2	2	2
Yhteensä	2	2	2

RISKIEN HALLINTA

RISKI	VAIKUTUS	TOIMENPIDE	KOHDE	TILA	TOTEUMA 31.12.2023
Henkilöstön jaksaminen ja osaaminen	Sairauspoissaolot kasvavat, sijaisten kasvaa, lautakunnan työn laatu ja vaikuttavuus heikkenee	Työntekijöiden jaksamista tuetaan lisäämällä työhön vaikuttamis- mahdollisuuksia ja lisätään joustavuutta työn monipaikkaisuutta edistämällä. Henkilöstön hyvinvointia ja jaksamista seurataan ja tuetaan, Henkilöstön motivaatiota ja työssä jaksamista tuotetaan tarjoamalla alan koulutuksen mahdollisuuksia	Viranhaltijat	Toteutui osittain	Uusi kaupunkitarkastaja valittiin 19.9.2023 § 97. Uuden viranhaltijan aloittamisen myötä henkilöstöresurseja on käytetty perehdyttämiseen. Tilikauden aikainen vajavainen henkilöstöresurssi on vaikuttanut arviointityön laatuun. Lakisääteisten tehtävien hoitaminen on jouduttu priorisoimaan ja lautakunnan suunnittelema oman toiminnan kehittäminen

5.1.2 Keskusvaalilautakunta

KAUPUNGINVALTUUSTO

KESKUSVAALILAUTAKUNTA

TOIMIELIMEN ALAINEN TOIMINTA

Vuonna 2023 järjestettiin eduskuntavaalit ja syksyllä aloitettiin presidentinvaalien järjestelyt.

Tulevina vuosina järjestetään seuraavat vaalit:

Presidentinvaalit 2024

Europarlamenttivaalit 9.6.2024

Seuraavat kunnallisvaalit ja aluevaalit pidetään vuonna 2025.

TOIMIELIMEN ALAINEN HENKILÖSTÖ (HTV)

HENKILÖSTÖMÄÄRÄ (HTV)	TP2022	TA2023	TP2023
Keskusvaalilautakunnan sihteeri	0,08	0,17	0,11
Määräaikaiset vaaliprojektityöntekijät	0,66	1,85	1,71
Vaalitoimitsijat	1,79	2,2	2,08
Yhteensä	2,53	4,22	3,9

Keskusvaalilautakunnan alaisen henkilöstön määrä vaihtelee vuosittain riippuen tulevien vaalien ajankohdasta sekä määrästä. Keskusvaalilautakunnan sihteerin lisäksi lautakunnan alaisuudessa työskentelee määräaikaisia vaaliprojektityöntekijöitä, jotka vastaavat vaalien käytännön järjestelyiden toteutuksesta. Lisäksi vaalitoimitsijoiksi palkataan vaaleista riippuen 40-55 henkilöä. Ennakkoäänestyspaikkojen määrä ja niiden aukiolotunnit vaikuttavat siihen, kuinka paljon henkilöstöä tarvitaan ja millaiseksi henkilöstökustannukset kussakin vaalissa muodostuvat. Myös vaalipäivän äänestyspaikkojen määrä vaikuttaa sekä palkka- että palkkiokuluihin. Jokaisella äänestysalueella sijaitsee yksi vaalipäivän äänestyspaikka. Rovaniemellä äänestysalueita on 19 ja niiden määrästä päättää valtuusto.

TOIMIELIMEN TALOUS

Valtiolta saatavat tuet ja näiden kohdentuminen: Vaaleissa, joissa korvausta yleensä maksetaan, on normaalin vaalien järjestämisestä maksettava korvaus 2,20 euroa per äänioikeutettu. Korvauksen määrästä noin puolet kohdentuu normaalipituisen ennakkoäänestysjakson menojen

kattamiseen. Tuen vaalien järjestämiseen myöntää valtio.

Vaalien järjestämisestä aiheutuvat menot: Vaaleista aiheutuvat menot jakautuivat muun muassa henkilöstökuluihin, palveluiden ostoihin, vuokriin ja toimintakuluihin.

Eduskuntavaaleissa 2023 Rovaniemellä äänioikeutettuja oli 54 456 henkilöä. Oikeusministeriö on tehnyt 29.6.2023 päätöksen kunnille maksettavasta kertakorvauksesta, joka eduskuntavaaleissa on 2,40 euroa jokaista äänioikeutettua kohden. Tämä tarkoittaa Rovaniemen kohdalla 130 694,40 euron suuruista korvausta.

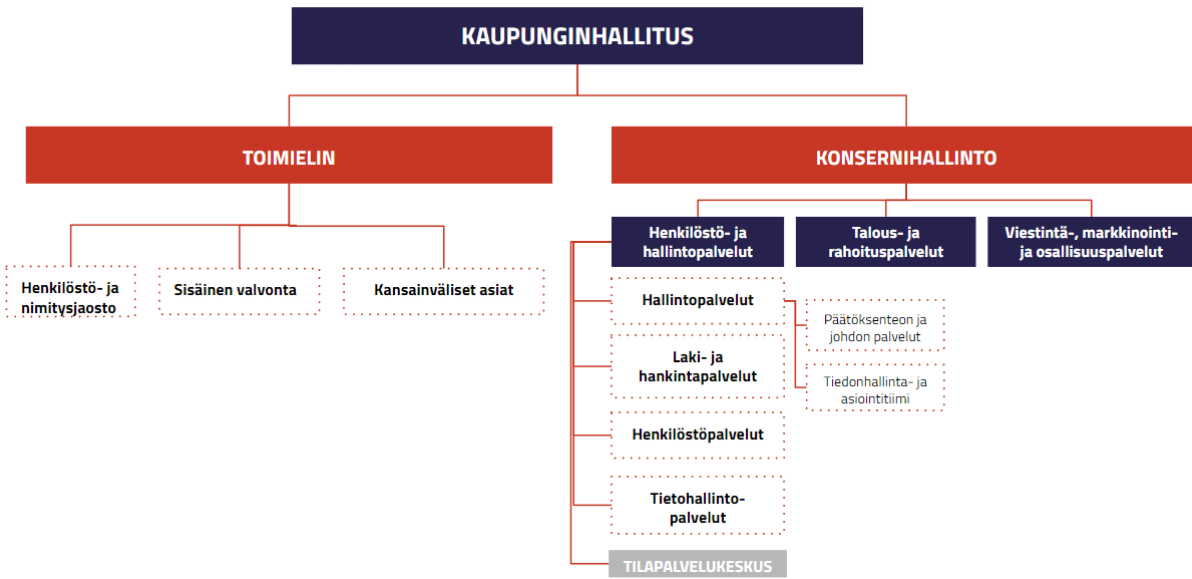
Vaalien budjetti ylittyi noin 9 prosenttia eli noin 12 000 euroa. Ylitys johtui tilapäisten työntekijöiden palkkakustannuksien ylityksestä ylimääräisen henkilöstöresurssin käyttämiseen sekä järjestäytymiskokouksista maksetuista palkkioista. Lisäksi ylitystä aiheutti kasvaneet koulutuspalkkiot sekä lehtimainonnan, ilmoittamisen ja ulkomainostelineiden siirron kasvaneet menot. Lisäksi kustannuksia kasvatti kasvaneet tarvikkehankinnat, joita olivat esimerkiksi mustekasetit.

TALOUDEN TUNNUSLUVUT

Keskusvaalilautakunta yhteensä

1 000 €	TP2022	alk.per. TA2023	TA- muutokset	TA2023 yht.	TP2023	toteuma-% 2023	poikkeama 2023
TOIMINTATUOTOT	140	100		100	122	122 %	22
TUET JA AVUSTUKSET	140	100		100	122	122 %	22
TOIMINTAKULUT	- 187	- 243		- 243	- 277	114 %	- 34
HENKILÖSTÖKULUT	- 129	- 178		- 178	- 190	107 %	- 12
PALVELUJEN OSTOT	- 29	- 30		- 30	- 47	159 %	- 18
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	- 12	- 7		- 7	- 17	261 %	- 10
MUUT TOIMINTAKULUT	- 17	- 29		- 29	- 22	78 %	6
TOIMINTAKATE	- 48	- 143		- 143	- 155	109 %	- 12

5.1.3 Kaupunginhallitus

TOIMIELIMEN ALAINEN TOIMINTA

Kaupunginhallituksen tehtävistä on säädetty kuntalaissa ja Rovaniemen kaupungin hallintosäännössä.

Kaupunginhallituksella on kaksi jaostoa: henkilöstö- ja nimitysjaosto ja tilajaosto. Kaupunginhallitus päättää Rovaniemen kaupungin vaikuttamistoimielinten (nuorisovaltuusto, vanhusneuvosto ja vammaisneuvosto) kokoonpanosta, asettamisesta ja toimintaedellytyksistä. Kaupunginhallituksen alainen konsernihallinto jakaantuu kolmeen vastuualueeseen: henkilöstö- ja hallintopalvelut, talous- ja rahoituspalvelut sekä viestintä-, markkinointi- ja osallisuuspalvelut.

Henkilöstö- ja hallintopalvelut kehittää ja tuottaa kaupungin yleis- ja henkilöstöhallintopalveluja sekä tiedonhallinta- ja asiointipalveluja. Vastuualue koordinoi hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä. Vastuualue ohjaa kaupunkistrategian valmistelu- ja toimeenpanoprosessia sekä riskienhallintaa ja varautumista. Vastuualue tuottaa tila-, laki- ja hankintapalveluita.

Talous- ja rahoituspalvelut -vastuualueen tehtävänä on kaupungin talouden, rahoituksen ja omistajaohjauksen suunnittelu, ohjaus ja seuranta sekä kehittäminen.

Viestintä-, markkinointi- ja osallisuuspalvelut kehittää kaupungin toimintaa ennakoivaksi, avoimeksi ja vuorovaikutukselliseksi. Vastuualue koordinoi kaupunkikonsernin viestintää, kaupunkimarkkinointia ja osallisuustyötä. Vastuualue hallinnoi ja kehittää kaupunkibrändiä.

Tavoitteen kuvaus	Tila	Toteuma 31.12.2023
Tavoitteena on laadukkaiden ja kustannustehokkaiden	Toteutui osittain	Kokonaisuutena tukipalveluita on tuotettu laadukkaasti ja kustannustehok-

tukipalvelujen tuottaminen organisaation ydintoimintojen tueksi.		kaasti. Merkittävin poikkeama on ollut ulkoistetun palkanlaskentapalvelun toistuvat laadulliset puutteet.
--	--	---

TOIMIELIMEN TOIMINTASUUNNITELMA

Kaupunginhallitus kokoontui 25 kertaa.

Tilinpäätös käsiteltiin maaliskuun loppuun mennessä.

Strategiaa ei arvioitu huhtikuussa.

Osavuosikatsaus käsiteltiin kaupunginhallituksessa kesäkuussa ja lokakuussa.

Talousarvio käsiteltiin kaupunginhallituksessa marraskuussa.

TOIMINNAN PAINOPISTEET

Tavoitteen kuvaus	Mittari	Tila	Toteuma 31.12.2023
Palkkahallinnon siirtäminen omaksi toiminnaksi 1.11.2023 alkaen.	Siirron toteutuminen tavoiteajassa.	Toteutui	Siirto toteutui tavoiteajassa 1.11.2023.
Lautakuntien päätösviestinnän ja toimialojen ajankohtaisviestinnän kehittäminen asukaslähtöisemmäksi.	Lautakuntien päätösviestinnän malli vakiinnutettu. Toimialojen viestintäverkostot koottu ja säännöllinen yhteistyömuoto käynnistetty.	Toteutui	Päätösviestinnän ja ajankohtaisviestinnän kehittämistoimenpiteet on sisällytetty viestintä-, markkinointi- ja osallisuusohjelmaan (kh 26.6.2023). Viestintäverkostot on koottu ja toiminnassa. Lautakuntien päätösviestinnän ohje valmistuu 2024.
Arktisen pääkaupungin brändin ja sen alabrändien tunnettavuuden lisääminen ja markkinoiminen.	Viestintä-, markkinointi- ja osallisuusohjelma laadittu ja brändin toteutumisen mittarit määritelty.	Toteutui	Viestintä-, markkinointi- ja osallisuusohjelma on laadittu ja hyväksytty (kh 26.6.2023).
Digiohjelman laatiminen ja kokonaisarkkitehtuurin rakentaminen.	Digiohjelma on valmis päätöksentekoproses-	Toteutui osittain	Digiohjelman valmistelu eteni vuoden aikana, mutta ei ollut valmis päätöksentekoon ase-

<p>Valmistellaan esitys tulevaisuuden viestintä- ja yhteistyöratkaisusta sekä sähköisten palveluiden kehittämisestä.</p>	<p>siin 06/2023 mennessä.</p> <p>Tietohallinto esittelee johtoryhmälle viestintä- ja yhteistyöratkaisun 05/2023 mennessä.</p> <p>Kaupungin kokonaisarkkitehtuurista; järjestelmä, tieto, data ja osittain tietovirtojen osalta on nykytila kuvattu sekä tavoitetilan määrittely valmis 12/2023 mennessä.</p>		<p>tetussa määräajassa.</p> <p>Ratkaisu on esitelty. Lisäksi selvitetty opetussektorin ICT - tietohallintopalveluiden nykytila ja esitys tavoitetilasta.</p> <p>Kokonaisarkkitehtuuri työ on käynnistynyt, mutta ei ole valmistunut.</p>
<p>Talouspalvelujen toiminnan sähköistäminen.</p>	<p>Paperilaskujen määrä, lähtötaso 42 000 kpl/vuosi tavoite 2023: korkeintaan 1 000 kpl.</p> <p>Paperisten ansiolaskelmien määrä, lähtötaso 5 320 kpl/vuosi tavoite 2023: 0 kpl.</p>	<p>Toteutui osittain</p>	<p>1.1.-31.12.2023 kaupungille on saapunut paperilaskuja 1241 kpl. Laskujen toimittajiin on oltu yhteydessä kevään aikana ja laskutustiedot päivitetty. Kaupungin laskutustiedot on päivitetty internet-sivuille. Paperisten laskujen määrä tarkistetaan sovittuina ajankohtina vuosittain. Paperilaskujen määrässä on mukana myös saapuneet maksumuistutukset. Maksumuistutusten määrä on merkittävä.</p> <p>Paperisia palkkalaskelmia ajalla 1.1.-31.12. on lähetetty 165 kpl.</p>

	<p>Toimintamallien selkeyttämisellä tavoitellaan yhteensä 100 000 euron kustannussäästöjä. Lähtötason laskentaperuste on 8/2022 palveluhintarvio.</p>		<p>Toimintamalleja ja käytänteitä sovitaan kuukausittain operatiivisissa palavereissa. Sarastian toteunut vuosiveloitus on 1 331 588 euroa.</p> <p>Budjetti 8/22 lähtötilanteessa on 1 464 000 euroa.</p>
<p>Valmistelu- ja päätöksentekoprosessien virtaviivaistaminen. Kehitetään sähköistä hallintoa.</p>	<p>Prosessista on tehty kuvaus, ohjeistus ja vuosikello.</p> <p>Toimielinten pöytäkirjojen sähköinen allekirjoitus otettu käyttöön.</p>	Toteutui	<p>Valmistelu- ja päätöksentekoprosessin kuvaus ja ohjeistus on tehty kaupunginhallituksen osalta ja koulutukset valmistelijoille on käynnistetty.</p> <p>Sähköinen allekirjoituspalvelu on otettu käyttöön toimielinten pöytäkirjojen osalta ja siinä ilmenneet tekniset ongelmat on saatu ratkaistua. Allekirjoituspalvelua tulee kuitenkin kehittää, jotta se soveltuisi paremmin pöytäkirjojen sähköiseen allekirjoittamiseen.</p>
<p>Hankintaprosessien kehittäminen</p>	<p>Hankintaohjelman laatiminen vuoden 2023 loppuun mennessä (Q4/2023).</p>	Toteutui osittain	<p>Valmisteltu hankintaohjelman luonnos, jota on käsitelty kaupungin johtoryhmässä ja hallituksen iltakoulussa. Täydentävä valmistelu on vielä kesken.</p>
<p>Henkilöstöpolitiikan kehittäminen henkilöstön pito- ja vetovoimien vahvistamiseksi.</p>	<p>Henkilöstön pysyvyyden ja vaihtuvuuden muutos.</p>	Toteutui osittain	<p>Henkilöstöpolitiikka-asiakirja hyväksytty 2.10.2023 § 315. Hakijakokemuskysely toteutettu 3/23 ja rekrytointiprosessin ja markkinoinnin kehittämistoimenpiteitä suunniteltu ja toteutettu.</p> <p>Vaihtuvuus 1.1.-31.12.2023 (poistuneet/uudet, ei sisäisiä)</p>

			siirtoja tai liikkeenluovutuksella kaupungille siirtyneitä): <ul style="list-style-type: none"> • Konsernihallinto 9/18 • Sivistys- ja hyvinvointipalvelut 92/172 • Elinvoimapalvelut 12/12 • Tekniset palvelut 2/2
Tiedolla johtamisen kehittäminen johdon ja päätöksenteon tarpeisiin.	Tiedolla johtamisen nykytilan kartoitus, sisällöt ja prosessit on määriteltä konsernihallinnon osalta.	Toteutui osittain	Rovaniemi on osallistunut valtiokonttorin hankkeeseen, jossa kuntien tiedolla johtamista on selvitetty. Tämän lisäksi kaupunki on tilannut oman kaupungin tiedolla johtamisen nykytilaa kartoittavan selvityksen, joka toimii kaupungin oman toiminnan kehittämisen perustana. Prosessien kuvaus on vielä kesken.
Rovaniemen kaupungin ohjelmatyön laatiminen ja tarvittaessa päivittäminen vastaamaan kaupunkistrategian 2030 kirjauksia sekä uutta toimintaympäristöä hyvinvointialueen kanssa seuraavien ohjelmien osalta:	Ohjelmatyön yleiset ja yhteiset linjaukset	Toteutui osittain	Ohjelmatyön yleiset ja yhteiset linjaukset ovat edelleen valmistelussa.
1) yhdenvertaisuussuunnitelma 2) hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelma 3) ehkäisevän päihdetyön ohjelma 4) kotouttamisohjelma	1)Yhdenvertaisuussuunnitelma, 2) hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelma, 3) ehkäisevän päihdetyön ohjelma ja 4) kotouttamisohjelma on hyväksytty (Q4/2023).		1) Yhdenvertaisuussuunnitelma on edelleen valmistelussa 2) Päivitetty vuoden 2024 hyvinvoinnin teeman osalta. 3) Ehkäisevän päihdetyön suunnitelmaluonnos lausuntokierrokselle hyvinvointilautakunnasta 12/23. 4) Rovaniemen kaupungin kotouttamisohjelma 2023-2025 hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa (15.5.2023, § 47).
Tapahtumien järjestämiselle annettavan tuen vahvistaminen ja toimintamallin kehittäminen.		Toteutui	Rovaniemen markkinointi tapahtumapaikkakuntana on sisällytetty kaupungin ja Visit Rovaniemen palvelusopimukseen. Henkilö aloittaa tehtävässä syyskuussa 2023.

Kaupungin hallinnoimien hankkeiden koordinoinnin ja raportoinnin kehittäminen.		Toteutui	Hankeasiantuntija aloitti maaliskuussa tehtävään kehittää hanketoimintaa ja siihen liittyvää koordinointia ja raportointia. Hanketoiminnan kehittämistä varten perustettiin projektiryhmä. Projektiohjeiden ensimmäinen versio on valmistunut. Reportronic-projektin hallintaohjelmisto on otettu pilottikäyttöön ensimmäisten hankkeiden osalta. Hankkeiden siirto projektinhallintaohjelmaan tapahtuu kevään 2024 aikana.
Asiakaspalvelun vaikuttavuuden ja sen mittaamisen kehittäminen. Toiminnan kehittäminen yhdessä asiakkaiden ja kaupungin eri toimialojen kanssa.	Asiakaspalvelun toiminnalle on asetettu tavoitteet ja mittaristo.	Toteutui osittain	Asiakaspalvelun (Osviitta asiointipiste) prosessien kuvaaminen on tehty ja asiakaspalvelun määrää mitataan viikkotasolla erimittareilla. Asiakaspalvelun toiminnan tavoitteiden asetanta on kesken. Mittareiden määrää lisätään ja kehitetään tavoitteenasetannan yhteydessä.
Talouden prosessien kuvaaminen	Koko kaupungin ja toimielinten talousarvioprosessi kuvattuna	Toteutui osittain	Talouden prosessien mallintaminen on aloitettu, visualisointi kesken. Talousarvioprosessi on määritelty.
Perustoiminnan mittarit	Sairauspoissaolosten määrä Henkilötyövuosien määrä	Toteutui osittain	Konsernihallinnon sairauspoissaolotyöpäivien lukumäärä per henkilötyövuosi on 12,8. Määrä on noussut noin 2,5 päivää (+26 %) edellisen vuoden vastaavaan tilanteeseen nähden (10,2 pv/htv). Kasvu johtuu tilapalvelukeskuksen poissaolosten kasvusta (8:lla henkilöllä pitkäaikaisia poissaoloja). Konsernihallinnon vastuualueilla poissaolot ovat muilta osin yhteensä vähentyneet. Henkilötyövuosien 31.12.2023 toteutunut määrä on 132,1. Tämä on 2 henkilötyövuotta (+2 %)

			enemmän verrattuna edellisen vuoden vastaavaan tilanteeseen.
--	--	--	--

TALOUSARVIOVUODEN STRATEGISET PAINOPISTEET

		Mittari	Tila	Toteuma 31.12.2023
Strategiakirjaus: <i>“Edistämme terveellisiä elintapoja ja kavennamme hyvinvointi- ja terveyseroja” Rakennamme toimivat yhteistyörakenteet sekä kaupungin sisällä että kumppaneiden kanssa.</i>				
Hallintopalvelut edistää tavoitetta rakentamalla uudessa toimintaympäristössä toimivat yhteistyörakenteet sekä kaupungin sisällä että kumppaneiden kanssa hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen koordinoinnin osalta.	Hyvinvointialue tta koskevien hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen koordinoinnin yhteistyörakenteiden valmistelu, toiminnan vastuut ja resurssit on määritelty Q2/2023	Toteutui	Kaupungin sisäinen organisointi on päivitetty hallintosääntömuutoksen yhteydessä ja yhteistyö hyvinvointialueen kanssa käynnistetty. Hyvinvointiryhmän kokoonpano päivitetty henkilövaihdosten ja organisaatiouudistusten myötä, uusi ryhmä aloittanut 12/23. Lakisääteiseen hyvinvointialueen koolle kutsumaan hyt-neuvotteluun osallistuttu 12/23.	
Viestintä-, markkinointi- ja osallisuuspalvelut osallistuu poikkihallinnolliseen työhön kuntalaisten liikuntamahdollisuuksien kehittämiseksi ja liikunta-aktiivisuuden edistämiseksi sekä kulttuurin kokemisen mahdollisuuksien edistämiseksi (muun muassa Etiäinen-digireittipalvelun kehittäminen).		Toteutui	Etiäinen-luonto- ja kulttuuri-reittipalvelua päivitetään laajassa poikkihallinnollisessa yhteistyössä viestintäpalveluiden vetämänä. Julkaisu vuonna 2024. Syksyllä 2023 käynnistettiin liikunnan ja kulttuurin harrastamiseen kannustava Rovaniemi Afterwork, josta tulee toistuva kampanja. Viestintä-, markkinointi- ja osallisuuspalvelut on suunnitellut liikuntapalveluiden tukena toimenpiteitä työikäisten liikunnallisen elämäntavan edistämiseksi.	

			Kulttuuripalveluiden kanssa on konseptoitu kulttuuri-tarjontatyökäytäntöä, jonka avulla kulttuuripalveluita voi tilata esim. palvelutaloihin.
Strategiakirjaus: "Kuuntelemme yhteisöjä ja kuntalaisia, vahvistamme yhteisöllisyyttä sekä lisäämme vuorovaikutusta toimijoiden välillä. "			
Viestintä-, markkinointi- ja osallisuuspalvelut laati osallisuusohjelman (viestintä- ja markkinointi- ja osallisuusohjelma) sekä ottaa käyttöön osallistuvan budjetoinnin toimintamallin ja uusia digitaalisia ratkaisuja osallisuuden tueksi.	Osallisuusohjelma laadittu ja keskeisimmät kehittämiskohteet tunnistettu. Erityisryhmien osallistumismahdollisuudet otetaan huomioon erityisesti heitä koskevien asioiden valmistelussa. Varhaisen avoimen yhteistyön toimintamalli (VAY) määrä, järjestettyjen henkilöstökoulutusten määrä, eri toimialojen ja palvelualueiden osallisuutta tukevien tilaisuuksien/kampanjoiden/kyselyiden määrä.	Toteutui	<p>Kaupunginhallitus hyväksyi Viestintä-, markkinointi- ja osallisuusohjelman 26.6.2023. Ohjelmassa on määritelty osallisuustyön tärkeimmät kehittämiskohteet.</p> <p>Kaupunginhallitus hyväksyi osallistuvan budjetoinnin toimintamalli keväällä 2023.</p> <p>Osallisuutta tukeva digitaalinen Maptionnaire-ohjelma on pilottikäytössä vuoden 2023 aikana.</p> <p>Asukkaiden, henkilöstön, asiakkaiden osallisuutta tukevien tilaisuuksien ja kyselyiden määrä 31.12. mennessä:</p> <p>Dialogiset tilaisuudet, yht. 92 kappaletta</p> <ol style="list-style-type: none"> 9. Asiakaspalavereita 10 10. Työyhteisöpalaverit, sisäiset työpajat 23 11. Verkostoyhteistyö, ylläpitämisen/moniammatillinen 7 12. Verkostokonsulttikoulutus 9 13. Päätöksenteko 2 14. Kansalliset Dialogit 19 15. Tilannetyönohjaus 23 <p>Henkilöstökoulutusten/sisäisten työpajojen määrä: 13</p> <p>Tilaisuuksien/kampanjoiden/kyselyiden määrä: 28</p> <ul style="list-style-type: none"> • Asukastilaisuudet: 16

			<ul style="list-style-type: none"> Kyselyt: 13
<p>Talous- ja rahoituspalvelut vahvistaa yksiköiden välistä yhteistyötä laadukkaana taloudellisen tiedon tuottamiseksi.</p>	<p>Talousteemaiset koulutukset kaupungin henkilöstölle 10 kpl/2023</p> <p>Talouden pääprosessien aloitus ja seuranta yhteistyössä eri yksiköiden kanssa.</p> <p>Sähköiset palautekyselyt koulutuksista ja pääprosessien toteuttamisesta, tavoite: kyselyt kaikista, vastausprosentti 50 %.</p>	Toteutui	<p>Talousklinikoita pidetty kaupungin henkilöstölle 13 kpl.</p> <p>Talouden pääprosessien mallintaminen ja työvaiheet tehty, prosessien visualisointi on kesken.</p> <p>Talousarvion laadintaprosessista on tehty kysely, jonka pohjalta saadut vastaukset on huomioitu vuoden 2024 talousarvion laadinnassa. Talousarvion laadintaprosessin kyselyn vastaajamäärä oli 285 kpl (vastausprosentti 8 %). Talousklinikan ensimmäiseen palautekyselyyn tuli 8 vastausta ja klinikoiden osallistujia on aina kymmeniä. Palautetta ei ensimmäisen klinikan jälkeen ole annettu, joten palautekysely on lakkautettu kevään 2023 jälkeen.</p>
<p>Strategiakirjaus: <i>“Takaamme lasten ja nuorten turvallisen kasvun ja koulutuksen.”</i></p>			
<p>Edistämme turvallista kasvua ja koulutusta toteuttamalla lapsia ja nuoria koskevia ohjelmia sekä hyvinvoinnin edistämisen teemavuosien tavoitteiden vuosikelloa, vuonna 2023 teema “lasten ja nuorten mielen hyvinvointi”</p>	<p>Kartoitettu kokonaisuus, onko lasten ja nuorten kasvua ja koulutusta koskevissa ohjelmissa huomioitu mielen hyvinvoinnin edistäminen (Q4/2023).</p>	Toteutui osittain	<p>Ohjelmakokonaisuuden tarkastelu siirtynyt vuodelle 2024 hyvinvointiryhmän uudistamisen myötä.</p> <p>Hyvinvoinnin teemavuosi toteutunut laaditun vuosikellon mukaisesti.</p>
<p>Strategiakirjaus: <i>“Asetamme Rovaniemen hiilineutraaliuden ja kiertotalouden tavoitteet, joihin koko konsernissa sitoudutaan.”</i></p>			

<p>Edistetään ekologista kestävyyttä huomioimalla sen käytön mahdollisuudet hankintojen suunnittelussa. Vastuutaho: Hankintapalvelut, tilapalvelut, talous- ja rahoituspalvelut</p>	<p>Hankintaohjelmassa huomioidaan ekologisen kestävyyden kriteerien käyttö hankinnoissa.</p> <p>Saadun vihreän rahoituksen määrä kaikkien investointien rahoituksesta</p>	<p>Toteutui osittain</p>	<p>Hankintaohjelma on valmistelussa. Ks. edellä kohta "Hankintaprosessien kehittäminen".</p> <p>Alkuvuoden aikana ei haettu vihreää rahoitusta. Edellytykset vihreän rahoituksen hakemiselle uusien monitoimitalohankkeiden osalta ovat olemassa. Merkittävin rahoitustarve ajoittuu vuosille 2024 ja 2025.</p>
---	---	---------------------------------	---

TOIMIELIMEN ALAINEN HENKILÖSTÖ (HTV)

HENKILÖSTÖMÄÄRÄ (HTV)	TP2022	TA2023	TP2023
1 Toimielin			
Henkilöstömäärä (htv)	3,6	3,8	3,6
2 Hallintopalvelut			
Henkilöstömäärä (htv)	20,8	22,8	25,1
3 Laki- ja hankintapalvelut			
Henkilöstömäärä (htv)	9,4	9,8	6,5
4 Henkilöstöpalvelut			
Henkilöstömäärä (htv)	9,4	11,5	10,7
5 Tietohallintopalvelut			
Henkilöstömäärä (htv)	7,5	7	7,3
6 Viestintä-, markkinointi- ja osallisuuspalvelut			
Henkilöstömäärä (htv)	10,3	11	10,5
7 Talous- ja rahoituspalvelut			
Henkilöstömäärä (htv)	4,3	4,5	4,7
Yhteensä	65,3	70,4	68,4

Tilapalvelukeskuksen henkilöstö on eroteltu tilapalvelukeskuksen omassa luvussa eikä ole mukana henkilöstö- ja hallintopalveluiden luvuissa.

RISKIEN HALLINTA

RISKI	VAIKUTUS	TOIMENPIDE	KOHDE	TILA	TOTEUMA 31.12.2023
Toiminnallinen riski: Henkilöstön hyvinvoinnin heikkeneminen.	Sairauspoissaolot kasvavat, sijaintitarve kasvaa, osaaminen heikkenee. Henkilöstömenot ylittyvät, valmistavat asiat viivästyvät.	Lisätään osa-aika, etätö- ja muita töihin vaikuttamismahdollisuuksia työntekijöiden jakamisen tukemiseen. Henkilöstön työkykyä ja hyvinvointia seurataan ja tuetaan varhaisen tuen menetelmien mukaisesti.	Esihenkilöt	Toteutuu osittain	Konsernihallinnon sairauspoissaolot ovat kasvaneet, mitattu työhyvinvointi on pysynyt edellisen mittauksen tasolla.
Toiminnallinen riski: Viestintävalmiudet verkkosivuston kohdistuva palvelunestohyökkäys tai tietoliikenteen katkeaminen.	Kuntalaisille ei saada jaettua mahdollisessa kriisitilanteessa luotettavaa tietoa.	Rakennetaan varasivusto, jolla varmistetaan, että viestintä ja tiedottaminen voi jatkua, vaikka varsinainen sivusto ei olisi toiminnassa. Huolehditaan muilta osin viestintävalmiuksien ja välineiden toimintavarmuudesta.	Kuntalaiset	Ei toteutunut	Varasivusto on rakennettu ja toimintavalmiudessa, viestintäyksikkö on koulutettu sen käyttöön. Palvelunestohyökkäysten todennäköisyys on kasvanut, useampi suuri kaupunki on joutunut niiden kohteeksi.
Taloudellinen riski: Verorahoituksen ennakoinnin kehitys.	Verotulotilitykset voivat olla ennakoitua pienemmät.	Vaikuttaminen muun muassa Kuntaliiton ja muiden vaikuttamisyhteistyömuotojen kautta.		Ei toteutunut	Kaupungin vuoden 2023 verotulot sisältävät aiempien vuosien (21,50%) mukaiset verohännät, jonka vuoksi verotulot toteutuivat ennakoitua suurempina ja vaikeuttaa hivenen vuoden

					2024 verotulojen ennakointia.
Toiminnallinen riski: Tilahank- keiden toteut- tamisen epäon- nistuminen.	Suurten tila- hankkeiden to- teuttamisen epä- onnistuminen voi merkitä esimer- kiksi tilakustan- nusten kasvamis- ta ja toiminnal- lisiä haittoja kau- pungin toimin- noille ja tilojen käyttäjille sekä mainehaittoja kaupunkiorganisa- atiolle.	Tilahankkeiden asianmukainen valmistelu ja toteuttaminen toimielinten päästösten mukaisesti.	Käyttäjät	Ei toteutu- nut	Tilahankkeet ovat edenneet suunnittelulla tavalla.
Toiminnallinen riski: Toimin- nan jatkuvuu- den turvaami- nen.	Muutostilanteissa organisaation toiminta voi häi- riintyä esimer- kiksi henkilöstön vaihtuvuuden vuoksi.	Hiljaisen tiedon näkyväksi tekemi- nen, prosessien kuvaaminen ja ohjeiden laatiminen.		Ei toteutu- nut	Toiminnassa ei ole tapahtunut merkittäviä muutoksia.
Taloudellinen riski: Korkoriski	Korkokulut kas- tavat ennakoi- mattomasti.	Velan suojaaminen koronvaihto- ja kiintein sopimuksin.		Ei toteutu- nut	Suuri osa vel- kapääomasta on suojattu kiinteillä koroilla
Toiminnallinen riski: Kyber- hyökkäys kau- pungin toimin- taan.	Ulkopuolinen kyberhyökkäys	Seurattava kyber- uhkien kasvua ja toimintamalleja. Li- säksi tarkistettava kaupungin palvelu- sopimukset kriit- tisistä palveluista.	Kaupun- gin kriittise- t kohteet	Toteutu- i	Sähköpostitilin kaappauksella ja siitä aiheutuneella haitalla.

TOIMIELIMEN TALOUS

Kaupunginhallituksen alaisessa toiminnassa toimielimen toimintakuluissa on mukana (ennen talous- ja rahoituspalveluilla) kaupungin maksama osuus verotuskustannuksiin, joka pieneni hyvinvointialueuudoksen takia noin 800 000 euroa. Vuodelle 2023 on budjetoitu noin 680 000 euroa. Merkittävin tulo kaupunginhallitukselle on myynti- ja korvaustulot, joita kaupunki saa tonttien vuokrauksesta ja maankäyttösopimuksista arviolta 11,4 miljoonaa euroa. Vuoden 2023 tuloissa ei ole mukana kotouttamiskorvauksia esittämistävän muutoksen vuoksi aiempien vuosien tapaan. Vuoden 2022 talousarviolla kotouttamiskorvauksia on budjetoitu 1,1 miljoonaa

euroa. Toimielimen luvuissa on mukana myös kaupunginjohtajan, kansainvälisten asioiden sekä sisäisen valvonnan toimintatuotot ja -kulut. Konsernihallinnon toimintatuotot muodostuvat sisäisistä toimintatuotoista, sillä merkittävä osa vastuualueiden budjetista vyörytetään toimialoille.

Vuoden 2022 tilinpäätösluvut on vastaavat 1.9.2023 päivitettyä organisaatorakennetta. Kaupunginhallituksen sitova toimintakate toteutui noin 3,8 miljoonaa euroa arvioitua parempana. Merkittävimmät selittävät tekijät löytyvät kaupunginhallituksen toimielimen alaisen toiminnan luvuista. Merkittävimmät selittävät tekijät ovat hyvinvointialuemuutoksesta johtuvat takautuvat tulo- ja menoerät, joiden paransivat kaupunginhallituksen toimintakatetta noin 1,2 miljoonaa euroa sekä noin miljoona euroa budjetoitua paremmin toteutuneet maan myynti- ja korvaustulot. Kaupungin saamat maanvuokratulot toteutuivat noin 1,4 miljoonaa euroa alkuperäistä budjettia paremmin, mutta maankäyttösopimustulot jäivät noin 371 000 euroa budjetoitua. Hyvinvointialueuudistuksen vaikutukset kaupunginhallituksen toimielimen luvuissa koskevat vuotta 2022 tai sitä aiempia vuosia, esimerkiksi 362 000 euron sotaveteraanien palveluiden järjestämiseen saatu ennakonpalautus sekä aiempiin vuosiin kohdistuva alv-palautus.

Henkilöstö- ja hallintopalveluiden toimintakate toteutui noin 872 000 euroa ennakoitua parempana, vaikka toimintatuotot jäivät kaksi prosenttia budjetoitua. Merkittävin selittävä tekijä vastualueen ennakoitua paremmasta toteumasta johtuu noin 481 000 euroa budjetoitua pienemmistä henkilöstökuluista ja 345 000 euroa budjetoitua pienemmistä palveluiden ostoista. Ennakoitua parempaa toteumaa selittää tietohallintopalvelut, jonka toteutunut toimintakate oli lähes 403 000 euroa budjetoitua pienempi. Hallintopalveluissa toteutuneet henkilöstökulut olivat noin 166 000 euroa budjetoitua pienemmät ja henkilöstöpalveluissa lähes 160 000 euroa budjetoitua pienemmät. Laki- ja hankintapalveluiden toimintakate toteutui noin 55 000 euroa budjetoitua pienempänä, johtuen henkilöstökuluista.

Viestintä-, markkinointi- ja osallisuuspalveluiden toimintakate toteutui noin 147 000 euroa budjetoitua parempana. Merkittävin muutos toteumassa oli myytyjen viestintäpalveluiden laskutus ennakoitua suurempina noin 30 000 euroa. Kuluissa merkittävin syy oli tapahtuneet henkilöstövaihdokset sekä täyttämätön tehtävä, jonka seurauksena henkilöstökulut alitti 54 000 euroa. Palveluiden ostopalveluja pyrittiin vähentämällä omalla toiminnalla, joka alitti budjettia noin 60 000 euroa.

Talous- ja rahoituspalveluiden toimintakate toteutui lähes ennakoidusti, ero toteutuneen ja budjetoitua välillä on vain reilu 2 000 euroa. Budjetti toteutui ennakoidusti johtuen vuoden 2023 aikana tehdyistä kirjaustavan muutoksista. Merkittävin kirjausmuutos oli Sarastian taloushallintopalveluiden kulujen kirjaaminen talous- ja rahoituspalveluihin, joka vaikutti niin konsernihallinnon kuin muiden toimialojen taloushallintopalveluiden kustannusten alitukseen vastaavasti. Vaikka Sarastian ostopalveluissa saatiin vuoden 2023 aikana säästöjä prosesseja ja sisäistä laskentaa kehittämällä, talous- ja rahoituspalveluiden henkilöstökulujen ylittyivät. Merkittävin ylitystä selittävä tekijä on budjetoimaton, konserniasiamiehelle takautuvasti maksettu irtisanomisajan palkka.

TALouden TUNNUSLUVUT

Kaupunginhallitus yhteensä

1 000 €	TP2022	alk.per. TA2023	TA- muutokset	TA2023 yht.	TP2023	toteuma-% 2023	poikkeama 2023
TOIMINTATUOTOT	10 786	11 800	200	12 000	14 181	118 %	2 181
MYYNTITUOTOT	733	175		175	373	213 %	198
MAKSUTUOTOT	42	1 015		1 015	651	64 %	- 364
TUET JA AVUSTUKSET	986	60	200	260	112	43 %	- 148
MUUT TOIMINTATUOTOT	9 025	10 550		10 550	13 045	124 %	2 495
TOIMINTAKULUT	- 14 643	- 13 421	- 2 286	- 15 707	- 14 046	89 %	1 662
HENKILÖSTÖKULUT	- 4 817	- 5 276	- 58	- 5 335	- 3 474	65 %	1 861
PALVELUJEN OSTOT	- 7 440	- 6 280	- 725	- 7 005	- 7 146	102 %	- 141
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	- 161	- 136	2	- 133	- 117	88 %	16
AVUSTUKSET	- 6	- 7	- 1 168	- 1 175	- 1 122	96 %	52
MUUT TOIMINTAKULUT	- 2 220	- 1 723	- 338	- 2 060	- 2 187	106 %	- 127
TOIMINTAKATE	- 3 857	- 1 621	- 2 086	- 3 707	135	-4 %	3 842

Kaupunginhallitus toimielin

1 000 €	TP2022	alk.per. TA2023	TA- muutokset	TA2023 yht.	TP2023	toteuma-% 2023	poikkeama 2023
TOIMINTATUOTOT	10 090	11 400	200	11 600	13 739	118 %	2 139
MYYNTITUOTOT	401				199	0 %	199
MAKSUTUOTOT	39	1 000		1 000	648	65 %	- 352
TUET JA AVUSTUKSET	860		200	200	6	3 %	- 194
MUUT TOIMINTATUOTOT	8 790	10 400		10 400	12 886	124 %	2 486
TOIMINTAKULUT	- 2 833	- 2 672	- 2 047	- 4 719	- 4 038	86 %	681
HENKILÖSTÖKULUT	- 707	- 658	- 82	- 740	649	-88 %	1 389
PALVELUJEN OSTOT	- 1 213	- 1 766	- 397	- 2 163	- 2 681	124 %	- 518
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	- 8	- 12		- 12	- 34	294 %	- 23
AVUSTUKSET	- 5		- 1 168	- 1 168	- 1 122	96 %	45
MUUT TOIMINTAKULUT	- 901	- 237	- 400	- 637	- 850	134 %	- 213
TOIMINTAKATE	7 257	8 728	- 1 847	6 881	9 701	141 %	2 820

Henkilöstö- ja hallintopalvelut

1 000 €	TP2022	alk.per. TA2023	TA- muutokset	TA2023 yht.	TP2023	toteuma-% 2023	poikkeama 2023
TOIMINTATUOTOT	583	360		360	353	98 %	- 7
MYYNTITUOTOT	332	175		175	169	97 %	- 5
MAKSUTUOTOT	3	15		15	3	19 %	- 12
TUET JA AVUSTUKSET	122	60		60	102	170 %	42
MUUT TOIMINTATUOTOT	127	110		110	79	72 %	- 31
TOIMINTAKULUT	- 8 426	- 8 706	- 284	- 8 990	- 8 111	90 %	879
HENKILÖSTÖKULUT	- 3 177	- 3 519	24	- 3 495	- 3 013	86 %	481
PALVELUJEN OSTOT	- 3 912	- 3 764	- 373	- 4 136	- 3 791	92 %	345
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	- 102	- 96	2	- 94	- 54	58 %	39
AVUSTUKSET	- 1	- 7		- 7		0 %	7
MUUT TOIMINTAKULUT	- 1 234	- 1 320	62	- 1 258	- 1 252	99 %	6
TOIMINTAKATE	- 7 842	- 8 346	- 284	- 8 629	- 7 757	90 %	872

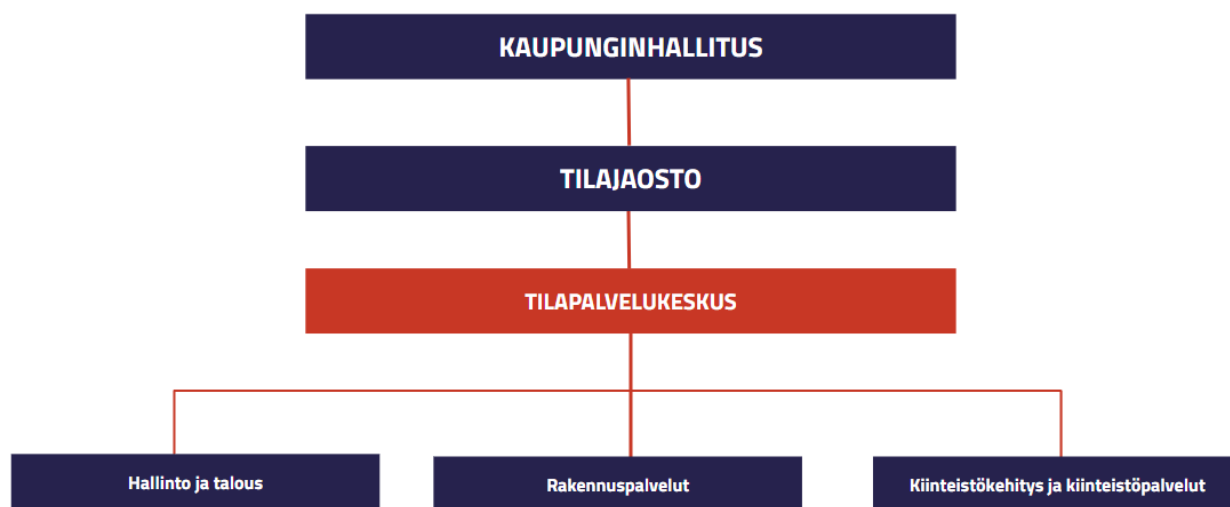
Viestintä-, markkinointi- ja osallisuuspalvelut

1 000 €	TP2022	alk.per. TA2023	TA- muutokset	TA2023 yht.	TP2023	toteuma-% 2023	poikkeama 2023
TOIMINTATUOTOT	102	40		40	79	198 %	39
MYYNTITUOTOT	1				5	0 %	5
MAKSUTUOTOT						0 %	
TUET JA AVUSTUKSET	3				3	0 %	3
MUUT TOIMINTATUOTOT	98	40		40	71	178 %	31
TOIMINTAKULUT	- 902	- 1 055	45	- 1 010	- 902	89 %	108
HENKILÖSTÖKULUT	- 622	- 697		- 697	- 642	92 %	55
PALVELUJEN OSTOT	- 199	- 307	45	- 262	- 198	75 %	64
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	- 50	- 24		- 24	- 28	120 %	- 5
AVUSTUKSET						0 %	
MUUT TOIMINTAKULUT	- 31	- 28		- 28	- 34	122 %	- 6
TOIMINTAKATE	- 800	- 1 015	45	- 970	- 823	85 %	147

Talous- ja rahoituspalvelut

1 000 €	TP2022	alk.per. TA2023	TA- muutokset	TA2023 yht.	TP2023	toteuma-% 2023	poikkeama
TOIMINTATUOTOT	11				9	0 %	9
MYYNTITUOTOT						0 %	
MAKSUTUOTOT						0 %	
TUET JA AVUSTUKSET	1				1	0 %	1
MUUT TOIMINTATUOTOT	10				9	0 %	9
TOIMINTAKULUT	- 2 482	- 988		- 988	- 995	101 %	- 7
HENKILÖSTÖKULUT	- 310	- 403		- 403	- 467	116 %	- 64
PALVELUJEN OSTOT	- 2 117	- 443		- 443	- 476	107 %	- 33
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	- 1	- 4		- 4		8 %	4
AVUSTUKSET						0 %	
MUUT TOIMINTAKULUT	- 53	- 138		- 138	- 51	37 %	86
TOIMINTAKATE	- 2 471	- 988		- 988	- 986	100 %	2

5.1.3.1 Tilapalvelukeskus

TOIMIELIMEN ALAINEN TOIMINTA

Rovaniemen kaupungin Tilapalvelukeskus on laskennallinen taseyksikkö, joka on aloittanut toimintansa 1.1.2020. Vastaamme rakennusomaisuuden kehittamisestä, ylläpidosta sekä hyvästä vuokrausasteesta. Lisäksi vastaamme kaupungin investointi- ja peruskorjausohjelmiin sisältyvien kohteiden investointiluonteisista töistä kaupunginvaltuuston hyväksymän investointiohjelman mukaisesti.

TOIMIELIMEN TOIMINTASUUNNITELMA

Tilajaosto kokoontuu kuukausittain vuoden 2023 aikana lukuun ottamatta heinäkuuta. Tilinpäätös tullaan käsittelemään 17.3.2024 mennessä, strategian tarkistus (revisiointi) 20.4. mennessä, osavuosisikatsaus elokuussa ja talousarvio syyskuussa.

TOIMINNAN PAINOPISTEET

Tavoitteen kuvaus	Mittari	Tila	Toteuma 31.12.2023
Tilojen käytön tilatehokkuuden parantaminen.		Toteutui osittain	Kaupungintalo peruskorjataan tilatehokkuus huomioiden. Väistötilojen vähentämistä on valmisteltu.
Napapiiri-Nivavaara-Syväsenvaaran ja Vaaranlammen kouluhankkeiden sekä kaupungintalon hankkeen toteuttaminen aikataulussa.	Hankkeiden toteutusaikataulu	Toteutui	Napsun ja Vaaranlammen kouluhankkeet ja kaupungintalon peruskorjaus etenevät aikataulussa.

Tilojen käyttöasteiden kasvattaminen.		Toteutui	Tilat tehokkaasti käytössä.
Sopeutetaan uusia tilatarpeita sijoittamalla toimintoja olemassa oleviin tiloihin.		Toteutui	Toimintoja siirretty ulkopuolisten omistamista tiloista konsernin omistamiin tiloihin.
Luovutaan turhista tiloista myymällä ja purkamalla rakennuksia.	Tyhjillään olevien rakennusten määrä vähenee Tyhjillään olevien tilojen ylläpitokustannukset vähenevät	Toteutui osittain	Oikaraisen koulurakennukset on myyty. Vuoden 2024 aikana jatketaan myyntejä ja purkamisia. Ylläpitokustannukset ovat vähentyneet.

TALOUSARVIOVUODEN STRATEGISET TAVOITTEET

Tavoitteen kuvaus	Mittari	Tila	Toteuma 31.12.2023
Strategiakirjaus: 8: <i>“Takaamme lasten ja nuorten turvallisen kasvun sekä laadukkaan koulutuksen”</i>			
Rakennamme uusia tiloja ja peruskorjaamme olemassa olevia tiloja määrärahojen puitteissa tarpeen mukaisesti.	Budjetti, investoinnit ja työohjelmat	Toteutui	Hankkeet etenevät määrärahojen puitteissa.
Huolehdimme siitä, että tilat ovat turvallisia, terveellisiä ja mahdollisimman esteettömiä.	Toimenpiteet esteettömyyden poistamiseksi seuraavana kiireellisyysjärjestyksessä olevissa kohteissa	Toteutui	Sisäilmatilanne pääosin rauhallinen. Esteettömyyttä edistetään kohteissa tapauskohtaisesti määrärahojen puitteissa.
Strategiakirjaus 11: <i>“Asetamme Rovaniemen hiilineutraaliuden ja kiertotalouden tavoitteet, joihin koko konsernissa sitoudutaan.”</i>			
Uudisrakennus- ja peruskorjaushankkeissa huomioidaan hiilineutraaliuden ja kiertotalouden tavoitteet.	Purkukohteissa maksimoidaan kiertotalous. Kiertotaloutta maksimoidaan	Toteutui	Uudisrakennushankkeissa on pyritty huomioimaan hiilineutraaliuden ja kiertotalouden tavoitteet.

	vähintään yhdessä (1) purkukohteessa.		Purkukohteissa yleisesti huomioidaan erittäin tarkasti kiertotalous, Vaaranlammen koulun purussa otettiin talteen tilaajalle jääviä rakennusmateriaaleja.
Huomioidaan tilahankkeiden suunnittelussa vihreän rahoituksen hakemisen kriteerit.	Sisällytämme laadittavaan hankintaohjelmaan ympäristöystävällisyyden kriteerit vuoden 2023 loppuun mennessä (Q4/2023). Saadun vihreän rahoituksen määrä kaikkien investointien rahoituksesta	Toteutui osittain	Vihreän rahoituksen hakemisen kriteereitä on selvitetty, hakemuksia ei ole vielä laitettu. Vihreän rahoituksen saaminen edellyttää rakennuksen energialuokan olevan A-tasolla. Ei ole toteutunut.

TOIMIELIMEN ALAINEN HENKILÖSTÖ (HTV)

HENKILÖSTÖMÄÄRÄ (HTV)	TP2022	TA2023	TP2023
Tilapalvelukeskus	61	62	61,23
Yhteensä	61	62	61,23

RISKIEN HALLINTA

RISKI	VAIKUTUS	TOIMENPIDE	KOHDE	TILA	TOTEUMA 31.12.2023
Henkilöstö-riski	Ikääntyvä henkilöstö, eläköitymisen johdosta tietotaito häviää, sairaus-	Rekrytoidaan eläköityvän henkilön tilalle uusi henkilö ennen työsuhteen päättymistä. Pyritään tekemään työpaikoista houkuttelevat Lisätään etätyö ja	Esihenkilöt, Kaupunginvaltuusto	Riski ei toteutunut	Rekrytoinneissa on pääosin onnistuttu hyvin. Avoimiin tehtäviin ollut runsaasti hakijoita.

	poissaolot kasvavat	muita työhön vaikuttamis mahdollisuuksia. Henkilöstön hyvinvointia seurataan			
Talouteen liittyvät riskit.	Rakennusten ylläpito tason vaativalla tasolla ei onnistu.	Rakennusten elinkaaren vaativat korjaukset, pitkän tähtäimen suunnitelmat	Kaupunginvaltuusto, Tilajaosto	Riski toteutui	Olemassa olevien rakennusten korjausvelka kasvaa.
Infrastuktuurin toiminnan häiriöt	Häiriöiden aiheutumisen toimintaa.	Yhteistyö pelastusviranomaisten ja energianjakeluyhtiöiden kanssa.	Tilapalvelukeskus	Riski toteutui osittain	Sähkön jakelun häiriöihin varauduttiin osin.
Sisäilmaongelmat, äkilliset ja ennalta arvaamattomat.	Toiminnan ja henkilöstön siirto pois rakennuksesta	Etukäteistarkastukset, rakennuksen riittävä kunnossapito, talousarvio.	henkilöstö, tilajaosto, kaupunginhallitus	Riski toteutui osittain	Riski ei toteutunut laajasti.
Tietoturva- ja tietosuojariiski.	Tietoturvan vaarantuminen, tietosuojan vaarantuminen.	Koulutukset ja koe kolmen vuoden välein.	Työntekijät	Riski ei toteutunut	Noudatettu ohjeita.

TOIMIELIMEN TALOUS

Tilajaoston alaisen Tilapalvelukeskuksen oleelliset menot olivat muun muassa välivuokrakohteiden vuokrat 10,8 miljoonaa euroa, energiakulut 4,5 miljoonaa euroa ja rakennusten vuosikorjaukset 3,0 miljoonaa euroa. Tilapalvelukeskuksen sisäiset vuokratulot olivat 28,6 miljoonaa euroa ja ulkoiset vuokrat 9,8 miljoonaa euroa.

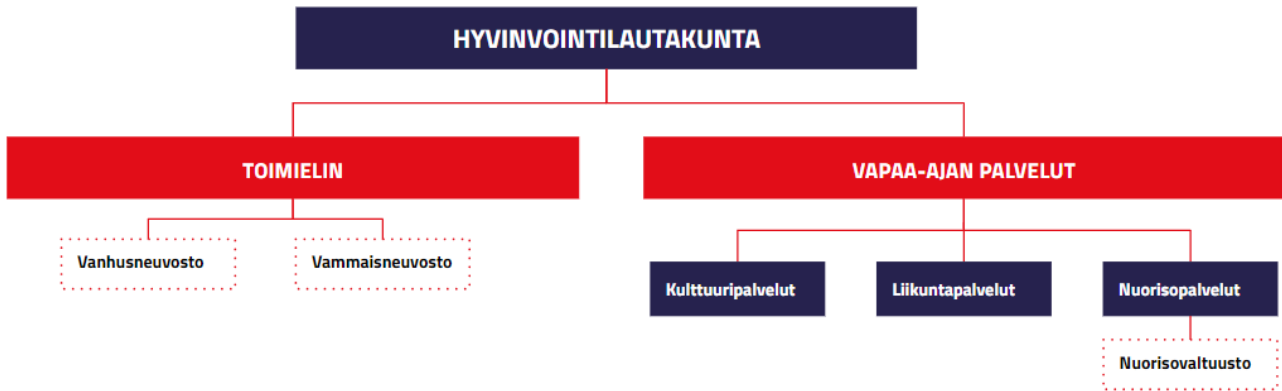
Rakennusten vuosikorjausten kokonaiskustannus oli 1,3 miljoonaa euroa; suurimmat kohteet olivat Hirvaan koulu 0,2 miljoonaa euroa, Nivavaaran koulu 0,1 miljoonaa euroa ja Näsmänkieppi 0,1 miljoonaa euroa.

Vuonna 2023 tuli uusia välivuokrakohteita; muun muassa Muurolan uusi päiväkotiki, Talvitien uusi päiväkotiki, Gardininkujan päiväkotiki ja Mäkirannan päiväkotiki, näiden vuokrauskulut olivat yhteensä noin 0,6 miljoonaa euroa.

Tilapalvelukeskuksen käyttöomaisuudessa on ollut omaisuuseriä, joiden kirjanpitoarvo on ollut alle 10 000 euroa. Lisäksi tyhjillään olevissa rakennuksissa oli osin jäännösarvoa. Tehtyjen, tilintarkastajan hyväksymien, kertapoistojen vaikutus tilapalvelukeskuksen tulokseen vuodelle 2023 on noin 1 380 730 euroa. Ilman tehtyjä kertapoistoja tilapalvelukeskuksen tilikauden tulos on -323 370 euroa.

TULOSLASKELMA, 1 000 €	TP2022	alk.per. TA2023	TA- muutokset	TA2023 yht.	TP2023	toteuma-% 2023	poikkeama 2023
TOIMINTATUOTOT	35 587	34 896		34 896	36 112	103 %	1 216
MYYNTITUOTOT	765	270		270	390	144 %	120
MAKSUTUOTOT						0 %	
TUET JA AVUSTUKSET	18	10		10	19	187 %	9
MUUT TOIMINTATUOTOT	34 805	34 616		34 616	35 704	103 %	1 088
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	37	100		100	124	124 %	24
TOIMINTAKULUT	- 25 866	- 23 682		- 23 682	- 24 519	104 %	- 837
HENKILÖSTÖKULUT	- 2 901	- 3 373		- 3 373	- 3 077	91 %	297
PALVELUJEN OSTOT	- 6 311	- 5 409		- 5 409	- 5 189	96 %	220
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	- 4 724	- 5 386		- 5 386	- 4 706	87 %	680
AVUSTUKSET						0 %	
MUUT TOIMINTAKULUT	- 11 929	- 9 513		- 9 513	- 11 548	121 %	- 2 034
TOIMINTAKATE	9 759	11 314		11 314	11 718	104 %	403
RAHOITUSTUOTOT JA - KULUT	- 5 440	- 5 850		- 5 850	- 5 896	101 %	- 46
KORKOTUOTOT						0 %	
MUUT RAHOITUSTUOTOT	4				5	0 %	5
KORKOKULUT	- 211	- 268		- 268	- 318	119 %	- 50
MUUT RAHOITUSKULUT	- 5 233	- 5 582		- 5 582	- 5 582	100 %	
VUOSIKATE	4 319	5 464		5 464	5 822	107 %	358
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	- 6 370	- 6 264		- 6 264	- 7 526	120 %	- 1 262
SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT	- 6 248	- 6 264		- 6 264	- 7 517	120 %	- 1 253
ARVONALENTUMISET	- 122				- 9	0 %	- 9
SATUNNAISET ERÄT	- 105					0 %	
SATUNNAISET TUOTOT	67					0 %	
SATUNNAISET KULUT	- 172					0 %	
TILIKAUDEN TULOS	- 2 156	- 800		- 800	- 1 704	213 %	- 904
POISTOERON LIS(-) TAI VÄH(+)						0 %	
VARAUSTEN LIS(-) TAI VÄH(+)						0 %	
RAHASTOJEN LIS(-) TAI VÄH(+)						0 %	
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	- 2 156	- 800		- 800	- 1 704	213 %	- 904

5.1.4 Hyvinvointilautakunta

TOIMIELIMEN ALAINEN TOIMINTA

Vapaa-ajan palvelut jaetaan kolmeen palveluyksikköön: kulttuuripalvelut, liikuntapalvelut ja nuorisopalvelut.

Toimialan toiminnassa talousarviokaudella 2023 edistetään yksiköiden välisen yhteistyön kehittämistä, lasten ja nuorten turvallisen kasvun tukemista koko palvelualueketjussa sekä yhdyspintatyöskentelyä Laphan kanssa. Toiminnassa edistetään myös tavoitetta parantaa palveluiden saatavuutta.

Vapaa-ajan palvelujen perustehtävänä on järjestää ja tuottaa tasokkaita kulttuuri-, liikunta-, ja nuorisopalveluja. Kiinnostavilla ja laadukkailla palveluilla tuetaan paikallista identiteettiä ja lisätään kaupungin vetovoimaisuutta sekä elinvoimaa. Syrjäytymisen ehkäisy sekä hyvinvoinnin ja osallisuuden edistäminen ovat toiminnan keskiössä. Perustehtävien suorittamista tuetaan tulevaisuuden ennakoinnilla ja toiminnan kehittämällä sekä ennaltaehkäisevällä työllä.

Kulttuuripalveluilla edistetään kulttuurin ja taiteen tekemistä, harrastamista, saatavuutta ja käyttöä sekä taide- ja kulttuurikasvatusta ja kulttuuriperintöä. Kirjasto- ja museopalveluilla on myös alueellinen kehittäjävastuutehtävä. Orkesteri harjoittaa myös merkittävää maakunnallista toimintaa. Yleiset kulttuuripalvelut tuottaa monipuolisia, laadukkaita ja helposti saavutettavia kulttuuripalveluja, jotka edistävät ja vahvistavat kaikenikäisten kuntalaisten hyvinvointia, elämänlaatua ja luovuutta elämän eri osa-alueilla. Tärkeitä painopisteitä ovat osallisuuden ja yhteisöllisyyden edistäminen sekä syrjäytymisen ehkäiseminen. Kulttuuri tuodaan osaksi kuntalaisten arkea koko laajalla kaupunkialueella. Palveluista vastaavat kulttuuritoimiston kulttuurituottajat.

Liikuntapalveluiden tehtävänä on edistää kaupunkilaisten hyvinvointia, terveyttä ja viihtyvyyttä tarjoamalla tasapuoliset liikuntamahdollisuudet ja tukemalla seurojen, yhdistysten ja ryhmien toimintaa.

Nuorisopalvelujen avulla edistetään lasten ja nuorten yhteisöllisyyttä ja hyvinvointia, luodaan toimintaedellytyksiä, tarjotaan tietoa, neuvontaa ja toimintaa sekä pedagogista ohjausta nuorten osallisuutta ja kasvua tukevin keinoin.

TOIMIELIMEN TOIMINTASUUNNITELMA

Toimielimen organit kokoontuvat alla olevan mukaisesti:

- Hyvinvointilautakunta vähintään kerran kuukaudessa
- Sivistys- ja hyvinvointipalveluiden johtoryhmä vähintään neljä kertaa kuukaudessa (kaksi johtoryhmäkokousta + listapalaverit)
- Vapaa-ajan palveluiden johtoryhmä vähintään kerran kuukaudessa
- Vapaa-ajan tilatyöryhmä joka toinen kuukausi
- Tilinpäätöksen käsittely lautakunnassa maaliskuun loppuun mennessä
- Osavuositarkastusten käsittely kesäkuussa ja lokakuussa

TOIMINNAN PAINOPISTEET

Tavoitteen kuvaus	Mittari	Tila	Toteuma 31.12.2023
Toimielin: Panostetaan palvelualueiden välisen yhteistyön kehittämiseen.	Ei kiireellisiä lisätilaratkaisuja talousarviovuoden aikana johtuen suunnittelun ja ennustamisen kehittymisestä.	Toteutui	Jatkuva prosessi, suunnittelu ja kehitystyö jatkuu edelleen, mikä heijastuu lisätilaratkaisuihin. Liikunnallisen nuorisotilan ja lastenkulttuurikeskuksen tarkoitukset toteutettu ja hyväksytyt. Palvelualueiden välistä yhteistyötä toteutettu: Kulttuuriverstas -nuorten työpaja-toiminta, koulunuorisotyö, joustava perusopetus -yhteistyö, oppivelvollisuustyö, kiusaamisen vastainen työ, erityisnuorisotyö, etsivä nuorisotyö sekä kulttuurikasvatussuunnitelman mukainen työ varhaiskasvatyksyksiköissä ja kouluissa.
Toimielin: Panostetaan palvelualueiden ja hyvinvointialueen välisen yhteistyön kehittäminen	Jatketaan osallistumista aiheita tukeviin hankkeisiin ja suunnittelemalla poikkihallinnollista yhteistyötä sekä	Toteutui	Neuvotteluavaukset Laphan kanssa 18.9.2023 (ikäihmisten kulttuuri ja strateginen yhteistyö) ja 26.10.2023 (nuorten palveluiden yhdyspinnat)

	palvelualueiden että sidosryhmien välillä.		<p>Liikuntaneuvonnan polkua ei päästy toteuttamaan Laphan kanssa johtuen heidän resurssointiongelmistaan.</p> <p>Nuorisopalvelut jatkaneet yhteistyötä Laphan kanssa. Valittu edustaja Laphan nuorisovaltuustoon. Laphan toimipisteissä on taideteoksia Rovaniemen taidekokoelmasta. Lisäksi järjestetty toimintaa Laphan toimipisteissä ja osallistuttu Laphan avustuskriteerejä laatineen työryhmään työskentelyyn.</p>
Toimielin: lasten ja nuorten hyvinvoinnin ja turvallisen kasvun tukeminen	Lasten Rovaniemi-lasten, lapsiperheiden ja nuorten hyvinvointisuunnitelman 2021-2025 mittarit	Toteutui	Ohjelma voimassa vuoteen 2025 saakka. Toteumasta laadittu erillinen taulukko eri toimijoiden täytettäväksi.
Toimielin: Palvelun saatavuuden varmistaminen	Toteutetaan palvelujen saatavuuteen liittyvä kartoitus, jonka perusteella toimintaa voidaan paremmin suunnitella ja kehittää tulevien talousarviovuosien aikana.	Toteutui	Hyvinvointilautakunnan edustajat ja viranhaltijat osallistuivat palvelutarpeen ohjausryhmän työskentelyyn.
Toimielin: Toiminnan digitalisaation edistäminen	Digitalisaatiota kehitetään yhdessä tietohallinnon ja muiden ICT-toimijoiden kanssa sekä hanketyön kautta.	Toteutui	Toteutunut osana hyvinvointilautakunnan alaista toimintaa ja sen kehittämistä. Kehitetty sähköistä avustusprosessia.

<p>Harrastamisen Suomen Malli tukemaan lasten ja nuorten kerhotoimintaa, yhteistyö koulutuspalveluiden, nuorisopalveluiden ja kulttuuripalveluiden kanssa. Budjetti tilikaudelle 2023 200.000 euroa.</p> <p>Hanke edistää myös nuorten turvallista kasvua ja tasa-arvoa</p>	<p>Harrastamisen Suomen Malli: 120 kerhoa / viikko</p>	<p>Toteutui</p>	<p>Avustuspäätös kaudelle 2022-23 myönnetty, budjetti 200 000, kerhoja käynnistyi 120 kerhoa/viikko.</p> <p>Avustuspäätös kaudelle 2023-2024 myönnetty, budjetti 191 222, kerhoja käynnistyi 105 kerhoa/viikko,</p>
<p>Lukuitu-hankkeen toimintamallin ylläpito vahvistamaan neuvolan, varhaiskasvatuksen ja kirjaston välistä lukutaitotyötä lasten ja lapsiperheiden kanssa. Mittareina pidetyt satutuokit varhaiskasvatusryhmille.</p>	<p>Lukuitu-toiminnan mittarina satutuokit varhaiskasvatusryhmille: lähtötaso 38, tavoitetaso 40</p>	<p>Toteutui</p>	<p>Hankkeessa tuotettiin esi-kouluikäisille Hiihkun luku-seikkailu, jonka on lisännyt kirjastoyhteistyötä varhaiskasvatuksen kanssa sekä tarjoaa lapsille ikäkauteen sopivaa lukemista. Neuvolayhteistyöhön tuotettiin Lapin kirjastojen yhteinen kirjastoeseite jaettavaksi neuvoloissa ja pilotoitiin neuvolan tiloissa pidettäviä pop-up-kirjastoa.</p> <p>Pidetyt satutunnit 51, osallistujia 734.</p>

TALOUSARVIOVUODEN STRATEGISET PAINOPISTEET

Tavoitteen kuvaus	Mittari	Tila	Toteuma 31.12.2023
<p>Rovaniemi liikkeelle-hanke poikkipalvelualueellisena hankkeena. Hankkeen tavoitteena on luoda Rovaniemen kaupunkiin poikkihallinnollinen ja monialainen malli kuntalaisten liikunnallisen aktiivisuuden ja terveellisten elämäntapojen edistämiseksi. Hanke sisältää liikuntaneuvonnan,</p>	<p>Rovaniemi liikkeelle-hanke: liikuntaneuvonnan asiakkaat, lähtötaso 25 henkilöä, tavoitetaso 40 henkilöä.</p>	<p>Toteutui osittain</p>	<p>Hanke sai jatkorahoituksen vuodelle 2023 ja jatkoaikaa 31.3.2024 saakka.</p> <p>Liikuntaneuvonnan asiakasmäärä vuonna 2023: 33</p>

<p>liikunnan palveluohjauksen ja elintapaohjauksen prosessien kehittämisen. Hankkeeseen osallistetaan kaupungin kaikki toimialat ja palvelualueet, mukaanlukien hyvinvointialueelle vuonna 2023 siirtyvät terveys- ja sosiaalipalvelut. Budjetti tilikaudelle on 50.000€</p>			
<p>Etsivä kulttuurinen vanhustyö-hanke ennakoimaan SOTE-uudistuksen vaikutuksia etsivään kulttuuriseen vanhustyöhön sekä vahvistamaan hyvinvointialueen ja järjestöjen kanssa tehtävää yhdyspintatyötä. Budjetti hankkeelle ajalle 1.9.2022-31.12.2023 450 000 euroa, joka jaetaan pää- ja osatoteuttajien kesken.</p>	<p>Etsivä kulttuurinen vanhustyö: lähtötaso 203 tapahtumaa ikäihmisille ja 5 300 osallistujaa: tavoitetaso 220 tapahtumaa ja 5 500 osallistujaa</p>	<p>Toteutui</p>	<p>Etsivän kulttuurisen vanhustyön jatkohanke toteutui suunnitellusti. Hankkeessa kehitettiin etsivän kulttuurisen vanhustyön toimintamallia Rovaniemellä, Oulussa, Seinäjoella, Jyväskylässä, Kuopiossa ja Espoossa. Toimintamallin kehittämistyöhön osallistui laaja joukko sosiaali- ja terveysalan sekä taide- ja kulttuurialan ammattilaisia ja järjestö- ja vapaaehtoistyöntekijöitä. Aili-verkoston kuntien lisäksi yhteistyössä oli mukana 6 hyvinvointialuetta, 13 taide- ja kulttuurialan yhteisöä sekä 55 järjestöä. Etsivän kulttuurisen vanhustyön jatkohanke päättyi 31.12.</p> <p>Rovaniemellä hankkeen järjestämä toiminta piti sisällään 8 tapahtumaa, 6 taide- ja kulttuuriryhmää, jotka kokoontuivat yhteensä 54 kertaa. Piloteissa tehtiin myös 32 henkilökohtaista kotikäyntiä. Taide- ja kulttuuritoimintaan osallistui hankkeessa yhteensä noin 580 ikääntynyttä. Lisäksi hankkeen aikana Rovaniemellä järjestettiin 2 palvelupolkutyöpajaa, 1 asiakastyöpaja, joissa ikääntyneitä ja heidän kanssaan työskentelevät otettiin mukaan toimintamallin yhteiskehittämiseen.</p>

			<p>Kulttuuriohjaajat työskentelivät Näsmänkiepin osastoilla huhtikuusta syyskuuhun. Hankkeen ohjausryhmä muodostui kaupungin kulttuuripalveluiden ja Lapin hyvinvointialueen vanhuspalveluiden edustajista. Hankkeessa toteutettiin kulttuuriohjaajan palvelupolku, joka on jatkossa kohdennettu kaikille vanhusten asumispalveluita tarjoaville toimijoille. Hankkeessa Järjestettiin 5 yhteiskehittämistyöpajaa, kysely asukkaiden läheisverkostolle, sekä hoivahenkilökunnalle. Lisäksi kaikkien palvelutalojen Kulttuuriyhdyshenkilöille järjestetty kaksi kohtaavaa kehittämistyöpajaa, kolme etäkeskustelua.</p> <p>Lisäksi kaupungin kulttuurinen vanhustyö ja ikäystävälliset kulttuuripalvelut järjesti Rovaniemellä 166 tapahtumaa, jotka tavoittivat yhteensä 4436 osallistujaa.</p>
<p>Intoa taiteesta - taidemuseon digitaaliset etäpalvelut osana kuntouttavaa toimintaa. Hanke edesauttaa työelämän ulkopuolella olevien ryhmien hyvinvointia ja lisää aktiivisuutta omassa elämässä taiteen avulla. Yhteistyöhanke kulttuuritoimen ja nuorisopalveluiden kanssa. Budjetti vuodelle 2023 93 000 euroa.</p>		<p>Toteutui</p>	<p>Intoa taiteesta - taidemuseon digitaaliset etäpalvelut osana kuntouttavaa toimintaa. Hanke edisti työelämän ulkopuolella olevien ryhmien hyvinvointia ja aktiivisuutta omassa elämässä taiteen avulla. Hanke päättyi 30.6.2023 ja sen tavoitteet toteutuivat suunnitellusti.</p>

<p>Yhdyspintatyöskentelyn kehittäminen hyvinvointialueen kanssa. Yhteistyön muoto ja työryhmä määritellään yhdessä hyvinvointialueen kanssa, mutta isossa kuvassa yhteistyö koostuu työryhmätyöskentelystä ja tiiviistä yhteydenpidosta.</p>		<p>Toteutui osittain</p>	<p>Käyty neuvotteluita hyvien käytäntöjen ja toimintamallien säilyttämiseksi esimerkiksi Kaikukortti, ikäihmisten kulttuurihyvinvointi ja liikuntaneuvonta.</p> <p>Nuorisopalvelut on jatkanut arjen turvaa toimintaa (Ankkuri, Hss, Riko, ohjaamo-verkosto, harrastusresepti) ja työparitoimintaa asiakkaiden kanssa.</p> <p>Valittu edustaja Laphan nuorisovaltuustoon. Laphan toimipisteissä on taideteoksia Rovaniemen kaupungin taidekokoelmasta. Lapin maakuntamuseon muistelukerhoja järjestetty Laphan toimipisteissä ja konsertteja sekä tapahtumia. Kehitetään yhdessä hyvinvointilähetettä VASA2-hankkeessa.</p> <p>Hyte-yhteistyö odottaa vielä ratkaisuja työnjaon, vastuiden ja resurssien osalta. Neuvottelut yhdyspintatyöstä Laphan kanssa jatkuvat.</p>
--	--	--------------------------	---

<p>Kuunnellaan yhteisöjä ja kuntalaisia, vahvistetaan yhteisöllisyyttä ja lisätään vuorovaikutusta toimijoiden välillä. Palveluiden suunnittelussa otetaan huomioon myös Rovaniemellä vierailevat. Käytännön toimenpiteenä tavoitteen edistymiselle on osallisuutta ja vuorovaikutusta edistävien tapahtumien järjestäminen yksiköittäin vähintään kaksi kertaa vuodessa, sekä näistä syntyneiden toimenpide-ehdotusten seuranta.</p>	<p>Osallisuustapahtumat 2 kertaa vuodessa toimintayksiköittäin & osallistujien määrä tapahtumissa</p>	<p>Toteutui</p>	<p>Orkesteri toimii tiiviissä yhteistyössä LAKKA ry:n kanssa. Yhteisiä tapaamisia järjestetään kahdesti vuodessa. Yhdistys myös järjesti mm. ilmaisia taiteilijatapaamisia sekä luentoja yhdessä orkesterin kanssa. Keväällä 2023 toteutettiin kävijätutkimus, jonka alustavat tulokset saatiin syyskauden aikana. Etenkin ei-kävijät ja ensimmäistä kertaa konsertissa käyneet pyrittiin tavoittamaan. Valtakunnallisen aineiston käsittely on vielä kesken. Saatavaa tietoa tullaan hyödyntämään orkesterin toiminnassa ja markkinoinnissa.</p>
<p>Lisäksi toimenpiteenä on sähköisten kyselyiden ja osallistamistapojen edelleen kehittäminen, kuten kirjaston palaute- ja osallistamiskanava. Kaikki sivistys- ja hyvinvointitoimialan palvelut myös osallistuvat toimialan viestinnän,</p>	<p>Sähköisiä kyselyitä ja osallistumistapoja implementoitu talousarviokaudella, mittarina kyselyiden määrä</p>		<p>Maakuntamuseolla kokoontuu kerran kuukaudessa Museon ystävät -ryhmä; 11 kertaa / 120 osallistumista.</p> <p>Maakuntamuseo vetää yhteisöllistä muistelukerhoa Helmikammarilla kerran kuukaudessa; 10 kertaa / 110 osallistumista.</p> <p>Taidemuseo toimii tiiviissä yhteistyössä ystävähdistyksen kanssa. Yhdistys järjestää mm. taiteilijatapaamisia, työpajoja ja luentoja yhdessä taidemuseon kanssa.</p> <p>Kirjaston sähköinen osallistamis- ja palautekanava on suunniteltu kirjaston kotisivulle ja käyttöön otettu.</p> <p>Liikuntapalvelujen ohjatun liikunnan palautekyselyt toteutettiin kevätkauden loppupuolella.</p> <p>Nuorisopalveluiden toteutuneet asiakaskyselyt: loma-</p>

<p>osallisuuden ja markkinoinnin työryhmätyöskentelyyn.</p>		<p>ajantoiminta: 490 vastausta ja harrastamisen Suomen malli: 3 246 vastausta</p> <p>Yleiset kulttuuripalvelut: Tapahtumien palaute- ja kehittämiskyselyt toteutettu ikäihmisille yhteensä 2 kertaa, vastaajia ensimmäisessä 35 ja toisessa 40. Lisäksi yksi kysely palveluasumisyksikössä henkilöstölle, johon vastasi 6 henkilöä.</p> <p>Yhdessä!- toimintamalli jatkui ja keväällä oli avoin haku. Ideana on tuottaa kulttuuripalveluja yhdessä kuntalaisten ja eri toimijoiden kanssa. Ehdotuksia saatu 7 kpl kevään haussa.</p> <p>Ukrainalaisille suunnattu taidelähtöinen toimintaryhmä jatkoi toimintaansa koko vuoden. Ryhmä kokoontui 30 kertaa.</p> <p>Kylien kulttuuritoiminnassa kyselyiden perusteella keikkojen sopiminen tiiviissä yhteistyössä kyläyhdistysten kanssa ympäri vuoden eri kyläkohteisiin.</p> <p>Kaupungin juhlatilaisuuksia ja Rovaniemi-viikkoa suunniteltiin vahvassa yhteistyössä työryhmien ja yhteistyötahojen kanssa.</p>
---	--	---

TURVALLINEN JA LUOTETTAVA

Tavoitteen kuvaus	Mittari	Tila	Toteuma 31.12.2023
Kiusaamisen ehkäisy, budjetti 2023 50 000 euroa. Painopisteenä on haastavimpiin kiusaamistapauksiin	Vakavien kiusaamista-pausten selvittäminen loppuun asti	Toteutui	Vuoden 2023 aikana selvittelyssä oli 47 vakavaa kiusaamistapausta.

puuttuminen ja niiden ratkaisu.			
Järjestetään palveluja ja toimintaa, joiden painopiste on osallisuutta, yhteisöllisyyttä ja hyvinvointia edistävissä, ennaltaehkäisevässä ja moniammatillisessa yhteistoiminnassa. Mittarina tavoitteen edistymisessä on nuorisopalveluiden osalta.	Nuorten työpajatoiminnan osallistujamäärät: lähtötaso 36 osallistujaa vuodessa on maksimipaikkamäärä, tavoitteena on saada maksimimäärä täyteen 2023.	Toteutui	Kulttuuriverstas (=Nuorten työpaja) asiakasmäärä 44 nuorta.
Seurataan Lasten Rovaniemi-toimenpideohjelman toteutumista toimintavuoden aikana työryhmätyöskentelyn muodossa (LaNuPo), ja ylläpidetään Taidetestaajat-toimintamallin asiakaskunnan tavoitavuus 100%:ssa.	Etsivän nuorisotyön asiakasmäärät: Lähtötaso 261 asiakasta, tavoitetaso 285 asiakasta	Toteutui osittain	Etsivän nuorisotyön asiakasmäärä vuonna 2023 oli 226 nuorta LaNuPo-kokousten. määrät 5 kpl

PALVELEVA

Tavoitteen kuvaus	Mittari	Tila	Toteuma 31.12.2023
Luodaan tasa-arvoisia osallistumismahdollisuuksia yhteisiin tapahtumiin ja palvelutarjontaan edistäen näin yhdenvertaisuutta.		Toteutui	Kulttuuritoimiston järjestämiä tapahtumia 496, osallistujia 39366. Maakuntamuseon lasinegatiivien digitointihankkeen yleisötilaisuus 107 osallistujaa. Maakuntamuseo järjesti Arktikumin näyttelyissään useita maksuttomia yleisöopastuksia ja -luentoja.

			<p>Arktikumin avoimet ovet 18.5., 10.9. ja 6.12., yhteensä 3893 kävijää.</p> <p>Taidemuseossa torstaisin vapaa sisäänpääsy kahtena viimeisenä tuntina. Vierailijoita keskimäärin 100 asiakasta/torstai.</p> <p>Taidetorstaisin on järjestetty myös avoimia ja ilmaisia työpajoja.</p> <p>Kirjastossa kävijöiden määrä: 384 733 joista kirjastoauton asiakaskäyntejä 40 374. Kirjaston kokonaislainamäärät 1 025 973 (palautuminen koronaa edeltävälle v. 2019 tasolle)</p>
Taidetestaajat -hanke mahdollistaa kahdeksaluokkalaisille kaksi taidelaitosvierailua.		Toteutui	<p>Kaikki Rovaniemen peruskoulujen kahdeksaluokkalaiset ovat käyneet kahdella taidelaitosvierailulla lukuvuoden aikana.</p> <p>Taidetestaajiin osallistui vuonna 2023 854 nuorta, joille kaikille järjestettiin kaksi taidelaitosvierailua (yhteensä 1708 vierailua)</p>
Edistetään terveellisiä elämäntapoja ja kaventamalla hyvinvointi- ja terveyseroja.	Lähtötaso ohjatulle liikunnalle 42 000 kävijää, tavoite 50 000 kävijää. Liikuntatilojen varausmäärän lähtötaso 58 000 varausta, tavoitetaso 60 000 varausta.	Toteutui	Liikunta: ohjatun liikunnan käyntimäärä 48 081; tilavarausten määrä 59 532 kpl.

Pääkirjastolle esteettömyysarviointi, ja taidemuseosta tehdään autismiystävällinen.		Toteutui osittain	Pääkirjastoon on tehty esteettömyyskartoitus.
Kaikukortin käyttöasteen seuranta	Käyttöasteeksi tavoitellaan yli 50 % ja kaksi uutta toimijaa sisällöntarjoajaksi.	Toteutui	Kaikukortin käyttöaste oli 52,3%. Yksi uusi sisällöntarjoaja sovittu.
Lapin kamariorkesteri järjestää maksuttomia konsertteja Rovaniemen kylillä, palvelutaloissa jne. Kaksi kertaa vuodessa Korundissa toteutettaviin koululaiskonsertteihin pyritään saamaan mahdollisimman laajasti kuulijoita ja toisinaan konsertteja järjestetään myös kouluilla, jotta kuljetuskustannukset eivät koidu osallistumisen esteeksi. Konsertit ovat kouluille ilmaisia. Opiskelijoita on pyritty saamaan konsertteihin hyvin edullisin hinnoin ja kampanjoin. Kausikortteja on myös lainattavissa kirjastosta.		Toteutui	Orkesterin kausikortit (2 kpl) ovat lainattavissa asiakkaille pääkirjastolla. Vuonna 2023 orkesterilla on ollut laitoskonsertteja 12 kpl = 180 kuulijaa päiväkotikonsertteja 2 kpl = 83 kuulijaa kyläkonsertteja 6 kpl = 289 kuulijaa koululaiskonsertteja 9 kpl = 2563 kuulijaa Muita esiintymisiä 3 kpl = 248 kuulijaa Taitelijatapaamiset = 415 kuulijaa Avoimet kenraali 10 kpl = 566 kuulijaa
Kirjaston verkkopalveluiden ja e-kokoelmien jatkuva kehittäminen, neuvonta, opastus ja digituki. E-kokoelmaa kehitetään valmistelemalla liittymistä kuntien valmisteilla olevaan yhteiseen e-kirjastoon.	E-kirjojen lisenssien määrän tavoitetaso 5 000 kpl ja lainauksia 9 600 kpl/kpl	Toteutui	Kirjaston e-kokoelman sisältöä tuotettiin yhteistyössä Lapin, Kainuun ja Pohjois-Pohjanmaan yleisten kirjastojen kanssa (Pohjoisen eKirjasto). Lisäksi seurattiin kuntien yhteisen e-kirjaston rakentumista ja tehtiin valmistelevia toimia mahdollista liittymistä silmällä pitäen. Kuntien yhteinen e-kirjasto ei valmistunut vuoden 2023 aikana.

			<p>Tilastoinnissa Pohjoisen eKirjaston tunnusluvut jyvitetään kunnille kunnan asukasluvun mukaisessa suhteessa. Alla Rovaniemen laskennallinen osuus tunnusluvuista.</p> <p>E-aineiston kokonaislainaus: - kirjat ja äänikirjat lainaus keskiarvo 13 500 kpl - kirjat ja äänikirjat lisenssit 977 kpl (koko tarjonta 10 039) - lehdet lainaus 114 561 kpl - musiikki ja elokuvat lainaus 5 952</p>
<p>Kulttuuripalvelut järjestävät esitys- ja työpajatoimintaa varhaiskasvatyüksiköissä ja kouluilla. Kaikille avoimia, matalan kynnyksen maksuttomia tapahtumia lapsiperheille kulttuuripalvelut järjestää mm. kirjastoissa sekä kylätaloilla.</p>		Toteutui	<p>Vuoden 2023 aikana lapsille, lapsiperheille ja nuorille on järjestetty 124 tapahtumaa, esitystä ja työpajaa varhaiskasvatyüksiköissä, kouluilla sekä kaikille avoimia, maksuttomia tapahtumia kirjastoissa, kylätaloilla sekä Wiljamissa. Osallistujia yhteensä 10 480.</p>

TALOUSARVIOVUODEN PERUSTOIMINNAN MITTARIT

Perustoiminnan kuvaus	Mittari	Tila	Toteuma 31.12.2023
<p>Ihmisen aineellisen kulttuurin kerääminen, tallentaminen, säilyttäminen ja näytteille asettaminen, kokoelmiin liittyvän tutkimuksen tekeminen, kulttuuri- ja rakennetun ympäristön dokumentointi ja muinaismuistolakiin</p>	<p>Museoiden kävijämäärät: taidemuseo Korundin lähtötaso 60.000 kpl, tavoite 2023 65.000 kpl. Maakuntamuseo Arktikumin lähtötaso 90.000</p>	Toteutui	<p>Korundi: 75 867 kpl. Arktikum: 134 204 kpl.</p>

liittyvät viranomaistehtävät sekä matkailupalvelujen tuottaminen.	kpl, tavoitetaso 100.000 kpl.		
Eri kohderyhmät huomioon ottavien terveyttä ja hyvinvointia edistävien liikuntapalveluiden järjestäminen, kansalaistoiminnan tukeminen ja liikuntapaikkojen rakentaminen ja ylläpito.	Ohjatun liikunnan kävijämäärät lähtötaso 42.000 kpl, tavoitetaso 50.000 kpl; liikuntatilojen varausmäärät lähtötaso 58.000 kpl, tavoitetaso 60.000 kpl	Toteutui osittain	Liikunta: ohjatun liikunnan käyntimäärä 48 081; tilavarausten määrä 59 532 kpl.
	Avustusten määrä		Vapaa-ajan palveluiden avustukset olivat haettavana helmikuussa 2023 ja päätökset tehtiin huhtikuussa. Nuorisoavustukset: 5 avustusta, Kulttuuripalvelut: 57 avustusta. Liikuntapalvelut jakoi kansalaistoiminnan tukina liikuntatoiminta-avustuksia 64 kpl (yhteensä 178 100 €), liikuntapaikkojen kunnossapitoavustuksia 40 kpl (yhteensä 22 657 €) ja harjoitusvuorotukia 19 yhdistykselle (yhteensä 153 538 €). Urheiluseurojen investointitukia myönnettiin yhteensä 6000 € ja tapahtumatukia 8000 €.
Kirjasto- ja tietopalvelujen järjestäminen. Kirjasto- ja tietopalvelujen tavoitteena on edistää väestön yhtäläisiä mahdollisuuksia sivistykseen, kirjallisuuden ja taiteen harrastukseen, jatkuvaan	Kirjaston kävijämäärät: lähtötaso 280.000 kpl, tavoitetaso 300.000 kpl sekä lainamäärät lähtötaso 850.000 kpl, tavoitetaso 900.000 kpl	Toteutui	Kirjaston kävijät: 384 733 Lainaus: 1 025 973

tietojen, taitojen ja kansalaisvalmiuksien kehittämiseen, kansainvälistymiseen sekä elinikäiseen oppimiseen.			
Nuorisopalveluiden tarkoitus on tarjota nuorille monipuolista vapaa-ajan toimintaa, harrastuksia, tietoa, neuvontaa ja tukea sekä edistää nuorten osallistumista ja vaikuttamismahdollisuuksia.	Nuorisopalveluiden käyntikerrat tavoitetaso 50 000 kpl/vuosi	Toteutui osittain	1.1-31.12: Nuorisopalveluiden käyntikerrat 101 245 nuorta
Orkesterin tehtävä on tuottaa esteettisiä elämyksiä yleisölle. Orkesterin tulee myös jatkaa musiikin traditiota sekä siirtää sitä edelleen.	Orkesterin konserttien kävijämäärät	Toteutui	Orkesterin konserteissa on käynyt 31.12 mennessä yhteensä 12 340 kuulijaa.
Kunnalliseen kulttuuritoimintaan kuuluvat yleinen kulttuuritoiminta ja avustukset sekä kunnasta riippuen museot, teatterit, orkesterit ja taideoppilaitokset. Kunta on paikallisen ja alueellisen kulttuuritoiminnan koordinaattori, verkostojen rakentaja ja tärkeä yhteyspiste alueen kulttuuritoimijoille.	Yleisten kulttuuripalveluiden tapahtumien kävijämäärät	Toteutui osittain	Yleisten kulttuuripalveluiden tapahtumia 496, osallistujia 21 667.

TOIMIELIMEN ALAINEN HENKILÖSTÖ (HTV)

HENKILÖSTÖMÄÄRÄ (HTV)	TP2022	TA2023	TP2023
Vapaa-ajan palvelut	178,1	164	172
Yhteensä	178,1	164	172

Kulttuuripalvelut sisältää yleisen kulttuurintuottamisen, taide- ja maakuntamuseon, kirjaston ja kaupunginorkesterin. Henkilöstösuunnitelma sisältää toistaiseksi voimassa olevat työsuhteet, ja henkilöstösuunnitelmassa ei ole kasvua talousarviovuodelle 2024.

Henkilötyövuosien määrä ylittyi talousarvion johtuen projektipalkoista (+5,4 kulttuuri sekä +2 nuorisopalvelut), sekä kirjaston osalta tukityöllistettyjen osalta (työsuhde kirjastoyksikössä mutta palkkakulu työllisyyspalveluissa) ja muiden yksiköiden osalta pienemmistä sijaisuuksista johtuen.

RISKIEN HALLINTA

RISKI	VAIKUTUS	TOIMENPIDE	KOHDE	TILA	TOTEUMA 31.12.2023
Kustannusten kasvu	Määrärahojen riittävyys	Hankintojen priorisointi	Perustoiminta	Riski toteutui	Muutettu talousarvio esitetty valtuustolle kesäkuussa 2023 johtuen lähinnä KVTES-korotuksista ja lisäresurssoinnista palvelualueelle sekä museoiden varastojen muuttokustannuksista.

TOIMIELIMEN TALOUS

Hyvinvointilautakunnan alaisen toiminnan toimintakatteen toteuma on 21 050 miljoonaa euroa eli 101 prosenttia, kun tasaisella toteumalla se olisi 20 945 miljoonaa euroa eli 100 prosenttia. Pienen 104 000 euron ylityksen suurin yksittäinen tekijä on palkkojen sivukuluprosentin korjaus, jonka vaikutus hyvinvointilautakunnalle oli 47 000 euroa.

Tuotot toteutuivat 117 prosenttisesti ollen tilikaudella 4,027 miljoonaa euroa. Tuotot ylittivät kaikkien edellisten toimintavuosien vapaa-ajan palveluiden tuoton. Suurin tekijä oli maakuntamuseon sekä uimahallipalveluiden tuottokertymät verrattuna edelliseen vuoteen (yht. +0,3 miljoonaa euroa). Maakuntamuseo saavutti ennätyskävijämäärän, ja allaspalvelutkin ovat toipuneet hyvin koronavuosista.

Kulujen osalta henkilöstökulut ylittyivät hieman ollen 103 prosenttia toteumasta (+0,2 miljoonaa euroa). Ylitys johtui lähinnä projektipalkkojen toteumasta, jota ei oltu täysin budjetoitu vuodelle

2023 (nettobudjetointiperiaate). Vastaavasti myös projektituotot olivat toteutuneet budjetoitua korkeampina. Palveluiden ostot ylittyivät jonkin verran toteuman ollessa 103 prosenttia (+0,2 miljoonaa euroa). Suurin yksittäinen syy oli liikuntapalveluiden ulkoreittien ja latujen kunnostustyö, joka ylittyi 0,2 miljoonaa euroa verrattuna talousarvioon. Avustukset ylittivät talousarviolla budjetoidut kulut johtuen luokittelukorjauksesta raportointiin (106 prosenttia= +0,2 miljoonaa euroa). Aiemmin myönnetty vuokra-avustukset on kirjattu osaksi vuokratuloja, mutta kirjaukset on korjattu avustuksiin.

Kaikkien toimintakatteiden toteuma on lähestulkoon tasaisen toteuman mukainen ollen 101 prosenttia eli ylitystä 0,1 miljoonaa euroa.

Energiaa ja luontoa säästävät ja luonnon monimuotoisuutta vahvistavat toimenpiteet:

Toimenpiteet kuvaus	Todennettu tai Arvio toimenpiteen vaikutuksesta
VAPA: Arktikum WWF Green Office -sertifikaatti	Kokonaisvaltainen toiminnan tarkastelu sisältäen energiankäytön, materiaalit ja kierrätyksen. Arktikum WWF Green office sertifikaatti toimistotiloissa. Arktikum kahvilassa on Green Key-status (AP-palvelut).
Kestävän kehityksen opas lastenkulttuurikeskuksille on käytössä lastenkulttuurissa soveltuvin osin.	Tärkeää lasten ja nuorten kasvun tukemisessa ja heille suunnattujen palvelujen valmistelussa ja toteutuksessa.
Matkustamisen vähentäminen ja sähköisen asioinnin lisääminen vapaa-ajan palveluissa.	Otetaan huomioon työmatkojen ja kokousten suunnittelussa.

TALouden TUNNUSLUVUT

Hyvinvointilautakunta yhteensä

1 000 €	TP2022	alk.per. TA2023	TA-muutokset	TA2023 yht.	TP2023	toteuma-% 2023	poikkeama 2023
TOIMINTATUOTOT	43 994	4 064	- 614	3 450	4 041	117 %	590
MYYNTITUOTOT	18 134	145	31	176	177	101 %	1
MAKSUTUOTOT	11 435	1 527		1 527	1 527	100 %	
TUET JA AVUSTUKSET	11 866	1 579	- 645	934	1 602	171 %	667
MUUT TOIMINTATUOTOT	2 558	814		814	735	90 %	- 78
TOIMINTAKULUT	- 324 014	- 24 291	- 105	- 24 396	- 25 105	103 %	- 709
HENKILÖSTÖKULUT	- 73 129	- 7 344	- 127	- 7 471	- 7 713	103 %	- 242
PALVELUJEN OSTOT	- 215 171	- 5 481	- 114	- 5 596	- 5 779	103 %	- 183
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	- 9 190	- 1 148	- 22	- 1 170	- 1 265	108 %	- 95
AVUSTUKSET	- 11 295	- 3 214	160	- 3 053	- 3 216	105 %	- 162
MUUT TOIMINTAKULUT	- 15 229	- 7 104	- 2	- 7 106	- 7 132	100 %	- 26
TOIMINTAKATE	- 280 020	- 20 226	- 719	- 20 945	- 21 050	100 %	- 105

Hyvinvointilautakunta toimielin

1 000 €	TP2022	alk.per. TA2023	TA- muutokset	TA2023 yht.	TP2023	toteuma-% 2023	poikkeama 2023
TOIMINTATUOTOT	9		33	33	27	84 %	- 5
MYYNTITUOTOT	9		31	31	18	58 %	- 13
MAKSUTUOTOT						0 %	
TUET JA AVUSTUKSET					1	0 %	1
MUUT TOIMINTATUOTOT			2	2	9	453 %	7
TOIMINTAKULUT	- 34	- 26	- 153	- 179	- 180	100 %	- 1
HENKILÖSTÖKULUT	- 22	- 17	- 24	- 41	- 34	85 %	6
PALVELUJEN OSTOT	- 11	- 10	- 23	- 33	- 32	98 %	1
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT			- 4	- 4	- 2	52 %	2
AVUSTUKSET						0 %	
MUUT TOIMINTAKULUT	- 1		- 102	- 102	- 112	109 %	- 9
TOIMINTAKATE	- 25	- 26	- 120	- 146	- 153	104 %	- 6

Vapaa-ajan palvelut

1 000 €	TP2022	alk.per. TA2023	TA- muutokset	TA2023 yht.	TP2023	toteuma-% 2023	poikkeama 2023
TOIMINTATUOTOT	3 858	4 062	- 645	3 417	4 013	117 %	596
MYYNTITUOTOT	166	145		145	159	110 %	14
MAKSUTUOTOT	1 230	1 527		1 527	1 527	100 %	
TUET JA AVUSTUKSET	1 605	1 579	- 645	934	1 601	171 %	667
MUUT TOIMINTATUOTOT	857	812		812	726	89 %	- 85
TOIMINTAKULUT	- 22 629	- 23 880	- 336	- 24 216	- 24 925	103 %	- 708
HENKILÖSTÖKULUT	- 7 210	- 7 327	- 103	- 7 430	- 7 678	103 %	- 248
PALVELUJEN OSTOT	- 4 819	- 5 454	- 109	- 5 563	- 5 747	103 %	- 184
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	- 1 114	- 1 144	- 22	- 1 166	- 1 263	108 %	- 97
AVUSTUKSET	- 2 948	- 2 951	- 102	- 3 053	- 3 216	105 %	- 162
MUUT TOIMINTAKULUT	- 6 538	- 7 004		- 7 004	- 7 020	100 %	- 16
TOIMINTAKATE	- 18 770	- 19 818	- 981	- 20 799	- 20 897	100 %	- 98

5.1.5 Sivistyslautakunta

Sivistyslautakunnan alainen toiminta koostuu seuraavista palvelualueista: varhaiskasvatus-, koulutus- sekä ruoka- ja puhtauspalvelut. Palvelualueet ovat organisoineet toimintaansa edelleen ja jakaneet vastuualueet seuraavasti:

Koulutuspalveluiden vastuualueina ovat perusopetus, lukiokoulutus ja taiteen perusopetus. Toiminnassa on keskeistä lapsen ja nuoren oppimispolun ja hyvinvoinnin kokonaisvaltainen tukeminen huomioimalla jatkuva pedagoginen kehittämistyö ja ennaltaehkäisevä varhainen tuki.

Varhaiskasvatuspalveluiden vastuualueet ovat varhaiskasvatus, esiopetus sekä avoin varhaiskasvatus. Varhaiskasvatusta ja esiopetusta suunniteltaessa, järjestettäessä tai tuotettaessa ja siitä päätettäessä on ensisijaisesti huomioitava lapsen etu. Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen tehtävänä on edistää lasten kokonaisvaltaista kasvua, kehitystä ja oppimista yhteistyössä huoltajien kanssa.

Ruoka- ja puhtauspalveluiden tehtävänä on tuottaa kustannustietoisesti laadukkaita ruoka- ja puhtauspalveluja vahvalla osaamisella hyödyntäen eri alojen yrittäjyyttä. Ruoka- ja puhtauspalveluja tuotetaan kaikille kaupungin toimijoille ja kiinteästi kaupungin toimintaan liittyville yhteisöille.

Toimielimen toiminnassa edistetään palvelualueiden välisen yhteistyön kehittämistä, lasten ja nuorten turvallisen kasvun tukemista koko palvelualueketjussa sekä yhdyspintatyöskentelyä Laphan kanssa. Palvelualueiden omien perustehtävien lisäksi painopisteenä on monialainen ja -ammattillinen yhteistyö lasten, nuorten ja perheiden hyvinvoinnin tukemiseksi. Toiminnassa edistetään myös tavoitetta parantaa palveluiden saatavuutta.

Toimielimen toiminnan toteutuminen:

Hyvinvointialueen kanssa on sovittu palvelualueiden ja toimialan eri yhteistyömuodoista. Toimielinten välisestä yhteistyöstä ei ole vielä sovittu. Moniammatillista yhteistyötä toteutetaan opiskelijahuollossa, koulunuorisotyössä, oppivelvollisuuden valvonnassa sekä palvelualueiden muissa yhteisissä prosesseissa.

TOIMIELIMEN TOIMINTASUUNNITELMA

Toimielimen orgaanit kokoontuvat alla olevan mukaisesti:

- Sivistyslautakunta vähintään kerran kuukaudessa
- Sivistys- ja hyvinvointipalveluiden johtoryhmä vähintään neljä kertaa kuukaudessa (kolmesta neljään johto ryhmäkokousta + listapalaveri)
- Palvelualueiden johtoryhmät vähintään kerran kuukaudessa
- Tilinpäätöksen käsittely lautakunnassa maaliskuun loppuun mennessä
- Osavuosikatsausten käsittely touko-kesäkuussa ja lokakuussa

TOIMINNAN PAINOPISTEET

Vuoden 2023 talousarviossa on toimialan painopisteiksi valittu palvelualueiden keskinäisen ja palvelualueiden ja hyvinvointialueen välisen yhteistyön kehittäminen, lasten ja nuorten hyvinvoinnin ja turvallisen kasvun tukeminen, palvelun saatavuuden varmistaminen sekä toiminnan digitalisaation edistäminen.

Toimiala on huomionnut painopisteet jatkamalla osallistumista aihetta tukeviin hankkeisiin ja suunnittelemalla poikkihallinnollista yhteistyötä sekä palvelualueiden että sidosryhmien välillä. Lisäksi panostetaan palveluiden ja työntekijöiden saatavuuden varmistamiseen investoimalla simulaatiomalliin, jota aletaan käyttää talousarviovuodesta 2023 eteenpäin. Digitalisaatiota kehitetään yhdessä tietohallinnon ja muiden ICT-toimijoiden kanssa sekä hanketyön kautta. Toimiala toteuttaa palvelujen saatavuuteen liittyvän kartoituksen talousarviovuonna 2023, jonka perusteella toimintaa voidaan paremmin suunnitella ja kehittää tulevien talousarviovuosien aikana.

TALOUSARVIOVUODEN STRATEGISET PAINOPISTEET

Tavoitteen kuvaus	Mittari	Tila	Toteuma 31.12.2023
YHDESSÄ TEKEVÄ			
Toimiala: panostetaan palvelualueiden välisen yhteistyön kehittämiseen.	Ei kiireellisiä lisätilaratkaisuja talousarviovuoden aikana johtuen suunnittelun ja ennustamisen kehittymisestä.	Toteutui	Jatkuva prosessi, suunnittelu ja kehitystyö jatkuu edelleen, joka heijastuu lisätilaratkaisujen käyttöön. Tilikaudella ei ole tullut tarpeita suunnittele mattomille lisätiloille.
Koulutuspalvelut ja varhaiskasvatuspalvelut: Yhdyspintatyöskentelyn kehittäminen		Toteutui	Koulutus- ja varhaiskasvatuspalvelut ovat olleet mukana maakunnallisen perhekeskus toimintamallin

<p>hyvinvointialueen kanssa. Yhteistyön muoto ja työryhmä määritellään yhdessä hyvinvointialueen kanssa, mutta isossa kuvassa yhteistyö koostuu työryhmätyöskentelystä ja tiiviistä yhteydenpidosta.</p>			<p>konseptoinnissa. Laphan johdon kanssa on kokoonnuttu mm. mielenterveyspalveluiden saatavuuteen liittyvän ongelman ratkaisemiseksi.</p>
<p>Koulutuspalvelut: Koulutuspalvelut edistää strategiatavoitetta rakentamalla yhteistyötä hyvinvointialueen kanssa liittyen opiskeluhooltoon. Käytännön toimenpiteenä perustetaan yhteinen opiskeluhooltotyöryhmä. Ryhmä kokoontuu vähintään kaksi kertaa vuodessa ja tapaamisten välillä tehdään toimenpiteiden seuranta. Seuranta toteutetaan muun muassa erityisen tuen oppilasmäärän tilastoinnin kautta.</p>	<p>Yhteinen opiskeluhooltotyöryhmä hyvinvointialueen kanssa kokoontuu vähintään kaksi kertaa vuodessa</p>	<p>Toteutui</p>	<p>Koulutuspalvelut toimii opiskeluhoollon maakunnallisessa ohjausryhmässä yhteistyössä Laphan ja muiden kuntien kanssa. Koulujen ja Laphan opiskeluhoollon yhteistyötä tehdään käytännössä päivittäin.</p> <p>Yhteinen opiskeluhooltoryhmä on aloittanut toimintansa ja yhteinen opiskeluhoollon ohjausryhmä on kokoontunut.</p> <p>Oppilas- ja opiskelijahuoltolain muutokset (377/2022) tulivat voimaan 1.1.2023 ja Rovaniemen opiskeluhoollon suunnitelman laatiminen yhteistyössä Laphan kanssa siten, että OPH:n määräysten mukaisesti käyttöönotto oli 1.8.2023.</p> <p>Kaupungin koulujen oppilasmäärä tilastointipäivänä 20.9.2023 oli 6 089, joista tehostettua tukea saa 1 002 ja erityistä tukea 639 oppilasta. Seuraava virallinen tilasto laaditaan 20.9.2024 tilanteen mukaisesti.</p>
<p>Hyvinvoinnin vuosikellon mukaisia oppitunteja järjestetään kaikissa peruskouluissa.</p>	<p>Hyvinvoinnin vuosikellon oppitunnit käytössä kaikilla kouluilla.</p>	<p>Toteutui</p>	<p>Hyvinvoinnin vuosikello on käytössä kaikilla kouluilla ja siihen liittyvää koulutusta ja materiaalin käyttöä on tarjottu myös muille kunnille.</p> <p>Hyvinvoinnin vuosikellon mukaisia oppitunteja on pidetty</p>

			säännöllisesti kaikilla kouluilla ja sen tukemiseksi koko henkilökunta (vaka, perusopetus ja lukio) on koulutettu tunnistamaan ja tukemaan oppilaan mielenterveyteen liittyviä asioita.
Varhaiskasvatuspalvelut edistää strategiatavoitetta rakentamalla yhteistyötä hyvinvointialueen kanssa liittyen neuvolan ja varhaiskasvatuksen varhaisen tuen perheohjaukseen. Käytännön toimenpiteenä pilotoidaan toimintamalli kahdella eri alueella vanhempien ohjaukseen, tukeen ja neuvontaan perheen muuttuneessa elämäntilanteessa odotuksen, syntymän ja lapsen ensimmäisen ikävuoden aikana. Tavoitteena on tukea perheiden omaa selviytymistä sekä rakentaa tuki kotihoidosta varhaiskasvatukseen.	Perheohjaukseen osallistuvien perheiden määrä ja käyntikerrat	Toteutui osittain	Varhaisen tuen perheohjausta tehtiin Muurolan ja Vaaranlammen alueilla syksystä 2022 kesäkuun 2023 loppuun saakka. Perheohjaus toteutui lähes 100 % ensisynnyttäjäperheisiin ja se sai hyvän vastaanoton. Perheitä oli kaikkiaan 28 ja käyntikertoja 92. Varsinainen pilottivaihe oli lyhyt, jonka takia kaikille perheille ei saatu toteutettua 4 kotikäyntiä (osalle 3 ktk). Kokeilun päättyi johtuen Laphan rahoituksesta.
TURVALLINEN JA LUOTETTAVA			
Koulutuspalvelut: Someturvan lanseeraaminen. Someturvaan budjetoidaan talousarviokaudelle 10 000 euroa.	Kiusaamisen ehkäisyn tilastointi	Toteutui osittain	Kiusaamisen vastainen työ: - yksittäin tai ryhmässä kohdattuja nuoria 764. Tämä luku pitää sisällään 189 yksittäin kohdattua nuorta. - uusia tapauksia käsittelyyn on tullut 47 - konsultaatioita on ollut 77 - verkoston jäseniä mukana tapauksien käsittelyssä 249 ja konsultaatioissa 126.
	Someturvan käyttäjien määrät	Toteutui	Someturvan käyttöönoton koulutus on järjestetty kaikille oppilaille ja henkilökunnalle sekä lisäksi kullakin koululla toimii Someturva -yhdyshenkilö.

			Huoltajia on tiedotettu ja ohjeistettu palvelun käytöstä myös koulujen loma-aikoina. Someturva-palvelun on aktivoinut 18,2 % oppilaista ja yhteensä Someturva-palvelun on aktivoinut 1 494 henkilöä.
Koulutuspalvelut: Walk-in-talk-toiminnan kehittäminen ja seuranta ja yhteisten tapahtumien järjestäminen. Sivistyspalvelut koordinoi toimintaa kaupungin järjestämissä tiloissa yhteistyössä kolmannen sektorin toimijoiden kanssa. Resurssina koordinaattorin palkka 45 000 euroa sekä vaihtelevat tilakustannukset.	Walk in talk-kävijämäärät	Toteutui	Walk in talk-toimintaa kehitetään ja määriä seurataan yhteistyössä palvelun järjestäjien kanssa. Toiminta järjestetään Rovaniemen kaupungin, Rovaniemen seurakunnan, Neuvokkaan ja Tulevaisuuden Sote-keskus hankkeen yhteistyöllä. Walk-in-talk-toiminnan suunnittelussa on hyödynnetty myös oppilaskuntien tapaamisia.
	Kouluterveyden tulosten seuranta kahden vuoden välein, seuraavan kerran vuonna 2025.	Toteutui	Kouluterveyskyselyiden tulosten hyödyntäminen koulujen toiminnan suunnittelussa, esimerkiksi koulukohtaisissa hyvinvointiryhmissä. Kouluterveyskyselyiden tuloksia hyödynnetään myös Lanupon toiminnassa.
PALVELEVA			
Koulutuspalveluiden ja varhaiskasvatuksen palvelualueet edistävät valittua strategiatavoitetta edistämällä kuntalaisten palveluiden saavutettavuutta ja yhdenvertaisuutta parantamalla palveluiden saatavuuden ennakoimista.		Toteutui	Koulutus- ja varhaiskasvatuspalveluissa seurataan jatkuvasti lapsi- ja oppilasmäärän ja palvelutarpeen kehitystä. Palveluverkon mitoitus on osa jatkuvaa lapsivaikutusten arviointia. Koulutus- ja varhaiskasvatuspalvelut ovat olleet mukana kehittämisprojektissa, jossa kartoitetaan kaupunkisuunnittelun keinoja palveluverkon ylläpitämisessä.

<p>Koulutus- ja varhaiskasvatuspalvelut: Käytännössä koulutus- ja varhaiskasvatuspalvelut edistävät tavoitteita palveluverkon osalta implementoimalla palvelutarpeen ennakkoinnin ohjausryhmän yhdessä sivistystoimialan ja kaavoituksen sekä yhdyskuntatekniikan kanssa Rovaniemen alueiden pitkäjänteisen suunnittelun orgaaniksi. Työryhmä kokoontuu kolme kertaa vuoden aikana kartoittamaan tulevia palveluverkkotarpeita ja nykyverkon riittävyttä. Mittarina toimii eri palvelualueilla vuosittain tehtävä palvelutarpeen asiakaskysely.</p>	<p>Koulutuspalvelut & Varhaiskasvatus: ohjausryhmän kokoontuminen kolme kertaa talousarviokaude n aikana.</p>	<p>Toteutui</p>	<p>Palvelutarpeen ennakkoinnin ohjausryhmä on aloittanut toimintansa keväällä 2023. Palvelualueet valmistelevat tilannekuvaa palvelutarpeen ennakkoinnin ohjausryhmälle.</p> <p>Ryhmälle on esitelty mm. Alakemijoen koulualueen jatkoselvitystyö yhteistyössä Tilapalvelukeskuksen kanssa. Selvityksessä on kuvattu mahdollisia vaihtoehtoja toiminnan järjestämiseksi. Lisäksi ohjausryhmälle on esitelty ennusteet tulevien vuosien perusopetuksen oppilasmääristä koko kaupungissa.</p> <p>Koulujen palveluverkossa ei ole tällä hetkellä suuria muutostarpeita. Palvelutarpeen ennakkoinnin ohjausryhmälle on esitelty Ounasvaaran lukion tilannekatsaus ja tarveselvitystyö on käynnistetty. Sairaalaopetusta antavan Neljäntuulen koulun uusien tilojen tarveselvitys on hyväksytty sivistyslautakunnassa ja hankesuunnittelu on käynnistynyt.</p> <p>Saarenkylän/Nivavaaran sekä Ounasrinne/Pöykkölän uusien kaavoitettujen alueiden rakentuminen voi aiheuttaa haastetta varhaiskasvatuspalveluiden riittävyydelle kyseisillä alueilla.</p>
<p>Varhaiskasvatuksen palvelut panostaa tiedolla johtamiseen palveluverkkosuunnittelussa ottamalla käyttöön simulaatiotyökalun, jolla</p>	<p>Simulaatiomalli käytössä talousarviokaudella</p>	<p>Toteutui osittain</p>	<p>Palveluntarvekartoitusta valmistellaan vuosille 2024 - 2028. Palvelun tarve määrittelee myös henkilöstötarpeen kyseisille vuosille.</p>

<p>helpotetaan sekä palveluverkko- että henkilöstösuunnittelua. Mallilla helpotetaan myös asiakaspaikkojen kapasiteettimäärittelyn ennustettavuutta. Investointi hankkeeseen vuonna 2022 on 39 800 euroa, jonka hyödyt näkyvät suunnittelumallin käyttöönnotossa talousarviovuodelle 2023.</p>			<p>Simulaatiomalli on käytössä, mutta siitä saatava hyöty ei ole vastannut palvelutarpeen ennustettavuuteen.</p>
<p>Varhaiskasvatuksen palvelut edistää valittua strategiaa vahvistamalla henkilöstön veto- ja pitovoimaa. Pitovoiman vahvistamiseksi käytännön toimenpiteenä on psykososiaalisen kuormittavuuden kyselyn implementointi vuosittaisena prosessina. Kyselyn lopputuloksena syntyvän toimenpidesuunnitelman realisointia seurataan säännöllisesti perustettavassa työryhmässä 2 kertaa vuodessa.</p>	<p>Psykososiaalisen kuormittavuuden kysely toteutettu kerran vuodessa & toimenpiteiden seuranta toteutettu säännöllisesti kauden aikana.</p>	<p>Toteutui</p>	<p>Psykososiaalisen kuormittavuuden työryhmä perustettiin syyskuussa 2023 ja kysely toteutettiin marraskuussa 2023. Koko varhaiskasvatuksen tuloksessa työyhteisöjen sosiaaliseen toimivuuteen liittyvät kuormitustekijät ovat vähentyneet. Haastaviin tai vaikeisiin asiakastilanteisiin sekä työhön liittyvään väkivallan uhkaan liittyvät kuormitustekijät ovat sitä vastoin kasvaneet. Päiväkodit käsittelevät tuloksia ja asettavat keväälle yhden konkreettisen kehityskohteen, jota arvioidaan vuoden 2024 aikana.</p>
		<p>Toteutui</p>	<p>Henkilöstön pitovoimaan on panostettu</p> <ul style="list-style-type: none"> • hyvällä johtamisella, • osallistamalla henkilöstöä työhyvinvoinnin parantamiseen • osallistamalla henkilöstöä palvelun kehittämiseen ja suunnitteluun, • osaamisen tukemiseen ja lisäämiseen • lisäämällä pysyvää varahenkilöstöä • selkiyttämällä tehtävänkuvia ja vastuita

			<ul style="list-style-type: none"> • mahdollistamalla työnkiertoa • rakentamalla uusia pedagogisesti toimivia terveitä tiloja • järjestämällä henkilöstölle vertaismentorointia, työnohjausta ja verkostotapaamisia • tiimityön kehittämisellä
Ruoka- ja puhtauspalvelut: tarjotaan terveellisiä ravitsemussuositusten ja kriteerien mukaisia aterioita.	Sydänmerkin prosentuaalinen osuus ruokalistan ruokalajeista selvitetään	Toteutui	Viiden viikon ruokalistalla 56 % ateriakokonaisuuksista täyttää sydänmerkki kriteerit
	Asiakaskysely vuoden 2022 ruokalistauudistuksen onnistumisesta lapsille ja nuorille keväällä 2023	Toteutui	Asiakaskyselyn edellyttämät toimenpiteet suunniteltu ja toteutettu.
Ruoka- ja puhtauspalvelut: toiminta perustuu ympäristöystävälliseen toimintatapaan ja kestävän ruokajärjestelmän periaatteiden toteuttamiseen.	Ruokahävikin seuranta ja toimenpiteet sen vähentämiseksi, tavoite päästä ruokahävikin määrässä - Isot kuumennuskeittiöt ja koulujen palvelukeittiöt 8 prosenttia - Pienet kuumennuskeittiöt 10 prosenttia - Päiväkotien palvelukeittiöt 12 prosenttia	Toteutui osittain	Tulokset laskettu, kaikissa yksiköissä ei päästy tavoiteltuihin tuloksiin. Ohjeistusta käyty läpi ja toimenpiteitä jatketaan.
	Hävikkiruoan jakaminen kolmannen sektorin toimijoille jatkuu	Toteutui	Toimii sovitulla tavalla.

	koronapandemian aiheuttamasta katkoksesta huolimatta.		
Ruoka- ja puhtauspalvelut: elintarvikkeiden hankinnassa tavoitteena on kasvattaa lähellä tuotetun ruoan ja kotimaisuuden astetta.	Kotimaisuusasteen tavoite 80 prosenttia	Toteutui osittain	Elintarvikeostojen kotimaisuusaste on vuonna 2023 ollut 74 %.
	Käytettävän lähellä tuotetun ruoan määrä kiloina ja prosentteina kokonaisuudesta	Toteutui	Lähiruokaa on hankittu n. 186 000 kg, johon on käytetty 17,4 % elintarvikemäärärahoista.
	Yhteistyön ylläpitäminen elintarviketoimijoiden kanssa.	Toteutui	yhteistyö sujuu elintarviketoimijoiden kanssa.

TALOUSARVIOVUODEN PERUSTOIMINNAN MITTARIT

Tavoitteen kuvaus	Mittari	Tila	Toteuma 31.12.2023
Varhaiskasvatuksen, esiopetuksen sekä avoimen varhaiskasvatuksen järjestäminen lakien ja asetusten mukaisesti. Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen tehtävänä on edistää lasten kokonaisvaltaista kasvua, kehitystä ja oppimista yhteistyössä huoltajien kanssa.	Varhaiskasvatus palvelut: Lasten määrä oma toiminta vs. setelitoiminta Virkojen ja toimien täyttö Henkilöstön sairauspoissaolot	Toteutui	31.12.2023 lasten määrä <ul style="list-style-type: none"> Oma toiminta 2167 (64%) Palveluseteli 1118 (34%) 31.12.2023 henkilöstöä <ul style="list-style-type: none"> vakansseja yhteensä 765, joista täytetty 99 % Sairauspoissaolot: Varhaiskasvatuksessa poissaolot/htv ovat vähentyneet -5,6 päivää (-25 %) verrattuna edellisen vuoden samaan tarkastelujaksoon. Sairauspoissaolojen määrä 31.12.2023 16,7 päivää/ htv.
Perusopetuksen, lukiokoulutuksen ja taiteen perusopetuksen järjestäminen lakien ja asetusten mukaisesti.	Määräaikaisten ja vakituisten opettajien määrä	Toteutui	Vakituisia opettajia 453 (71 %) Määräaikaaisia opettajia 183 (29 %)

<p>Toiminnassa on keskeistä lapsen ja nuoren oppimispolun ja hyvinvoinnin kokonaisvaltainen tukeminen. Samalla huomioidaan jatkuva pedagoginen kehittämissyö sekä ennaltaehkäisevä varhainen tuki.</p>	<p>Sairauspoissaolot:</p> <p>Oppilas- ja opiskelijamäärät</p> <p>Keskimääräinen ryhmäkoko</p>		<p>Koulutuspalveluissa poissaolot/hyv ovat vähentyneet -2,1 päivää (-19 %) edelliseen vuoteen verrattuna. Poissaoloja on ollut 8,5 päivää/hyv.</p> <p>Viimeisimmän 2023 tilastointipäivän mukainen perusopetuksessa olevien oppilasmäärä oli 6 089. Perusopetuksen keskimääräinen ryhmäkoko on 17,82.</p>
<p>Ruoka- ja puhtauspalveluiden toiminnan mittarit</p>	<p>Palvelusopimusten määrä</p>	Toteutui	<p>Palvelusopimusten määrä pysynyt ennallaan.</p>
	<p>Toteutuneet arviointikeskustelut palvelun tarpeesta ja laadusta</p>	Toteutui	<p>Kuukausittain käyty keskustelut tilaajien kanssa.</p>
	<p>Puhtaustasojen laatu ei laske</p>	Toteutui	<p>Sijaispula on vaikuttanut hetkellisesti joissakin kohteissa.</p>
	<p>Toiminnan ja palvelutarpeen yhteensovittaminen saavuttamalla 0-tulos</p>	Ei toteutunut	<p>Nollatulos ei toteutunut.</p>

TOIMIELIMEN ALAINEN HENKILÖSTÖ (HTV)

HENKILÖSTÖMÄÄRÄ (HTV)	TP2022	TA2023	TP2023
1 Toimielimen yhteiset			
Henkilöstömäärä (htv)	4	4	4
2 Varhaiskasvatuspalvelut			
Henkilöstömäärä (htv)	709	731	745
3 Koulutuspalvelut			
Henkilöstömäärä (htv)	747	789	795
4 Ruoka- ja puhtauspalvelut			
Henkilöstömäärä (htv)	106	91	79
Yhteensä	1 566	1 615	1 623

Varhaiskasvatuksen HTV-toteumassa näkyvät kahden päiväkodin Kivikangas ja Mäkiranta siirtyminen kunnalliseen toimintaan, jota ei ennakoitu talousarviossa. Koulutuspalveluiden osalta kasvussa näkyy erityisopetuksen panostukset HTV-summaa kasvattavasti. Ruoka- ja puhtauspalveluiden osalta eläköitymiset ja yllättävät työpaikan vaihdokset ovat yhdessä vaikuttaneet henkilöstön määrän vähenemiseen. Organisaatiomuutoksen myötä viime vuoden loppupuolella ei ehditty rekrytoimaan kaikkia tarvittavia uusia tekijöitä.

RISKIEN HALLINTA

RISKI	VAIKUTUS	TOIMENPIDE	KOHDE	TILA	TOTEUMA 31.12.2023
Henkilöstön poistuvuus ja saatavuuden vaikeus	Työn epätasainen jakautuminen, palveluntarjojonnan ongelmat	Psykososiaalisen kuormituksen kartoitus ja työntekijä- ja työnantajamielikuvan kohentaminen.	Henkilöstö & työmarkkina	Toteutui osittain	Psykososiaalisen kuormituksen kysely toteutetaan marraskuussa 2023. Työnantajamielikuvaan on panostettu yllä olevilla toimenpiteillä.
Kustannusten kasvu	Määrärahojen riittävyys	Hankintojen priorisointi	Perustoiminta	Toteutui	Muutettu talousarvio sekä koulutuspalveluilla e että varhaiskasvatuks

					elle on toteutettu johtuen KVTES/OVTES korotuksista sekä varhaiskasvatukseen toimintaympäristön muutoksista (Pilke-toimintayksiköt). Kustannukset ovat lakisääteisiä ja/tai järjestämisvastuun perusteella kaupungille kaatuvia välttämättömiä kuluja.
Elintarvike- ja ruokaturvallisuus	Elintarvike- ja ruokaturvallisuuden vaarantumisen on turvallisuusriski asiakkaille. Ruokatuotannon katkeaminen	Toiminnan riskien tiedostaminen: Käsitellään henkilöstön kanssa jatkuvan kehittämisen keinoin. Toimitaan jokaisessa yksikössä olevan omavalvontasuunnitelman mukaisesti. Erityisruokavalio osaamisen ylläpitäminen.	Koko henkilöstö	Ei toteutunut	
Toimintavarmuus monimuotoisessa palveluverkossa	Ruoka- tai puhtauspalvelut jäävät saamatta tai vajaavaisiksi sopimukseen nähden.	Seurataan tiiviisti asiakkaiden toiminnan muutoksia ja ennakoidaan niiden vaikutuksia omaan palvelutuotantoon. Pidetään säännöllisesti yhteyttä tilaaja-	Esihenkilöt, työntekijät, ulkoiset ja sisäiset sopimuspartnerit	Toteutui osittain	Muutamissa yksiköissä sijaisten saatavuuden haasteet ovat vaikuttaneet palvelutasoon väliaikaisesti.

		<p>asiakkaiden kanssa. Poikkeusolojen suunnitelmat päivitetään tarpeen mukaan. Sopimustoimittajilta edellytetään toimintavarmuutta. Poikkeustilanteiden nopean hallinnan on mahdollistanut henkilöstön joustavuus. Koneiden ja laitteiden kunnan varmistamiseksi tarvitaan suunnitelma.</p>			
Henkilöstöriskit	<p>Sairauspoissaolot kasvavat, henkilöstö väsy sijaistamaan oman työn ohella toista, kun sijaisia ei ole tarjolla. Henkilöstön palkanmaksun oikeellisuuden ja oikea-aikaisuuden puutteet saattavat vaikuttaa työnantajana kiinnostavuuden vähenemiseen.</p>	<p>Varhaisen tuen ja kuulluksi tulemisen työtavat, henkilöstön hyvinvoinnin toimenpiteitä toteutetaan matalalla kynnyksellä. Selvitetään oppilaitosten kanssa koulutusmahdollisuuden kasvattamista rekrytointiin panostamalla. Huolehditaan työnantajan velvollisuuksista.</p>	<p>Esihenkilöt, henkilöstöhallinto</p>	<p>Toteutui osittain</p>	<p>Ruoka- ja puhtauspalelut: Sairauspoissaolot ovat kasvaneet ja sijaisten saamisessa on ollut suuria haasteita. Henkilöstön venymisen ja tilaaja-asiakkaiden ymmärtävyyden avulla on selvitty kuitenkin arjen tilanteista. Rekrytoinnit ovat olleet onnistuneita ja olemme saaneet ammattitaitoisia ja motivoituneita uusia tekijöitä. Varhaiskasvatus: sijaisten</p>

					saamisessa on ollut suuria haasteita, mutta sairauspoissaolot ovat pienentyneet.
Talouteen liittyvät riskit	Raaka-aineiden ja palvelujen hintojen nousu jatkuu hallitsemattomana. Palvelujen ostajien käytettävissä olevien käyttötalous menojen riittävyys.	Neuvottelut yhteistyökumppanien kanssa miten hintojen nousua voidaan yhdessä toimien hillitä. Toimintatapojen muuttaminen. Ruokalajien vaihtaminen. Palvelutason muuttaminen.	Esihenkilöt, yhteistyökumppanit, koko henkilöstö	Toteutui	Neuvotteluista huolimatta osa raaka-aineiden ja palvelujen hinnoista on noussut suuresti ennakoitua enemmän
Kemikaalien käytön turvallisuus	Mahdollinen sairauspoissaolo	Pidetään kemikaaliluettelot ajan tasalla, käyttöopastus, hyvä yleisilmanvaihto, suljettu järjestelmä, suojaimet	Esihenkilöt, koko henkilöstö	Ei toteutunut	Olemme onnistuneet perehdytyksen ja osaamisen ylläpitämisen kautta huolehtimaan kemikaalien turvallisesta käytöstä
Tietoturvaan ja -suojaan liittyvät riskit	Yksilön tietosuojan vaarantuminen	Koulutus ja huolellinen toiminta, tietosuojaselosten ajan tasalla pitäminen	Esihenkilöt, koko henkilöstö	Ei toteutunut.	Tietosuojatietoisuus on pidetty hyvällä tasolla.

TOIMIELIMEN TALOUS

Sivistyslautakunnan talouden toteutui 101 prosenttisesti muutettuun talousarvioon 2023. Ylitys oli yhteensä noin 721 000 euroa. Varhaiskasvatuksen palvelualueen toteuma oli 99,1 prosenttia, koulutuspalveluiden toteuma 101,2 prosenttia. Ruoka- ja puhtauspalveluiden toteuma ylittyi 313 000 euroa, joka on 3,3 prosenttia toimintakuluista.

Koulutuspalvelut:

Koulutuspalveluiden tuotot toteutuivat talousarviota suurempina projektituotoissa (nettobudjetointi, tuottovaikutus +2,1 miljoonaa), kotikuntakorvauksissa sekä

yhteistoimintakorvauksissa ja muissa tuottoerissä, jotka toteutuivat ennakoitua suurempina. Kaikkiaan tuotot toteutuivat +3,2 miljoonaa suurempina kuin talousarvio.

Kulujen osalta palkkakulut ylittyivät suunnitellusta johtuen pääosin projektipalkoista (nettobudjetointi, palkkakuluvaikutus +1,7 miljoonaa euroa) sekä panostuksista erityiseen tukeen syyslukukaudesta lähtien (+1,3 miljoonaa euroa). Palveluostojen osalta ylitystä tuli 0,4 miljoonaa johtuen lähinnä työterveyshuollon kulujen toteumasta (+0,2 miljoonaa euroa), asiantuntijapalveluista ja hallinto- ja toimistopalveluista (+0,4 miljoonaa). Vastaavasti pienempänä toteutuivat muun muassa koululaiskuljetukset (-0,3 miljoonaa) ja ateriapalvelut (-0,1 miljoonaa).

Aineet, tarvikkeet ja tavarat ylittyivät 0,2 miljoonaa euroa. Suurin yksittäinen ylitys oli kalustehankinnat (+0,1 miljoonaa). Vuokrakulut ylittyivät 0,1 miljoonaa johtuen lähinnä Ounasrinteen koulun SOTE-tiloista, joiden edelleenlaskutus Laphalta kompensoitui vastaavasti tuottojen kasvuna. Kaikkiaan koulutuspalvelut ylitti talousarvion toimintakatteen 1,0 miljoonalla eurolla.

Varhaiskasvatus:

Varhaiskasvatuksen tuotot toteutuivat talousarviota suurempina johtuen projektituottojen toteumasta (nettobudjetointi, +0,7 miljoonaa euroa). Erityinen talousarvion ulkopuolinen tuottoerä näissä tuotoissa oli turvattomista oloista tulevien lasten varhaiskasvatuksen järjestäminen, jonka suuruus oli 0,3 miljoonaa euroa. Muut tuottoerät toteutuivat hivenen alle budjetin, ja tuottojen kokonaisylytys budjettiin nähden oli 0,6 miljoonaa euroa.

Kulujen osalta henkilöstökulut ylittivät budjetin hieman (0,2 miljoonaa euroa), mikä kompensoitui palveluiden pienemmällä toteumalla (-0,2 miljoonaa euroa). Suurin tekijä oli se, että muutetun talousarvion 2023 palvelusetelimenot eivät toteutuneet täytenä johtuen toteutuneista lapsimääristä hoidossa. Aineet, tarvikkeet ja tavarat ylittivät budjetin 0,2 miljoonaa euroa johtuen lähinnä kalusto- ja vaatteistohankinnoista. Avustuksista syntyi säästöä 0,4 miljoonaa johtuen KELA-korvausten kuntapalautusten hyödyntämisestä edellisille sekä kuluvalle talousarviovuodelle. Vuokrakulut toteutuivat 0,2 miljoonaa euroa korkeampina johtuen korkeammista toteutuneista indekseistä vuokrakiinteistöissä. Käytännössä siis eri kuluerien heilahtelut kompensoivat toisensa, ja kaikkiaan varhaiskasvatuspalvelut alitti toimintakatteen 0,6 miljoonaa euroa.

Ruoka- ja puhtauspalvelut:

Ruoka- ja puhtauspalveluissa toimintakate ylittyi 0,3 miljoonaa euroa. Henkilöstökulujen osalta budjetti alittui 0,2 miljoonaa euroa, mutta palveluiden ostoissa siivouspalveluiden alihankinnat ja työvoiman vuokraus ylittyivät arvioidusta lähes 0,5 miljoonaa euroa. Myös ateriakuljetusten hintoihin tuli isot korotukset vuoden aikana, jonka vuoksi kuljetuskustannukset ylittivät budjetin. Elintarvikkeiden hintoihin tuli suuret hinnankorotukset, jonka johdosta syksyllä kasvisruoan tarjoilua vähennettiin. Elintarvikkeisiin varattu määräraha ylittyi 0,13 miljoonaa euroa säästötoimista huolimatta.

Energiaa ja luontoa säästävät ja luonnon monimuotoisuutta vahvistavat toimenpiteet:

Toimenpiteen kuvaus	Todennettu tai arvio toimenpiteiden vaikutuksesta
---------------------	---

VAPA: Arktikummin WWF Green Office -sertifikaatin hakuprosessi (menossa)	Kokonaisvaltainen toiminnan tarkastelu sisältäen energiankäytön, materiaalit ja kierrätyksen.
Kestävän kehityksen opas lastenkulttuurikeskuksille on käytössä lastenkulttuurissa soveltuvin osin.	Tärkeää lasten ja nuorten kasvun tukemisessa.
Matkustamisen vähentäminen ja sähköisen asioinnin lisääminen vapaa-ajan palveluissa.	Tärkeä askel tulevaisuuden työn rakentumisessa.

TALouden TUNNUSLUVUT

Sivistyslautakunta yhteensä

1 000 €	TP2022	alk.per. TA2023	TA-muutokset	TA2023 yht.	TP2023	toteuma-% 2023	poikkeama 2023
TOIMINTATUOTOT	22 352	17 400	43	17 442	21 499	123 %	4 057
MYYNTITUOTOT	17 144	14 640		14 640	15 455	106 %	815
MAKSUTUOTOT	2 249	1 933	43	1 976	1 991	101 %	15
TUET JA AVUSTUKSET	2 755	713		713	3 730	523 %	3 017
MUUT TOIMINTATUOTOT	205	113		113	323	285 %	210
TOIMINTAKULUT	- 149 907	- 154 117	- 1 776	- 155 893	- 160 666	103 %	- 4 773
HENKILÖSTÖKULUT	- 74 470	- 78 613	- 2 134	- 80 747	- 83 779	104 %	- 3 032
PALVELUJEN OSTOT	- 43 122	- 43 196	625	- 42 571	- 43 593	102 %	- 1 023
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	- 5 459	- 4 499	- 61	- 4 560	- 5 048	111 %	- 488
AVUSTUKSET	- 2 029	- 2 109	- 43	- 2 151	- 1 724	80 %	427
MUUT TOIMINTAKULUT	- 24 827	- 25 700	- 163	- 25 863	- 26 521	103 %	- 658
TOIMINTAKATE	- 127 555	- 136 717	- 1 733	- 138 450	- 139 167	101 %	- 716

Sivistyslautakunta toimielin

1 000 €	TP2022	alk.per. TA2023	TA-muutokset	TA2023 yht.	TP2023	toteuma-% 2023	poikkeama 2023
TOIMINTATUOTOT	31	35		35	80	227 %	45
MYYNTITUOTOT	31	35		35	80	227 %	45
MAKSUTUOTOT						0 %	
TUET JA AVUSTUKSET						0 %	
MUUT TOIMINTATUOTOT						0 %	
TOIMINTAKULUT	- 31	- 49		- 49	- 81	164 %	- 31
HENKILÖSTÖKULUT	- 24	- 34		- 34	- 72	209 %	- 37
PALVELUJEN OSTOT	- 6	- 9		- 9	- 8	91 %	1
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT						0 %	
AVUSTUKSET						0 %	
MUUT TOIMINTAKULUT		- 5		- 5		0 %	5
TOIMINTAKATE		- 14		- 14	- 1	7 %	13

Varhaiskasvatuspalvelut

1 000 €	TP2022	alk.per. TA2023	TA- muutokset	TA2023 yht.	TP2023	toteuma-% 2023	poikkeama 2023
TOIMINTATUOTOT	4 206	3 961	43	4 004	4 579	114 %	575
MYYNTITUOTOT	1 555	1 955		1 955	1 870	96 %	- 85
MAKSUTUOTOT	1 811	1 531	43	1 574	1 497	95 %	- 77
TUET JA AVUSTUKSET	827	444		444	1 185	267 %	742
MUUT TOIMINTATUOTOT	13	31		31	27	88 %	- 4
TOIMINTAKULUT	- 56 594	- 62 065	- 1 213	- 63 278	- 63 294	100 %	- 16
HENKILÖSTÖKULUT	- 27 633	- 30 724	- 1 571	- 32 295	- 32 477	101 %	- 182
PALVELUJEN OSTOT	- 19 629	- 21 774	625	- 21 149	- 20 922	99 %	227
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	- 629	- 447	- 61	- 508	- 690	136 %	- 181
AVUSTUKSET	- 2 028	- 2 109	- 43	- 2 151	- 1 723	80 %	428
MUUT TOIMINTAKULUT	- 6 676	- 7 011	- 163	- 7 175	- 7 483	104 %	- 308
TOIMINTAKATE	- 52 388	- 58 104	- 1 170	- 59 274	- 58 715	99 %	559

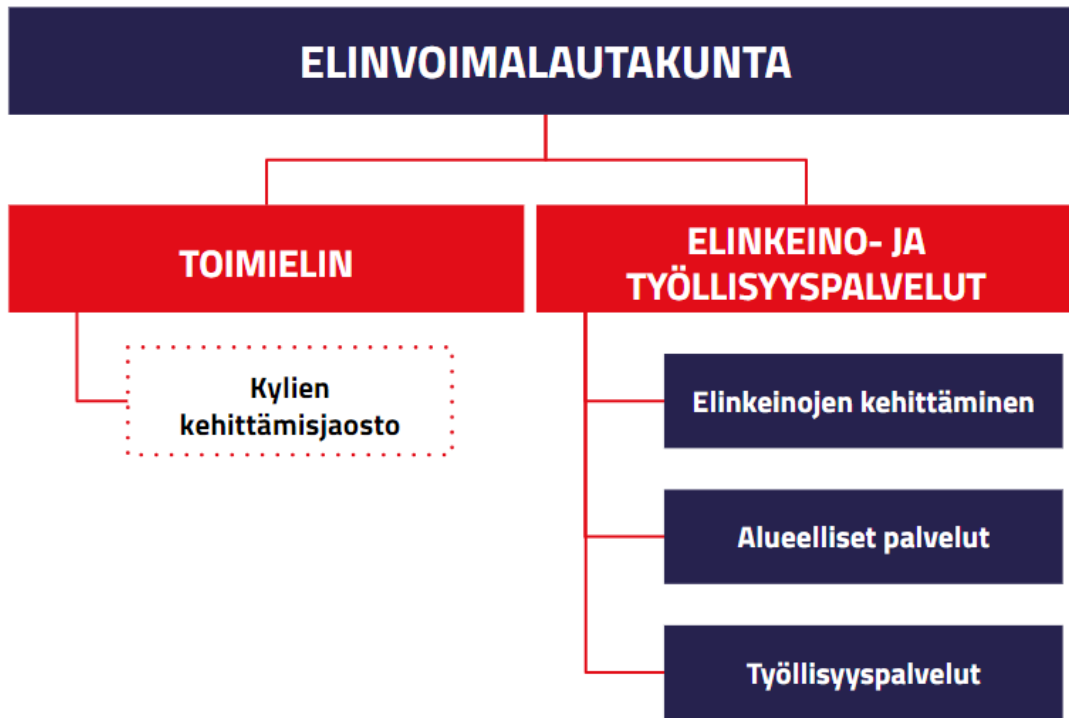
Koulutuspalvelut

1 000 €	TP2022	alk.per. TA2023	TA- muutokset	TA2023 yht.	TP2023	toteuma-% 2023	poikkeama 2023
TOIMINTATUOTOT	6 572	3 927		3 927	7 098	181 %	3 171
MYYNTITUOTOT	4 136	3 187		3 187	3 814	120 %	626
MAKSUTUOTOT	438	402		402	494	123 %	92
TUET JA AVUSTUKSET	1 900	256		256	2 499	977 %	2 243
MUUT TOIMINTATUOTOT	97	82		82	291	355 %	209
TOIMINTAKULUT	- 81 752	- 82 526	- 563	- 83 089	- 87 236	105 %	- 4 146
HENKILÖSTÖKULUT	- 43 236	- 44 275	- 563	- 44 838	- 47 847	107 %	- 3 010
PALVELUJEN OSTOT	- 19 711	- 18 875		- 18 875	- 19 517	103 %	- 642
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	- 1 694	- 1 569		- 1 569	- 1 816	116 %	- 248
AVUSTUKSET	- 1				- 1	0 %	- 1
MUUT TOIMINTAKULUT	- 17 112	- 17 808		- 17 808	- 18 053	101 %	- 245
TOIMINTAKATE	- 75 181	- 78 599	- 563	- 79 162	- 80 137	101 %	- 975

Ruoka- ja puhtauspalvelut

1 000 €	TP2022	alk.per. TA2023	TA- muutokset	TA2023 yht.	Toteuma	Toteuma-% 2023	Poikkeama 2023
TOIMINTATUOTOT	11 069	8 896		8 896	9 115	102 %	219
MYYNTITUOTOT	10 947	8 884		8 884	9 075	102 %	191
MAKSUTUOTOT						0 %	
TUET JA AVUSTUKSET	27	12		12	35	301 %	24
MUUT TOIMINTATUOTOT	95				4	0 %	4
TOIMINTAKULUT	- 11 055	- 8 896		- 8 896	- 9 428	106 %	- 532
HENKILÖSTÖKULUT	- 3 243	- 3 098		- 3 098	- 2 870	93 %	228
PALVELUJEN OSTOT	- 3 666	- 2 467		- 2 467	- 3 066	124 %	- 600
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	- 3 133	- 2 481		- 2 481	- 2 533	102 %	- 52
AVUSTUKSET						0 %	
MUUT TOIMINTAKULUT	- 1 013	- 849		- 849	- 958	113 %	- 109
TOIMINTAKATE	13				- 313	0 %	- 313

5.1.6 Elinvoimalautakunta

TOIMIELIMEN ALAINEN TOIMINTA

Elinvoimalautakunta vastaa elinvoimapalveluista. Lautakunnan alaisuudessa toimii elinvoimapalvelut-toimiala. Lautakunta johtaa ja kehittää palvelutuotantoa kaupunkistrategiassa ja toteuttamisohjelmissa asetettujen tavoitteiden mukaisesti. Lautakunnan alaiseen toimintaan kuuluvat elinkeinopalvelut, työllisyyspalvelut ja alueelliset palvelut.

Elinvoimalautakunnan alaisuudessa toimii kylien kehittämisjaosto, jonka perustehtävät ovat Rovaniemen kylien elinvoiman vahvistaminen, kylien asukkaiden hyvinvoinnin edistäminen sekä kylien, kyläyhdistysten ja muiden kyläyhteisöjen toiminnan kehittäminen ja aktivointityö.

Ruoka- ja puhtauspalvelut siirtyivät 1.9.2023 alkaen sivistyslautakunnan toiminnaksi kaupunginvaltuuston 19.6.2023 päätöksellä § 70.

Kaupunginvaltuuston 27.2.2023 päätöksellä § 22 kansainvälisten asioiden määrärahat siirtyivät konsernihallintoon, kun palvelut siirtyivät konsernihallintoon 1.1.2023 alkaen.

TOIMINNAN PAINOPISTEET

Elinvoimapalveluiden strategisena tavoitteena on rakentaa elinvoimaa monipuolisesti ja vastuullisesti koko kaupungin alueella. Matkailun osalta tavoitteena on, että pohjoisen lumo aukeaa vierailijoille ympärivuotisesti ja monipuolisesti.

Elinkeino- ja työllisyyspalvelut panostivat vuonna 2023 erityisesti toimialan hankekokonaisuuksien koordinointiin ja yritysten palvelutarpeisiin vastaamiseen.

Palvelupolkujen uudelleenmäärittystä ja markkinointia jatkettiin ja jatketaan edelleen vuonna 2024. Toiminnan konkreettisina painopisteinä olivat TE-palveluiden siirtoon valmistautuminen sekä kotoutumispalveluiden organisointi osaksi työllisyyspalveluja ja työnhakija-asiakkaiden palvelutarpeen tunnistamisen kehittäminen.

Painopisteenä oli myös varmistaa Rovaniemen kyläalueiden asukkaiden ja toimijoiden osallistaminen ja vaikutusmahdollisuudet itseään ja elinympäristöään koskevissa asioissa osana Rovaniemen kaupungin kokonaisuutta ja päätöksentekoa. Rovaniemen kaupunki pyrki nostamaan elinkeinoelämän edistämisen rahoitusta lähemmäksi Lapin kuntien keskiarvoa.

TALOUSARVIOVUODEN STRATEGISET PAINOPISTEET

Tavoitteen kuvaus	Toteuma 1.1.-31.12.2023	Tila
Hanketoiminnan organisointi ja kehittäminen koordinointi		
Elinkeinopalvelut on nimennyt toimialan hanketoiminnan vastuuhenkilön.	Toteutui osittain	Vastuuhenkilöinä toimivat yksiköiden päälliköt. Elinvoimapalvelujen toimialan ja koko konsernin hanketyöryhmät aloittaneet toimintansa. Projektihallinnointia organisoidaan konsernihallinnosta.
Hanketoiminnan vuosikello ja organisointi toimialan osalta on määritelty 3/2023.	Toteutui osittain	Prosessikuvaus tehty. Organisointia toteutetaan yhteistyössä konsernihallinnon kanssa.
Hankkeiden koonti toimii toimialalla vuosikellon mukaisesti ja ulkoisen rahoituksen määrä kasvaa kaupungin hankkeissa ja investoinneissa.	Toteutui täysin	Elinvoimalautakunnan hankkeiden tilannetta seurataan kootusti ja raportoidaan jatkossa säännöllisemmin elinvoimalautakunnalle. Koko kaupungin ulkoisen rahoituksen seurantaraportointia kehitetään osana projektihallinnon kehittämistä. Hankerahoituksen määrä on kasvanut.
Elinkeinopalvelut hanketoiminnan säännöllisesti kokouksissa. raportoivat edistymisestä lautakunnan	Toteutui täysin	Hankkeiden asettamispäätökset viety elinvoimalautakuntaan, lisäksi raportoitu hanketoiminnan edistymisestä. Raportoinnin säännönmukaisuuden lisäämisestä sovittu. Elinvoimalautakunnassa on käsitelty 30.5 Rovaniemen kaupungin hanketyötä ja tämän kokonaisuuden kehittämistä.
Elinkeino-, hanke- ja yritystoiminnan yleisten edellytysten edistäminen ja tukeminen hyödyntäen	Ei toteutunut	Olisi edellyttänyt kaupunginvaltuuston hyväksymää talousarvion muutosta. Käsiteltiin

omistajakunnille palautuvia ylijäämiä.		kaupunginhallituksessa.
Palvelupolkujen uudelleenmäärittely ja markkinointi omistaja		
Business Rovaniemen palvelupolut on räätälöity asiakaslähtöisesti ja integroitu osaksi toimintaa (verkkosivut ja toimintaprosessit).	Toteutui osittain	Palvelupolut määritelty ja kuvattu sekä palvelutuotantoa resursoitu. Tarkempi tavoiteasetanta nostettiin vuoden 2024 talousarviotavoitteeksi. Määrittelemme uudelleen yritysneuvontapalveluiden vastuut ja vaikuttavuuden mittaamisen vuonna 2024. Verkkosivujen päivitys tapahtuu vuonna 2024.
Sijoittautumista edistävien markkinointitoimenpiteiden vaikuttavuusraportointi.	Toteutui osittain	Ei ole tehty systemaattisesti, mutta erityisesti datakeskusekosysteemin mahdollistavaa työtä tehtiin vuoden 2023 aikana. Sijoittautumisen toimenpiteitä ei ole voitu edistää laaja-alaisesti resurssien vähäisyyden vuoksi. Sijoittautumisen resurssoinnin mahdollisuuksia arvioidaan vuoden 2024 aikana, jolloin rakennetaan sijoittautumisen poikkihallinnollinen palvelumalli. Tätä valmistelevaa työtä tehtiin loppuvuodesta 2023.
Työllisyyspalveluiden toimintaympäristön muutoksiin valmistautuminen ja asiakkaiden palvelutarpeen tunnistamisen parantaminen.		
TE-palveluiden siirron valmisteluun on laadittu tiekartta ja valmistelu etenee sen mukaisesti.	Toteutui täysin	Valmistelun tiekartta ja toimenpidesuunnitelma on laadittu. Valmistelua tukevat työryhmät ovat käynnissä ja palvelusuunnittelu on käynnissä.
Kykyviisari on otettu käyttöön asiakkaiden palvelutarpeen tunnistamisen välineeksi.	Toteutui osittain	Kykyviisari on otettu käyttöön osassa ostopalveluja ja kumppaneiden palveluja.
Työllistämistä tukevat toimenpiteet mikroyritysten osalta ovat määritelty.	Toteutui osittain	TE24 valmisteluun liittyen toteutetaan työnantajakysely, jonka tavoitteena on kuulla yritysten näkemyksiä työvoimatarpeista ja rekrytointikokemuksista. Kyselyn tulokset otetaan huomioon työnantajapalveluiden kehittämisessä.
Monialaisessa yhteistyössä palveltujen asiakkaiden määrä ja työttömyysturvalta ansiotyöhön, koulutukseen tai muun etuuden piiriin siirtyneiden asiakkaiden määrä.	Toteutui täysin	Vuonna 2023 TYP-palvelussa on ollut uusia aloittaneita asiakkaita 112 ja päättäneitä 124. Uusien TYP-asiakkaiden määrä on noussut selvästi vuosina 2022 ja

		2023 verrattuna aiempiin vuosiin. Päätäneistä asiakkaista työllistyneitä on ollut yhteensä 22, koulutukseen siirtyneitä 17, eläkkeelle siirtyneitä 7 ja kuntoutukseen tai sairauslomalle siirtyneitä 17. Kunnan osarahoittaman työmarkkinatuen menot vähenivät yli 500 000€ verrattuna vuoteen 2022. Kunnan osarahoittaman työmarkkinatuen piirissä oli 244 henkilöä vähemmän (-16 %) kuin vuonna 2022. Myös yli tuhat päivää työmarkkinatukea saaneiden määrä laski verrattuna edellisvuoteen (-7 %). Etuuslajilta toiselle siirtymistä ei ole saatavissa työhallinnon asiakastietojärjestelmän raportoinnista.
Kylien ja maaseudun elinvoimaisuutta edistävät hankkeet ja toimenpiteet		
Rovaniemi kylässä -hankkeen tavoitteiden saavuttaminen.	Toteutui täysin	Hanke toteutettu suunnitelman mukaisesti.
Maisemanhoitohankkeen onnistuminen yhteistyössä Lapin AMK:n kanssa.	Toteutui täysin	Hanke onnistui kaikkien osapuolten kannalta.
Maahanmuuttajien kotouttamispalveluiden tehostaminen siten, että ne ovat kustannustehokkaat ja maahanmuuttajat integroituvat mahdollisimman nopeasti yhteiskunnan jäseniksi.		
Kotoutumista tukevien toimenpiteiden vaikutus työllisyys- ja koulutusasteeseen.	Toteutui osittain	Maahanmuuttajien työllisyysaste oli vuonna 2022 Rovaniemellä 58,7 % (vuonna 2021 55 %) eli työllisyysaste nousi verrattuna vuoteen 2021. Uudempia tilastoja ei ole saatavilla. Koulutusasteen raportointi haasteellista tilastoinnin vuoksi.
Yhteiset tavoitteet		
Kaupunkistrategian tulokorttien ja tiekartan mukainen toiminta.	Toteutui osittain	Toteutettu talousarviotavoitteiden kautta. Tavoitteita huomioitu osana kasvuohjelman laadintaa.
Johtamis- ja toiminnanohjausjärjestelmä on määritelty.	Toteutui osittain	Asiaa on käsitelty kaupungin johtoryhmässä. Kaupungin johtoryhmä arvioi toteuttamista koko kaupungin osalta.
Henkilökohtaiset suoritusmittarit on asetettu.	Ei toteutunut	Henkilökohtaisen suoritettaamiseen sijaan toiminnan painopistettä on suunnattu elinvoimapalvelujen

toimialalla yhteistyön ja yhteisen työskentelyn parantamiseen.

MITTARIT

Tavoitteen kuvaus	Toteuma 1.1.-31.12.2023	Tila
Elinkeino- ja työllisyyspalveluiden mittarit		
Asiakaskohtaamisten määrä kasvaa (elinkeinopalvelut yksi kappale lisää päivässä per asiakasneuvoja, työnhakijoiden asiakaspalvelun kasvu lähtötilanteeseen).	Toteutui osittain	Työllisyyspalveluissa kasvokkaisten tapaamisten määrä on jatkuvasti kasvanut kuntakokeilun aikana. Yrityspalveluissa tapaamisten määrä on lisääntynyt henkilöressurssien kasvamisen myötä.
Asiakaspalvelukokemuksen kehittäminen (NPS paranee)	Toteutui osittain	<p>Työllisyyspalveluissa yleisarvosana asiakastyytyväisyydelle oli 8,91 asteikolla 0-10. NPS-luku oli +69. Mitatulla ajanjaksolla 72 % suositteli palvelua, 24,8 % oli passiivisia ja 3,2% arvosteli palvelua.</p> <p>Elinkeino- ja alueellisissa palveluissa yleisarvosana asiakastyytyväisyydelle oli 7,76 (N=17 eli tulokset eivät ole yleistettävissä pienen otannan vuoksi). NPS-luku oli 41. Mitatulla ajanjaksolla 64,7 % suositteli palvelua, 11,8 % oli passiivisia ja 23,5% arvosteli palvelua.</p> <p>NPS on kansainvälisesti käytetyin asiakasuskollisuuden mittari. Se mittaa yhdellä kysymyksellä suosittelemista ja tyytyväisyyttä. Mittaus on ollut jatkuvassa käytössä työllisyyspalveluissa ja kokeiluna elinvoimapaalvelujen ja teknisten palvelujen toimialoilla (Tammi-lokakuu yhteinen toimiala). Palvelun aktiivisemmasta hyödyntämisestä kokeilujakson loppuajaksi sovittiin loppuvuodesta 2023.</p>
Aktivointiaste kasvaa lähtötilanteesta.	Toteutui	Kuntakokeilussa aktivointiaste oli joulukuussa 32,2% (vuoden 2022 joulukuussa 29,8%).
Pitkäaikaistyöttömien määrä laskee.	Toteutui	Rovaniemellä pitkäaikaistyöttömien määrä laski vuoden aikana noin 70

		henkilöllä (-8%), koko maassa pitkäaikaistyöttömyys on kasvanut. Kuntakokeilussa pitkäaikaistyöttömiä oli joulukuussa noin 630, määrä on laskenut vuoden aikana -7%.
Laaditaan kylien ja maaseudun elinvoimaisuuden, osallisuuden, vaikuttavuuden ja kehittämistyön vuosikello prosessien parantamiseksi.	Toteutui	Alueellisten palvelujen toiminnan vuosikello tehty.

TOIMIELIMEN ALAINEN HENKILÖSTÖ (HTV)

HENKILÖSTÖMÄÄRÄ (HTV)	TP2022	TA2023	TP2023
Henkilöstömäärä (htv)			
Elinvoimatoimialan hallinto	3,25	15,5	14,4
Alueelliset palvelut	2	2	2
Elinkeinojen kehittäminen	9	9	5
Työllisyyspalvelut	16	25	21,2
Yhteensä	30,25	51,5	42,6

RISKIEN HALLINTA

RISKI	VAIKUTUS	TOIMENPIDE	KOHDE	TILA	TOTEUMA 31.12.2023
Henkilöstön jaksaminen	Sairauspoissaolot kasvavat, palveluiden (mukaan lukien lakisäätteisten palvelujen) tuottaminen ja uudistuksiin valmistautuminen vaikeutuu.	Resursoidaan tarvittava henkilöstö tavoitteiden saavuttamiseen. Henkilöstön hyvinvointia seurataan.		Ei toteutunut	Elinkeino- ja alueellisten palvelujen resurssointia on lisätty suunnitellusti (yksikölle nimetty päällikkö, yrityskehittäjien toimet täytetty, hankehenkilöstön määrä lisääntynyt). Muutosten vaikutuksia henkilöstön jaksamisen näkökulmasta seurataan.

TOIMIELIMEN TALOUS

Elinvoimalautakunnan valtuuston nähden sitova toimintakate toteutui 78 prosenttisesti ollen - 7,9 miljoonaa euroa. Toimintakuluissa suurin yksittäinen erä oli työmarkkinatuen kuntaosuus, joka toteutui 92 prosenttisesti ollen 4,6 miljoonaa euroa. Muut avustukset toteutuivat 88 prosenttisesti. Elinkeino- ja työllisyyspalveluiden henkilöstökulut olivat 2,4 miljoonaa euroa (83 %), jossa säästöt tulivat täyttämättömistä vakansseista pääasiassa elinkeinoyksiköstä. Työllistämistuella palkattujen nettokulut olivat 0,6 miljoonaa euroa, joka alitti budjetin 0,12 miljoonaa euroa. Nuorten kesätyöllistämisen määrärahoista säästyi 0,15 miljoonaa euroa, josta noin 0,1 miljoonaa kaupungin omiin yksikköihin työllistettävien osalta. Lautakunnan projektien omarahoitus oli 0,13 miljoonaa euroa vuonna 2023.

TALouden TUNNUSLUVUT

Elinvoimalautakunta yhteensä

1 000 €	TP2022	alk.per. TA2023	TA- muutokset	TA2023 yht.	TP2023	toteuma-% 2023	poikkeama 2023
TOIMINTATUOTOT	3 106	2 528		2 528	3 595	142 %	1 068
MYYNITITUOTOT	630	1 424		1 424	1 724	121 %	301
MAKSUTUOTOT						0 %	
TUET JA AVUSTUKSET	2 345	980		980	1 498	153 %	518
MUUT TOIMINTATUOTOT	131	124		124	374	301 %	249
TOIMINTAKULUT	- 11 759	- 12 838	270	- 12 569	- 11 474	91 %	1 095
HENKILÖSTÖKULUT	- 3 502	- 3 571	82	- 3 489	- 3 190	91 %	299
PALVELUJEN OSTOT	- 1 132	- 1 686	20	- 1 666	- 1 296	78 %	369
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	- 47	- 23		- 23	- 55	239 %	- 32
AVUSTUKSET	- 6 549	- 6 664	167	- 6 496	- 5 860	90 %	636
MUUT TOIMINTAKULUT	- 530	- 895		- 895	- 1 072	120 %	- 177
TOIMINTAKATE	- 8 653	- 10 311	270	- 10 041	- 7 879	78 %	2 162

Elinvoimalautakunta toimielin

1 000 €	TP2022	alk.per. TA2023	TA- muutokset	TA2023 yht.	TP2023	toteuma-% 2023	poikkeama 2023
TOIMINTAKULUT	- 45	- 39		- 39	- 48	124 %	- 9
HENKILÖSTÖKULUT	- 34	- 30		- 30	- 36	122 %	- 6
PALVELUJEN OSTOT	- 10	- 8		- 8	- 12	145 %	- 4
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT						0 %	
MUUT TOIMINTAKULUT		- 1		- 1		14 %	1
TOIMINTAKATE	- 45	- 39		- 39	- 48	124 %	- 9

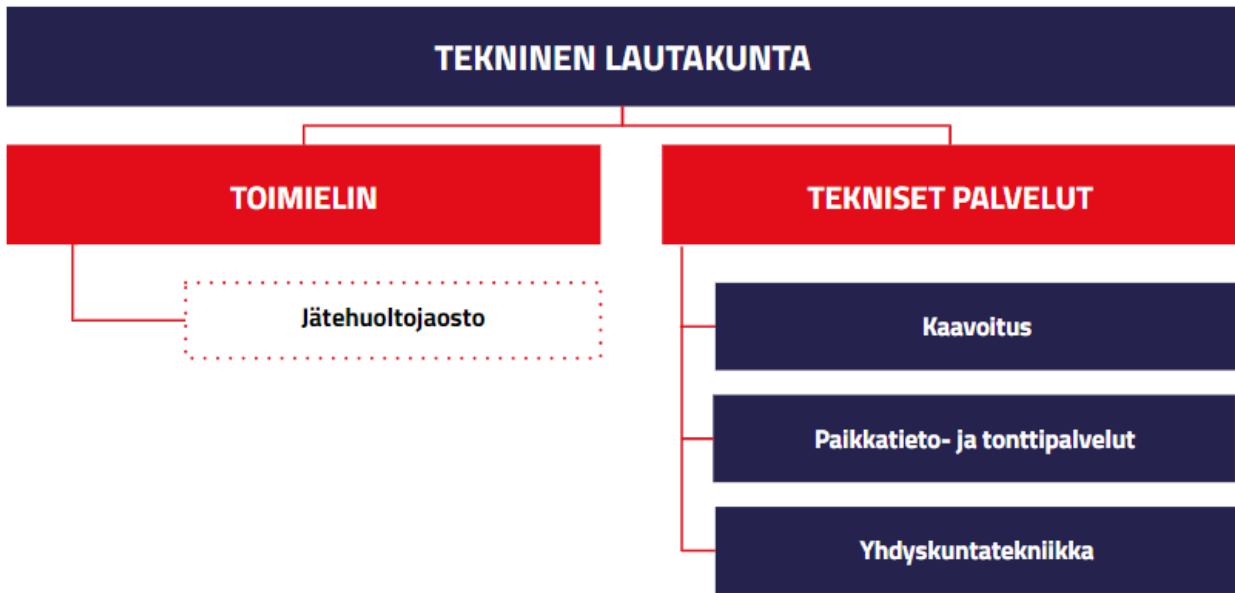
Elinvoimatoimialan hallinto

1 000 €	TP2022	alk.per. TA2023	TA- muutokset	TA2023 yht.	TP2023	toteuma-% 2023	poikkeama 2023
TOIMINTATUOTOT	633	826		826	745	90 %	- 81
MYYNTITUOTOT	632	824		824	741	90 %	- 83
TUET JA AVUSTUKSET	1				1	0 %	1
MUUT TOIMINTATUOTOT		3		3	4	124 %	1
TOIMINTAKULUT	- 633	- 826		- 826	- 745	90 %	81
HENKILÖSTÖKULUT	- 379	- 504		- 504	- 450	89 %	54
PALVELUJEN OSTOT	- 191	- 274		- 274	- 225	82 %	49
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	- 6	- 4		- 4	- 14	356 %	- 10
MUUT TOIMINTAKULUT	- 56	- 44		- 44	- 55	125 %	- 11
TOIMINTAKATE						0 %	

Elinkeino- ja työllisyyspalvelut

1 000 €	TP2022	alk.per. TA2023	TA- muutokset	TA2023 yht.	TP2023	toteuma-% 2023	poikkeama 2023
TOIMINTATUOTOT	1 792	1 555		1 555	2 164	139 %	609
MYYNTITUOTOT	- 2	600		600	984	164 %	384
MAKSUTUOTOT						0 %	
TUET JA AVUSTUKSET	1 662	834		834	811	97 %	- 24
MUUT TOIMINTATUOTOT	131	121		121	370	305 %	249
TOIMINTAKULUT	- 10 103	- 11 395	270	- 11 125	- 9 861	89 %	1 264
HENKILÖSTÖKULUT	- 2 532	- 2 908	82	- 2 825	- 2 353	83 %	473
PALVELUJEN OSTOT	- 760	- 1 348	20	- 1 329	- 793	60 %	535
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	- 40	- 19		- 19	- 38	202 %	- 19
AVUSTUKSET	- 6 337	- 6 664	167	- 6 496	- 5 897	91 %	599
MUUT TOIMINTAKULUT	- 434	- 456		- 456	- 779	171 %	- 323
TOIMINTAKATE	- 8 311	- 9 840	270	- 9 570	- 7 697	80 %	1 873

5.1.7 Tekninen lautakunta

TOIMIELIMEN ALAINEN TOIMINTA

Yhdyskuntasuunnittelun lautakunta vastaa teknisten palveluiden toimialan yhdyskuntasuunnittelun palveluista. Lautakunta johtaa ja kehittää toimialansa palvelutuotantoa kaupunkistrategiassa ja toteuttamisohjelmissa asetettujen tavoitteiden mukaisesti. Jätehuoltojaosto toimii jätelain mukaisena kunnan jätehuoltoviranomaisena.

Elinvoimapalveluiden toimiala jakaantui 1.9.2023 alkaen elinvoimatoimialaksi ja teknisten palveluiden toimialaksi (Kv 19.6.2023 § 70). Teknisten palveluiden toimialaan kuuluvat teknisen lautakunnan ja ympäristölautakunnan palvelut. Yhdyskuntasuunnittelun lautakunta muuttui tekniseksi lautakunnaksi.

TOIMINNAN PAINOPISTEET

Vuoden 2023 painopisteinä yhdyskuntasuunnittelun lautakunnan alaisessa toiminnassa olivat ympäristöön ja omaisuudenhallintaan liittyvien toimintojen kehittäminen.

Ympäristöviitekehyksessä olivat keskiössä pilaantuneiden maa-ainesten ja hulevesien hallinta. Pilaantuneiden maa-ainesten hallinta sisältää kohteiden selvittämisen ja tutkimisen sekä toimenpiteiden hankinnan, valvonnan ja koordinoinnin. Hulevesien hallinta käsittää kaupungin hulevesiohjelman ja yleisten hulevesimääräysten laatimisen sekä hulevesityöryhmän toiminnan käynnistymisen.

Omaisuudenhallinta on tietoon perustuvaa ja johdonmukaista rakennetun ympäristön elinkaaren hallintaa. Vuonna 2023 toteutettiin katu- ja kevyenliikenteenverkon kuntokartoitustiedon päivittäminen ja siihen pohjautuvan korjausvelkalaskelman laatiminen sekä korjausohjelman päivittäminen kuntokartoitustiedon pohjalta. Vuoden 2023 kesäkuuhun mennessä arvioitiin

ulkoalueiden hoitoon liittyvän sopimuksen sisältöä, sekä valmisteltiin kilpailutusta huomioiden oman toiminnan mahdollisuus. Tulevassa toimintamallissa tuli varmistaa liittymien auraus riippumatta toimintamuodosta. Kunnossapidon hankinta tulee päätöksentekoon alkuvuodesta 2024. Liittymien auraus on ollut hankinnassa optiona, jonka käytöstä päätetään erikseen vuosittain.

TALOUSARVIOVUODEN STRATEGISET PAINOPISTEET

Tavoitteen kuvaus	Toteuma 1.1.-31.12.2023	Tila
Strategiakirjaus: ”Edistämme kaupungin viihtyisyyttä ja toimivuutta.”		
Tekniset palvelut edistää valittua strategiatavoitetta eheyttämällä kaupunkirakennetta, ennakoimalla palvelutarpeiden muutosta ja ohjausta pitkällä aikavälillä <ul style="list-style-type: none"> Maankäytön ja asumisen toteuttamisohjelman päivittäminen (MAATO) + Keskustan Master Plan 		
Maankäytön ja asumisen toteuttamisohjelma (MAATO) on päivitetty.	Toteutui	Päivitys on valmistunut. Viedään päätöksentekoon alkuvuodesta 2024.
Strategiakirjaukset: ”Edistämme kaupungin viihtyisyyttä ja toimivuutta” sekä ”takaamme lasten ja nuorten turvallisen kasvun ja koulutuksen”.		
Tekniset palvelut edistää valittuja strategiatavoitteita rakentamalla toimivaa infrastruktuuria ja parantamalla kevyen liikenteen olosuhteita. Tekniset palvelut edistää lasten ja nuorten turvallista kasvua luomalla turvallisia yhteyksiä kouluun ja harrastuksiin. <ul style="list-style-type: none"> Kävelyn ja pyöräilyn kehittämissuunnitelman päivittäminen 		
Kävelyn ja pyöräilyn kehittämissuunnitelma on päivitetty.	Toteutui	Kävelyn ja pyöräilyn kehittämissuunnitelman päivitys valmistui marraskuussa. Menossa maaliskuun lautakuntaan hyväksyttäväksi.
Tekniset palvelut edistää valittua strategiatavoitetta rakentamalla asemakaava-alueelle vihreää ja viihtyisää kaupunkiympäristöä, sekä laatimalla yleiskaava-alueiden kaupungin omistamille maille maisemanhoitosuunnitelman. Tekniset palvelut luo edellytyksiä lasten ja nuorten turvalliselle kasvuun rakentamalla esteetöntä, virikkeellistä ja turvallista kaupunkiympäristöä.		
Viheraluesuunnitelma ja maisemanhoitosuunnitelma on laadittu.	Ei toteutunut	Ei ole toteutunut, koska riittävää resurssia ei ole ollut.
Strategiakirjaus: ”Edistämme yrittäjyyttä ja investointien onnistumista aktiivisella maankäytöllä ja markkinoinnilla”.		
Tekniset palvelut edistää valittua strategiatavoitetta tunnistamalla keskeiset kaavoitustarpeet sekä kaavoittamalla asiakas- ja toimialalähtöisesti.		
Yleiskaava on vireillä. Valmisteluvaiheen kuuleminen on pidetty.	Ei toteutunut	Yleiskaava tulee vireille maaliskuussa 2024.
Kylien yleiskaava-alueiden kehittämissuunnitelma	Ei toteutunut	Ei ole laadittu. Toteutunee strategisessa yleiskaavassa.

MITTARIT

Tavoitteen kuvaus	Toteuma 1.1.-31.12.2023	Tila
Perustoiminta		
Luovutetut tontit 100 kpl (myynti kappaletta per vuokraus kappaletta), vertailu edeltävään vuoteen.	Toteutui	203 varauspäättöä, 96 voimassa olevaa varausta, 146 vuokrasopimusta allekirjoitettu, 31 tonttia/rakennuspaikkaa myyty
Tonttivaranto per vapaat tontit 100 kappaletta, vertailu edeltävään vuoteen.	Toteutui	105 asuintonttia, 25 liiketonttia, 6 teollisuustonttia 9 asuinrakennuspaikkaa
Kaavavaranto 300 kappaletta, vertailu edeltävään vuoteen	Toteutui	Kaavavaranto säilynyt entisellään. Printtivaaran ja Vennivaaran uusien alueiden kaavoitustyö käynnistetty.
Paikallisliikenteen matkat (nousut) kappaletta, vertailu edeltävään vuoteen.	Toteutui	Nousuja 1 188 355 kpl ajalla 1.1.-31-12-2023, kasvua edelliseen vuoteen 18 %.
Johtamis- ja toiminnanohjausjärjestelmä on määritelty.	Toteutui osittain	Asiaa on käsitelty kaupungin johtoryhmässä. Kaupungin johtoryhmä arvioi toteuttamista koko kaupungin osalta. Kuntatietojärjestelmän kilpailutuksen valmistelu meneillään. Järjestelmä toimii toiminnanohjausjärjestelmänä.
Henkilökohtaiset suoritusmittarit on asetettu.	Ei toteutunut	Henkilökohtaisen suoritettaamiseen sijaan toiminnan painopistettä on suunnattu elinvoima- ja teknisten palvelujen toimialalla yhteistyön ja yhteisen työskentelyn parantamiseen.
Painopiste: Ympäristön- ja omaisuuden hallinnan toimintojen kehittäminen		
Kaupungin maaomaisuuden PIMA-kartoitus on aloitettu.	Toteutui	Uusien pilaantuneiden maa-alueiden tutkintaa ja puhdistamisen suunnittelua on jatkettu. Tehtävään osin varattu henkilö aloitti vuoden 2024 alusta.
Hulevesityöryhmä on aloittanut toimintansa.	Ei toteutunut	Ei ole perustettu. Tehtävään varattu henkilö aloittaa vuoden 2024 aikana.
Hulevesimääräysten ja hulevesiohjelman laatiminen on aloitettu.	Ei toteutunut	Ei ole perustettu. Tehtävään varattu henkilö aloittaa vuoden 2024 aikana.
Katu- ja kevyenliikenteenverkon kuntokartoitustieto on päivitetty.	Toteutui	Kartoitus on suoritettu.
Katualueiden (yhdyskuntatekniikan) euromääräinen korjausvelka on määritelty ja viiden vuoden kunnossapitosuunnitelma on laadittu.	Toteutui osittain	Kuntokartoitus ja korjausvelan arvio on määritelty. Kunnossapitosuunnitelman laadinta siirtyy seuraavalle vuodelle.

TOIMIELIMEN ALAINEN HENKILÖSTÖ (HTV)

HENKILÖSTÖMÄÄRÄ (HTV)	TP2022	TA2023	TP2023
Henkilöstömäärä (htv)			
Kaavoitus	10	10	9,1
Paikkatieto- ja tonttipalvelut	16	16	18
Yhdyskuntatekniikka	23	25,25	21,3
Yhteensä	49	51,25	48,4

RISKIEN HALLINTA

RISKI	VAIKUTUS	TOIMENPIDE	KOHDE	TILA	TOTEUMA 31.12.2023
Henkilöstön suuri ja ennakoimaton vaihtuvuus.	<ul style="list-style-type: none"> - Asiakkaiden vasteaikojen piteneminen - Prosessien hidastuminen - Organisaation osaamistason laskeminen - Hiljaisen tiedon menettäminen - Työtehtävien siirtyminen toisille työntekijöille, kuormittavuuden nouseminen. 	Rekrytointiprosessien kehittäminen. Työpaikan houkuttelevuuden parantaminen.	Toimiala, esihenkilöstö	Toteutui osittain	Henkilöstössä ollut vaihtuvuutta ja uusien rekrytoinnissa jonkin verran haasteita.
Ostopalvelukustannusten hallitsematon kasvu.	Katujen ylläpidon MaKu-indeksin mukaisesti alueurakan ostopalvelukustannukset nousevat ennakoitua enemmän.	Toimintojen sopeuttaminen. Lisämäärärahan tarve.	Toimiala	Ei toteutunut	Kunnossapidon kustannukset nousseet budjetoitua enemmän, mutta kokonaisuutena budjetti pysyy.

TOIMIELIMEN TALOUS

Teknisen lautakunnan toimintakate toteutui 99 prosenttisesti vuonna 2023. Toimintatuotot ovat kokonaisuutena toteutuneet 111 prosenttisesti, eli edellisvuosia hieman paremmin. Toimintakulut toteutuivat 102 prosenttisesti.

Toimintatuotoissa joukkoliikenteen myyntituotot toteutuivat 142 prosenttisesti johtuen joukkoliikenteen käytön kasvusta. Euroina tuli 0,3 miljoonaa euroa budjetoitua enemmän joukkoliikenteen lipputuloja. Vuoteen 2022 nähden kasvua oli 31 prosenttia.

Metsätalouden myynti ylitti budjetoidun 0,1 miljoonalla eurolla. Pysäköintituotot toteutuivat budjetoidusti. Pysäköintimaksujen kertymässä näkyy pysäköintiautomaattien käytön väheneminen ja eri sovellusten käytön lisääntyminen verrattuna edellisiin vuosiin. Pysäköintivirhemaksuista tuotot kasvoivat edelliseen vuoteen nähden 21 prosenttia ollen 0,4 miljoonaa euroa. Yleisten alueiden käytöstä perittävät lupamaksut jäivät arvioidusta puoleen ollen 0,14 miljoonaa euroa. Paikkatieto- ja tonttipalveluiden sekä kaavoituksen maksutuotot toteutuivat suunnitellusti.

Henkilöstökulut toteutuivat 94 prosenttisesti ollen 3,2 miljoonaa euroa. Palvelujen ostot ylittyivät budjetoidusta 0,8 miljoonaa euroa, josta katujen, puistojen ja virkistysalueiden kunnossapidon ylityksen osuus on 0,4 miljoonaa euroa. Pilaantuneiden maa-alueiden kunnostukseen varatut määrärahat ylittyivät 0,26 miljoonaa euroa johtuen pääasiassa Aittatien pima-kohteesta.

Yksityisteiden kunnossapitoon varatut määrärahat toteutuivat 84 prosenttisesti. Näiden osalta kunnossapidon ostoon varatut rahat toteutuivat budjetoidusti ollen 0,56 miljoonaa euroa. Alitusta tuli yksityistieavustuksista, jotka toteutuivat 0,1 miljoonaa euroa arvioitua pienempinä.

Talousarvion sitova erä toimintakate pysyi budjetissa huolimatta kustannusten noususta pääasiassa nousseiden tulojen ja alittuneiden henkilöstömenojen johdosta.

TALouden TUNNUSLUVUT

Tekninen lautakunta yhteensä

1 000 €	TP2022	alk.per. TA2023	TA- muutokset	TA2023 yht.	TP2023	toteuma-% 2023	poikkeama 2023
TOIMINTATUOTOT	4 108	3 604		3 604	3 988	111 %	384
MYYNtITUOTOT	1 950	1 918		1 918	2 341	122 %	423
MAKSUTUOTOT	423	467		467	453	97 %	- 14
TUET JA AVUSTUKSET	802	312		312	387	124 %	75
MUUT TOIMINTATUOTOT	932	907		907	807	89 %	- 100
TOIMINTAKULUT	- 14 546	- 16 200	- 55	- 16 255	- 16 578	102 %	- 323
HENKILÖSTÖKULUT	- 2 778	- 3 341	- 55	- 3 396	- 3 204	94 %	192
PALVELUJEN OSTOT	- 10 226	- 11 359		- 11 359	- 12 155	107 %	- 795
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	- 789	- 700		- 700	- 508	73 %	192
AVUSTUKSET	- 148	- 290		- 290	- 165	57 %	125
MUUT TOIMINTAKULUT	- 605	- 509		- 509	- 547	107 %	- 38
TOIMINTAKATE	- 10 439	- 12 596	- 55	- 12 651	- 12 583	99 %	68

Tekninen lautakunta toimielin

1 000 €	TP2022	alk.per. TA2023	TA- muutokset	TA2023 yht.	TP2023	toteuma-% 2023	poikkeama 2023
TOIMINTATUOTOT	5	4		4	9	236 %	5
MUUT TOIMINTATUOTOT	5	4		4	9	236 %	5
TOIMINTAKULUT	- 22	- 24		- 24	- 35	145 %	- 11
HENKILÖSTÖKULUT	- 20	- 18		- 18	- 28	152 %	- 10
PALVELUJEN OSTOT	- 2	- 3		- 3	- 7	222 %	- 4
MUUT TOIMINTAKULUT		- 3		- 3		1 %	3
TOIMINTAKATE	- 17	- 20		- 20	- 25	127 %	- 5

Tekniset palvelut

1 000 €	TP2022	alk.per. TA2023	TA- muutokset	TA2023 yht.	TP2023	toteuma-% 2023	poikkeama 2023
TOIMINTATUOTOT	4 103	3 600		3 600	3 979	111 %	379
MYYNtITUOTOT	1 950	1 918		1 918	2 341	122 %	423
MAKSUTUOTOT	423	467		467	453	97 %	- 14
TUET JA AVUSTUKSET	802	312		312	387	124 %	75
MUUT TOIMINTATUOTOT	928	903		903	798	88 %	- 105
TOIMINTAKULUT	- 14 524	- 16 176	- 55	- 16 231	- 16 543	102 %	- 312
HENKILÖSTÖKULUT	- 2 758	- 3 323	- 55	- 3 378	- 3 176	94 %	202
PALVELUJEN OSTOT	- 10 224	- 11 356		- 11 356	- 12 148	107 %	- 792
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	- 789	- 700		- 700	- 508	73 %	192
AVUSTUKSET	- 148	- 290		- 290	- 165	57 %	125
MUUT TOIMINTAKULUT	- 605	- 507		- 507	- 547	108 %	- 40
TOIMINTAKATE	- 10 421	- 12 576	- 55	- 12 631	- 12 557	99 %	73

5.1.8 Ympäristölautakunta

TOIMIELIMEN ALAINEN TOIMINTA

Ympäristölautakunnan tehtäviksi on hallintosäännössä osoitettu kaupungin rakennusvalvonnan, ympäristönsuojelun ja ympäristöterveydenhuollon lakisääteiset viranomaistehtävät.

Ympäristölautakunta hoitaa myös seudullisesti kuntien välisen yhteistoimintasopimuksen mukaisesti ympäristönsuojelun ja ympäristöterveydenhuollon tehtävät Ranuan, Pellon, Ylitornion ja Kolarin kunnissa, ympäristönsuojelun Tervolan kunnassa sekä rakennusvalvonnan tehtäviä Ylitornion ja Ranuan kunnissa.

1.9.2023 tuli voimaan toimialajako, jonka jälkeen ympäristölautakunta kuuluu teknisten palveluiden toimialaan.

TOIMINNAN PAINOPISTEET

Ympäristölautakunnalle hallintosäännössä asetetut erityislakien mukaiset viranomaistehtävät huomioiden varsinaisia valtuuston asettamia erillisiä tavoitteita ei ole ollut tarkoituksenmukaista osoittaa. Ympäristölautakunta asetti toiminnan vuosittaiset painopisteet käyttö- ja valvontasuunnitelmissa.

TALOUSARVIOVUODEN STRATEGISET PAINOPISTEET

Tavoitteen kuvaus	Toteuma 1.1.-31.12.2023	Tila
Kaupunkistrategian toimintaperiaate: ”Kehitymme hallintokulttuurista palvelukulttuuriksi”		
Ympäristölautakunnan delegointipäätöksien tarkistaminen	Toteutui	Delegointipäätöksissä on jo huomioitu sijaisuudet yms., joten suurelle muutokselle ei ollut akuuttia tarvetta. Delegointipäätökset on päivitettävä vuoden 2024 aikana rakentamislain voimaantulon (1.1.2025) ja mahdollisten vakanssimuutosten vuoksi.
Valvojasta valmentajaksi, ohjauksen ja neuvonnan korostaminen päivittäisessä toiminnassa	Toteutui	Lupakäsittelyssä ja tarkastuksilla on asia otettu osaksi arkista toimintaa.
Strategiakirjaus: ”Edistämme yrittäjyyttä ja investointien onnistumista aktiivisella maankäytöllä ja markkinoinnilla”		
Ympäristövalvonta toimii osana maankäytön prosessissa (muun muassa maankäyttö-, kaupunkikuvatyö-, teknisen katselmustyöryhmät)	Toteutui	Työryhmät toimivat hyvin. Maankäytön prosessi kehittyneenä jatkossa yhteisen toimialan myötä.

MITTARIT

Tavoitteen kuvaus	Toteuma 1.1.-31.12.2023	Tila
450 valmistunutta uutta asuntoa vuosittain	Toteutunee täysin	464 valmistunutta asuntoa (78 omakotitaloa, 7 rivitaloa, 7 kerrostaloa)
Rakennuslupien käsittelyaika (vertailu aikaisempiin vuosiin) tavoite 25 vuorokautta	Toteutunee täysin	20 vrk (vuonna 2022 se oli 23 vrk, vuonna 2021 oli 22 vrk). Rakennuslupien määrä on alkuvuonna ollut vähäisempi aikaisempiin vuosiin verrattuna. Koko vuonna 2023 oli 422 rakennuslupaa ja vuonna 2022 oli 409 rakennuslupaa.
Valvontasuunnitelman toteutumisen tavoiteprosentti (Ympäristölautakunta hyväksyy)	Toteutunee täysin	Ymlan hyväksymä tavoite toteutui. Resurssit huomioiden laaditun valvontasuunnitelman toteuma 107 %, valvonnan tarpeesta toteutui 84 %.

TOIMIELIMEN ALAINEN HENKILÖSTÖ (HTV)

HENKILÖSTÖMÄÄRÄ (HTV)	TP2022	TA2023	TP2023
Henkilöstömäärä (htv)			
Rakennusvalvonta	8	8	7,9
Ympäristöterveydenhuolto	21	21	22,2
Ympäristönsuojelu	6	6	5,9
Yhteensä	35	35	36

RISKIENHALLINTA

RISKI	VAIKUTUS	TOIMENPIDE	KOHDE	TILA	TOTEUMA 31.12.2023
Henkilöstön jaksaminen.	Sairauspoissaotot kasvavat, sijaisten tarve kasvaa, Henkilöstömenot ylittyvät.	Lisätään etätö ja muita töihin vaikuttamismahdollisuuksia työntekijöiden jaksamisen tukemiseen. Henkilöstön hyvinvointia seurataan	Esihenkilöt	Toteutui osittain	Henkilöstön vaihtuvuus ollut vähäistä. Eläinlääkinnässä saatu avoimia virkoja täytettyä, mutta sijaisten puute on lisännyt työkuormitusta. Henkilöstömenot hieman ylittyivät.
Rakentamisen väheneminen.	Lupatulot pienenevät.	Ei vaikutusmahdollisuutta.	Toimiala	Ei toteutunut	Pientalorakentaminen vähentyi selkeästi. Rakennuslupatulot muodostuivat budjetoidusta kolmen suuren hankkeen ansiosta.
Henkilöstöpuutteen eläinlääkinnässä.	Lakisääteisen kiireellisen eläinlääkäriavun saatavuus vaarantuu. Olemassa olevan henkilöstön työsidonnaisuus ja -	Työolosuhteiden ja työhyvinvoinnin parantaminen.	Esihenkilöt	Toteutui osittain	Henkilöstön jaksamisen ja työhyvinvoinnin kokonaistilanne parani vuoden aikana eläinlääkinnässä, mutta työsidonnaisuus on vielä korkea, erityisesti yksikön

	kuormitus kasvaa.			toisella päivystysalueella.
--	-------------------	--	--	-----------------------------

TOIMIELIMEN TALOUS

Ympäristölautakunnan valtuustoon nähden sitova erä toimintakate toteutui 74 prosenttisesti ollen -1,4 miljoonaa euroa.

Toimintatuotot toteutuivat 0,5 miljoonaa euroa yli budjetoidun 126 prosenttisesti. Yhteistyökunnilta perittävät korvaukset toteutuivat 112 prosenttisesti. Terveysturvallisuuden maksutuotot ylittivät budjetoidun 0,1 miljoonaa euroa johtuen valvonnan perusmaksujen perimisestä. Rakennuslupatuotot toteutuivat 0,14 miljoonaa yli arvioidun johtuen pääasiassa kolmesta suuresta rakennuskohteesta, joista kaksi oli kaupungin omia hankkeita.

Toimintakulut toteutuivat 100 prosenttisesti. Henkilöstökuluissa tuli 0,1 miljoonan euron ylitys johtuen pääasiassa eläinlääkintähuollosta. Näistä kustannuksista osa veloitettiin yhteistyökunnilta siltä osin, kun ne kohdistuivat kyseisten kuntien eläinlääkintään. Henkilöstökulujen ylittymistä kattoi osaltaan myös palvelujen ostojen säästöt. Muilta osin toimintakulut toteutuivat suunnitellusti.

TALOUDEN TUNNUSLUVUT

Ympäristölautakunta yhteensä

1 000 €	TP2022	alk.per. TA2023	TA- muutokset	TA2023 yht.	TP2023	toteuma-% 2023	poikkeama 2023
TOIMINTATUOTOT	2 074	1 816		1 816	2 297	126 %	481
MYYNTITUOTOT	808	750		750	843	112 %	93
MAKSUTUOTOT	1 133	932		932	1 252	134 %	320
TUET JA AVUSTUKSET	131	132		132	200	152 %	68
MUUT TOIMINTATUOTOT	2	2		2	2	99 %	
TOIMINTAKULUT	- 8 943	- 3 720		- 3 720	- 3 702	100 %	17
HENKILÖSTÖKULUT	- 2 495	- 2 642		- 2 642	- 2 751	104 %	- 109
PALVELUJEN OSTOT	- 6 052	- 722		- 722	- 602	83 %	120
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	- 60	- 36		- 36	- 37	101 %	
AVUSTUKSET						0 %	
MUUT TOIMINTAKULUT	- 337	- 319		- 319	- 312	98 %	7
TOIMINTAKATE	- 6 870	- 1 904		- 1 904	- 1 405	74 %	499

Ympäristölautakunta toimitilin

1 000 €	TP2022	alk.per. TA2023	TA- muutokset	TA2023 yht.	TP2023	toteuma-% 2023	poikkeama 2023
TOIMINTAKULUT	- 15	- 20		- 20	- 19	95 %	1
HENKILÖSTÖKULUT	- 13	- 16		- 16	- 16	104 %	- 1
PALVELUJEN OSTOT	- 1	- 4		- 4	- 3	64 %	2
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT						0 %	
MUUT TOIMINTAKULUT						0 %	
TOIMINTAKATE	- 15	- 20		- 20	- 19	95 %	1

Ympäristövalvonta

1 000 €	TP2022	alk.per. TA2023	TA- muutokset	TA2023 yht.	TP2023	toteuma-% 2023	poikkeama 2023
TOIMINTATUOTOT	2 074	1 816		1 816	2 297	126 %	481
MYYNITUOTOT	808	750		750	843	112 %	93
MAKSUTUOTOT	1 133	932		932	1 252	134 %	320
TUET JA AVUSTUKSET	131	132		132	200	152 %	68
MUUT TOIMINTATUOTOT	2	2		2	2	99 %	
TOIMINTAKULUT	- 8 929	- 3 700		- 3 700	- 3 683	100 %	16
HENKILÖSTÖKULUT	- 2 482	- 2 627		- 2 627	- 2 735	104 %	- 109
PALVELUJEN OSTOT	- 6 050	- 718		- 718	- 599	83 %	119
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	- 60	- 36		- 36	- 37	101 %	
AVUSTUKSET						0 %	
MUUT TOIMINTAKULUT	- 337	- 319		- 319	- 312	98 %	7
TOIMINTAKATE	- 6 855	- 1 884		- 1 884	- 1 386	74 %	498

5.2. Tuloslaskelmaosan toteutuminen

Tuloslaskelma osoittaa, miten kaupungin tulo-rahoitus riittää kaupungin palveluiden järjestämisestä aiheutuviin menoihin, korkoihin ja muihin rahoituskuluihin sekä käyttöomaisuuden kulumisen edellyttämiin suunnitelman mukaisiin poistoihin. Tuloslaskelmaosassa budjetoidaan tuloslaskelmaosan sitovat erät: verotulot, valtionosuudet, rahoitustuotot ja -kulut, satunnaiset erät ja tilinpäätössiirrot. Kunnan tuloslaskelmaosaan yhdistellään toimintatuotot, -menot sekä valmistus omaan käyttöön. Tuloslaskelmaosalle yhdistetään käyttötalousosan luvut. Tuloslaskelmaosan tavoitteet ja niiden saavuttamista mittaavat tunnusluvut on avattu koonti- luvussa.

Tuloslaskelma sisältää vuoden 2022 osalta 1.1.2023 hyvinvointialueelle siirtyneestä toiminnasta aiheutuneet tulot ja menot.

TULOSLASKELMA, 1 000 €	TP2022	alk.per. TA2023	TA- muutokset	TA2023 yht.	TP2023	toteuma-% 2023	poikkeama 2023
TOIMINTATUOTOT	122 147	76 208	- 371	75 837	85 835	113 %	9 999
MYYNTITUOTOT	40 163	19 321	31	19 352	21 303	110 %	1 951
MAKSUTUOTOT	15 283	5 874	43	5 917	5 873	99 %	- 43
TUET JA AVUSTUKSET	19 043	3 886	- 445	3 441	7 670	223 %	4 228
MUUT TOIMINTATUOTOT	47 659	47 127		47 127	50 990	108 %	3 863
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	37	100		100	145	145 %	45
TOIMINTAKULUT	- 550 117	- 248 771	- 3 923	- 252 694	- 256 545	102 %	- 3 851
HENKILÖSTÖKULUT	- 164 408	- 104 523	- 2 272	- 106 795	- 107 507	101 %	- 712
PALKAT JA PALKKIOT	- 130 088	- 81 597	- 1 761	- 83 358	- 85 580	103 %	- 2 222
HENKILÖSIVUKULUT	- 34 320	- 22 926	- 511	- 23 437	- 21 927	94 %	1 510
ELÄKEKULUT	- 29 545	- 19 518	- 437	- 19 954	- 18 585	93 %	1 369
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	- 4 775	- 3 408	- 74	- 3 482	- 3 342	96 %	141
PALVELUJEN OSTOT	- 289 529	- 74 222	- 184	- 74 406	- 75 840	102 %	- 1 433
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	- 20 442	- 11 934	- 81	- 12 015	- 11 753	98 %	262
AVUSTUKSET	- 20 026	- 12 283	- 883	- 13 166	- 12 087	92 %	1 079
MUUT TOIMINTAKULUT	- 55 712	- 45 809	- 503	- 46 312	- 49 358	107 %	- 3 046
TOIMINTAKATE	- 427 933	- 172 463	- 4 294	- 176 757	- 170 564	96 %	6 193
VEROTULOT	296 743	163 395	5 463	168 858	178 527	106 %	9 669
VALTIONOSUUDET	123 581	18 000	- 80	17 920	18 719	104 %	799
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	19 439	9 186	5 500	14 686	18 515	126 %	3 829
KORKOTUOTOT	8 280	8 297		8 297	8 283	100 %	- 14
MUUT RAHOITUSTUOTOT	19 115	9 600	5 500	15 100	18 867	125 %	3 767
KORKOKULUT	- 2 348	- 3 108		- 3 108	- 3 004	97 %	104
MUUT RAHOITUSKULUT	- 5 608	- 5 603		- 5 603	- 5 630	100 %	- 28
VUOSIKATE	11 831	18 118	6 589	24 707	45 197	183 %	20 490
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	- 14 853	- 14 797	- 3 540	- 18 337	- 20 223	110 %	- 1 887
SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT	- 14 671	- 14 797	- 1 440	- 16 237	- 18 114	112 %	- 1 877
ARVONALENTUMISET	- 182		- 2 100	- 2 100	- 2 109	100 %	- 9
SATUNNAISET ERÄT	- 105					0 %	
SATUNNAISET TUOTOT	67					0 %	
SATUNNAISET KULUT	- 172					0 %	
TILIKAUDEN TULOS	- 3 127	3 322	3 049	6 371	24 974	392 %	18 603
POISTOERON LIS(-) TAI VÄH(+)	313	310		310	313	101 %	3
VARAUSTEN LIS(-) TAI VÄH(+)					- 17 000	0 %	- 17 000
RAHASTOJEN LIS(-) TAI VÄH(+)			1 000	1 000	1 000	100 %	
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALLJÄÄMÄ	- 2 814	3 632	4 049	7 681	9 287	121 %	1 606

Kunnan verotulojen erittely vuonna 2023

1 000 €	TP2022	alk.per. TA2023	TA- muutokset	TA2023 yht.	TP2023	toteuma-% 2023	poikkeama 2023
VEROTULOT	296 743	163 395	5 463	168 858	178 527	106 %	9 669
Kunnan tulovero	242 625	116 687	5 313	122 000	130 085	107 %	8 085
Kiinteistövero	34 278	33 644	150	33 794	35 085	104 %	1 291
Osuus yhteisöveron tuotosta	19 841	13 064		13 064	13 358	102 %	294

Kunnan tuloveroprosentin kehitys 2020-2023

	Tuloveroprosentti	Verotettava tulo, milj. euroa	Muutos
2020	21,5	227,2	
2021	21,5	234,8	3,3%
2022	21,5	242,6	3,3%
2023*	8,86	130,1	-46,4%

*Vuoden 2023 verotulot sisältävät arviolta noin 15 milj. € verohäntiä

Kunnan valtionosuuksien erittely vuonna 2023

1 000 €	TP2022	alk.per. TA2023	TA- muutokset	TA2023 yht.	TP2023	toteuma-% 2023	poikkeama 2023
VALTIONOSUUDET	123 581	18 000	- 80	17 920	18 719	104 %	799
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	69 725	- 6 566		- 6 566	- 6 717	102 %	- 151
Verotuloihin perustuva valtionosuuden tasaus	25 849	18 785		18 785	19 323	103 %	538
Opetus- ja kulttuuritoimen rahoituslain mukaiset valtionosuudet	- 3 440	- 3 859	- 80	- 3 939	- 3 490	89 %	449
Verotulomenetyksen korvaus	31 448	9 640		9 640	9 603	100 %	- 37

5.3. Investointiosan toteutuminen

Kaupunginhallitus tilapalvelukeskusta (1000 euroa)	ilman TP 2022	Alk.per. TA 2023	TA-muutokset 2023	TA yht. 2023	TP 2023	Toteuma-%	Poikkeama
Investointimenot	-1 636	-2 250	-345	-2 595	-2 696	104	-101
Rahoitusosuudet	0	0	0	0	0	0	0
Pysyvien vastaavien myynti	65	0	0	0	203	0	203
Nettoinvestoinnit	-1 571	-2 250	-345	-2 595	-2 493	96	102

Tilapalvelukeskus (1000 euroa)	TP 2022	Alk.per. TA 2023	TA-muutokset 2023	TA yht. 2023	TP 2023	Toteuma-%	Poikkeama
Investointimenot	-5 147	-19 075	0	-19 075	-16 283	85	2 792
Rahoitusosuudet	0	0	0	0	0	0	0
Pysyvien vastaavien myynti	602	0	0	0	1	0	1
Nettoinvestoinnit	-4 545	-19 075	0	-19 075	-16 282	85	2 794

Sivistyslautakunta (1000 euroa)	TP 2022	Alk.per. TA 2023	TA-muutokset 2023	TA yht. 2023	TP 2023	Toteuma-%	Poikkeama
Investointimenot	-133	0	0	0	0	0	0
Rahoitusosuudet	0	0	0	0	0	0	0
Pysyvien vastaavien myynti	0	0	0	0	0	0	0
Nettoinvestoinnit	-133	0	0	0	0	0	0

Hyvinvointilautakunta (1000 euroa)	TP 2022	Alk.per. TA 2023	TA-muutokset 2023	TA yht. 2023	TP 2023	Toteuma-%	Poikkeama
Investointimenot	-931	-655	-60	-715	-284	40	431
Rahoitusosuudet	0	0	0	0	83	0	83
Pysyvien vastaavien myynti	0	0	0	0	0	0	0
Nettoinvestoinnit	-931	-655	-60	-715	-202	28	513

Tekninen (1000 euroa)	lautakunta TP 2022	Alk.per. TA 2023	TA-muutokset 2023	TA yht. 2023	TP 2023	Toteuma-%	Poikkeama
Investointimenot	-8 569	-13 060	0	-13 060	-10 911	84	2 149
Rahoitusosuudet	0	0	0	0	58	0	58
Pysyvien vastaavien myynti	0	0	0	0	0	0	0
Nettoinvestoinnit	-8 569	-13 060	0	-13 060	-10 852	83	2 208

Kaupunki (1000 euroa)	yhteensä	TP 2022	Alk.per. TA 2023	TA-muutokset 2023	TA yht. 2023	TP 2023	Toteuma-%	Poikkeama
Investointimenot		-16 416	-35 040	-405	-35 445	-30 173	85	5 272
Rahoitusosuudet		0	0	0	0	141	0	141
Pysyvien vastaavien myynti		667	0	0	0	204	0	204
Nettoinvestoinnit		-15 749	-35 040	-405	-35 445	-29 828	84	5 617

5.3.1 Kaupunginhallituksen investoinnit

Nettoinvestoinnit (1000 euroa)	TP 2022	Alk.per. TA 2023	TA- muutokset 2023	Ta yht. 2023	TP 2023	Toteuma-%	Poikkeama
Investoinnit yht	-15 750	-35 040	-405	-35 445	-29 828	84	5 617
Kaupunginhallitus	-6 116	-21 325	-345	-21 670	-18 774	87	2 896
Tilapalvelukeskus	-4 545	-19 075	0	-19 075	-16 282	85	2 793
Investointien valmistelu	-88	-500	0	-500	208	-42	708
Kaupungintalo	-556	-3 700	0	-3 700	-193	5	3 507
Vaaranlammen uusi koulu		-4 000	0	-4 000	-5 443	136	-1 443
Napsun monitoimitalo	-316	-7 625	0	-7 625	-6 796	89	829
Rakennustekniset korjaukset	-4 169	-3 000	350	-2 650	-3 242	122	-592
Uimahallin vesiliukumäki		-250	-350	-600	-798	133	-198
Osakkeet ja osuudet	584				-18	0	-18
Kaupunginhallitus tilapalvelukeskusta) (ilman	-1 571	-2 250	-345	-2 595	-2 493	97	102
Maan hankinta	-1 532	-1 000		-1 000	-472	47	528
Koneet ja kalusto, konsernihallinto		-15	-400	-415	-336	81	79
Osakkeet ja osuudet	10	-300		-300	0	0	300
Taidemuseon taidehankinnat	-49	-50	0	-50	-49	98	1
Metlan kiinteistön purku		-400		-400	-70	17	330
Vaaranlammen koulun osto Romalta					-1 440		-1 440
Tietohallinnon investoinnit		-485	55	-430	-126	29	304

Vaaranlammen monitoimitalo

Tilajaosto valitsi kokouksessaan 19.4.2023 § 24 Vaaranlammen monitoimitalon KVR-urakoitsijaksi Sakela Rakennus Oy:n. Hanke eteni tämän jälkeen kehitysvaiheeseen ja edelleen toteutusvaiheeseen. Kaupunginhallituksen päätöksellä 24.4.2023 § 120 kaupunki sopi Rovaniemen Markkinakiinteistöt Oy:n kanssa vanhan koulun maanvuokrasopimuksen purkamisesta. Tästä aiheutuneet kulut eivät sisälly kokonaishankebudjettiin. Vaaranlammen koulun monitoimitalon tavoitehinta on 22,63 miljoonaa euroa ja kokonaiskustannusarvio sisältäen varaukset n. 24,5 miljoonaa euroa.

Kaupunginhallituksen 24.4.2023 § 120 päätös Vaaranlammen koulun ostosta ja maanvuokrasopimuksen purkamisesta näkyy investointien toteutumissa 1,44 miljoonan euron Vaaranlammen koulun ostona sekä vastaavan kokoisena kertapoistona tuloslaskelmalla. Kaupasta kirjattu pysyvien vastaavien myyntivoittoa 0,84 miljoonaa euroa. Yhteensä vaikutus tuloslaskelmaan -0,6 miljoonaa euroa. Kassavaikutus oli +- 0 euroa, koska kaupassa kaupunki luovutti Rovaniemen Kaupunkikiinteistöt Oy:lle maa-alueita vastineeksi.

Napsun

monitoimitalo

Napapiiri-Nivavaara-Syväsenvaara monitoimitalon (Napsun monitoimitalo) hankkeen osalta tilajaosto valitsi allianssikumppaniksi NCC Suomi Oy:n kokouksessaan 10.11.2022 § 79.

Monitoimitalon hanke on jatkunut vuoden 2023 aikana kehitys- ja toteutusvaiheilla.

Nivavaaran koulun peruskorjaus

Nivavaaran koulun peruskorjaus ei sisälly Napsun monitoimitalon 38,1 miljoonan euron hankebudjettiin. Nivavaaran koulun peruskorjaaminen toteutetaan tilajaoston päätöksen 29.11.2023 § 65 mukaan kokonaisurakalla. Peruskorjaushanke toteutetaan kahdessa vaiheessa. Ensimmäinen vaihe toteutetaan kesällä 2024, jolloin korjataan sokkelirakenne tarvittavalta laajuudelta siten, että käynnissä olevan uudisrakennushankkeen pihatyöt voidaan suorittaa tarkoituksenmukaisesti loppuun eikä rakennettuja pihvoja tarvitse enää kaivaa uudestaan auki pienten koulun sokkeliranteen korjauksen vuoksi. Vaihe kaksi, varsinainen peruskorjaus, toteutetaan uudisrakennuksen valmistuttua vuosien 2025-2026 aikana. Hankkeeseen sisältyy muun muassa tilamuutoksia (keittiö/ruokasalin alueelle, koska ruokailu siirtyy uudisrakennukseen), talotekniikan peruskorjaus, ikkunoiden, kalusteiden ja pintamateriaalien uusiminen.

Nivavaaran koulun peruskorjauksen suuntaa-antava kustannusarvio tässä vaiheessa arvioituna on noin 8 miljoonaa euroa. Kustannusarvio tarkentuu tarkentavien tutkimuksien, suunnitteluprosessin, kustannuslaskennan sekä hankkeen kilpailuttamisen myötä. Napsun monitoimitalon uudisrakennus- ja Nivavaaran koulun peruskorjaushankkeiden yhteenlaskettu kustannusarvio on noin 46,15 miljoonaa euroa. Summa pieneni uudisrakennuksen osalta noin 1,35 miljoonalla eurolla kehitysvaiheen 2 aikana kehitysvaiheeseen 1 nähden, vaikka hankekoko kasvoi suunnittelun tarkentumisen myötä 166 m².

Kaupungintalo

Kaupunginvaltuusto hyväksyi kaupungintalon peruskorjauksen (15.5.2023 § 45) toteuttamisen 30 miljoonalla eurolla vuosina 2024-2026. Tilajaosto päätti toteuttaa peruskorjauksen Suunnittele ja rakenna -yhteistoimintamallilla 8.6.2023 § 36 ja kilpailutuksen tuloksena tilajaosto valitsi peruskorjauksen toteuttavaksi KVR-urakoitsijaksi Sakela Rakennus Oy:n. Peruskorjauksen 30 miljoonan hankebudjettiin ei kuulu ennen vuotta 2023 tehtyjen tarveselvitysten, hankesuunnitelmien ja perusmuurikorjausten kustannukset, jotka on katettu aikaisempien vuosien investointimäärärahoista.

Hankkeet etenevät aikataulussa.

Yhteenveto

Investointien talousarvio vuonna 2023 oli yhteensä 19,075 miljoonaa euroa ja toteuma oli 16,3 miljoonaa euroa (85,4 prosenttia).

Suurimmat toteutuneet investoinnit olivat:

- Napsun monitoimitalo 6,8 miljoonaa euroa
- Vaaranlammen monitoimitalo 5,4 miljoonaa euroa
- Uimahalli 0,8 miljoonaa euroa
- Käpymetsän päiväkoti 0,6 miljoonaa euroa.

Investointien suunnittelun toteuma oli 0,2 miljoonaa euroa

Tilajaosto on 19.4.2023 § 25 hyväksynyt Uimahallin lisäkorjaustyöt 0,35 miljoonaa euroa. Lisäkorjaustyönä tehtiin opetusaltaan, laguunialtaan (monitoimiallas) ja lastenaltaan laatoitusten uusiminen, lisäksi allaslaitetekniikan pumppumoottorit ja sulkuventtiilit uusittiin.

5.3.2 Hyvinvointilautakunnan investoinnit

Nettoinvestoinnit (1000 euroa)	TP 2022	Alk.per. TA 2023	TA- muutokset 2023	TA yht. 2023	TP 2023	Toteuma- %	Poik- keama
Hyvinvointilautakunta	-931	-655	-60	-715	-202	28	513
Liikuntapalvelut	-257	-510	-60	-570	-7	1	563
Ounasvaaran liikuntapuisto		-50	0	-50			50
Keskusurheilukentän kunnostus		-150		-150			150
Liikuntapaikat, lähiliikuntapaikat ja kulttuuripaikat	-257	-50		-50	39	-78	89
Ulkoliikuntapaikkojen valaistuksen uusiminen		-150		-150			150
Ounashallin peruskorjaus		-110		-110			110
Osbu: ulkokuntosali Korkalovaaraan					-28		-28
Osbu: frisbeegolfrata Mäntyvaaraan			-60	-60	-19	31	41
Kulttuuripalvelut	-531	-90	0	-90	-135	150	-45
Kirjastoauto	-493						
Koneet ja kalusto, kirjasto	-37	-50	0	-50	-58	117	-8
Koneet ja kalusto, maakuntamuseo		-40	0	-40	-76	191	-36
Nuorisopalvelut		-55	0	-55	-60	109	-5
Liikennepuisto		-55	0	-55	-60	109	-5
Sote	-144						
Koneet ja kalusto, perusturva	-144						

5.3.3 Sivistyslautakunnan investoinnit

Nettoinvestoinnit (1000 euroa)	TP 2022	Alk. per. TA 2023	TA- muutokset 2023	TA yht. 2023	TP 2023	Toteuma-%	Poik- keama
Sivistyslautakunta	-133						
Koulutuspalvelut	-19						
Koneet ja kalusto, koulutuspalvelut	-19						
Varhaiskasvatus	-114						
STE Analytics	-40						
Koneet ja kalusto, varhaiskasvatus	-74						

* Kaupunginvaltuuston 12.12.2022 § 150 hyväksymän hallintosäännön mukaisesti vapaa-ajan palvelut siirtyivät sivistyslautakunnalta hyvinvointilautakunnan alle. Toimintoihin liittyvät investointimäärärahat siirtyivät myös hyvinvointilautakuntaan.

5.3.4 Teknisen lautakunnan investoinnit

Nettoinvestoinnit (1000 euroa)	TP 2022	Alk. per. TA 2023	TA- muutokset 2023	TA yht. 2023	TP 2023	Toteuma- %	Poik- keama
Tekninen lautakunta	-8 569	-13 060	0	-13 060	-10 852	83	2 208
Katujen peruskorjaus ja katuvalot	-3 226	-3 400	0	-3 400	-3 251	96	149
Kemijoen ranta, Vt4-Jätkänkylä-Inapolku-Yliopistonkatu		-1 700	0	-1 700	-639	38	1 061
Saarenkolmion kaava-alue	-169	-1 660	0	-1 660	-1 433	86	227
Napapiirin kaava-alueen rakentaminen		-1 200		-1 200	-1 068	89	132
Valtakadun peruskorjaus	-1 140	-1 100		-1 100	-927	84	173
Vennivaaran kaava-alue	-1 067	-1 000	0	-1 000	-993	99	7
Puistorakentaminen	-475	-425	0	-425	-497	117	-72
Katujen päällystäminen	-404	-400	0	-400	-331	83	69
Hulevesilinjan katutyöt (Paljetie)		-400	0	-400			400
Liikenne- ja yl.alueiden suunnittelu	-433	-400		-400	-261	65	139
Jalankulku- ja pyörätiet	-563	-300		-300	-411	137	-111
Elinkaarta pidentävät korjaustoimenpiteet	-316	-300		-300	-292	97	8
Ympäristörakentaminen	-327	-275	0	-275	-255	93	20
Kaavat ja selvitykset	-46	-200		-200	-158	79	42
Kemijoen ranta, Konttisenp. WC		-100	0	-100	-117	117	-17
Tulvatorjunta kiinteät rakenteet ja varusteet	-78	-100		-100	-116	116	-16
Yleiskaava	-6	-100		-100	-36	36	64
Lainaanranta: pyöräkatu ja -pysäköinti, baana					-43		-43
Koneet ja kalusto, tekniset palvelut					-16		-16
Jääskeläisen teollisuusalueen rakentaminen					-9		-9
Ounasrinteiden peruskorjaus	-317						

5.3.5 Kaupunkikonsernin investoinnit

Nettoinvestoinnit 1000 euroa	TP 2022	Alk.per. TA 2023	TA-muutokset 2023	TA yht. 2023	TP 2023	Toteuma-%	Poikkeama
Rovaniemen kaupunki	-15 750	-35 040	-405	-35 445	-29 828	84	5 617
Napapiirin Energia ja Vesi Oy	-19 001	-19 600		-19 600	-27 324	139	-7 724
Kiinteistö Oy Lappi Areena	-40	-480		-480	-100	21	380
Napapiirin Residuum Oy	-71	-1 500		-1 500	-167	11	1 333
Rovaseudun Markkinakiinteistöt Oy	-101	-2 560		-2 560	-7 007	274	-4 447
Kaupunkikonserni yhteensä	-34 963	-59 180	-405	-59 585	-64 426	108	-4 841

Konserniyhteisöiden investoinnit on kuvattu tarkemmin yhtiöiden omilla korteilla.

5.4. Rahoitusosan toteutuminen

*1000 euroa	Alk.per. TA	TA- muutokset	TA yht.	TP 2023	Toteuma-%	Poik- keama
TOIMINNAN RAHAVIRTA						
Vuosikate	18 118	6 589	24 707	45 197	183%	20 490
Satunnaiset erät						
Tulorahoituksen korjauseurat	-3 212		-3 212	-3 765	117%	-553
Toiminnan rahavirta yht.	14 906	6 589	21 495	41 431	193%	19 937
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA						
Investointimenot	-35 040	-405	-35 445	-30 173	85%	5 272
Rahoitusosuudet investointimenoihin				141		141
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	3 212		3 212	3 969	124%	757
Investointien rahavirta yht.	-31 828	-405	-32 233	-26 063	81%	6 170
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-16 922	6 184	-10 738	15 369	-143%	26 107
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA						
ANTOLAINAUKSEN MUUTOKSET						
Antolainasaamisten lisäys	-1 400		-1 400	-2 929		-1 529
Antolainasaamisten vähennys	2 450		2 450	2 442	100%	-8
Antolainauksen muutokset yht.	1 050		1 050	-487	-46%	-1 537
LAINAKANNAN MUUTOKSET						
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	32 000		32 000	32 000	100%	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-17 270		-17 270	-17 270	100%	
Lyhytaikaisten lainojen muutos				-24 677		-24 677
Lainakannan muutokset yht.	14 730		14 730	-9 946	-68%	-24 676
MUUT MAKSUVALMIUDEN MUUTOKSET						
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset				-854		
Vaihto-omaisuuden muutos						
Saamisten muutos				5 312		
Korottomien velkojen muutos				-19 211		
Muut maksuvalmiuden muutokset yht.				-14 753		
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	15 780		15 780	-25 185	-160%	-26 213
RAHAVAROJEN MUUTOS	-1 142	6 184	5 042	-9 817	-195%	-106
RAHAVARAT 31. 12.				65 327		
RAHAVARAT 1. 1.				75 144		
				-9 817		

5.5 Yhteenveto valtuuston hyväksymien sitovien toimintakatteiden toteutumisesta

Sitovuustaso toimintakate, 1 000 €	TP2022	alk.per. TA2023	TA- muutokset	TA2023 yht.	TP2023	toteuma-% 2023	poikkeama 2023
Tarkastuslautakunta							
TOIMINTAKATE	- 251	- 260	30	- 230	- 179	78 %	51
Keskusvaalilautakunta							
TOIMINTAKATE	- 48	- 143		- 143	- 155	109 %	- 12
Kaupunginhallitus							
TOIMINTAKATE	- 3 857	- 1 621	- 2 086	- 3 707	135	-4 %	3 842
Hyvinvointilautakunta							
TOIMINTAKATE	- 280 020	- 20 226	- 719	- 20 945	- 21 050	100 %	- 105
Sivistyslautakunta							
TOIMINTAKATE	- 127 555	- 136 717	- 1 733	- 138 450	- 139 167	101 %	- 716
Elinvoimalautakunta							
TOIMINTAKATE	- 8 653	- 10 311	270	- 10 041	- 7 879	78 %	2 162
Tekninen lautakunta							
TOIMINTAKATE	- 10 439	- 12 596	- 55	- 12 651	- 12 583	99 %	68
Ympäristölautakunta							
TOIMINTAKATE	- 6 870	- 1 904		- 1 904	- 1 405	74 %	499

Sitovuustaso tilikauden tulos, 1 000 €	TP2022	alk.per. TA2023	TA- muutokset	TA2023 yht.	TP2023	toteuma-% 2023	poikkeama 2023
Rovaniemen kaupunki							
TILIKAUDEN TULOS	- 3 127	3 322	3 049	6 371	24 974	392 %	18 603
Tilapalvelukeskus							
TILIKAUDEN TULOS	- 2 156	- 800		- 800	- 1 704	213 %	- 904

Sitovuustaso, nettoinvestoinnit 1 000 €	TP 2022	Alk.per. TA 2023	TA-muutokset	TA 2023 yht.	TP 2023	toteuma-%	poikkeama
Kaupunginhallitus	-6 116	-21 325	-345	-21 670	-18 774	87	2 896
Tilapalvelukeskus	-4 545	-19 075	0	-19 075	-16 282	85	2 793
Sivistyslautakunta	-133						
Tekninen lautakunta	-8 569	-13 060	0	-13 060	-10 852	83	2 208
Hyvinvointilautakunta	-931	-655	-60	-715	-202	28	513

Sitovuustaso, rahoitusosa 1 000 €	TP 2022	Alk.per. TA 2023	TA-muutokset	TA 2023 yht.	TP 2023	toteuma-%	poikkeama
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	7 294	32 000		32 000	32 000	100	

6 TILINPÄÄTÖSLASKELMAT

6.1 Peruskaupungin tuloslaskelma

TULOSLASKELMA	2023	2022	Muutos €	%
TOIMINTATUOTOT	85 835 463,21	122 146 781,23	-36 311 318,02	-30 %
MYYNSTITUOTOT	21 302 694,13	40 162 565,07	-18 859 870,94	-47 %
MAKSUTUOTOT	5 873 331,87	15 282 623,93	-9 409 292,06	-62 %
TUET JA AVUSTUKSET	7 669 592,64	19 043 013,23	-11 373 420,59	-60 %
MUUT TOIMINTATUOTOT	50 989 844,57	47 658 579,00	3 331 265,57	7 %
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	144 707,14	37 202,36	107 504,78	289 %
TOIMINTAKULUT	-256 544 500,81	-550 116 952,96	293 572 452,15	-53 %
HENKILÖSTÖKULUT	-107 507 418,45	-164 408 034,23	56 900 615,78	-35 %
PALKAT JA PALKKIOT	-85 580 260,02	-130 088 497,26	44 508 237,24	-34 %
HENKILÖSIVUKULUT	-21 927 158,43	-34 319 536,97	12 392 378,54	-36 %
ELÄKEKULUT	-18 585 474,34	-29 544 740,21	10 959 265,87	-37 %
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-3 341 684,09	-4 774 796,76	1 433 112,67	-30 %
PALVELUJEN OSTOT	-75 839 564,64	-289 529 168,89	213 689 604,25	-74 %
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-11 752 829,71	-20 442 080,30	8 689 250,59	-43 %
AVUSTUKSET	-12 086 864,07	-20 025 753,52	7 938 889,45	-40 %
MUUT TOIMINTAKULUT	-49 357 823,94	-55 711 916,02	6 354 092,08	-11 %
TOIMINTAKATE	-170 564 330,46	-427 932 969,37	257 368 638,91	-60 %
VEROTULOT	178 527 451,37	296 743 299,63	-118 215 848,26	-40 %
VALTIONOSUUEDET	18 718 782,00	123 581 462,00	-104 862 680,00	-85 %
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	18 514 927,70	19 439 007,07	-924 079,37	-5 %
KORKOTUOTOT	8 282 557,14	8 280 424,63	2 132,51	0 %
MUUT RAHOITUSTUOTOT	18 866 898,10	19 114 512,06	-247 613,96	-1 %
KORKOKULUT	-3 004 232,24	-2 347 756,06	-656 476,18	28 %
MUUT RAHOITUSKULUT	-5 630 295,30	-5 608 173,56	-22 121,74	0 %
UOSIKATE	45 196 830,61	11 830 799,33	33 366 031,28	282 %
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-20 223 037,27	-14 852 593,67	-5 370 443,60	36 %
SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT	-18 114 004,52	-14 670 815,06	-3 443 189,46	23 %
ARVONALENTUMISET	-2 109 032,75	-181 778,61	-1 927 254,14	1 060 %
SATUNNAISET ERÄT	0,00	-105 226,35	105 226,35	-100 %
SATUNNAISET TUOTOT	0,00	66 769,28	-66 769,28	-100 %
SATUNNAISET KULUT	0,00	-171 995,63	171 995,63	-100 %
TILIKAUDEN TULOS	24 973 793,34	-3 127 020,69	28 100 814,03	-899 %
POISTOERON LIS(-) TAI VÄH(+)	312 875,84	312 875,84	0,00	0 %
VARAUSTEN LIS(-) TAI VÄH(+)	-17 000 000,00	0,00	-17 000 000,00	0 %
RAHASTOJEN LIS(-) TAI VÄH(+)	1 000 000,00	0,00	1 000 000,00	0 %
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	9 286 669,18	-2 814 144,85	12 100 814,03	-430 %

6.2 Peruskaupungin tase

VASTAAVAA	2023	2022	Muutos €	%
PYSYVÄT VASTAAVAT				
Aineettomat hyödykkeet				
Aineettomat oikeudet	146 824,28	39 800,00	107 024,28	
Muut pitkävaikutteiset menot	654 864,43	616 782,27	38 082,16	6 %
Aineettomat hyödykkeet	801 688,71	656 582,27	145 106,44	22 %
Aineelliset hyödykkeet				
Maa- ja vesialueet	61 594 130,72	61 177 222,31	416 908,41	1 %

Rakennukset	64 391 698,66	67 253 441,73	-2 861 743,07	-4%
Kiinteät rakenteet ja laitteet	71 191 546,34	74 220 426,56	-3 028 880,22	-4%
Koneet ja kalusto	1 391 627,77	1 147 262,16	244 365,61	21%
Muut aineelliset hyödykkeet	1 449 193,62	1 400 122,66	49 070,96	4%
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	24 096 841,86	7 503 305,87	16 593 535,99	221%
Aineelliset hyödykkeet	224 115 038,97	212 701 781,29	11 413 257,68	5%
Sijoitukset				
Osakkeet ja osuudet	72 047 718,20	86 476 477,00	-14 428 758,80	-17%
Joukkovelkakirjalainasaamiset	0,00	0,00	0,00	
Muut lainasaamiset	203 784 162,83	203 323 466,71	460 696,12	0%
Muut saamiset	158 790,79	132 778,73	26 012,06	20%
Sijoitukset	275 990 671,82	289 932 722,44	-13 942 050,62	-5%
PYSYVÄT VASTAAVAT	500 907 399,50	503 291 086,00	-2 383 686,50	0%
TOIMEKSIANTOJEN VARAT				
Valtion toimeksiannot	0,00	-0,01	0,01	N/A
Lahjoitusrahastojen varat	100 984,95	60 768,48	40 216,47	66%
Muut toimeksiantojen varat	90 000,00	90 000,00	0,00	0%
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	190 984,95	150 768,47	40 216,48	27%
VAIHTUVAT VASTAAVAT				
Vaihto-omaisuus				
Aineet ja tarvikkeet	0,00	81 126,26	-81 126,26	-100%
Vaihto-omaisuus	0,00	81 126,26	-81 126,26	-100%
Saamiset				
Pitkäaikaiset saamiset				
Myyntisaamiset	0,00	0,00	0,00	
Lainasaamiset	44 833,85	63 464,81	-18 630,96	-29%
Muut saamiset	0,00	15 021,72	-15 021,72	-100%
Siirtosaamiset	0,00	0,00	0,00	
Pitkäaikaiset saamiset	44 833,85	78 486,53	-33 652,68	-43%
Lyhytaikaiset saamiset				
Myyntisaamiset	5 828 941,28	5 732 455,60	96 485,68	2%
Lainasaamiset	33 085,04	50 627,05	3 777 413,24	7461%
Muut saamiset	3 828 040,29	5 559 781,57	-3 828 040,29	-69%
Siirtosaamiset	13 634 636,31	17 260 571,08	-3 625 934,77	-21%
Lyhytaikaiset saamiset	23 324 702,92	28 603 435,30	-5 278 732,38	-18%
Saamiset	23 369 536,77	28 681 921,83	-5 312 385,06	-19%
Rahoitusarvopaperit				
Osakkeet ja osuudet	0,00	0,00		

Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	20 840 702,41	20 265 312,09	575 390,32	3%
Joukkovelkakirjalainasaamiset	0,00	0,00	0,00	
Muut arvopaperit	0,00	0,00		
Rahoitusarvopaperit	20 840 702,41	20 265 312,09	575 390,32	3%
Rahat ja pankkisaamiset	44 486 686,23	54 879 041,34	-10 392 355,11	-19%
VAIHTUVAT VASTAAVAT	88 696 925,41	103 907 401,52	-15 210 476,11	-15%
VASTAAVAA	589 795 309,86	607 349 255,99	-17 553 946,13	-3%

VASTATTAVAA	2023	2022	Muutos	
			€	%
OMA PÄÄOMA				
Peruspääoma	190 697 213,85	196 242 911,26	-5 545 697,41	-3%
Arvonkorotusrahassto	0,00	0,00	0,00	
Muut omat rahastot	11 949 419,01	12 949 419,01	-1 000 000,00	-8%
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	36 057 094,28	38 871 239,13	-2 814 144,85	-7%
Tilikauden yli-/alijäämä	9 286 669,18	-2 814 144,85	12 100 814,03	-430%
OMA PÄÄOMA	247 990 396,32	245 249 424,55	2 740 971,77	1%
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET				
Poistoero	1 970 420,26	2 283 296,10	-312 875,84	-14%
Vapaaehtoiset varaukset	17 000 000,00	0,00	17 000 000,00	
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	18 970 420,26	2 283 296,10	16 687 124,16	731%
PAKOLLISET VARAUKSET				
Eläkevaraukset	0,00	0,00	0,00	
Muut pakolliset varaukset	0,00	0,00	0,00	
PAKOLLISET VARAUKSET	0,00	0,00	0,00	
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT				
Valtion toimeksiannot	0,00	800 268,38	-800 268,38	-100%
Lahjoitusrahastojen pääomat	100 984,95	60 768,48	40 216,47	66%
Muut toimeksiantojen pääomat	153 051,37	207 186,47	-54 135,10	-26%
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	254 036,32	1 068 223,33	-814 187,01	-76%
VIERAS PÄÄOMA				
Pitkäaikainen vieras pääoma				
Joukkovelkakirjalainat	0,00	0,00		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	237 781 541,28	216 470 228,56	21 311 312,72	10%
Pääomalainat	0,00	0,00	0,00	
Lainat julkisyhteisöiltä	41 832,96	46 415,13	-4 582,17	-10%

Lainat muilta luotonantajilta	0,00	7 402 333,34	-7 402 333,34	-100%
Saadut ennakot	0,00	0,00	0,00	
Ostovelat	0,00	0,00	0,00	
Liittymismaksut ja muut velat	12 697 886,29	12 772 679,82	-74 793,53	-1%
Siirtovelat	0,00	0,00	0,00	
Pitkäaikainen vieras pääoma	250 521 260,53	236 691 656,85	13 829 603,68	6%
Lyhytaikainen vieras pääoma				
Joukkovelkakirjalainat	0,00	0,00	0,00	
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	17 341 020,62	14 803 361,88	2 537 658,74	17%
Lainat julkisyhteisöiltä	4 626,74	349 530,02	-344 903,28	-99%
Lainat muilta luotonantajilta	19 922 385,87	45 965 628,58	-26 043 242,71	-57%
Saadut ennakot	57 118,72	0,00	57 118,72	#JAKO/ 0!
Ostovelat	10 454 328,27	25 173 598,78	-14 719 270,51	-58%
Muut velat	2 038 625,92	3 105 705,80	-1 067 079,88	-34%
Siirtovelat	22 241 090,29	32 658 830,10	-10 417 739,81	-32%
Lyhytaikainen vieras pääoma	72 059 196,43	122 056 655,16	-49 997 458,73	-41%
VIERAS PÄÄOMA	322 580 456,96	358 748 312,01	-36 167 855,05	-10%
VASTATTAVAA	589 795 309,86	607 349 255,99	-17 553 946,13	-3%

6.3 Peruskaupungin rahoituslaskelma

Rahoituslaskelma	2023	2022	Muutos	Muutos-%
TOIMINNAN RAHAVIRTA				
Vuosikate	45 196 830,61	11 830 799,33	33 366 031,28	282%
Satunnaiset erät	0	-105 226,35	105 226,35	
Tulorahoituksen korjauserät	-3 765 483,51	-1 681 050,54	-2 084 432,97	124%
Toiminnan rahavirta yht.	41 431 347,10	10 044 522,44	31 386 824,66	313%
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA				
Investointimenot	-30 172 901,92	-16 416 738,38	-13 756 163,54	84%
Rahoitusosuuden investointimenoihin	140 807,50	0	140 807,50	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	3 969 250,46	2 274 118,54	1 695 131,92	75%
Investointien rahavirta yht.	-26 062 843,96	-14 142 619,84	-11 920 224,12	84%
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	15 368 503,14	-4 098 097,40	19 466 600,54	-475%
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA				
ANTOLAINAUKSEN MUUTOKSET				
Antolainasaamisten lisäys	-2 928 534,88	-3 000 000	71 465,12	-2%
Antolainasaamisten vähennys	2 441 826,70	2 440 695,43	1 131,27	0%
Antolainauksen muutokset yht.	-486 708,18	-559 304,57	72 596,39	-13%
LAINAKANNAN MUUTOKSET				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	32 000 000,01	7 294 000	24 706 000,01	339%
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-17 269 588,08	-16 186 936,10	-1 082 651,98	7%
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-24 676 501,97	3 920 947,28	-28 597 449,25	-729%
Lainakannan muutokset yht.	-9 946 090,04	-4 971 988,82	-4 974 101,22	100%
MUUT MAKSUVALMIUDEN MUUTOKSET				
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-854 403,49	-817 023,90	-37 379,59	4,60%
Vaihto-omaisuuden muutos	0	19 089,21	-19 089,21	-100%
Saamisten muutos	5 312 385,06	-703 040,08	6 015 425,14	-856%
Korottomien velkojen muutos	-19 210 651,28	7 554 341,34	-26 764 992,62	-354%
Muut maksuvalmiuden muutokset yht.	-14 752 669,71	6 053 366,57	-20 806 036,28	-344%
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	-25 185 467,93	522 073,18	-25 707 541,11	-4924%
RAHAVAROJEN MUUTOS	-9 816 964,79	-3 576 024,22	-6 240 940,57	175%
RAHAVARAT 31. 12.	65 327 388,64	75 144 353,43	-9 816 964,79	-13%
RAHAVARAT 1. 1.	75 144 353,43	78 720 377,65	-3 576 024,22	-5%
	-9 816 964,79	-3 576 024,22	-6 240 940,57	175%

6.4 Kaupunkikonsernin tuloslaskelma

KONSERNIN TULOSLASKELMA	2023	2022
Toimintatuotot	159 626 074,96	283 469 532,99
Toimintakulut	-311 433 909,42	-656 568 182,70
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)	3 177 203,52	1 057 548,71
TOIMINTAKATE	-148 630 630,95	-372 041 100,99
Verotulot	177 430 666,28	294 533 281,57
Valtionosuudet	45 068 658,25	150 268 644,38
Korkotuotot	418 713,93	3 121 345,77
Muut rahoitustuotot	2 722 070,23	1 323 697,74
Korkokulut	-3 371 572,17	-4 850 000,73
Muut rahoituskulut	-796 977,93	-1 400 639,17
Rahoitustuotot ja -kulut	-1 027 765,93	-1 805 596,39
VUOSIKATE	72 840 927,65	70 955 228,56
Suunnitelman mukaiset poistot	-38 977 212,55	-44 375 452,03
Omistuksen eliminointierot	0,00	-60 572,29
Arvon alentumiset	-4 456 886,59	-328 180,53
Poistot ja arvonalentumiset	-43 434 099,14	-44 764 204,85
Satunnaiset tuotot	0,00	0,00
Satunnaiset kulut	0,00	0,00
Satunnaiset erät	0,00	0,00
TILIKAUDEN TULOS	29 406 828,51	26 191 023,72
Tilinpäätössiirrot	1 197 469,33	1 445 629,25
Tilikauden verot	-1 406 335,71	-5 401 700,84
Laskennalliset verot	-653 112,45	-325 237,46
Vähemmistön osuus tilikauden tuloksesta	-38 654,63	66 455,01
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	28 506 195,06	21 976 169,68

6.5 Kaupunkikonsernin tase

KONSERNITASE

VASTAAVAA

	31.12.2023	31.12.2022
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	2 110 856,32	2 811 881,58
Konserniliikearvo	556 396,16	950 753,50
Muut pitkävaikutteiset menot	2 648 920,55	3 346 086,52
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hyödykkeet	64 639,54	87 109,31
Aineettomat hyödykkeet	5 380 812,57	7 195 830,90
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	68 896 040,08	66 803 718,70
Rakennukset	207 323 356,58	237 707 693,32
Kiinteät rakenteet ja laitteet	224 388 176,54	213 213 467,40
Koneet ja kalusto	30 981 982,05	34 335 204,83
Muut aineelliset hyödykkeet	4 375 476,39	4 939 135,92
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	31 671 779,58	95 649 088,56
Aineelliset hyödykkeet	567 636 811,22	652 648 308,73
Sijoitukset		
Osakkuusyhteisöosakkeet ja -osuudet	47 716 913,15	45 073 474,81

VASTATTAVAA

	31.12.2023	31.12.2022
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	190 697 213,86	196 242 911,26
Yhdistysten ja säätiöiden peruspääoma	1 134 550,34	1 134 550,34
Ylikurssirahasto	0,00	0,00
Arvonkorotusrahasto	0,00	0,00
Muut omat rahastot	34 718 936,98	35 681 722,79
Edellisten tilikausien yli- /alijäämä	171 845 075,75	152 386 476,02
Tilikauden yli- /alijäämä	28 506 195,06	21 976 169,68
OMA PÄÄOMA	426 901 971,98	407 421 830,09
VÄHEMMISTÖOSUUDET	1 759 319,12	1 826 177,59
KONSERNIRESERVI	0,00	0,00
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
Poistoero	0,00	0,00
Vapaaehtoiset varaukset	2 038,96	0,00
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	2 038,96	0,00
PAKOLLISET VARAUKSET		
Eläkevaraukset	0,00	7 460,22

Muut osakkeet ja osuudet sekä osakkeiden arvonkorotukset	39 239 619,25	40 108 670,80	Muut pakolliset varaukset	860 875,12	3 759 617,90
Joukkovelkakirjasaamiset	0,00	0,00	PAKOLLISET VARAUKSET	860 875,12	3 767 078,13
Muut lainasaamiset	603 618,17	603 618,17	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Muut saamiset	46 388,45	300 353,06	Valtion toimeksiannot	4 191 624,85	5 473 427,97
Sijoitukset	87 606 539,02	86 086 116,84	Lahjoitusrahastojen pääomat	174 086,21	130 960,26
PYSYVÄT VASTAAVAT	660 624 162,81	745 930 256,47	Muut toimeksiantojen pääomat	3 439 299,66	575 254,57
TOIMEKSIANTOJEN VARAT			TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	7 805 010,71	6 179 642,79
Valtion toimeksiannot	7 447 096,97	4 673 011,36	VIERAS PÄÄOMA		
Lahjoitusrahastojen varat	174 086,21	130 933,62	Pitkäaikainen vieras pääoma		
Muut toimeksiantojen varat	90 000,00	90 000,00	Joukkovelkakirjalainat	0,00	0,00
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	7 711 183,18	4 893 944,98	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	271 677 138,74	336 792 492,25
VAIHTUVAT VASTAAVAT			Pääomalainat	0,00	0,00
Vaihto-omaisuus			Lainat kunnalta	0,00	0,00
Aineet ja tarvikkeet	5 782 010,40	6 067 785,55	Lainat julkisyhteisöiltä	41 832,96	46 415,13
Keskeneräiset tuotteet	0,00	0,00	Lainat muilta luotonantajilta	0,00	7 402 333,34
Valmiit tuotteet	13 301,44	14 175,71	Saadut ennakot	2 390 806,93	2 122 679,05
Muu vaihto-omaisuus	12 402,82	12 395,06	Ostovelat	0,00	0,00
Ennakkomaksut vaihto-omaisuudesta	27 833,68	134 375,80	Korottomat velat kunnalta	0,00	0,00
Vaihto-omaisuus	5 835 548,34	6 228 732,12	Muut velat	28 374 383,61	27 359 243,86
Saamiset			Siirtovelat	0,00	0,00
Pitkäaikaiset saamiset			Laskennalliset verovelat	9 873 344,68	9 218 093,39
Myyntisaamiset	678 356,24	856 277,24	Pitkäaikainen vieras pääoma	312 357 506,92	382 941 257,02
Lainasaamiset	2 512 871,68	153 318,15	Lyhytaikainen vieras pääoma		
Laskennalliset verosaamiset	0,00	0,00	Joukkovelkakirjalainat	0,00	0,00

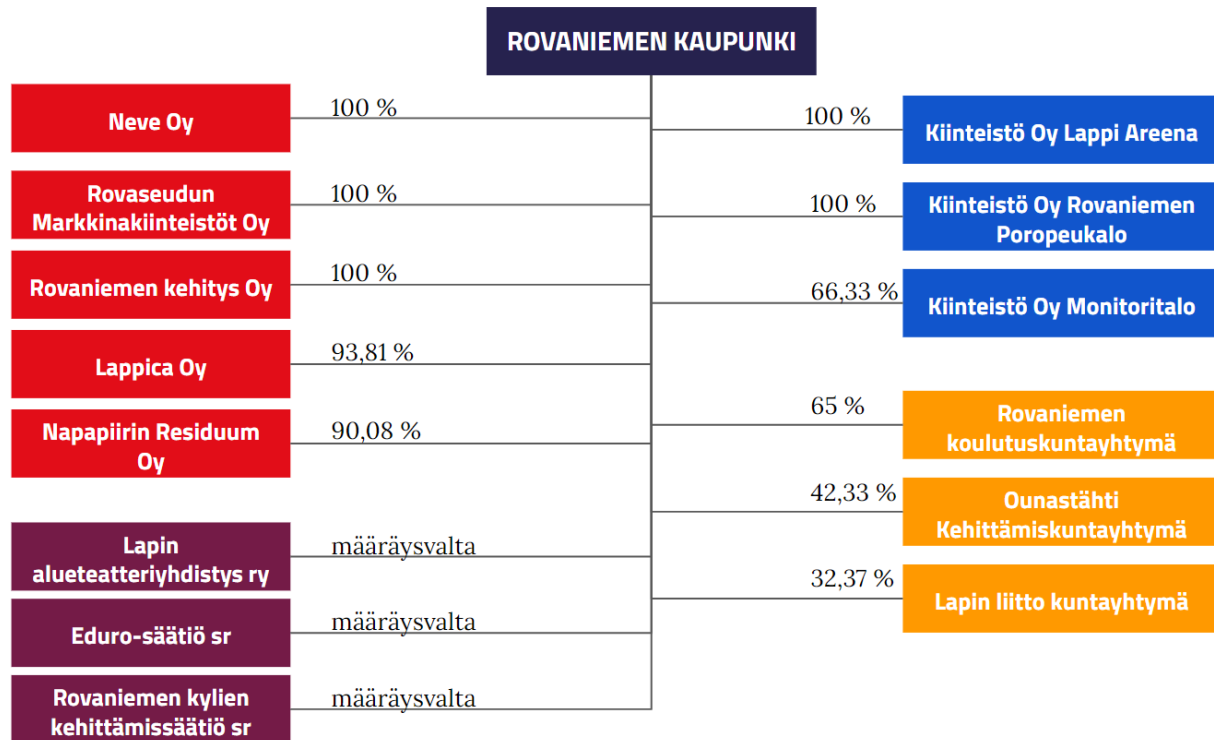
Saamiset kunnalta	0,00	0,00	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	21 249 123,95	20 806 340,78
Muut saamiset	169 322,84	1 757 163,06	Pääomalainat	0,00	0,00
Siirtosaamiset	0,00	7 416,49	Lainat kunnalta	0,00	0,00
Pitkäaikaiset saamiset	3 360 550,76	2 774 174,94	Lainat julkisyhteisöiltä	4 626,74	349 530,02
			Lainat muilta luotonantajilta	1 630,47	2 637 589,41
Lyhytaikaiset saamiset			Saadut ennakot	1 923 183,86	861 791,58
Myyntisaamiset	19 420 724,18	23 155 792,23	Ostovelat	22 532 505,01	34 802 111,10
Lainasaamiset	113 008,61	129 631,31	Korottomat velat kunnalta	0,00	0,00
Laskennalliset verosaamiset	0,00	0,00	Muut velat	7 280 174,56	11 847 120,15
Saamiset kunnalta	0,00	0,00	Siirtovelat	29 215 028,01	57 289 249,20
Muut saamiset	4 938 762,53	10 190 638,23	Laskennalliset verovelat	312 353,05	314 491,90
Siirtosaamiset	14 973 924,87	8 692 722,21	Lyhytaikainen vieras pääoma	82 518 625,67	128 908 224,13
Lyhytaikaiset saamiset	39 446 420,19	42 168 783,99	VIERAS PÄÄOMA	394 876 132,59	511 849 481,15
Saamiset	42 806 970,95	44 942 958,93	VASTATTAVAA	832 205 348,48	931 044 209,75
Rahoitusarvopaperit					
Osakkeet ja osuudet	21 860 606,32	21 367 602,43			
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	27 522 088,75	32 804 612,77			
Joukkovelkakirjalainasaamiset	0,00	0,00			
Muut arvopaperit	0,00	16 276,34			
Rahoitusarvopaperit	49 382 695,07	54 188 491,54			
Rahat ja pankkisaamiset	65 844 788,13	74 859 825,71			
VAIHTUVAT VASTAAVAT	163 870 002,49	180 220 008,30			
VASTAAVAA	832 205 348,47	931 044 209,75			

6.6 Kaupunkikonsernin rahoituslaskelma

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA	2023	2022
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	72 840 927,65	70 955 228,56
Satunnaiset erät	0,00	0,00
Tilikauden verot	-1 406 335,71	-5 401 700,84
Tulorahoituksen korjauserät	-5 861 358,30	-3 463 364,58
	65 573 233,64	62 090 163,15
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-69 866 439,87	-78 808 980,22
Rahoitusosuudet investointimenoihin	323 997,49	1 115 143,30
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	6 765 084,44	2 181 422,47
	-62 777 357,94	-75 512 414,44
Toiminnan ja investointien rahavirta	2 795 875,69	-13 422 251,29
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	0,00	-136 390,28
Antolainasaamisten vähennykset	136 390,28	1 391,55
	136 390,28	-134 998,73
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	36 387 726,08	45 359 846,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-17 976 474,59	-30 714 668,62
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-6 288 271,01	-10 088 930,41
	12 122 980,48	4 556 246,97
Oman pääoman muutokset	-40 099,56	4 200,00
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-831 726,15	-833 791,24
Vaihto-omaisuuden muutos	-1 070 686,85	-1 686 309,35
Saamisten muutos	2 826 126,83	3 851 988,48

Korottomien velkojen muutos	-17 443 177,79	6 558 736,23
	-16 519 463,97	7 890 624,13
Rahoituksen rahavirta	-4 300 192,77	12 316 072,37
Rahavarojen muutos	-1 504 317,08	-1 106 178,93
Rahavarat 31.12.	115 227 483,20	129 048 317,25
Rahavarat 1.1.	116 731 800,28	130 154 496,20
Rahavarojen muutos	-1 504 317,08	-1 106 178,95
HVA-muutos		
Lapin sairaanhoitopiiri	11 984 072,66	
Kolpeneen palvelukeskus	332 444,32	
HVA-muutos yhteensä	12 316 516,98	

7 KAUPUNKIKONSERNIN JA KONSERNIYHTIÖIDEN TOIMINTA JA TALOUS

Konsernituloslaskelmaan, konsernitaseeseen ja konsernin rahoituslaskelmaan on yhdistetty kaikki kaupunkikonsernirakenteeseen kuuluvat tytäryhteisöt ja kuntayhtymät, joissa kaupunki on jäsenenä. Yhdistykset ja säätiöt on yhdistetty, koska kaupungilla on niissä määräysvalta. Osakkuusyhteisöistä on yhdistelty omistusosuutta vastaava määrä osakkuusyhteisön voitosta tai tappiosta sekä oman pääoman muutoksesta.

Rovaniemen kaupunkikonsernin tilinpäätös tehtiin vuonna 2023 ensimmäistä kertaa uudella rakenteella hyvinvointialuemuutosten myötä. Vuodesta 2023 eteenpäin kaupungin yhteisöomistukset muuttuivat merkittävästi, sillä esimerkiksi Lapin sairaanhoitopiirin kuntayhtymä, Lapin pelastuslaitos ja Kolpeneen palvelukeskuksen kuntayhtymä purkautuivat 31.12.2022. Tämä on huomioitava vertailtaessa edellisten tilikausien lukuja.

Konsernin vuosikate oli positiivinen ja kattoi poistot. Konsernin tulos oli selvästi ylijäämäinen. Ylijäämän muodostumiseen vaikutti huomattavasti energiamyynnistä saadut tulot. Muihin kuntiin verrattavat tavoitteet vahvistetaan tilinpäätösten vahvistamisen jälkeen ja ajantasaisia vertailulukuja ei ole saatavilla tätä tilinpäätöstä laadittaessa. Yhteisökohtaiset talouden ja toiminnan kuvaukset käsitellään kunkin yhteisön kortissa.

7.1 Kaupunkikonsernin tuloslaskelma ja tunnusluvut

KONSERNIN TULOSLASKELMA 1 000 €	2023	2022
Toimintatuotot		
Myyntituotot	121 796 181,40	224 016 370,84
Maksutuotot	5 535 338,74	19 192 396,66
Tuet ja avustukset	10 586 870,82	23 528 273,77
Muut toimintatuotot	21 707 684,00	16 732 491,72
Toimintatuotot	159 626	283 470
Valmisteverastojen muutos	0	8 013
Valmistus omaan käyttöön	533 100	205 123
Toimintakulut		
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-121 161 318	-225 047 079
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-24 620 357	-47 798 930
Muut henkilösivukulut	-4 561 161	-7 954 605
Palvelujen ostot	-91 253 133	-262 264 473
Aineet tarvikkeet ja tavarat	-38 231 009	-66 334 655
Avustukset	-9 682 357	-17 552 662
Muut toimintakulut	-22 457 676	-29 828 915
Toimintakulut	-311 434	-656 568
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)	3 177	1 058
TOIMINTAKATE	-148 631	-372 041
Verotulot	177 431	294 533
Valtionosuudet	45 069	150 269
Korkotuotot	419	3 121
Muut rahoitustuotot	2 722	1 324
Korkokulut	-3 372	-4 850
Muut rahoituskulut	-797	-1 401
Rahoitustuotot ja -kulut	-1 028	-1 806
VUOSIKATE	72 841	70 955
Suunnitelman mukaiset poistot	-38 977	-44 375
Omistuksen eliminointierot	0	-61
Arvon alentumiset	-4 457	-328
Poistot ja arvonalentumiset	-43 434	-44 764
Satunnaiset tuotot	0	0
Satunnaiset kulut	0	0
Satunnaiset erät	0	0
TILIKAUDEN TULOS	29 407	26 191
Tilinpäätössiirrot	1 197	1 446
Tilikauden verot	-1 406	-5 402
Laskennalliset verot	-653	-325
Vähemmistön osuus tilikauden tuloksesta	-39	66
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	28 506	21 976

Tuloslaskelman tunnusluvut	Konserni	
	2023	2022
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	51,3	43,2
Vuosikate/Poistot, %	167,7	158,7
Vuosikate, euroa/asukas	1 116	1 099
Asukasmäärä	65 285	64 535

7.2 Kaupunkikonsernin rahoituslaskelma ja tunnusluvut

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA	2023	2022
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	72 841	70 955
Satunnaiset erät	0	0
Tilikauden verot	-1 406	-5 402
Tulorahoituksen korjauserät	-5 861	-3 463
Tulorahoituksen korjauserät	-6 060 108	-2 871 236
Osinkotuotot osakkuusyhteisöiltä	513 850	513 850
Pakolliset varaukset	-315 100	-1 105 978
	65 573	62 090
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-69 866	-78 809
Rahoitusosuudet investointimenoihin	324	1 115
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	6 765	2 181
	-62 777 358	-75 512 414
Toiminnan ja investointien rahavirta	2 796	-13 422
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	0	-136
Antolainasaamisten vähennykset	136	1
	136	-135
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	36 388	45 360
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-17 976	-30 715
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-6 288	-10 089
	12 123	4 556
Oman pääoman muutokset	-40	4
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-832	-834
Vaihto-omaisuuden muutos	-1 071	-1 686
Saamisten muutos	2 826	3 852
Korottomien velkojen muutos	-17 443	6 559
	-16 519	7 891
Rahoituksen rahavirta	-4 300	12 316
Rahavarojen muutos	-1 504	-1 106
Rahavarat 31.12.	115 227	129 048
Rahavarat 1.1.	116 732	130 154
Rahavarojen muutos	-1 504	-1 106

Lapin sairaanhoitopiiri	11 984
Kolpeneen palvelukeskus	332
HVA-muutos yhteensä	12 317

Rahoituslaskelman tunnusluvut	Konserni	
	2023	2022
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, 1 000 €	-70 406	-106 757
Investointien tulorahoitus, %	105	91
Laskennallinen lainanhoitokate	2	1
Lainanhoitokate	4	2
Kassan riittävyys, pv	103	61

7.3 Kaupunkikonsernin tase ja tunnusluvut

KONSERNITASE					
1 000 €	2023	2022		2023	2022
VASTAAVAA			VASTATTAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT			OMA PÄÄOMA		
Aineettomat hyödykkeet			Peruspääoma	190 697	196 243
Aineettomat oikeudet	2 111	2 812	Yhdistysten ja säätiöiden peruspääoma	1 135	1 135
Konserniliiketarvo	556	951	Ylikurssirahasto	0	0
Muut pitkävaikutteiset menot	2 649	3 346	Arvonkorotusrahasto	0	0
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hyödykkeet	65	87	Muut omat rahastot	34 719	35 682
Aineettomat hyödykkeet	5 381	7 196	Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	171 845	152 386
Aineelliset hyödykkeet			Tilikauden yli-/alijäämä	28 506	21 976
Maa- ja vesialueet	68 896	66 804	OMA PÄÄOMA	426 902	407 422
Rakennukset	207 323	237 708	VÄHEMMISTÖOSUUDET	1 759	1 826
Kiinteät rakenteet ja laitteet	224 388	213 213	KONSERNIRESERVI	0	0
Koneet ja kalusto	30 982	34 335	POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
Muut aineelliset hyödykkeet	4 375	4 939	Poistoero	0	0
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	31 672	95 649	Vapaaehtoiset varaukset	2	0
Aineelliset hyödykkeet	567 637	652 648	POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	2	0
Sijoitukset			PAKOLLISET VARAUKSET		
Osakkuusyhteisöosakkeet ja -osuudet	47 717	45 073	Eläkevaraukset	0	7
Muut osakkeet ja osuudet sekä osakkeiden arvonkorotukset	39 240	40 109	Muut pakolliset varaukset	861	3 760
Joukkovelkakirjasaamiset	0	0	PAKOLLISET VARAUKSET	861	3 767
Muut lainasaamiset	604	604	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Muut saamiset	46	300	Valtion toimeksiannot	4 192	5 473
Sijoitukset	87 607	86 086	Lahjoitusrahastojen pääomat	174	131
PYSYVÄT VASTAAVAT	660 624	745 930			

TOIMEKSIANTOJEN VARAT

Valtion toimeksiannot	7 447	4 673
Lahjoitusrahastojen varat	174	131
Muut toimeksiantojen varat	90	90
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	7 711	4 894

VAIHTUVAT VASTAAVAT**Vaihto-omaisuus**

Aineet ja tarvikkeet	5 782	6 068
Keskeneräiset tuotteet	0	0
Valmiit tuotteet	13	14
Muu vaihto-omaisuus	12	12
Ennakkomaksut vaihto-omaisuudesta	28	134
Vaihto-omaisuus	5 836	6 229

Saamiset**Pitkäaikaiset saamiset**

Myyntisaamiset	678	856
Lainasaamiset	2 513	153
Laskennalliset verosaamiset	0	0
Saamiset kunnalta	0	0
Muut saamiset	169	1 757
Siirtosaamiset	0	7
Pitkäaikaiset saamiset	3 361	2 774

Lyhytaikaiset saamiset

Myyntisaamiset	19 421	23 156
Lainasaamiset	113	130
Laskennalliset verosaamiset	0	0
Saamiset kunnalta	0	0
Muut saamiset	4 939	10 191
Siirtosaamiset	14 974	8 693
Lyhytaikaiset saamiset	39 446	42 169
Saamiset	42 807	44 943

Muut toimeksiantojen pääomat	3 439	575
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	7 805	6 180

VIERAS PÄÄOMA**Pitkäaikainen vieras pääoma**

Joukkovelkakirjalainat	0	0
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	271 677	336 792
Pääomalainat	0	0
Lainat kunnalta	0	0
Lainat julkisyhteisöiltä	42	46
Lainat muilta luotonantajilta	0	7 402
Saadut ennakot	2 391	2 123
Ostovelat	0	0
Korottomat velat kunnalta	0	0
Muut velat	28 374	27 359
Siirtovelat	0	0
Laskennalliset verovelat	9 873	9 218
Pitkäaikainen vieras pääoma	312 358	382 941

Lyhytaikainen vieras pääoma

Joukkovelkakirjalainat	0	0
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	21 249	20 806
Pääomalainat	0	0
Lainat kunnalta	0	0
Lainat julkisyhteisöiltä	5	350
Lainat muilta luotonantajilta	2	2 638
Saadut ennakot	1 923	862
Ostovelat	22 533	34 802
Korottomat velat kunnalta	0	0
Muut velat	7 280	11 847
Siirtovelat	29 215	57 289
Laskennalliset verovelat	312	314
Lyhytaikainen vieras pääoma	82 519	128 908
VIERAS PÄÄOMA	394 876	511 849
VASTATTAVAA	832 205	931 044

Rahoitusarvopaperit		
Osakkeet ja osuudet	21 861	21 368
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	27 522	32 805
Joukkovelkakirjalainasaamiset	0	0
Muut arvopaperit	0	16
Rahoitusarvopaperit	49 383	54 188
Rahat ja pankkisaamiset	65 845	74 860
VAIHTUVAT VASTAAVAT	163 870	180 220
VASTAAVAA	832 205	931 044

Taseen tunnusluvut	Konserni	
	2023	2022
Omavaraisuusaste, %	51,8	44,1
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	102,2	69,9
Kertynyt yli-/alijäämä, 1 000 €	200 351	174 363
Kertynyt yli-/alijäämä, euroa/asukas	3 069	2 702
Lainakanta 31.12., 1 000 €	292 974	368 035
Lainakanta 31.12./asukas	4 488	5 703
Lainat ja vuokravastuut 31.12.	342 657	419 055
Lainat ja vuokravastuut, euroa/asukas	5 249	6 493
Lainasaamiset 31.12., 1 000 €	604	604

7.4 Kaupunkikonsernin ja tytäryhtiöiden sekä kuntayhtymien tuloksen muodostuminen

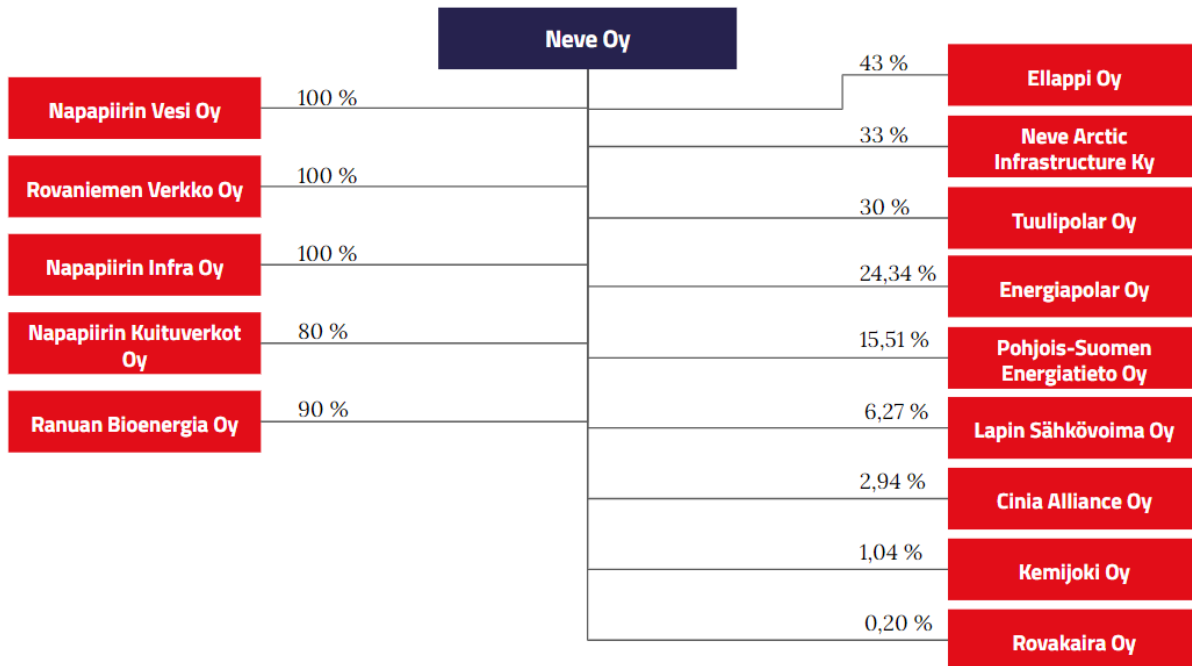
	OMISTUS	TILIKAUDEN		KONSERNIN
		VOITTO/TAPPIO	TASE	OSUUS YLI/ALIJÄÄMÄSTÄ
Kiinteistö Oy Rovaniemen poropeukalo	100,00%	0	406 909	0
Neve Oy	100,00%	6 120 388	292 106 913	6 120 388
Rovaseudun Markkinakiinteistöt Oy	100,00%	1 469 951	107 672 509	1 469 951
Kiinteistö Oy Lappi Areena	100,00%	-1 224 627	4 906 941	-1 224 627
Rovaniemen Kehitys Oy	100,00%	-28 370	1 602 292	-28 370
Työterveys Lappica Oy	93,81%	-14 615	3 051 323	-13 808
Napapiirin Residuum Oy	90,08%	8 094	9 201 957	7 291
Kiinteistö Oy Monitoritalo	66,33%	0	1 487 784	0
KUNTAYHTYMÄT				
Rovaniemen koulutuskuntayhtymä	65,00%	-657 512	75 418 291	-427 382
Ounastähti Kehittämiskuntayhtymä	42,33%	7 404 032	57 757 669	3 134 127
Lapin Liitto Ky	32,37%	197 985	16 584 746	64 088
OSAKKUUSYHTEISÖT				
Rovakaira Oy	40,20%	4 895 996	129 870 717	1 968 190
Kiinteistö Oy Saarenhelmi	36,80%	-33 163	1 775 563	-12 204
LapIT Oy	30,63%	240 558	8 342 901	73 683
Arktikum-palvelu Oy	33,33%	192 435	1 364 042	64 138
KAS asunnot Oy	28,33%	293 799	112 159 383	83 233
Rovaniemen Pohjanpuistikon autotalo Oy	26,89%	-12 311	1 867 517	-3 310
YHTEISYHTEISÖT				
Kiinteistö Oy Arctic Centre	50,00%	134 009	8 619 499	67 004
YHDISTYKSET JA SÄÄTIÖT				
Lapin aluetatteriyhdistys ry	määräysv.	-157 839	674 559	-157 839
Rovaniemen kylien kehittämissäätiö	määräysv.	832 715	23 280 653	832 715
Eduro-säätiö	määräysv.	-134 603	1 323 354	-134 603

Rovaniemen konserniyhteisöjen kaupungille maksamat tuloutukset ja korot 2023

	Osinkotuotot/ Peruspääomien korot	Korkotuotot	Provisiot	Yhteensä
Neve Oy konserni	5 358 872	7 225 626	5 568	12 590 066
Rovaseudun Markkinakiinteistöt konserni	150 000	961 777	89 965	1 201 743
Napapiirin Residuum Oy		48 263	5 528	53 791
Kiinteistö Oy Lappi Areena		7 000		7 000
Lappica Oy	681 504			681 504
TYTÄRYHTEISÖT YHTEENSÄ	6 190 377	8 242 665	101 062	14 534 103
Rovaniemen koulutuskuntayhtymä	59 842			59 842
Ounastähti Kehittämiskuntayhtymä	4 990 707			4 990 707
KUNTAYHTYMÄT YHTEENSÄ	5 050 549			5 050 549
KAS asunnot Oy			11 827	11 827
Rovakaira Oy	513 850			513 850
OSAKKUUSYHTEISÖT YHTEENSÄ	513 850		11 827	525 677
YLLÄMAINITUT YHTEENSÄ	11 754 775	8 242 665	112 889	20 110 329

7.5 Merkittävimpien tytäryhtiöiden toiminta ja talous

7.5.1 Neve Oy

OMISTUSSUHTEET

Kaupungin omistus emosta 100 prosenttia, Neve Oy. Yhtiö on päivittänyt kaupparekisteriin virallisen nimensä tammikuussa 2023. Yhtiön entinen virallinen nimi on Napapiirin Energia ja Vesi Oy.

PERUSTEHTÄVÄ

Neve Oy

Yhtiön toimialana on energia-, tuhkalannoite-, vesi-, tietoliikenne- ja valokuituliiketoiminta sekä niihin liittyvä urakointi- ja palveluliiketoiminta. Yhtiö voi hankkia, tuottaa, siirtää ja myydä sähkö- ja lämpöenergiaa ja polttoaineita, ostaa, rakentaa ja ylläpitää tietoliikenneyhteyksiä sekä hoitaa alueen vesi- ja jätevesihuoltoa yhdessä tytäryhtiöiden kanssa. Yhtiön toimialaan kuuluu lisäksi tarjota toimialaan liittyviä käyttö-, kunnossapito- ja asennuspalveluita sekä muita oheispalveluita.

Napapiirin Vesi Oy

Yhtiön toimialana on vesihuoltoliiketoiminnan harjoittaminen. Yhtiö harjoittaa puhtaan talousveden hankintaa ja käsittelyä sekä jätevesien johtamista ja puhdistamista sekä vesihuoltolaitosten ja vesijohto- ja viemäriverkostojen rakentamista ja ylläpitoa Rovaniemen kaupungin vahvistamalla toiminta-alueella. Lisäksi yhtiön toimialaan kuuluvat muut vesihuoltoon liittyvät oheispalvelut.

Rovaniemen Verkko Oy

Yhtiön toimialana on omistaa, hallita, rakentaa ja rakennuttaa sähkön- ja tietoliikenteen jakelu- ja siirtoverkoston sekä myydä niihin liittyvää urakointi- ja palvelutoimintaa Rovaniemen kantakaupungin alueella.

Napapiirin Infra Oy

Yhtiön toimialana on vesihuolto liiketoiminnan harjoittaminen. Infra tuottaa palveluita in-house statuksen mukaisesti konsernin muille tytäryhtiöille, sekä emoyhtiölle. Yhtiö harjoittaa puhtaan talousveden hankintaa ja käsittelyä sekä jätevesien johtamista ja puhdistamista sekä vesihuoltolaitosten ja vesijohto- ja viemäriverkostojen rakentamista ja ylläpitoa. Lisäksi yhtiön toimialaan kuuluvat muut vesihuoltoon liittyvät oheispalvelut. Merkittävin asiakas Infra-yhtiölle on Napapiirin Vesi Oy.

Napapiirin Kuituverkot Oy

Yhtiön toimiala on tietoliikennetoiminta ja siihen liittyvien palveluiden tuottaminen. Liiketoimintaan kuuluu Lapin alueella tapahtuva tiedonsiirron runkoverkkojen rakentaminen, runkoverkkoyhteyksien vuokraaminen itselle sekä operaattoreille sekä runkoverkkoyhteyksiin liittyvä operaattoritoiminta. Laajakaista liiketoiminta sisältää Lapin alueella tapahtuvan kiinteiden ja mobiilien laajakaistayhteyksien rakentamisen, vuokraamisen ja omistamisen tuottaakseen loppuasiakkaille laajakaistayhteyksiä sekä laajakaistayhteyksiin liittyviä tiedonsiirtoon perustuvia lisäarvopalveluita.

Ranuan Bioenergia Oy

Yhtiön toimialana on soiden moninaiskäyttö, turveteollisuuden ja siihen olennaisesti liittyvien toimintojen harjoittaminen, turpeesta saatavien tuotteiden valmistus, kehittäminen, myynti ja markkinointi. Muun biomassan tuotanto, kehittäminen, myynti ja markkinointi sekä yhtiössä olevan tietotaidon hyödyntäminen sekä muiden asiantuntijapalveluiden myynti ja markkinointi. Yhtiön turpeen tuotantoalue sijaitsee Ranualla.

Tavoitteen kuvaus	Mittari	Tila	Toteuma 31.12.2023
VUODEN 2023 PAINOPISTEET			
Kilpailukykyämme tulevaisuutemme	varmistaa Teemme kilpailukykyä varmistavia ratkaisuja päivittäin työssämme. Pyrimme varmistamaan tuotteidemme kilpailukykyä.		Vuoden 2023 ei tehty muutoksia asiakashintoihin.
Palvelemme paikallisuutta tukien	tehokkaasti Hyödynnämme toimintapaikkakunnillamme paikkakunnan omia toimijoita mahdollisimman monipuolisesti.		Kumppanuussopimusten kilpailuttaminen ja jatkaminen.
Löydämme kasvupolut	kannattavat Seuraamme aktiivisesti liiketoiminnan kehittämismahdollisuuksia.		Investoimme liiketoimintojen tuottavuutta ja

			kannattavuutta parantaviin hankkeisiin. Lämpöpumppu ja sähkökattilan investoinnit ovat päätetty.
Asiakkaillemme parhaat ratkaisut	Kehitämme prosessejamme sekä lopputuotteita päivittäisessä työssämme tuottaaksemme asiakkaille parempia ratkaisuja.		Laatu-, ympäristö-, ja turvallisuussertifioidut prosessit.
Luomme erinomaisen henkilöstökokemuksen	Mittaamme sitä eNPS mittarilla, jota edistääksemme pyrimme tekemään päivittäin sitä tukevia ratkaisuja. Tavoite yli 20.		41
KAUPUNKISTRATEGIAA TUKEVAT PAINOPISTEET			
Kohtuulliset asumiskustannukset-hinnoittelumme on valtakunnallista keskitasoa	Seuraamme energiateollisuuden ja VVY hintatilastoja ja asemaamme niissä.		Sähkön ja lämmön osalta Neve on alle valtakunnallisen keskitason. Veden osalta olemme lähellä valtakunnan keskitasoa.
Kyber- ja alueturvallisuuden parantaminen	Tavoitteena on luoda v. 2023 aikana mittaristo kyberturvallisuuden reagointi kehitykselle.		Kyberturvaraportti on valmis ja tuotetaan kuukausittain johtoryhmälle.
Bioenergian käytön lisääminen ja Lappilainen yhteistyö	Lisäämme bioenergiaa suunnitelmiamme mukaan. Markkinat ovat tällä hetkellä ylikuumentuneet.		Bioenergian käyttö on pysynyt aiemmalla tasolla. Polttoainemarkkinat ovat edelleen geopoliittisesta tilanteesta johtuen ylikuumentuneet.
Sekajätteen energiakäytön selvittäminen	Loppuraportti valmistunut.		
Toimitusvarmuuden parantaminen- keskeytysaikojen lyhentäminen asiakkaille	Toimitusvarmuuden parantamiseksi on luotu mittaus ja raportointikäytäntöjä, joiden avulla seurataan asiakkaiden		Raportointia ja seuranta käytössä.

	kokemaa keskimääräistä keskeytysaikaa.		
Huoltovarmuuden parantaminen	Toimenpiteet käynnissä liiketoiminnoissa		Toimenpiteet jatkuvat myöstemlevina vuosina
KESKEISET INVESTOINNIT			
Neve Oy (emo) 7,9 milj. €			
kaukolämpöverkosto 3,3 milj. €			3,3 miljoonaa euroa
Tuotantolaitos 4,5 milj.€			4,2 miljoonaa euroa
Digitaalet palvelut 0,4 milj. €			0,42 miljoonaa euroa
Napapiirin Vesi Oy 14,0 milj. €			
vesiverkosto 6,1 milj.€			8,1 miljoonaa euroa
vesilaitokseen 7,4 milj. €	laitoksista kohdistettiin investointeja verkostoon		5,9 miljoonaa euroa
Rovaniemen Verkko Oy 2,8 milj. €			
verkosto sisältäen muuntamot yms			2,8 miljoonaa euroa
Napapiirin Kuituverkot 0,85 milj. €Rovaniemi, Koillis-Lappi ja Enontekiö, Ko	Kuituverkkojen lisäinvestoinnit päätettiin tilikauden aikana.		3,3 miljoonaa euroa
VALITUT MITTARIT JA NIIDEN TAVOITETASOT			
Asiakastyytyväisyys: NPS 65	NPS		58
Henkilöstötyytyväisyys: eNPS 20	eNPS		41
Tapaturmataajuus <5	Lasketaan vuoden lopussa, ei ole siis sama kuin tapahtuneet tapaturmat.		Tapaturmataajuus 0.
Näillä mittareilla yhteisö seuraa (itse) toimintaa ja taloutta:	Yllä olevilla ja kuukausittain talousraportilla (tuloslaskelma pohjainen)		Konsernin tulos ei toteutunut budjetoituun tasoon, sähkön tukkuhinnan (Nordpool-sähköpörssissä) laskettua ennustettua nopeammin laski sähkön
Mittareille on asetettu seuraavat tavoitetasot:	Yhtiön taloutta seurataan suhteessa budjettiin kuukausittain tulokseen		

	<p>perustuen sekä tuloksen pohjalta tehtävän rullaavan vuosiennusteen pohjalta.</p>		<p>myyntitulomme vuodesta 2022 (40 M€) tilikauden 2023 (18,7 M€:n) polttoainekulujen jäädessä korkealle kustannusinflaation seurauksena.</p> <p>Neve konsernin taloudellinen tulos perustuu sähköntuotannon tulokseen ja kaukolämmön myynnin kasvuun, joka oli vertailuvuotta suurempi johtuen kylmemmästä talvesta.</p> <p>Rovaniemen Verkon liikevaihto laski johtuen asiakasmaksujen perimättä jättämisestä.</p> <p>Napapiirin Veden tulos oli positiivinen, liikevaihto ja operatiiviset kustannukset säilyivät edellisen vuoden tasolla. Tuloksen käänsi positiiviseksi suuren kertaerän poistuminen poisto-ohjelmassa.</p> <p>Napapiirin Kuituverkkojen liikevaihto kasvoi tiukasta kilpailutilanteesta huolimatta. Operatiivinen tulos positiivinen mutta rahoituskulut käänivät koko tuloksen negatiiviseksi.</p>
--	---	--	---

YHTEISÖN TALOUS

Näkymät vuodelle 2023 ja edelleen 2026 saakka:

Yhtiön tulosennusteen liittyy tämänhetkisessä energiamarkkinoiden tilanteessa paljon epävarmuutta. Tuloksemme riippuu pitkälti sähkön markkinahinnan muutoksesta.

Merkittävimmät kulut/kulurakenne ja niihin liittyvät riskit sekä riskien huomiointi:

Energiantuotannon polttoaineet, -polttoaineverot sekä päästöoikeuksien hankinta. Monipuolinen kotimainen polttoaineen hankinta sekä päästöoikeuksien onnistunut hankinta.

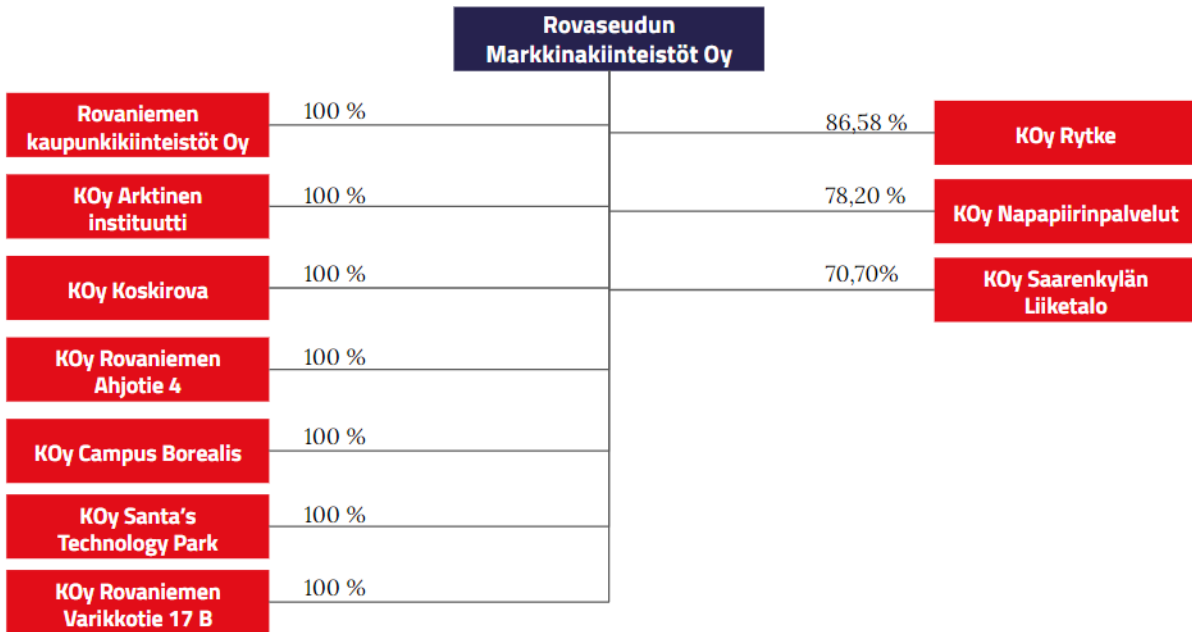
Merkittävimmät tulot/tulorakenne ja niihin liittyvät riskit sekä riskien huomiointi:

Sähköntuotanto, kaukolämmön myynti, veden myynti ja sähkön siirto. Sähkön hintasuojaukset yhtiön riskikäsikirjan mukaisesti. Hinnoittelun kustannusvastaavuus.

TALouden TUNNUSLUVUT

Talouden tunnusluvut	TP2022	TA2023	TP2023	Muutos € 2022-2023	Muutos % 2022-2023
Liikevaihto (1 000 €)	105 163	106 564	84 428	-20 735	-20%
Kaupunkikonsernin ulkoisen toiminnan osuus liikevaihdosta (1 000 €)	103 108	104 737	78 105	-25 003	-24,2%
Kauden voitto/tappio (1 000 €)(ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja)	26 783	5 492	7 454	-19 329	-72%
Bruttoinvestoinnit (1 000 €)	23 695	21 500	28 426	4 731	20%
Nettoinvestoinnit (1 000 €)	19 001	19 600	27 324	8 323	44%
Ulkoiset lainat (1 000 €)	4 644	2 438	828	-3 816	-82%
Konsernin sisäiset lainat (1 000 €)	164 033	164 304	166 204	2 171	1%
Omavaraisuusaste (%)	33,8	33,6	34,4	1	2%
Henkilöstömäärä (lkm)	122	130	126	4	3%
Henkilöstömäärä (htv) (mikäli seurataan)					

7.5.2 Rovaseudun Markkinakiinteistöt Oy

OMISTUSSUHTEET

Kaupungin omistus emosta 100 prosenttia.

PERUSTEHTÄVÄ

Elinkeinoelämän ja yritystoiminnan edellytysten luominen ja kehittäminen Rovaniemellä yhdessä muiden toimijoiden kanssa vuokraamalla sekä kehittämällä yritystiloja.

Alueen elinkeinorakenteen monipuolistaminen ja vahvistaminen, yritysten toimintaympäristöä kehittämällä. Tilojen vuokraaminen täällä laajentaville kasvuyrityksille ja alueelle muuttaville uusille yrityksille.

Tavoitteen kuvaus	Mittari	Tila	Toteuma 31.12.2023
VUODEN 2023 PAINOPISTEET			
Uuden strategian jalkauttaminen	strategiametriikka, strategiset hankkeet		Metriikka kehittynyt tavoitteiden mukaisesti. Hankkeet käynnistetty. Osa hankkeista saatettu tilikaudella valmiiksi.

Aktiivinen rooli alueen toimitilamarkkinoiden kehittäjänä	kiinteistötransaktiot, yhteydenottojen lukumäärä		6 kiinteistötransaktiota, yhteydenottoja +/- 100/arkipvä
KAUPUNKISTRATEGIAA TUKEVAT PAINOPISTEET			
Korjaus- ja investointihankkeissa kestävän kehityksen huomiointi	Kiertotalouden huomiointi		Vaaranlampi, toimitilaremonteissa materiaalin uusiokäyttö.
Monipuolisella toimitilatarjonnalla yritysten ja työpaikkojen määrän kasvattaminen sekä joustot liiketoiminnan muutoksissa	vapaana olevien tilojen erilaisuus Vuokrausaste 90-95 % (ehdotus)		hankittu tai ollaan hankkimassa kysyntää vastaavia kiinteistötyyppejä Vuokrausaste tilikaudella 93-97 %
TOIMINNAN RISKEJÄ VÄHENTÄVÄT TOIMENPITEET			
Asiakassuhteiden päättyminen, monipuolisen kiinteistökannan ylläpito	päättyneet sopimukset suhteessa voimassaoleviin, kiinteistötransaktioiden lukumäärä		87/304 3 ostoja ja 3 myyntiä
Korjausvelka, kiinteistökohtaiset PTS:t	korjausvelan määrä Ajantasaiset PTS:t		korjausvelka on pienentynyt kiinteistötransaktioiden ja korjausten myötä. PTS:t max 2 vuotta vanhat
Geopoliittiset riskit tiedostetaan ja varaudutaan mahdollisuuksien mukaan suojautumalla	Korkoriskisuojaus		Nykyinen lainakanta suurimmalta osin suojattua.
KESKEISET INVESTOINNIT			
1-3 kiinteistöinvestointia	kiinteistötransaktiot		3 transaktiota
1-3 isompaa korjausinvestointia	korjausinvestointien lkm		2 korjausinvestointia
VALITUT MITTARIT JA NIIDEN TAVOITETASOT			
Näillä mittareilla yhteisö seuraa (itse) toimintaa ja taloutta: Vuokrakertymän nousu (3 % vuodessa)	vuokratoiminnan liikevaihdon muutos edelliseen vuoteen		-1,38 %

Henkilöstön kouluttaminen (10 päivää/ hlö/ vuosi)	80 koulutuspäivää per vuosi		85,8 koulutuspäivää
20 kiinteistön ostoa/myynti 2025 mennessä (7 kiinteistötransaktiota/ vuosi)	7 kiinteistötransaktiota		6

YHTEISÖN TALOUS

Näkymät vuodelle 2023 ja edelleen 2026 saakka:

2023: toimitilojen kysyntä oli korkeampaa kuin tarjonta muun muassa toimitiloissa. Inflaatoriski toteutui odotettua pienempänä vuokrien indeksikorotuksista johtuen. Vuokrausasteen kasvu pienensi nousevien kustannusten vaikutusta.

2024–2026: toipumisen vuosia maailman taloudessa, jolloin keskeistä pystyä tarjoamaan erityyppisiä toimitiloja 2023/2024 mahdollisesti haastavista vuosista aiheutuvista taloudellisista haasteista huolimatta.

Merkittävimmät kulut/kulurakenne ja niihin liittyvät riskit sekä riskien huomiointi:

Korjausrakentaminen

Inflaation vaikutus ennakkoon budjetoituun -> karsitaan korjausoperaatioiden määrää, remonttien ajoitus

Henkilöstö

Ennakoimaton poistuma -> Sitoutetaan henkilöstöä, ennakointi, organisaatiomallissa huomiotu ennakoimaton poistuma

Merkittävimmät tulot/tulorakenne ja niihin liittyvät riskit sekä riskien huomiointi:

Vuokratulot

Inflaatio, hallitaan indeksikorotusten kautta

Luottotappiot, hallitaan joustamalla tilakokoratkaisuissa (muutokset myös pienempiin tiloihin mahdollisia) sekä asiakassuhteen aktiivisella seurannalla.

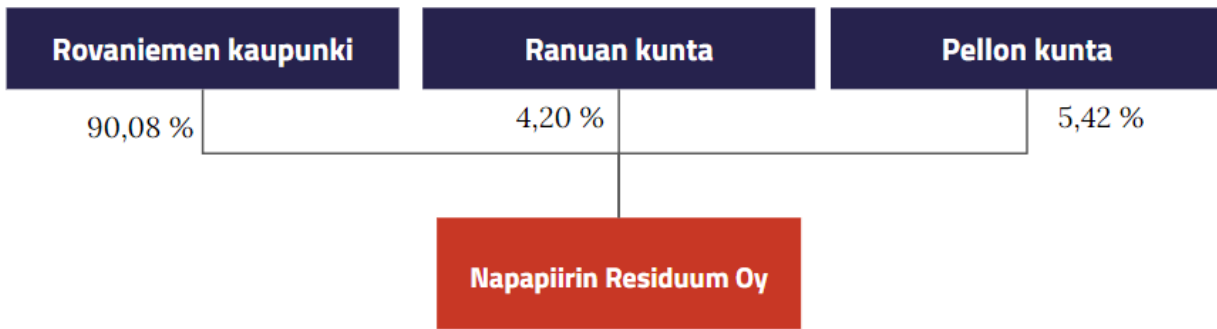
Kiinteistökehityksen avulla tulojen ja menojen hallinta.

TALouden TUNNUSLUVUT

Talouden tunnusluvut	TP2022	TA2023	TP2023	Muutos € 2022-2023	Muutos % 2022-2023
Liikevaihto (1 000 €)	15 734	14 777	16 007	273	2%
Kaupunkikonsernin ulkoisen toiminnan osuus liikevaihdosta (1 000 €)	37%	40%	42%	0	14%
Kauden voitto/tappio (1 000 €) (ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja)	1 796	1 541	2 118	322	18%
Bruttoinvestoinnit (1 000 €)	128	2 560	8 757	8 629	6741%

Nettoinvestoinnit (1 000 €)	101	2 560	7 007	6 906	6838%
Ulkoiset lainat (1 000 €)	26 702	22 765	26 239	-463	-2%
Konsernin sisäiset lainat (1 000 €)	32 736	31 125	31 126	-1 610	-5%
Omavaraisuusaste (%)	37,4	36,5	38,5	1	3%
Henkilöstömäärä (lkm)	7	7	9	2	29%
Henkilöstömäärä (htv) (mikäli seurataan)					

7.5.3 Napapiirin Residuum Oy

OMISTUSSUHTEET

Napapiirin Residuum Oy on Rovaniemen kaupungin tytäryhtiö, ja kaupunki omistaa siitä 90,08 prosenttia. Muut omistajakunnat ovat Pello (5,42 prosenttia) ja Ranua (4,50 prosenttia).

PERUSTEHTÄVÄ

Yhtiön tehtävä on jätehuoltopalvelujen tuottaminen kustannustehokkaasti ympäristönäkökohdat huomioon ottaen. Yhtiö ylläpitää omistajakunnissa kierrätyspuistoja, ja huolehtii jätteen kierrätyksestä, hyödyntämisestä, loppusijoituksesta ja vaarallisten jätteiden jätehuollosta toimialueellaan jätelain ja sopimusten mukaisesti.

Tavoitteen kuvaus	Mittari	Tila	Toteuma 31.12.2023
VUODEN 2023 PAINOPISTEET			
Uudistuneen jätelain tuomat muutokset			Toteutettu
Kierrätyspuisto Residuumin sekä Pellon ja Ranuan kierrätysasemien kehittäminen			Muutos käynnissä
Kuusiselän alueen kehittäminen			Muutos käynnissä
KAUPUNKISTRATEGIAA TUKEVAT PAINOPISTEET			
Rovaniemen kiertotalouden tiekartan jätehuoltotavoitteiden edistäminen ja muuttuneen jätelainsäädännön edellyttämien muutosten huomioiminen omassa toiminnassa ja palveluissa.	Ensin kaksoisjärjestelmästä luopuminen, jonka jälkeen mahdollista kehittää/edistää jätehuoltotavoitteita kohti kiertotalouden		Muutos käynnissä

	tiekartan ohjamaa suuntaa		
Kunnallisen jätehuollon kehittäminen sekä liikenteen vähähiilisyyden pienentäminen uusiutuvia polttoaineita hyödyntämällä	Residuumin vastuulle siirtyneet urakat kilpailutettu vaatimuksena käyttää uusiutuvaa polttoainetta		Toteutettu
Kaatopaikkajätteelle uusi loppusijoituspaikka ja Kuusiselän kaatopaikan sulkeminen	Asbestin vastaanotto siirtynyt Alakorkaloon ELY:n luvalla		Toteutettu
TOIMINNAN RISKIT JA RISKEJÄ VÄHENTÄVÄT TOIMENPITEET			
Jätehuollossa ympäristön pilaantumisen riski.	Hallitaan suunnitelmallisella ja ympäristölupien asettamien vaatimusten mukaisella toiminnalla. Suuret toiminnalliset muutokset aiheuttavat pientä taloudellista riskiä, jota hallitaan palvelujen oikealla hinnoittelulla.		Jatkuva seuranta
KESKEISET INVESTOINNIT			
Kierrätyspuisto Residuumin sosiaalitulojen uudistaminen	Investointi vuonna 2025/2026		Ei toteutunut
Astiahankinnat kunnan järjestämää bio- ja pakkausjätteiden keräystä ja kuljetusta varten			Toteutettu
Alakorkalon Hyötykiepin alueen loppuun rakentaminen			Toteutettu
VALITUT MITTARIT JA NIIDEN TAVOITETASOT			
Napapiirin Residuum Oy:n tavoitteena tehdä tilikausittain positiivinen toiminnallinen tulos ilman omistajien lisäsijoituksia ja kattaa tulorahoituksellaan vieraan pääoman lyhennykset ja korot.	Yhtiön tulee varautua lain mukaisiin kaatopaikan jälkihoitovelvoitteisiin.		Toteutettu
Maksuvalmius= Current ratio	välillä 1-2		1,8

Vakavaraisuus= omavaraisuusaste	noin 50 %		57,1
Kannattavuus= Liikevoitto %	välillä 5-15		0,11

YHTEISÖN TALOUS

Näkymät vuodelle 2023 ja edelleen 2026 saakka:

Liikevaihdon odotetaan hieman kasvavan bio- ja pakkausjätekeräyksen siirtyessä Napapiirin Residuumin alle 07/2023 alkaen. Jätevirtojen odotetaan pysyvän suhteellisen vakioina, toki kierrätysasteen nousua on odotettavissa, kun bio- ja pakkausjätteiden keräysvelvoitteet astuvat voimaan vuosien 2023-2024 aikana.

Mikäli koko Residuumin alueella tehdään jätehuoltojaoston toimesta päätös vuoden 2023 lopulla siirtä kunnan järjestämään jätteenkeräykseen polttokelpoisen jätteen osalta vuoteen 2027 mennessä, toisi tämä suuren muutoksen Residuumin alueen jätteenkuljetus- ja keräysjärjestelmälle.

Merkittävimmät kulut/kulurakenne ja niihin liittyvät riskit sekä riskien huomiointi:

Polttokelpoisen sekä lajittelemattoman jätteen käsittely- ja kuljetuskustannukset ovat noin 35 prosenttia Residuumin liikevaihdosta. Käsittelyhinnat ovat kiinnitetty tulevaksi viideksi vuodeksi, mutta kuljetuskustannusten nousu on edelleen mahdollinen riski, johon varautuminen on haastavaa.

Merkittävimmät tulot/tulorakenne ja niihin liittyvät riskit sekä riskien huomiointi:

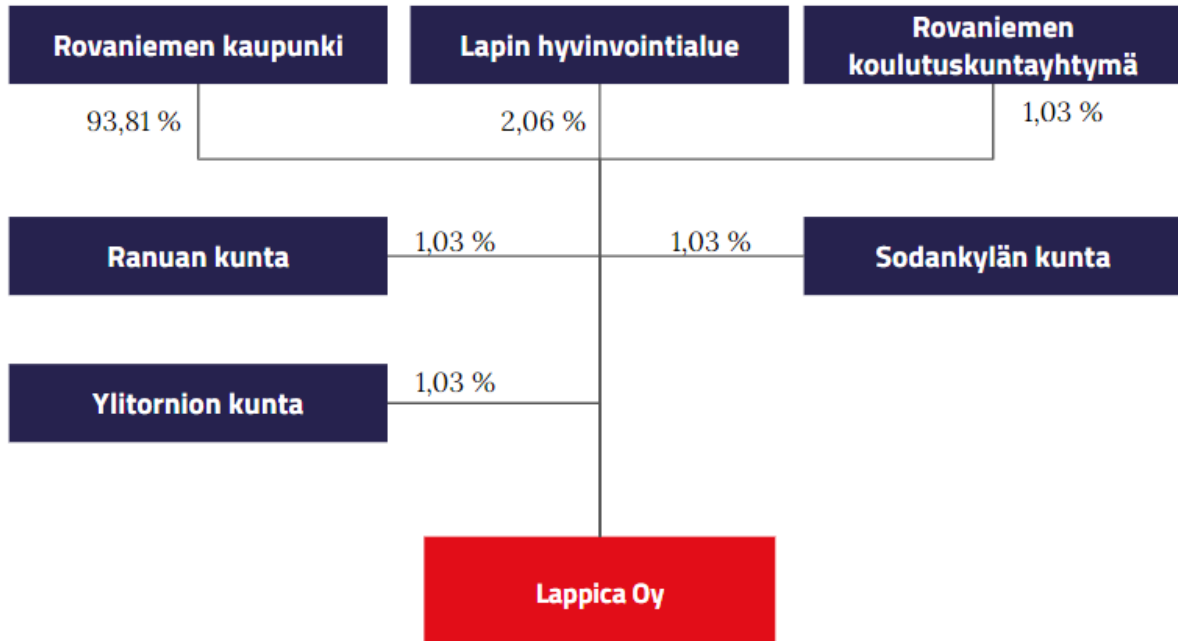
Kunnan toissijaiselle vastuulle kuuluva jäte (TSV) sekä markkinaehtoinen jäte yhteensä oli vuonna 2022 noin 33 prosenttia yhtiön liikevaihdosta (TSV 28,8 prosenttia ja markkinaehtoinen 4,6 prosenttia). Kuntavastuullinen jäte oli noin 29 prosenttia yhtiön liikevaihdosta. TSV/markkinaehtoisen jätteen määrät voivat pienentyä tulevina vuosina, mihin Residuumilla ei ole vaikutusmahdollisuuksia.

TALouden TUNNUSLUVUT

Talouden tunnusluvut	TP2022	TA2023	TP2023	Muutos € 2022-2023	Muutos % 2022-2023
Liikevaihto (1 000 €)	6 779	7 100	7 295	516	8%
Kaupunkikonsernin ulkoisen toiminnan osuus liikevaihdosta (1 000 €)	700	670	800	100	14%
Kauden voitto/tappio (1 000 €) (ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja)	329	300	-14	-343	-104%
Bruttoinvestoinnit (1 000 €)	71	1 500	167	96	135%
Nettoinvestoinnit (1 000 €)	71	1 500	167	96	135%
Ulkoiset lainat (1 000 €)	969	540	429	-540	-56%

Konsernin sisäiset lainat (1 000 €)	1 550	1 500	1 450	-100	-6%
Omavaraisuusaste (%)	53,2	52	57,1	3,9	7%
Henkilöstömäärä (lkm)	15	16	17	2	13%
Henkilöstömäärä (htv) (mikäli seurataan)					

7.5.4 Työterveys Lappica Oy

OMISTUSSUHTEET

Rovaniemen kaupungin omistus tytäryhtiöstä 93,81 prosenttia.

PERUSTEHTÄVÄ

Lappica Oy:n perustehtävä on tuottaa Rovaniemi kaupunki- konsernin ja omistaja-asiakkaiden; (Lapin sairaanhoitopiirin kuntayhtymä ja Kolpeneen palvelukeskuksen kuntayhtymä = 1.1.2023 Lapin hyvinvointialue, Rovaniemen koulutuskuntayhtymä, Ranuan kunta, Sodankylän kunta ja Ylitornion kunta) henkilöstölle kokonaisvaltaiset työterveyspalvelut (niin sanottuna sidosyksikkönä).

Lappica Oy toteuttaa omalta osaltaan Lapin hyvinvointialueelle siirtyvää työterveyshuollon järjestämistä vastuuta; tarjoamalla alueen kuntatyöpaikoille, yrityksille ja yrittäjille sopimuksiin perustuvaa kohtuuhintaista työterveyshuoltoa ja työterveyspainotteista sairaanhoitoa sekä muita työhyvinvoinnin asiantuntijapalveluita. Lappica Oy:n tavoitteena ei ole tuottaa omistajille tuloutettavaa voittoa, vaan hinnaltaan ja laadultaan kilpailukykyisiä ja asiakaslähtöisiä palveluita sekä saavuttaa positiivinen tulos, kattaen kaikki toiminnasta aiheutuvat kulut ja kehittämismenot (mukaan lukien investoinnit).

Tavoitteen kuvaus	Mittari	Tila	Toteuma 31.12.2023
VUODEN 2023 PAINOPISTEET			
<p>Uuden potilastietojärjestelmän käyttöönotto ja tiedolla johtamisen tueksi tuotettavan raportoinnin kehittäminen.</p> <p>Yhtiön kokonaisarkkitehtuurin toiminnallisuus, henkilöstön työtyytyväisyys ja kustannustehokas järjestelmä toiminnan tukena. Raportointi tiedolla johtamisen tueksi yhtiön johdolle, hallitukselle, omistajille ja asiakasyrityksille.</p>	<p>Yhtiön tietojärjestelmäarkkitehtuuri kuvataan ja järjestelmämuutoksiin varaudutaan budjetoimalla ict-kuluihin.</p>		<p>Acuten tuotantokäyttö on alkanut kesäkuun alusta. YritysLappican ja OmaLappica -palvelut ovat käytössä. Reaaliaikaisen raportoinnin käyttöönottoa YritysLappican kautta ei pystytty toteuttamaan vuoden 2023 aikana järjestelmän toimittajasta johtuvista syistä. Reaaliaikainen raportointi otetaan käyttöön alkuvuodesta 2024.</p>
<p>Moniammatillisen tiimityön kehittäminen</p> <p>Selkeät ydinprosessit, yhteiset toimintamallit, kustannustehokas moniammatillinen tiimityö ja henkilöstön työkyvyn tukeminen.</p> <p>Sisäiseen tiedottamiseen ja ohjeistamiseen luodaan selkeät toimintamallit ja digitaaliset kanavat. Sisäistä ja ulkoista koulutusta järjestetään tarvelähtöisesti.</p>	<p>Moniammatillista tiimityötä lisäämällä nopeutetaan ydinprosessien läpimeno aikaa. Toimintamallien jalkauttamista läpi organisaation tehostetaan perehdytystä keskittämällä.</p>		<p>Moniammatillinen tiimitoiminta on vakiintunut käyttöön kevään aikana. Prosessien päivittäminen toteutetaan vuoden 2024 aikana.</p>
<p>Palveluprosessien kehittäminen Lapin hyvinvointialueella</p> <p>Sujuvat, kustannustehokkaat ja vaikuttavat palveluprosessit. Yhtenäinen palvelutaso ja asiakaslähtöisyys.</p>	<p>Digitaalisten ja sähköisten palvelujen käyttöönotto tukemaan matalan kynnyksen palvelumahdollisuuksia. Palvelupolkujen kuvaaminen ja ongelmakohtien ratkaiseminen.</p>		<p>Sähköisten järjestelmien, palveluprosessien ja raportoinnin laaja-alainen kehittäminen.</p>
KAUPUNKISTRATEGIAA TUKEVAT PAINOPISTEET			

Lappica Oy edistää valittua strategiatavoitetta keskittymällä työikäisen henkilöstön työterveyshuollon ennaltaehkäisevien palvelujen kehittämiseen yhdessä omistaja-asiakkaiden ja asiakasyritysten kanssa. Lappica Oy:n tarjoamat digitaaliset palvelut ja etävastaanotto mahdollistavat moniammatillisten palvelujen tuottamisen paikkariippumattomasti koko Lapin alueella.

Sujuvat ja asukaslähtöiset palvelut: Ennaltaehkäisevät palvelut	yhdessä omistaja-asiakkaiden ja asiakasyritysten kanssa		Toiminnassa priorisoidaan lakisääteisen työterveyspalvelun tuottaminen (KL1)
Paikkariippumattomat palvelut	digitaaliset palvelut, etävastaanotto		Etäpalveluja kehitetään ja ajanvarauspalvelut ovat siirtyneet suurelta osin verkkopalveluun.

TOIMINNAN RISKIT

Ammattitaitoisen henkilöstön rekrytoinnin haaste mm. työterveyslääkärit ja työterveyshoitajat.	Yhtenäisten terveellisten ja turvallisten toimitilojen puute Rovaniemellä heijastuu suoraan henkilöstön rekrytointiin, pysyvyyteen, työkykyyn ja työhyvinvointiin		Työterveyspsykologien, työterveyshoitajien ja työfysioterapeutin rekrytoinnit ovat onnistuneet hyvin. Työterveyslääkärien rekrytointi jatkuu. Rovaniemen toiminnot ovat siirtyneet uuteen toimitilaan 2.1.2024.
Potilastietojärjestelmän vaihtumisesta syntyvät riskit.	projekti aikataulusa pysyminen, integraatioiden toiminnallisuus, henkilöstöresurssien riittävyys projektin aikana.		Acuten käyttöönotto vaihe on päättynyt toukokuussa. Soft Medicin käyttö on päättynyt toukokuun lopussa. Käyttöönotto vaiheen riskit eivät toteutuneet.
Omistajastrateginen päätöksenteko vaikuttaa pitkántähtäimen suunnitteluun ja yritysstrategiaan			Lappa päätti käyttää sopimuksen optiovuoden 2024 työterveyspalvelujen tuottamisesta Lappican kanssa.

RISKEJÄ VÄHENTÄVÄT TOIMENPITEET

Mielikuvamarkkinoinnin kehittäminen työnantajana.			Markkinointi kampanja on toteutettu valituissa Yliopistoissa ja korkeakouluissa kevään ja
---	--	--	---

			syksyn aikana.
Sisäilmakyselyn (v.2022) perusteella nousevien ongelmien ratkaiseminen ja tilasuunnittelun jatkaminen Rovaniemen kaupungin kanssa.			Rovaniemen toiminnot ovat siirtyneet uuteen toimitilaan 2.1.2024.
Potilastietojärjestelmän käyttöönottoprojektin aktiivinen seuranta ohjausryhmässä ja nopea reagointi integraatio-ongelmiin ja henkilöstöressurssin riittävyteen.			Acuten käyttöönottovaihe on päättynyt toukokuussa.
KESKEISET INVESTOINNIT			
Vuoden 2023 aikana valmistaudutaan mahdollisiin investointeihin toimitilojen osalta Rovaniemelle.			Toimitilojen suhteen ei ole investointitarvetta.
VALITUT MITTARIT JA NIIDEN TAVOITETASOT			
PERUSTOIMINTA			
in-house aseman säilyvyys	ulosmyynti < 5 % ja 500 t € (ei lakisääteinen toiminta)		Toteuma = 5,82 % ja 422 151 € ulosmyynnin prosentti ylittää tavoitetason.
ennalta ehkäisevän palvelun osuus liikevaihdosta,	• 55 %		Toteuma = 52 %, ehkäisevän palvelun toteuma on alle tavoitetason.
VALITUT PAINOPISTEET			
potilaskokemus (palvelun käyttäjä) NPS (suosittelevaste),	> 85		Toteuma = 89 Potilaskokemus on tavoitetason yläpuolella.
asiakaskokemus (johto- ja päättäjätaso) NPS (suosittelevaste)	> 40		Asiakaskokemusta ei ole mitattu
henkilöstön työtyytyväisyys eNPS	• 5		Toteuma = 6 Henkilöstön työtyytyväisyys on tavoitetason yläpuolella.
STRATEGIA			
etäpalvelut-% kaikista käynneistä, tavoitetaso >30 %	• 30 %		Toteuma = 39,15% Etäpalvelut kaikista

			käynneistä on tavoitetason yläpuolella.
asiakaspoistuma (yritykset/yrittäjät) eli curn	< 1 %		Toteuma 8,7% Asiakaspoistuma ylittää tavoitetason.
TALouden JA TOIMINNAN MITTARIT SEKÄ TAVOITETASOT			
omavaraisuusaste	• 35 %		Toteuma = 67,40% Omavaraisuusaste ylittää tavoitetason.
liikevoitto-%	• 10 %		Toteuma = -14,6 t€ Negatiivinen.
Quick-ratio	• 1		Toteuma = 3,05 Quick-ratio ylittää tavoitetason.

YHTEISÖN TALOUS

Näkymät vuodelle 2023 ja edelleen 2026 saakka:

Korona-ajan vaikutukset ja omistaja-asiakkaiden säästötavoitteet näkyvät edelleen yhtiön liikevaihdon kehityksessä. Lakisääteisen työterveyshuollon toiminta on saatu normalisoitua viimeisen kahden vuoden aikana ja liikevaihdon kehitys on nyt vakaalla pohjalla. Yleinen kustannustason nousu vuosina 2022-2023 on keskimäärin 6,5 prosenttia, jonka yhtiö huomioi vuoden 2023 hinnoittelussa. Tilikauden voiton arvio on 66 000 euroa (1 prosentti liikevaihdosta).

Lappica Oy:n talousnäkömään tulevana vuosina vaikuttaa Lapin hyvinvointialueen päätökset työterveyshuollon palveluiden järjestämisestä koko Lapin alueella.

Merkittävimmät kulut/kulurakenne ja niihin liittyvät riskit sekä riskien huomiointi:

Henkilöstökulut 3,5 miljoonaa euroa (+ 6 prosenttia), ulkoisten palvelujen ostot 1,8 miljoonaa euroa (+/- 2 prosenttia) ja muut liiketoiminnan kulut 1,5 miljoonaa euroa (+7 prosenttia).

Riskit: Henkilöstön rekrytointi ja palvelujen ja tarvikkeiden hintojen korotukset.

Huomioitavaa: Yhtiön palkkakustannusten kasvu johtuu työehtosopimuksen mukaisista palkankorotuksista ja tarvelähtöisen henkilöstön palkkaamisesta. Ulkoisten palvelujen ostoon vaikuttaa oman palvelutuotannon määrä ja palvelutarpeen kasvu. Liiketoiminnan muiden kulujen kasvu johtuu toiminnallisista muutoksista sekä yleisestä kustannustason noususta.

Merkittävimmät tulo/tulorakenne ja niihin liittyvät riskit sekä riskien huomiointi:

Työterveyshuollon maksut 5,7 miljoonaa euroa (+8,5 prosenttia).

Riskit: Osaavan henkilöstön vaje muun muassa työterveyslääkärit- ja hoitajat, omistajien päätökset ja asiakkaiden maksuvalmius.

Huomioitavaa: Työterveyshuollon palvelujen kysynnän ja myynnin arvioidaan kasvavan vuoden 2023 aikana. Liiketoiminnan muiden tuottojen toteutumiseen vaikuttaa muun muassa koronapandemian jatkuminen.

TALOUDEN TUNNUSLUVUT

Talouden tunnusluvut	TP2022	TA2023	TP2023	Muutos € 2022- 2023	Muutos % 2022- 2023
Liikevaihto (1 000 €)	6 312	6 548	7 253	941	15%
Kaupunkikonsernin ulkoisen toiminnan osuus liikevaihdosta (1 000 €)	35	80	71	36	103%
Kauden voitto/tappio (1 000 €) (ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja)	936	65	-17	-953	-102%
Bruttoinvestoinnit (1 000 €)	-	-	-		
Nettoinvestoinnit (1 000 €)	-	-	-		
Ulkoiset lainat (1 000 €)	-	-	-		
Konsernin sisäiset lainat (1 000 €)	-	-	-		
Omavaraisuusaste (%)	74,7	30	67,4	-7,3	-10%
Henkilöstömäärä (lkm)	54	55	55	1	2%
Henkilöstömäärä (htv) (mikäli seurataan)	47	49,5	50,5	3,5	7%

7.5.5 Kiinteistö Oy Lappi Areena

OMISTUSSUHTEET

Rovaniemen kaupunki omistaa KOy Lappi Areenan kaikki osakkeet.

PERUSTEHTÄVÄ

Kiinteistö Oy Lappi Areena omistaa ja hallitsee asemakaavan mukaista Rovaniemen 4. kaupunginosan korttelin 422 tonttia 5 ja sille rakennettavia rakennuksia ja rakennelmia. Tiloja vuokrataan jääurheilijoiden, messujen, konserttien ym. tilaisuuksien järjestäjien käyttöön.

Vuosi 2023 on ensimmäinen täysi toimintavuosi, jolloin Kiinteistö Oy Lappi Areena on vastannut myös jäähallien operatiivisesta toiminnasta. Vuoden 2023 aikana jäähalleissa oli tilaisuuksia yhteensä 11 344 tuntia ja 6 640 varaustapahtumaa.

Tavoitteen kuvaus	Mittari	Tila	Toteuma 31.12.2023
VUODEN 2023 PAINOPISTEET			
Kiinteistöosakeyhtiö Lappi Areenan tavoitteena on ylläpitää jäähallirakennuksia siten, että yhtiön tulorahoitus riittää kattamaan kiinteistön hallinnasta ja ylläpidosta aiheutuvat kulut ja turvaa omaisuuden arvon säilymisen.	Tuloslaskelma Tase Tilinpäätös		
KAUPUNKISTRATEGIAA TUKEVAT PAINOPISTEET			
Vastuullisuus Yhtiön toimintaperiaatteena on tuottaa vastuullisesti tuotettuja palveluita. Jäähallien toiminnan energiatehokkuutta parannetaan peruskorjaustoimenpiteillä.	Energiankulutus (sähkö, kaukolämpö)		suunnitellusti, pl.kylmälaiteurakka, joka valmistuu kesällä 2024

Innovatiivisuus Yhtiö etsii jatkuvasti uusia toimintatapoja sekä asiakaskokemuksen että kiinteistön ylläpidon parantamiseksi. Otamme käyttöön mm. uuden varausjärjestelmän ja huoltokirjan.	Asiakasmäärä/ Varausten määrä		
TOIMINNAN RISKIT JA RISKEJÄ VÄHENTÄVÄT TOIMENPITEET			
Kiinteistöriskit, jotka voivat aiheuttaa ennakoimattomia kuluja yhtiölle. Riskeihin on varauduttu peruskorjauksilla ja vakuutuksilla.	Peruskorjaussuunnitelma Vakuutusturva		
Kiinteistön peruskorjaustoimenpiteet jatkuvat lähivuodet. Harjoitushalli 2:n lisärakennuksen suunnittelu käynnistetään tulevana vuonna.	Investointi-suunnitelma		
KESKEISET INVESTOINNIT			
1-3 kiinteistöinvestointia			suunnitteilla lähivuosina
1-3 isompaa korjausinvestointia			suunnitteilla lähivuosina
VALITUT MITTARIT JA NIIDEN TAVOITETASOT			
Näillä mittareilla yhteisö seuraa (itse) toimintaa ja taloutta:			
Jääurheilun määrä: jäävuorojen määrä kuukausittain/vuosittain Jääurheilun määrä yli 6 000 tuntia vuodessa	Tilaisuuksia yhteensä 11344 tuntia / 6640 varausta.		suunnitellusti
Tapahtumien määrä: tapahtumien määrä ja liikevaihto vuosittain Muita tapahtumia 10/ vuosi	Seitsemän jääurheilun ulkopuolista tapahtumaa, 949 jääurheilutapahtumaa		suunnitellusti
Taloudelliset tunnusluvut: tuloslaskelma, tase			suunnitellusti

YHTEISÖN TALOUS

Näkymät vuodelle 2023 ja edelleen 2026 saakka:

Talousarvio toteutui suunnitellusti; paitsi että yhtiön hallitus päätti kirjata taseessa olevat (Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat) uimahallin suunnittelukustannukset (1 227 429,87 euroa) arvonalennuksena kuluiksi. Kiinteistössä on edelleen paljon korjausvelkaa, ja peruskorjauksia toteutetaan hallitusti.

Merkittävimmät kulut/kulurakenne ja niihin liittyvät riskit sekä riskien huomiointi:
Kiinteistöriskit

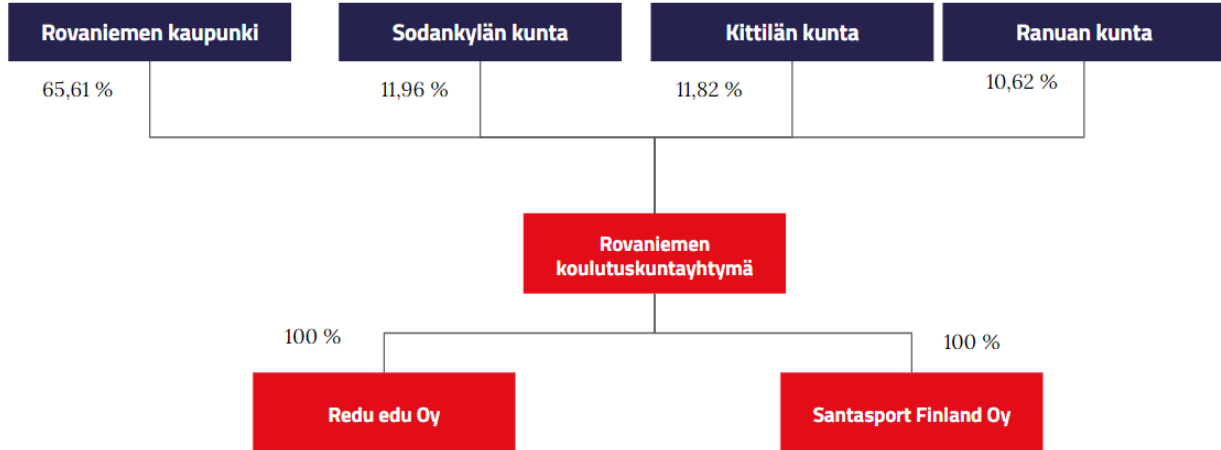
Merkittävimmät tulot/tulorakenne ja niihin liittyvät riskit sekä riskien huomiointi:
Jääurheiluseurojen maksulliset vuorot muodostavat toiminnan perustan. Tapahtumamyyntillä saadaan lisätuloja. Kaupungin yhteistyösopimus uusitaan vuosittain.

TALouden TUNNUSLUVUT

Talouden tunnusluvut	TP2022	TA2023	TP2023	Muutos € 2022- 2023	Muutos % 2022- 2023
Liikevaihto (1 000 €)	834	1 400	1469	635	76%
Kaupunkikonsernin ulkoisen toiminnan osuus liikevaihdosta (1 000 €)	434	500	569	135	31%
Kauden voitto/tappio (1 000 €) (ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja)	26	10	-1 224	-1 250	-4808%
Bruttoinvestoinnit (1 000 €)	40	480	52	12	30%
Nettoinvestoinnit (1 000 €)	40	480	52	12	30%
Ulkoiset lainat (1 000 €)					
Konsernin sisäiset lainat (1 000 €)	4 300	4 300	4 300	0	0%
Omavaraisuusaste (%)	25	25	8	-17	-68%
Henkilöstömäärä (lkm)	9	9	9	0	0%

7.6 KUNTAYHTYMIEN TOIMINTA JA TALOUS

7.6.1 Rovaniemen Koulutuskuntayhtymä

OMISTUSSUHTEET

Rovaniemen kaupungin omistus tytäryhtiöstä 65 prosenttia.

PERUSTEHTÄVÄ

Rovaniemen koulutuskuntayhtymän tehtävänä on järjestää ammatillisesta koulutuksesta ja vapaasta sivistystyöstä annettujen lakien mukaista koulutusta, kehittämistoimintaa ja oheispalveluja.

Järjestämällä liikunnan ammatillista koulutusta ja ylläpitämällä valtakunnallista liikunnan koulutuskeskusta sekä tarjoamalla vapaa-ajanpalveluja ja muuta maksullista palvelutoimintaa Rovaniemen koulutuskuntayhtymä turvaa Santa-sport Lapin Urheiluopiston toiminnan jatkumisen ja kehittymisen. Santasport kokonaisuuteen kuuluu myös REDUn 100 %:sti omistama Santasport Finland Oy. Sen tehtävänä on toimia markkinaehtoisesti kilpailuilla markkinoilla. Samoin toimii myös 100 %:sti REDUn omistama 2019 perustettu REDU Edu Oy.

REDU ylläpitää myös Lapin kesäyliopistoa, joka järjestää avointa yliopisto-opetusta, ammatillista täydennyskoulutusta, kielikoulutusta, nuorten valmentavaa koulutusta sekä ikääntyvien yliopistotoimintaa ympäri vuoden.

Tavoitteen kuvaus	Mittari	Tila	Toteuma 31.12.2023
VUODEN 2023 PAINOPISTEET			
<p>Asiakaslähtöisyys Opiskelijälähtöisyyden ja henkilökohtaistamisen vahvistaminen.</p>			<p>Palvelulupaus hakijalle ja opiskelijalle, sekä työelämälle määriteltiin. Henkilökohtaistamisen, koulutus- ja oppisopimuksen prosessit tarkistettiin ja päivitettiin. Edellä mainituista keskeisistä pedagogisista prosesseista järjestettiin syksyn aikana perehdytyksiä opetus- ja ohjaushenkilöstölle. Hakeutumisen vaiheeseen käynnistettiin keskustelu lähiohjauksen vahvistamiseksi maakunnan alueilla; sähköiset ja digitaaliset hakeutumispalvelut ovat toimivia.</p> <p>Hakeva-tyyppisen toiminnan palvelujen kehittäminen jatkuu 2024 vuoden aikana. Pedagoginen ohjelma on luonnosvaiheessa.</p> <p>Maahanmuuttajien koulutustarpeisiin vastataan enenevässä määrin kielituetuilla osatutkintokoulutuksilla. Omaohjaajan työpöytä otettiin käyttöön (PowerBi).</p> <p>Kaksoistutkintojen mahdollisuuksia edistettiin laajentamalla maakunnan lukioiden kanssa solmituilla puitesopimuksilla.</p> <p>Kehitettiin TUVA-polkuja perustutkintoihin. Yksilöllisten koulutuspolkujen kehitystyö jatkuu edelleen esihenkilöiden ja opinto-ohjaajien kesken sekä Yhdenvertaiset koulutuspolut hankkeen avulla.</p>
<p>Työelämän osaamistarpeisiin ja maakunnan väestökehitykseen perustuva monipuolinen, alueellisesti kattava ja vetovoimainen koulutustarjonta.</p>			<p>Lappilaisen koulutuskumppanuuden Lapin alueen kuntakierros toteutettiin marraskuusta alkaen. Kokosimme yhteisen aineiston kuntien työvoiman ja koulutusten tarpeista, joita käsittelemme toimialojen kesken.</p> <p>Olemme osallistuneet aktiivisesti Lapin</p>

			<p>ennakointiklustereiden toimintaan ja sitä kautta ennakointitiedon tuottamiseen ja hyödyntämiseen. REDUn sisäistä ennakointiprosessia on edelleen kehitettävä.</p> <p>Työpaikalla tapahtuvan oppimisen määriä tarkasteltiin toimialoittain; tavoitteena on lisätä koulutus- ja oppisopimuksien osuuksia osana opiskelijavuosia. Valmisteltiin alle 20 vuotiaiden kesäoppisopimuskampanja.</p>
<p>Työelämäyhteyksien ja kumppanuuksien vahvistaminen ja työelämäpalvelujen selkiyttäminen</p> <p>Vahvistetaan ja käyttöön otetaan työelämäyhteyksien ja -palvelujen kokonaisuus</p>			<p>Työelämäpalveluiden tarjoamien palveluiden markkinointi ja käytännön toimenpiteet ovat käynnissä.</p>
<p>Innovatiivinen kehittäminen</p> <p>Vahvistetaan digitalisaation ja uuden teknologian hyödyntämistä kestävyden, vihreän siirtymän, hiilineutraalisuuden sekä vastuullisuuden osaamista REDUn toiminnassa.</p>			<p>Älykkäiden oppimis- ja kehittämisympäristöjen sekä monipaikkaisen työn ja opiskelun mahdollistavien digitaalisten menetelmien kehittämistä jatkettiin hankerahoituksen avulla. Uusia digitaalisuutta ja vihreää siirtymää edistäviä hankkeita on haettu laajasti eri toimialoilla loppuvuoden 2023 rahoitushauissa.</p> <p>Vastuullisuutta ja kestävyttä vahvistavia hankkeita toteutettiin esimerkiksi ohjauksen kehittämishankkeissa sekä matkailualalla. Simulaatio- ja 3D-teknologioiden käyttöä kehitettiin edelleen mm. metsäalalla ja tekniikan aloilla sekä urheilun ja liikunnan ympäristöissä TKI-yhteistyössä korkeakoulujen ja yritysten kanssa.</p> <p>Kestävyden ja vastuullisuuden teemat on kytketty aiempaa tiiviimmin hakuprosessiin erityisesti EU-rahoitteisissa hankkeissa, mikä vahvistaa REDUn hanketoiminnan kestävyden ja vastuullisuuden toteutumista.</p> <p>Loppuvuodesta saatiin EU-rahoituspäätöksiä vihreän siirtymän ja</p>

			<p>Työnantajamielikuvan ja rekrytoinnin kehittämistä jatkettiin edelleen. Uusina asioina kehitettiin mm. työntajavideo ja tehtiin yhteistyötä TE-liven ja Alma Joblyn kanssa.</p> <p>Hyvinvointiin liittyen ENJOY-hankkeessa kehitettiin työhyvinvoinnin kehittämiskartta. REDUssa muotoiltiin hankkeen tuotosten pohjalta ennakoivat ja korjaavat työhyvinvoinnin askeleet.</p> <p>Otettiin käyttöön 1.6.2023 työsuhdepyöräetu.</p> <p>Yhteisöllisyyttä lisättiin REDUn yhteisellä tilaisuudella 8.12., jossa teemana mm. työyhteisöviestintä ja tulevaisuuden REDU, jota pohjusti strategiakysely.</p>
--	--	--	--

KAUPUNKISTRATEGIAA TUKEVAT PAINOPISTEET

<p>Asiakaslähtöisyys Vastataan työelämän osaamistarpeisiin kattavalla ja vetovoimaisella koulutustarjonnalla.</p>			<p>Koulutustarjonnan suunnitteluprosessi on jatkuva.</p>
<p>Työelämäyhteyksien ja kumppanuuksien vahvistaminen ja työelämäpalvelujen selkiyttäminen Palvella Rovaniemen kaupunkia vahvistamalla työelämäyhteyksiään ja selkiyttämällä työelämäpalveluitaan.</p>			<p>Työelämäpalveluiden tarjoamien palveluiden markkinointi ja käytännön toimenpiteet ovat käynnissä.</p>
<p>Innovatiivinen kehittäminen Kuntayhtymän kehittämistoiminta vahvistaa digitalisaation ja uuden teknologian hyödyntämistä kestävyuden, vihreän siirtymän, hiilineutraalisuuden sekä vastuullisuuden osaamista omassa toiminnassaan heijastuen koko ympäröivään toimintaympäristöön.</p>			<p>Uusien hankkeiden rahoituspäätöksiä on jo saatu.</p>
<p>Tasapainoinen talous Laaditaan kiinteistöstrategia yhteistyössä omistajiensa kanssa.</p>			<p>Kiinteistönkehitysohjelma valmistui ja hyväksyttiin yhtymäkokouksessa kesäkuussa 2023. Kiinteistönkehitysohjelman laatimisen jälkeen kustannustason nousu ja toiminnassa</p>

		<p>jo tapahtuneet muutokset vaativat sisällön päivitystyön käynnistämisen. Lisäksi päivitystyössä huomioidaan ennakoivasti tulevaisuudessa tunnistetut koulutuksen sisällölliset ja rakenteelliset muutostarpeet. Samaan aikaan on jo tapahtunut muutoksia. Toteutetuissa muutostöissä, kiinteistökorjauksissa ja investoinneissa on huomioitu käynnistyvä laaja kiinteistönkehitysohjelma.</p>
<p>Osaava ja sitoutunut henkilöstö Vahvistetaan omilla toimilla henkilöstön hyvinvointia, ajantasaista osaamista ja saatavuutta. Nämä toimet tukevat osaltaan myös Rovaniemen kaupunkistrategiaa.</p>		<p>REDU on liittynyt Sarastian kilpailuttamaan Työsuhdepolkupyörät ja -sähköpolkupyörät leasingpalveluna -hankintaan. Sopimuksen toimittaja on Oomi Oy. Sopimuksen voimassaoloaika on 1.6.2023-23.5.2027. Laskut tulevat toimittajan nimellä Vapaus Bikes Finland Oy, joka vastaa työntekijöiden asiakaspalvelusta. Pyöriä oli joulukuussa käytössä 72.</p> <p>Osaamisen kehittämiseen varattiin kaikille työntekijöille 2+3 -päivää. Osaamisen kehittämiseen käytettiin enemmän resurssia edellisvuoteen verrattuna.</p> <p>Rekrytointeja käynnistyi vuoden 2023 aikana 131, joihin hakemuksia tuli yhteensä 874. Työnantajamielikuvan ja rekrytoinnin kehittämistä jatkettiin edelleen. Uusina asioina kehitettiin mm. työntantajavideo ja tehtiin yhteistyötä TE-liven ja Alma Joblyn kanssa.</p> <p>Hyvinvointiin liittyen ENJOY-hankkeessa kehitettiin työhyvinvoinnin kehittämiskartta. REDUssa muotoiltiin hankkeen tuotosten pohjalta ennakoivat ja korjaavat työhyvinvoinnin askeleet.</p> <p>Otettiin käyttöön 1.6.2023 työsuhdepyöräetu.</p> <p>Yhteisöllisyyttä lisättiin REDUn yhteisellä tilaisuudella 8.12., jossa teemana mm. työyhteisöviestintä ja tulevaisuuden REDU, jota pohjusti strategiakysely.</p>

TOIMINNAN RISKIT JA RISKEJÄ VÄHENTÄVÄT TOIMENPITEET

<p>Opiskelijavuosien, tutkintojen ja tutkinnon osien tavoitteiden saavuttaminen. REDU menettää nykyistä asemaansa koulutuksenjärjestäjien keskinäisessä vertailussa.</p> <p>REDU on kehittänyt toimintaansa siten, että opiskelijavuositavoite on saavutettu.</p>		<p>Ajantasaisen opiskelijavuosiennustetiedon seuranta on kehittynyt aiempia vuosia tarkemmalle tasolle ja mahdolliset poikkeamat havaitaan ja niihin pystytään reagoimaan reaaliaikaisesti.</p> <p>Valtionosuusrahaa saatiin vuonna 2023 ennakoitua enemmän. Suoritepäätöksen opiskelijavuosiennustesta jäätin jälkeen noin 100 opiskelijatyövuotta. Paransimme vaikuttavuus- ja suoriterahoituksen osuutta siten, että kokonaistulos kääntyi positiiviseksi. Vaikuttavuusrahoitus koostuu opiskelija- ja työelämäpalautteesta.</p>
<p>Ennakointi ei tuota tarvittavaa tai käyttökelpoista osaamistarvetietoa uusien koulutustarpeiden toteuttamiseen. Maakunnan negatiiviseen väestöennusteeseen REDU ei reagoi ajoissa.</p> <p>Ajantasainen ennakointi ja vahva toiminta erilaisissa verkostoissa varmistavat ajantasaisen tiedon opetuksen volyymien suuntaamisessa.</p>		<p>Eri verkostoyhteistyössä saatavan ennakointitiedon aikaisempaa parempi hyödyntäminen organisaation sisäisessä päätöksenteossa kehitystyön alla.</p> <p>Lappilaisen koulutuskumppanuuden Lapin alueen kuntakerros toteutettiin marraskuusta alkaen. Kokosimme yhteisen aineiston kuntien työvoiman ja koulutusten tarpeista, joita käsittelemme toimialojen kesken.</p> <p>Olemme osallistuneet aktiivisesti Lapin ennakointiklustereiden toimintaan ja sitä kautta ennakointitiedon tuottamiseen ja hyödyntämiseen. REDUn sisäistä ennakointiprosessia on edelleen kehitettävä.</p>
<p>REDUn kiinteistöstrategian laatiminen on osa niitä toimia, joilla väestöennusteeseen vastataan.</p>		<p>Kiinteistöjen käytön kehittämissuunnitelmassa on pyritty huomioimaan Lapin maakunnan negatiivinen väestökehityssuunnite ja sen vaikutukset REDUn kiinteistöjen käytön kehittämiseen.</p>
<p>Ei saada osaavaa ja sitoutunutta henkilökuntaa.</p> <p>REDU tekee aktiivisesti työnantajamielikuvaa kehittäviä toimia.</p>		<p>Aktiivisista työnantajamielikuvan kehitystoimista huolimatta myös REDUssa näyttäytyä vallitseva työntekijäpula vähäisimpinä hakijamäärinä.</p> <p>Erytisesti tietyillä opetusalueilla, maanrakennus, kaivos, talotekniikka.</p> <p>Osin saadaan hyvin hakijoita esim. terveys- ja hyvinvointialat.</p>

<p>Kuntayhtymäkonsernissa toimivien yhtiöiden ja emon tavoitteiden yhteensovittaminen ei onnistu.</p> <p>Sisäisten toimijoiden aktiivinen vuoropuhelu on avain tavoitteiden yhteensovittamiseen.</p>			<p>REDUssa ollaan otettu käyttöön konsernijohtoryhmämalli, jolla halutaan vahvistaa vuorovaikutusta konsernin eri toimijoiden välillä.</p> <p>Santasportin kokonaisuudesta on pyydetty ja saatu useita ulkopuolisten tahojen lausuntoja. Niiden pohjalta on laadittu omana työnä esityksiä, joiden pohjalta tarkastelu jatkuu.</p> <p>REDUn ja Redu Edu Oy:n välillä on käynnistetty säännölliset yhteistyötapaamiset yhteistyön vahvistamiseksi.</p>
--	--	--	---

KESKEISET INVESTOINNIT

Investointikehys yhteensä 2,4 miljoonaa euroa:

<p>Rakennushankkeisiin 1,4 miljoonaa euroa</p>			<p>Ei toteutunut</p>
<p>Kalusto- ja laitehankinnat 1 miljoonaa euroa.</p>			<p>Kalusto ja laitehankinnat on saatu käynnistymään. Tälle vuodelle toteuma on 1,2 miljoonaa euroa. Toteuman ylitys johtuu edellisen vuoden viivästyneistä kalusto- ja laitetöimituksista.</p>
<p>Rakentamisen korjaussuunnitelmaan sisältyvät investoinnit ovat pääosin toiminnalle riskiä aiheuttavan ikääntyneen tekniikan uusimista.</p> <p>Kiinteistöstrategian keskeneräisyydestä johtuen koulutuskuntayhtymän investointiohjelma tulee tarkentumaan vuosille 2024 ja 2025 kiinteistöinvestointien osalta strategiayön edetessä</p>			<p>Kiinteistöjen käytön kehittämissuunnitelman keskeneräisyydestä johtuen rakennushankkeisiin budjetoidut investoinnit eivät toteudu.</p> <p>Kiinteistöihin tullaan tekemään vain akuuteimmat korjaukset, kunnes kehittämissuunnitelman toimeenpanosuunnitelma on valmistunut.</p>

VALITUT MITTARIT JA NIIDEN TAVOITETASOT

Näillä mittareilla yhteisö seuraa (itse) toimintaa ja taloutta:

<p>Opiskelijavuodet (vähintään ministeriön mukainen) suoritepäätöksen</p>	<p>3208</p>	<p>96,7 %</p>	<p>Opiskelijavuosimäärä 3 103 (Lähde: Vipunen)</p>
---	-------------	---------------	--

Suoritetut tutkinnot ja osatutkinnot (1 300)	111 %		1 443 (Lähde: Vipunen) (vihreä)
Opiskelijapalaute (4,3 %)	100 %		Aloituspalaute: 4,3% Päätökysely: 4,3% (Lähde: Vipunen)
Vuosikate	2,2 milj.€	121 %	2 680 131 euroa
Omavaraisuusaste	>70 %		73,8 %

YHTEISÖN TALOUS

Näkymät vuodelle 2023 ja edelleen 2026 saakka:

Näkymät tuleville vuosille ovat haasteelliset johtuen rahoitusjärjestelmän muutoksesta sekä kustannusten nousun merkittävästä kasvusta.

Merkittävimmät kulut/kulurakenne ja niihin liittyvät riskit sekä riskien huomiointi:

Kiinteistökustannukset nousevat tulevina vuosina voimakkaasti ylläpitokustannusten ja korjausinvestointien johdosta.

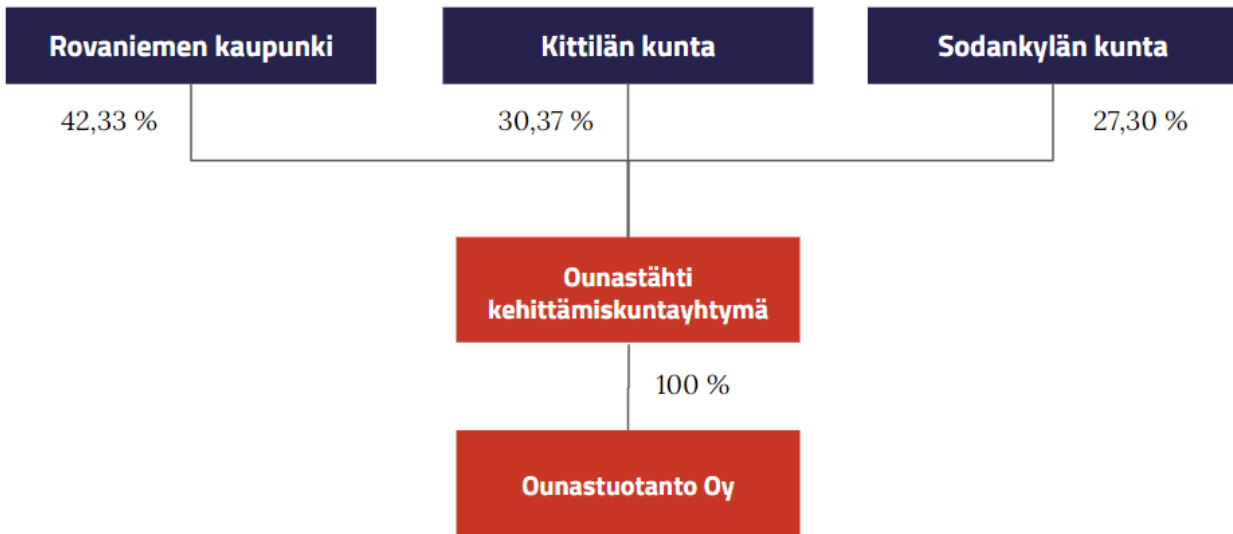
Merkittävimmät tulot/tulorakenne ja niihin liittyvät riskit sekä riskien huomiointi:

Opetus- ja kulttuuriministeriön rahoitus muodostaa kuntayhtymän tuloista yli 70 prosenttia. Rahoitusjärjestelmään on suunnitteilla muutos, joka voi johtaa merkittävään ministeriön rahoituksen vähenemiseen.

TALouden TUNNUSLUVUT

Talouden tunnusluvut	TP2022	TA + muutos 2023	TP2023	Muutos € 2022- 2023	Muutos % 2022- 2023
Liikevaihto (1 000 €)	63 730	63 810	64 497	767	1%
Kaupunkikonsernin ulkoisen toiminnan osuus liikevaihdosta (1 000 €)	51 630	50 919	51 921	291	1%
Kauden voitto/tappio (1 000 €) (ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja)	-1 510	-1 910	-1 644	-134	9%
Bruttoinvestoinnit (1 000 €)	-4 457	-2 680	-1 770	2687	-60%
Nettoinvestoinnit (1 000 €)	-3 712	-2 400	-1 473	2239	-60%
Ulkoiset lainat (1 000 €)	13 496	12 505	12 505	-991	-7%
Konsernin sisäiset lainat (1 000 €)	-	-	-		
Omavaraisuusaste (%)	72	-	73,8	1,8	3%
Henkilöstömäärä (lkm)	511	-	470	-41	-8%
Henkilöstömäärä (htv) (mikäli seurataan)	-	-	-		

7.6.2 Ounastähti Kehittämiskuntayhtymä

OMISTUSSUHTEET

Rovaniemen kaupungin omistus **42,33 prosenttia**.

Muut omistajat:

Kittilän kunta (30,37 prosenttia)

Sodankylän kunta (27,30 prosenttia)

PERUSTEHTÄVÄ

Ounastähti kehittämiskuntayhtymän tehtävänä on edistää ja tukea jäsenkuntien alueilla elinkeino- ja yritystoiminnan yleisiä edellytyksiä sekä jäsenkuntien energiayhteistyötä.

Kuntayhtymän 100 %:sti omistaman Ounastuotanto Oy:n toimialana on sähkön tuottaminen ja myynti.

Tavoitteen kuvaus	Mittari	Tila	Toteuma 31.12.2023
VUODEN 2023 PAINOPISTEET			
Jakaa jäsenkunnille vuoden 2022 tuloksesta ylijäämää keväältä 2023 yhteensä 11.000.000 euroa.	Rovaniemen kaupungin osuus 4.656.300 €		Ylijäämää jaettu 11.700.000 euroa, josta Rovaniemen kaupungin osuus 4.952.610 euroa.
Peruspääomalle maksetaan 4,5 % korko	38.097 €		Korkoa on maksettu 38.097 €.
KAUPUNKISTRATEGIAA TUKEVAT PAINOPISTEET			

Rovaniemi käyttää saamansa ylijäämän kuntayhtymän perussopimuksen mukaisesti elinkeino- ja yritystoiminnan yleisten edellytysten toteuttamiseen esim. kaupunkistrategiassa mainittujen elinympäristön, elinvoimaisten ja monipuolisten elinkeinojen toteuttamiseen, josta pyydetty selvitystä.			Rovaniemen kaupunki ei ole antanut kuntayhtymän tarkastuslautakunnan pyytämää selvitystä ylijäämän käytöstä. Muut jäsenkunnat Kittilä ja Sodankylä antoivat pyydetyn selvityksen.
TOIMINNAN RISKIT JA RISKEJÄ VÄHENTÄVÄT TOIMENPITEET			
Sähkön tuotantomäärät ja hinta vaihtelevat vuosittain. Näihin ei ole mahdollisuutta vaikuttaa.	TA2023		Suomen inflaatiokorjattu sähkön tukkuhinta vuonna 2023 oli 56 €/MWh. Vastaava luku vuonna 2022 oli 164 €/MWh.
KESKEISET INVESTOINNIT			
Lestijärven tuulivoimahanke sekä aurinkosähköinvestointi	Investoinnin toteutus		Käynnissä
VALITUT MITTARIT JA NIIDEN TAVOITETASOT			
Tasainen tulovirta omistajakunnille	Eurot		Vuonna 2023 palautus poikkeuksellisen suuri
Liikevaihdon kehitys ja tulos	Kannattava liiketoiminta		Toteutunut

YHTEISÖN TALOUS

Näkymät vuodelle 2023 ja edelleen 2025 saakka:

Kuntayhtymän talous on vakaa ja tulokellinen. Sähkön hinta laski voimakkaasti edellisen vuoden tasosta vuonna 2023 ja sen odotetaan edelleen laskevan tulevina vuosina. Edellisten vuosien ylijäämät mahdollistavat hyvän ylijäämän palautustason jäsenkunnille. Vuoden 2023 tuloksesta palautetaan vuonna 2024 ylijäämää 11 900 000 euroa, josta Rovaniemen kaupungin osuus on 5 037 270 euroa. Seuraavina vuosina tuloutustason odotetaan pienenevän nykyisestä.

Jäsenkunnat ovat sijoittaneet kuntayhtymään yhteensä 2.000.000 euron peruspääoman, jolle maksetaan 5,5 prosentin korko. Rovaniemen kaupunki saa ylijäämän lisäksi korkotuloa 46 563 euroa.

TALouden TUNNUSLUVUT

Talouden tunnusluvut	TP2022	TA2023	TP2023	Muutos € 2022- 2023	Muutos % 2022-2023
Liikevaihto (1 000 €)	31 888	27 018	12 466	-19 422	-61%
Kaupunkikonsernin ulkoisen toiminnan osuus liikevaihdosta (1 000 €)	31 888	27 018	12 466	-19 422	-61%
Kauden voitto/tappio (1 000 €) (ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja)	20 784	22 500	7 404	-13 380	-64%
Bruttoinvestoinnit (1 000 €)	191	605	518	327	171%
Nettoinvestoinnit (1 000 €)	191	605	518	327	171%
Ulkoiset lainat (1 000 €)	608	323	0	-608	-100%
Konsernin sisäiset lainat (1 000 €)	26 068	26 068	26 068	0	0%
Omavaraisuusaste (%)	93	97	95	2	2%
Henkilöstömäärä (lkm)	1	1	1	0	0%
Henkilöstömäärä (htv) (mikäli seurataan)	0,5	0,5	0,5	0	0%

7.7 MUIDEN KONSERNIYHTEISÖJEN TOIMINTA JA TALOUS

7.7.1 Lapin Aluetatteriyhdistys Ry

OMISTUSSUHTEET

Rovaniemen kaupunki määräysvalta

PERUSTEHTÄVÄ

Lapin Aluetatteriyhdistys ylläpitää Rovaniemen Teatteri- Lapin Aluetatteria. Teatteri tuottaa teatteripalveluita Rovaniemellä ja Lapin maakunnassa edistään niiden alueellista saatavuutta ja saavutettavuutta. Teatteri vuokraa tilojaan myös kokous-, kulttuuri- ja juhlatilaisuuksiin.

Tavoitteen kuvaus	Mittari	Tila	Toteuma 31.12.2023
VUODEN 2023 PAINOPISTEET			
Rovaniemen Teatteri tuottaa Suomen arktiselle päänäyttämölle korkeatasoista ja monipuolista ohjelmistoa	6 uutta ensi-iltaa		8 ensi-iltaa
Teatteri on alueen asukkaille merkittävä voimanlähde, joka edistää henkistä, sosiaalista ja fyysistä hyvinvointia.	300 esitystä		247 esitystä
Teatteritoiminta vahvistaa Rovaniemen kaupungin kulttuuripääomaa sekä houkuttelevuutta ja vetovoimaisuutta asuinpaikkana.	300 esitystä		247 esitystä
Kotimaisten ja pohjoisten kirjailijoiden lisäksi ohjelmistossa on myös ulkomaista draamaa, komediaa sekä musiikkiteatterituotantoja.	24 tuotantoa		16 omaa tuotantoa ja 13 vierailevaa tuotantoa

Koko perheen esitykset ja lastenteatteri ovat tärkeä osa ohjelmistoa.	70 esitystä		48 esitystä
Lappia-talon lisäksi teatteri tuottaa esityksiä myös lähialueen hoiva- ja palvelukoteihin sekä Lapin kiertueelle.	50 esitystä		38 esitystä
TOIMINNAN RISKIT JA RISKEJÄ VÄHENTÄVÄT TOIMENPITEET			
<p>Yleinen kustannustason nousu on kiihtynyt vuoden 2022 aikana ja näkyy materiaali- ja henkilöstökustannusten nousuna. Teatterin kulurakenne muodostuu henkilöstökuluista 55 %, tilavuokrasta 31 % sekä materiaali- ja palveluhankinnoista 14 %.</p> <p>Lappia-talon vuokra on korkea. Kaupungin toiminta-avustukseen on kohdistunut leikkauksia vuosina 2016-2018 indeksikorotuksia ole tehty. Tilanteen korjaamiseksi teatteri on esittänyt Lappia-talon poistoajan pidentämistä ja siitä vapautuvien varojen suuntaamista toiminta-avustukseen. Asian käsittely ensitilassa turvaisi valtionrahoituksen tason säilymistä sekä laadukkaiden teatteripalveluiden tuottamista kaiken ikäisille.</p>			<p>Pääsylippujen hintoja on tarkistettu ylöspäin voimakkaasta yleisestä kustannusten noususta johtuen. Hintojen nostaminen on kuitenkin maltillista varsinkin lasten- ja koululaisten esityksissä.</p> <p>Poistoaika on pidennetty ja toiminta-avustusta tarkistettu 1.1.23 alkaen.</p>
Ohjelmiston suunnittelu-aika on 1-2 vuotta, tekijänoikeus- ja tuotantosopimukset ovat laadittuna kesään 2024 saakka.			Ohjelmistosuunnittelu ja sopimukset valmiita.

YHTEISÖN TALOUS

Näkymät vuodelle 2023 ja edelleen 2026 saakka:

Vuonna 2023 teatteri tavoitti 247 esitykseensä 28 769 katsojaa. Kun mukaan lasketaan koko toiminta on asiakasmäärä 54 724. Yleisötyön tilaisuudet Lappia-talossa sekä talon ulkopuolella keräsivät 883 kävijää. Talon arkkitehtuuriin ja taidenäyttelyihin tutustui 2 335 kävijää, teatteriravintola saavutti 30 182 asiakasta. Tilavuokrauksista toteutui 60 tilaisuutta ja niiden asiakasmäärä oli 11 854. Lappia-talossa vieraili vuoden aikana yhteensä 44 895 asiakasta ja kiertueella sekä teatteritalon ulkopuolella 9 829 asiakasta. Kevätkauden 2023 heikko kysyntä yhdessä kustannusten nousun kanssa näkyy tilikauden tuloksessa. Syyskauden tilanne oli positiivinen ja teatterilippujen kysyntä hyvin vilkasta.

Teatterin rahoitus muodostuu valtionosuudesta, kaupungin rahoituksesta sekä omasta tulon hankinnasta. Valtionosuus on 1,5 miljoonaa euroa, kaupungin rahoitus 2,4 miljoonaa euroa, josta vuokranosuus 1,45 miljoonaa. Teatterin oma tulon hankinta vuonna 2023 oli 1,15 miljoonaa euroa.

Riittävä rahoitus turvaa laadukkaat ja monipuoliset teatteripalvelut eri väestöryhmille. Toiminta-avustus on huomattavan alhainen suhteessa valtakunnalliseen keskiarvoon, jolloin se haastaa teatterin mahdollisuutta rekrytoida riittävästi henkilöstöä.

TALouden TUNNUSLUVUT

Talouden tunnusluvut	TP2022	TA2023	TP2023	Muutos € 2022- 2023	Muutos % 2022-2023
Liikevaihto (1 000 €)	830	1 350	1 152	322	39%
Kaupunkikonsernin ulkoisen toiminnan osuus liikevaihdosta (1 000 €)	800	1 320	1 085	285	36%
Kauden voitto/tappio (1 000 €) (ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja)	0	0	-157	-157	
Bruttoinvestoinnit (1 000 €)	0	0	0	0	
Nettoinvestoinnit (1 000 €)	0	0	0	0	
Ulkoiset lainat (1 000 €)	0	0	0	0	
Konsernin sisäiset lainat (1 000 €)	0	0	0	0	
Omavaraisuusaste (%)	1,3	1,5	4,0	2,7	208%
Henkilöstömäärä (lkm)	196	195	206	10	5%
Henkilöstömäärä (htv) (mikäli seurataan)	59	59	61	2	3%

7.7.2 Rovaniemen kylien kehittämissäätiö sr

OMISTUSSUHTEET

Sääntömääräinen määräysvalta: Rovaniemen kaupunki

PERUSTEHTÄVÄ

Säätiön tarkoituksena on vahvistaa Rovaniemen kylien ja elinkelpoisuutta sekä edistää niiden asukkaiden hyvinvointia.

Yleishyödyllisen tarkoituksen toteuttamiseksi säätiö voi järjestää, tukea ja avustaa tapahtumia, hankkeita ja toimintoja, jotka lisäävät Rovaniemen kyläalueiden vetovoimaisuutta sekä edistävät niiden kulttuuri-, virkistys- ja elinkeinotoimintaa.

Säätiön varoja ei käytetä kaupungin lakisääteisten toimintojen rahoittamiseen.

Tavoitteen kuvaus	Mittari	Tila	Toteuma 31.12.2023
VUODEN 2023 PAINOPISTEET			
kylien omaehtoiset ja osallistavat investointi- ja kehittämishankkeet – osallistava budjetointi	50 kohdetta		
yhteiset kaikkia kyliä koskevat kehittämishankkeet, joissa on mukana myös muuta ulkopuolista rahoitusta	10 hanketta		19
yrityssettelit	50 yritystä		45 haettu 43 tilitetty
yhdistysten maksuvalmiuslainat EU:n ja valtion rahoittamiin hankkeisiin	10 kohdetta		9 kpl 2 maksettu pois
KAUPUNKISTRATEGIAA TUKEVAT PAINOPISTEET			

Elämyksellinen ja toimiva elinympäristö			
kylät toteuttavat lähiliikuntapaikkoja, reittejä, kokoontumistiloja, maisemanhoito- ja vesistöjen kunnostushankkeita	40 kohdetta		44
kylätapahtumat yhteistyössä muun muassa Rovaniemen kulttuuritoimen kanssa	100		142
Sujuvat ja asukaslähtöiset palvelut			
kylätilat ja niihin hankittu tekniikka mahdollistavat monipuolisesti lähipalveluiden toteuttamisen	50		46
tietoliikenneyhteyksien edistäminen	3		3 kpl saatu valmiiksi
yksityistielain mukaisten tiekuntien perustaminen	5		5 toteutettu, joissa säätiö mukana
pitkäaikaistyöttömien työllistäminen esim. kotiapupalveluihin	20		6
Elinvoimaiset ja monipuoliset elinkeinot			
yrityksiä kannustetaan oman toiminnan kehittämiseen esim. yritysseteli	50		43
yritysten välisen yhteistyön kehittäminen esim. Joulupukin Pajakylän ja ympäröivän maaseudun yhteistyöllä	10		14
kylän ja lähialueen kylien yhteiset yritysten kehittämissuunnitelmat ja niiden totuttaminen	5		3
ulkopuolisen rahoituksen hyödyntäminen yrityshankkeisiin esim. Peräpohjolan Leader	10		4
TOIMINNAN RISKIT JA RISKEJÄ VÄHENTÄVÄT TOIMENPITEET			
Riski: sijoitustoiminnan tuottokehitys vaihtelee vuosittain	Maailmantalous		Tuotot positiiviset
Sijoitukset on laajasti hajautettu			Korot, osakkeet ja vaihtoehtoiset
Säätiön salkkuja hoitavat ammattivarainhoitajat.			
säätiö on vakavarainen ja kokonaistalous on hallinnassa			

VALITUT MITTARIT JA NIIDEN TAVOITETASOT			
sijoitustoiminnan pitkän aikavälin tuottokehitys 4-5 % inflaation jälkeen	4-5 %		3,9 % ennen inflaatiota
jaetut määrärahat päätetään vuosittain			

YHTEISÖN TALOUS

Näkymät vuodelle 2023 ja edelleen 2026 saakka:

Sijoitusten tuottokehitys tulee olemaan matala vuonna 2023. Loppuvuodesta 2023 sijoitustoiminnan tuotto kehittyi suotuisampaan suuntaan ja tuotti arvioitua paremman taloudellisen tuloksen. Talousnäkyville riskejä ovat sota Ukrainassa, inflaatio, kiristynyt rahapolitiikka, poliittinen epävarmuus ja jännitteet rahoitusmarkkinoilla. Talouden positiivisia signaaleja ovat talouskasvun piristymisen ja työllisyyden vähäinen kasvu. Inflaation hidastuminen voimistuu. Lyhyet markkinakorot kääntyvät loivaan laskuun. Maailmantalouden taantuma jää varsin lyhyeksi. Säätiön sijoitustoiminta on järjestelmällistä ja pitkäjänteistä.

Merkittävimmät kulut/kulurakenne ja niihin liittyvät riskit ja riskien huomiointi

Tuotto-osuuksien käyttö säätiön tarkoituksen toteuttamiseen. Säätiö on pieni ja ketterä toimija, jonka on helppo sopeuttaa kulut tuottopohjaan.

Merkittävimmät tulot/tulorakenne ja niihin liittyvät riskit sekä riskien huomiointi

Sijoitustoiminnasta saatava tuotto käytetään säätiön tarkoituksen toteuttamiseen. Sijoitusten tuotot ovat riippuvaisia maailmanmarkkinoiden kehittämisestä.

TALouden TUNNUSLUVUT

Talouden tunnusluvut	TP2022	TA2023	TP2023	Muutos € 2022- 2023	Muutos % 2022-2023
Liikevaihto (1 000 €)	-1 587	220	1443	3 030	191,0
Kaupunkikonsernin ulkoisen toiminnan osuus liikevaihdosta (1 000 €)	-1 587	220	1443	3 030	191,0
Kauden voitto/tappio (1 000 €) (ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja)	-2 326	-413	790	3 116	134,0
Bruttoinvestoinnit (1 000 €)	0	0	0	0	
Nettoinvestoinnit (1 000 €)	0	0	0	0	
Ulkoiset lainat (1 000 €)	0	0	0	0	
Konsernin sisäiset lainat (1 000 €)	0	0	0	0	
Omavaraisuusaste (%)	100	100	100	0	0,0
Henkilöstömäärä (lkm)	1	1	1	0	0,0
Henkilöstömäärä (hvt) (mikäli seurataan)	1	1	1	0	0,0

7.7.3 Eduro-säätiö sr

OMISTUSSUHTEET

Rovaniemen kaupunki ja Ranuan kunta

PERUSTEHTÄVÄ

Säätiön tarkoituksena on toimia eri henkilöryhmien työkykyisyyden ja ammattitaidon ylläpitämiseksi ja vahvistamiseksi sekä heidän henkisen, fyysisen ja sosiaalisen hyvinvointinsa kohottamiseksi. Säätiö voi myös kehittää, tukea ja avustaa toimintoja, jotka tarjoavat vaihtoehtoja nykyiselle työllistämistoiminnalle ja edistävät työllistämistoimenpiteitä, sekä muiden mahdollisten, samaa tavoitetta toteuttavien vaihtoehtojen toimintaa.

Eduro tuottaa hyvinvointiin liittyviä palveluja. Eduron hyvinvointipalvelut jakaantuvat: 1) osallisuutta tukeviin palveluihin 2) työkykypalveluihin sekä 3) tuettuun työllistämiseen, työssä oppimiseen ja työllistymisen tukemiseen. Vuoden 2023 aikana säätiö tuottaa lakisääteisiä sosiaalipalveluja Lapin hyvinvointialueelle, ammatillisen kuntoutuspalveluja Kelalle ja työllisyyspalveluja Lapin ELY-keskukselle.

Tavoitteen kuvaus	Mittari	Tila	Toteuma 31.12.2023
VUODEN 2023 PAINOPISTEET			
Eduro-säätiö pyrkii Lapin maakunnan laaja-alaiseksi hyvinvointipalvelujen tuottajaksi.	Maakunnallisten kehittämis- ja selvityshankkeiden ja koulutusten sekä palvelujen tuottaminen koko maakunnassa		Toiminta kehittymässä => vakiinnuttaminen seuraavien vuosien aikana.

Eduro kuuluu Rovaniemen kaupunkikonserniin toimien markkinoilla.			Selvityksessä
Eduro kehittää palvelujaan ja toiminnan rakenteita oman kehittämissyksikön avulla.	5 hanketta v. 2023 hankehenkilöstön määrä 10 henkilöä. Hankkeiden liikevaihdon osuus säätiön budjetista 25 %.		Vuoden aikana päätetään 5 hanketta ja aloitetaan 1 uusi hanke. Hankehenkilöstön määrä 14 henkilöä. Hankkeiden liikevaihdon osuus 22 % liikevaihdosta.
Vuoden 2023 painopiste on keskittyä erityisesti tuetun työllistämisen palvelukokonaisuuksien, jossa osaamisen vahvistamisen ja tuetun työllistämisen palveluja tuotetaan osatyökykyisille, maahanmuuttajille ja pitkäaikaistyöttömille henkilöasiakkaille.	Työllistämisen palveluprosessin rakentuminen		Toiminta käynnistymässä kesällä 2023 hankehakemuksen valmistelulla yhteistyössä Työllisyyspalveluiden kanssa. Hanke suunnitellaan kolmivuotiseksi. Rahoituspäätös saadaan keväällä 2024.
Yrityspalveluja, jotka painottuvat työn uudelleen organisointiin ja henkilöstön osaamisen vahvistamiseen, tuotetaan Rovaniemen alueen työnantajille.	20 yritysasiakkuutta 5 tuotteistettua palvelua		Toiminta kehittymässä
Toiminta- ja työkykypalvelut painottuvat nuoriin alle 29-vuotiaisiin. Talousarviovuoden aikana toiminnan painopistettä tullaan lisäämään oppilaitosten, Rovaniemen kaupungin ja Lapin hyvinvointialueen kanssa käytävään yhteistyöhön.	Nuorten määrä / 250 4 kumppanuussopimusta 2 palvelusopimusta 4 kumppanuushanketta jossa Eduro päätoteuttaja		Toiminta kehittymässä
Osallisuuspalveluilla kehitetään edelleen	10 tuotteistettua palvelua		Toiminta kehittymässä

vahvistamalla monialaisia ja monimenetelmällisiä osallisuuspalveluja asiakkaille, jotka ovat työmarkkinoiden ulkopuolella.			
Näiden palveluiden tuottamista laajennetaan koko Lapin maakunnan alueelle.	Palvelusopimusten määrä		Palveluja ei ole vielä kilpailutettu. Kilpailutuksessa kehitysvammaisten työtoiminta palvelutuotetta) (2
KAUPUNKISTRATEGIAA TUKEVAT PAINOPISTEET			
Asiakkaiden tarpeiden huomioiminen, palvelujen monipuolisuus ja asioimisen helppous	Määritelty asiakkaan näkökulmasta tavoitetta kuvaavat mittarit		Asiakaskokemus Asiakassuosituksset
Säätiön strategisessa toimintasuunnitelmassa tavoitteet tukevat kaupunkistrategian toimeenpanoa	Säätiön strategisiin tavoitteisiin linkitetyt toimenpiteet		
Asiakasnäkökulmasta säätiön toimintaperiaatteena on asiakasymmärryksen kasvattaminen ja asiakkaalle tuotettu arvoketju, joka perustuu kumppanuuteen verkostotoimijoiden kanssa ja kesken. Tuotteistamisen avulla asiakkaille tarjotaan parasta ratkaisua.	Asiakastyön toiminnalliset mittarit Asiakasprosessin seuranta Kohdennetut palvelutuotteet		Toiminta kehittymässä
Asiakkaan palveluprosessit tuottavat yksilötason vaikutuksia ja yhteiskunnallista vaikuttavuutta	Määritelty toiminnan näkökulmasta tavoitetta kuvaavat mittarit		Asiakkaiden siirtymät muuhun kuin työttömyyteen Osallisuusaste
Toiminnan näkökulmasta säätiön toimintaperiaatteena on	Asiakasprosessin kesto ja prosessissa eteneminen ja tavoitteiden toteutuminen		Toiminta kehittymässä

<p>asiakasohjauksen oikea-aikaisuuteen panostaminen. Asiakasprosessit tukevat asiakkaan osallisuutta, vastuunottoa sekä asiakkaan optimaalisia tarpeita. Kehittämistyönä parannetaan asiakkaiden tarpeisiin kehitettyjä palveluprosesseja ja niissä käytettyjä ohjaustyön menetelmiä ja keinoja hyödyntäen myös digitalisaatiota.</p>	<p>Asiakkaan siirtymät</p> <p>Uusien ohjausmenetelmien ja keinojen käyttöönotto</p>		
<p>Säätiön toiminta on taloudellista, tehokasta ja tuottavuutta parantavaa</p>	<p>Määritelly talouden, tehokkuuden ja tuottavuuden näkökulmasta tavoitetta kuvaavat mittarit</p>		<p>Asiakasmäärä</p> <p>Aktivointiaste</p>
<p>Tuottavuuden näkökulmasta toimintaperiaatteena on digitalisaation hyödyntäminen ja Lean-periaatteet, joita toteutetaan koko talon toiminnassa ja prosesseissa.</p>	<p>Arvi-ohjaus / poikkeamat</p> <p>Tuloslaskelman seuranta Accunan avulla</p> <p>Työajan käytön tehostaminen</p> <p>Työtoiminnan uudelleen organisointi</p>		<p>Toiminta kehittymässä</p>
<p>Säätiö on osaava, dynaaminen ja innovatiivinen asiantuntijaorganisaatio</p>	<p>Määritelly henkilöstön oppimisen ja kasvun näkökulmasta tavoitetta kuvaavat mittarit</p>		<p>Työpäiväkokemus</p> <p>Työn psykososiaalinen kuormitus</p>
<p>Säätiön toimintaperiaatteena on luottamuksellinen, avoin ja osallistava organisaatiokulttuuri. Henkilökunnalla on käytössään uusimmat menetelmät ja ajantasainen osaaminen. Tutkimukset ja hankkeet innovoivat säätiön palvelutuotantoa.</p>	<p>Eduron työnantajakuva</p> <p>Henkilöstön hyvä työpäiväkokemus</p> <p>Henkilöstön edustus strategisessa johtoryhmässä</p> <p>Uusien työmenetelmien perehdytys ja koulutus</p>		<p>Toiminta kehittymässä</p>

	Henkilöstön henkilökohtainen urasuunnitelma Suuntion tunnettavuuden lisääminen ja maakunnalliset hankkeet		
TOIMINNAN RISKIT JA RISKEJÄ VÄHENTÄVÄT TOIMENPITEET			
Säätiön liikevaihto pienenee ja tulos heikkenee	Liikevaihtotavoite Tulostavoite		Talousarviokorttiin kirjattu liikevaihtotavoite vuodelle 2023 oli 2,8 milj. €. Tavoite saavutettiin, tilikauden liikevaihto 2,95 milj. €. Tulostavoitetta (+ 50 000 €), ei saavutettu. Tilikauden tulos tappiollinen -134 603 €.
Henkilöstön rekrytointiongelmät	Osaavan henkilöstön hakijamäärät		Riski ei toteutumassa
Säätiön asiakashallintajärjestelmä ei sovellu Kantajärjestelmän vaatimuksiin	Arvi-asiakashallintajärjestelmän kantavalmius		Riski olemassa
KESKEISET INVESTOINNIT			
Arvi-asiakashallintajärjestelmän kehittäminen	Arvi-kantavalmius		Siirtyminen hyvinvointialueen yhteiseen asiakashallintajärjestelmään kannan osalta- selvittely kesken
VALITUT MITTARIT JA NIIDEN TAVOITETASOT			
Asiakaskokemus on hyvällä tasolla ja asiakkaat suosittelevat Eduron palveluja	Asiakastyytyväisyys 4 (1-5) Asiakassuosituksia 80 %		
Asiakkaiden aktiivinen osallistuminen toimintaan sekä asiakastason vaikutukset ja siirtymät	Siirtymät muuhun kuin työttömyyteen 70 % Osallisuusaste 90 %		
Toiminta on tehokasta ja tuottavaa	Asiakasmäärän kasvu + 15 %		

	Käyttöaste 100 %		
Henkilöstön työpäiväkokemus	Hyvä työpäiväkokemus		
Näillä mittareilla yhteisö seuraa (itse) toimintaa ja taloutta:			
Asiakastyytyväisyys	4		4,2
Asiakassuositukset	80 %		85 %
Osallisuusaste	90 %		85 %
Siirtymät muuhun kuin työttömyyteen	70 %		69 %
Asiakasmäärän kasvu	90 asiakkaalla		Mitataan tilinpäätöshetkellä
Käyttöaste	100 %		90 %
Tilikauden tulos	50 000 €		Tilikauden tulos tappiollinen -134 603 €
Työn psykososiaalinen kuormittavuus	2,5		

YHTEISÖN TALOUS

Näkymät vuodelle 2023 ja edelleen 2026 saakka:

Vuonna 2023 toimialalla oli paljon uudistuksia, muun muassa Lapin hyvinvointialueen käynnistyminen. Käynnistymisen myötä asiakkaiden ohjaus palveluihin ei ole toteutunut samalla tavoin kuin ennen uudistusta. Suuret toimintaympäristön muutokset vaikuttavat myös säätiön toimintaan ja vuonna 2023 vaikutukset ovat olleet suunniteltuja suuremmat. Vuonna 2025 työllisyyspalvelut siirtyvät valtion järjestämisvastuulta kuntien vastuulle. Suuret toimintaympäristön muutokset toisaalta mahdollistavat säätiön palveluiden tuottamisen laajemmalle alueelle kuin nykyisellään, toisaalta ne luovat myös riskejä, joilla on vaikutukset aina talouteen. Tulevaisuudessa säätiö kasvaa ja vakiinnuttaa paikkansa Lapin alueen hyvinvointipalvelujen tuottajana.

Merkittävimmät kulut/kulurakenne ja niihin liittyvät riskit sekä riskien huomiointi:

Suurimmat kuluerät ovat henkilöstö- ja toimitilakulut. Mikäli liikevaihtotavoitetta ei saavuteta, on riskinä, että henkilöstökulut suhteessa liikevaihtoon kasvavat liian suuriksi ja tulos painuu tappiolliseksi. Ennakoinnilla ja henkilöstöresurssien sopeuttamisella pyritään riskin minimoimiseen. Toimitilakulujen osalta on jo reagoitu ja tehty säästöjä jo vuonna 2022. Lisäksi säätiö hakee edullisempia tiloja toiminnalleen seuraavien vuosien aikana.

Merkittävimmät tulot/tulorakenne ja niihin liittyvät riskit sekä riskien huomiointi:

Säätiön liikevaihdosta suurin osa vuonna 2023 muodostui Lapin hyvinvointialueelle myytävistä palveluista 28 % ja kehittämishankkeista 22 %. Lisäksi säätiön työpajojen myyntitulot (14 % liikevaihdosta) ovat merkittävä tulonlähde, jolla kustannetaan muun muassa hankkeiden omarahoitusosuuksia. Kaikki Eduron tuottamat palvelut kilpailutetaan ja riskinä on, ettei säätiö menesty kilpailutuksissa ja liikevaihtotavoite jää saavuttamatta.

Eduro osallistui syksyllä 2022 kuntouttavan työtoiminnan ja sosiaalisen kuntoutuksen palveluiden kilpailutukseen. Kilpailutuksen järjesti Rovaniemen kaupunki ja palveluiden hankkijana vuodesta 2023 alkaen on Lapin hyvinvointialue. Kilpailutuksen lähtötiedoissa arvio palveluiden hankinnasta oli 700 000 € vuodessa. Eduro käytti palvelujen hinnanmuodostuksessa varovaisuusperiaatetta ja hinta muodostettiin käyttäen pohjatietona edellisten vuosien asiakasmääriä ja maltillista 550 000 euron vuositulo. Eduro voitti kilpailutuksen.

Huhtikuussa 2023 laaditussa osavuosikatsauksessa tuli ilmi, että asiakkaiden ohjautuminen palveluihin oli ennakoitua heikompaa. Tilikauden aikana oltiin useaan otteeseen yhteydessä Lapin hyvinvointialueeseen asiakasohjauksen parantamiseksi, mutta tilanne ei parantunut. Kuntouttavan työtoiminnan ja sosiaalisen kuntoutuksen palveluiden liikevaihto vuonna 2023 oli yhteensä 244 580 €, mikä on 44 % arvioidusta 550 000 euron liikevaihdosta.

Kilpailutuksessa Eduron olisi tullut laittaa suurempi hinta, jotta toteutuneilla asiakasmäärillä ja laskutettavilla päivillä olisi saavutettu liikevaihtotavoite. Tämä on suurin syy säätiön tappiolliseen tulokseen. Resursseja pienentämällä ei liikevaihdon vajeesta aiheutunutta tappiota olisi voitu kuroa kiinni tilikauden aikana.

TALouden TUNNUSLUVUT

Talouden tunnusluvut	TP2022	TA2023	TP2023	Muutos € 2022- 2023	Muutos % 2022-2023
Liikevaihto (1 000 €)	2 964	2 800	2 950	150	0%
Kaupunkikonsernin ulkoisen toiminnan osuus liikevaihdosta (1 000 €)	1 620	2 548	2 878	330	78%
Kauden voitto/tappio (1 000 €) (ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja)	-156	50	-135	-185	-13%
Bruttoinvestoinnit (1 000 €)	40	73	125	52	213%
Nettoinvestoinnit (1 000 €)	-43	-14	50	64	-216%
Ulkoiset lainat (1 000 €)	0	0	0	0	
Konsernin sisäiset lainat (1 000 €)	0	0	0	0	
Omavaraisuusaste (%)	74	70	74	4	0%
Henkilöstömäärä (lkm)	42	37	39	2	-7%
Henkilöstömäärä (htv) (mikäli seurataan)	-	-	-		

8 TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

8.1 Kaupungin ja konsernin tilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Arvostusperiaatteet ja -menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja -menetelmät

Jaksotusperiaatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteisesti pois lukien verotulot, jotka on kirjattu niiden tilitysajankohdan mukaisesti kyseiselle tilikaudelle.

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu vahvistetun poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaisten suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetietojen yhteydessä.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien osakkeiden ja osuuksien tasearvot perustuvat alkuperäisiin hankintamenoihin tai sitä alempaan arvoon. Arvostuksen perusteena on ollut hyödykkeen todennäköisesti tulevaisuudessa kerryttämä tulo tai sen arvo palvelutuotannossa.

Vaihto-omaisuuden arvostus

Vaihto-omaisuuden arvostusperiaatteena on käytetty keskihintamenetelmää arvostaen hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan tai hankintamenoon.

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen tai sitä todennäköisempään luovutushintaan. Rahoitusarvopaperien arvonalennukset ja niiden palautukset on jaksotettu tilinpäätöksessä tuloslaskelman rahoituseriin.

Johdannaissopimusten käsittely

Johdannaiset sisältävät koronvaihtosopimuksia. Kaikki koronvaihtosopimukset on tehty suojaamistarkoituksessa. Kunta on sitoutunut pitkäaikaisten lainojen vaihtuvan koron koronvaihtosopimuksella kiinteään korkoon. Sopimuksia on voimassa vuoteen 2034 asti.

Rahat ja pankkisaamiset

Käytössä on konsernitili-järjestelmä (Pohjolan Osuuspankki) ja tilinpäätöksessä ko. saldot esitetään koko kaupungin taseessa rahoissa ja pankkisaamisissa sekä lyhytaikaisen velan ryhmässä. Vastaavasti käytössä ollut konsernipankkitilin limiitti on esitetty ryhmässä lyhytaikaiset muut saamiset.

Konsernitilin saldo kokonaisuudessaan on 43 846 342,76 euroa. Tästä tytäryhteisöjen alatilien saldojen osuus on 19 922 385,87 euroa, joka koostuu lyhytaikaisista veloista. Ilman konsernitiliä rahojen ja pankkisaamisten määrä kaupungin taseessa on 636 079,02 euroa.

Vapaaehtoiset varaukset

Kirjanpitolain mukaan tilinpäätöksessä saadaan tehdä investointi-, toiminta- tai muu sellainen verotusperusteinen varaus (KPL 5:15 §). Kaupunki on tehnyt vuonna 2023 investointivarauksen, jonka saadaan tehdä pysyvien vastaavien vastaista hankintamenoa varten, vaikka varauksen tekemiseen ei olisi kirjanpitolaissa tarkoitettua verotusperusteista syytä.

Erilliskorvaukset ja lomapalkkavelka

Erilliskorvaukset on jaksotettu henkilötasolla ansaintajaksoittain. Lomapalkat ja -rahat on kohdistettu tilikaudelle, jonka perusteella loma-aika on kertynyt. Tuloslaskelmaan kirjattu lomapalkkavelan määrä tilinpäätöspäivänä on laskettu henkilöittäin.

Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Rovaniemen kaupungin tilikauden 2022 vertailutiedot (kirjanpidon luvut) on ilmoitettu 1.9.2023 voimassa olleen organisaatorakenteen mukaisesti. Vuoden 2022 luvuissa näkyy 1.1.2023 hyvinvointialueelle siirtynyt toiminta.

Hyvinvointialueelle siirtyneiden omaisuus- ja pääomaerien aiheuttamat muutokset

Sosiaali- ja terveydenhuolto- ja pelastustoimia koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaantulosta annetun lain (616/2021) 4 luku sisältää säännökset uudistuksen omaisuusjärjestelyistä, mitä on noudatettu sekä vuoden 2022 että vuoden 2023 tilinpäätöksen laadinnassa.

Voimaantulolain mukaan hyvinvointialueelle siirtyi kokonaisuudessaan Lapin sairaanhoitopiiri ja Kolpeneen Palvelukeskuksen kuntayhtymä. Lisäksi vapaaehtoisesta kuntayhtymästä, Lapin liitto, siirtyi hyvinvointialueelle omaisuutta ja toimintaa voimaantulolain mukaisesti. Siirtyminen koski pelastustoimea.

Muutoksen vaikutus kaupungin vuoden 2023 avaavaan taseen loppusummaan -13 miljoonaa euroa, pysyviin vastaaviin -12 miljoonaa euroa, vaihtuviin vastaaviin -0,08 miljoonaa euroa ja omaan pääomaan -6 miljoonaa euroa.

Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Ohjeet

Rovaniemen konserniin kuuluville tytäryhtiöille, kuntayhtymille ja muille yhteisöille on lähetetty tietojen keräämiseksi kirje ja ohjeistettu yhteisöjä syöttämään tilinpäätöstietonsa FPM-konsernilaskentajärjestelmään.

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernituloslaskelmaan, konsernitaseeseen ja konsernin rahoituslaskelmaan on yhdistetty tilinpäätöksen luvun 7 mukaisesti kaupunkikonsernirakenteeseen kuuluvat tytäryhteisöt ja kuntayhtymät, joissa kaupunki on jäsenenä. Yhdistykset ja säätiöt on yhdistetty, koska kaupungilla on niissä määräysvalta. Osakkuusyhteisöistä on yhdistelty omistusosuutta vastaava määrä osakkuusyhteisön voitosta tai tappiosta sekä oman pääoman muutoksesta.

Sisäiset liiketapahtumat ja sisäiset katteet

Konserniyhteisöjen väliset sisäiset tuotot ja kulut, sisäinen voitonjako, keskinäiset saamiset ja velat sekä sisäiset katteet on eliminoitu konsernitilinpäätöksessä. Olennaiset pysyviin vastaaviin sisältyvät sisäiset katteet on eliminoitu.

Poistoero sekä vapaaehtoiset ja verotusperusteiset varaukset

Poistoerot ja vapaaehtoiset varaukset on käsitelty KILA:n yleisohjeen (v. 2016) mukaisesti. Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset on rinnastettu ylijäämäeriin siltä osin kuin niihin ei sisälly vastaisia verovaikutuksia. Kunnan ja kuntayhtymien osalta poistoero ja vapaaehtoiset varaukset on merkitty konsernitilinpäätöksessä oman pääoman ryhmään jaettuna edellisten tilikausien yli-/alijäämiin ja niiden muutos tilikauden tuloslaskelmaan. Tytäryhteisöjen osalta poistoerot ja vapaaehtoiset varaukset on merkitty konsernitaseeseen jaettuna omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan, muutoksen osuus konsernituloslaskelmaan jaettuna laskennallisen verovelan muutokseen ja tilikauden tulokseen.

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Tytäryhteisöt on yhdistetty kunnan konsernitilinpäätöksen laadintaa koskevien ohjeiden mukaisesti. Tytäryhteisöinä käsiteltyjen alakonsernien tilinpäätökset on laadittu hankintamenomenetelmällä. Kuntayhtymät on yhdistetty kuntayhtymänosuuden mukaisella määrällä. Sisäisen omistuksen eliminointi on suoritettu oikaistun tuloksen perusteella.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuus on erotettu konsernin yli- ja alijäämästä konsernituloslaskelmassa sekä konsernin omasta pääomasta konsernitaseessa oikaistun tuloksen perusteella. Negatiivista vähemmistöosuutta ei ole erotettu.

Konsernitili

Kaupungin kuntakonsernitilisopimuksen tiliehtojen mukaisesti sopimukseen liitettyjen kaupungin tytäryhteisöjen varat esitetään kaupungin rahoissa ja pankkisaamisissa sekä lainana.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Konsernitilinpäätökseen yhdisteltävien yhteisöjen tilinpäätökset on muutettu vastaamaan kunnassa noudatettavia tilinpäätösperiaatteita olennaisuus huomioiden niiden yhteisöjen osalta, jotka eivät ole esittäneet lainkaan poistoja omassa tuloslaskelmassaan. Aineellisten hyödykkeiden kirjanpitoarvot on oikaistu vastaamaan suunnitelman mukaan laskettuja arvoja. Poistovaje on

oikaistu tilikauden suunnitelman mukaisten poistojen lisäykseksi ja edellisten tilikausien kertynyt poistovajaus edellisten tilikausien yli-/alijäämän oikaisuksi.

Osakkuusyhteisöt

Osakkuusyhteisöistä on yhdistetty omistusosuutta vastaava määrä ko. yhteisön voitosta tai tappiosta sekä oman pääoman muutoksesta. Osakkuusyhteisöjen omistuksen eliminoinnissa on huomioitu välittömän omistuksen lisäksi myös välillinen omistus. Osuus tuloksesta sekä oman pääoman muutoksesta on laskettu oikaistun oman pääoman perusteella, jolloin laskelmissa on huomioitu mahdolliset poisto-oikaisu- ja poistoerojen ja vapaaehtoisten varausten muutokset.

Laskentaperiaatteiden yhdenmukaistaminen

Konserniyhteisöjen kirjaamat arvonorotukset ja -alennukset on peruutettu konsernitilinpäätöksessä.

Konsernimuutokset

Rovaniemen Klubikiinteistö Oy:n toiminta on loppunut vuonna 2022. Tytäryhtiö on kirjattu alas konsernista ja tulovaikutus kohdistettu kaupungin kirjaamaan luovutustappioon. Vuonna 2023 konsernirakenteessa ei ole mukana enää Lapin sairaanhoitopiiri ja Kolpeneen palvelukeskuksen kuntayhtymä. Lapin liiton osalta pelastuslaitoksen toiminta on siirtynyt hyvinvointialueelle.

Hyvinvointialueelle siirtyneiden omaisuus- ja pääomaerien aiheuttamat muutokset

Sosiaali- ja terveydenhuoltoa ja pelastustoimia koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaannpanosta annetun lain (616/2021) 4 luku sisältää säännökset uudistuksen omaisuusjärjestelyistä, mitä on noudatettu tämän tilinpäätöksen laadinnassa. Omaisuusjärjestelyt vaikuttavat siihen, mitkä yhteisöt on yhdistelty kuntakonsernin konsernitilinpäätökseen, ja siten myös konsernitilinpäätöksen oikaisu- ja eliminointikirjauksiin.

Voimaannpanolain mukaan hyvinvointialueelle siirtyi konserniin kuuluvista yhteisöistä kokonaisuudessaan Lapin sairaanhoitopiiri ja Kolpeneen Palvelukeskuksen kuntayhtymä. Lisäksi vapaaehtoisesta kuntayhtymästä, Lapin liitto, on siirtynyt hyvinvointialueelle omaisuutta ja toimintaa voimaannpanolain mukaisesti. Siirtyminen koskee pelastustoimea.

Muutoksen vaikutus konsernin avaavan taseen loppusummaan -123 miljoonaa euroa, pysyviin vastaaviin -110 miljoonaa euroa ja omaan pääomaan -8 miljoonaa euroa.

8.2 Tuloslaskelman liitetiedot

Toimintatuotot tehtävälueittain (liitetieto 6)	Konserni		Kaupunki	
	2023	2022	2023	2022
Konsernihallinto	18 011 184	13 392 837	21 529 016	16 694 249
Sosiaali- ja terveystoiminta	6 381 489	108 105 456	0	31 648 851
Opetus- ja kulttuuripalvelut	23 767 445	21 068 863	12 277 599	10 687 999
Elinvoimatoiminta	94 748 739	112 999 481	9 114 649	6 389 117
Muut palvelut	16 717 219	27 902 897	0	0
Toimintatuotot yhteensä	159 626 075	283 469 533	42 921 264	65 420 215

Verotulojen erittely (liitetieto 7)	Konserni		Kaupunki	
	2023	2022	2023	2022
Kunnan tulovero	130 085 196	242 624 881	130 085 196	242 624 881
Osuus yhteisöveron tuotosta	13 357 577	19 840 509	13 357 577	19 840 509
Kiinteistövero	33 987 893	32 067 892	35 084 678	34 277 910
Verotulot yhteensä	177 430 666	294 533 282	178 527 451	296 743 300

Valtionosuuksien erittely (liitetieto 8)	Konserni		Kaupunki	
	2023	2022	2023	2022
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	12 605 673	95 574 048	12 605 673	95 574 048
Siitä: Verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus (+/-)	19 322 520	25 849 248	19 322 520	25 849 248
Siitä: Harkinnanvarainen valtionosuuden korotus	0	0	0	0
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	22 860 285	23 246 895	-3 489 591	-3 440 287
Verotulomenetysten kompensatio	9 602 700	31 447 701	9 602 700	31 447 701
Valtionosuudet yhteensä	45 068 658	150 268 644	18 718 782	123 581 462

Palvelujen ostojen erittely (liitetieto 9)	Kaupunki	
	2023	2022
Asiakaspalvelujen ostot	20 466 790	196 884 075
Muiden palvelujen ostot	41 151 325	68 052 128
Kaupungin palvelujen ostot yhteensä	61 618 114	264 936 202

SELVITYS SUUNNITELMAN MUKAISTEN POISTOJEN PERUSTEISTA JA NIIDEN MUUTOKSISTA

Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista ja niiden muutoksista (liitetieto 11)
1.1.2013 alkaen

Pysyvät vastaavat ovat taseessa hankintahintaisena vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla. Kuluvien pysyvien vastaavien poistot lasketaan poistosuunnitelman mukaan tasapoistoina.

1.1.2013 valmistuneiden hyödykkeiden poistojen laskennassa käytetään pääsääntöisesti alarajaa, joka perustuu hyödykkeen taloudelliseen pitoaikaan ja on lyhyempi kuin hyödykkeen tekninen käyttöaika. palvelutuotannossa.

Alle 10 000 euron pysyvien vastaavien hankinnat on kirjattu vuosikuluksi.

Pidemmän poistoajan käyttämisen hyödykekohtaisesti vahvistaa KH hyödykeryhmäkohtaisten poistoaikojen sisällä.

Ennen 1.1.2013 valmistuneiden hyödykkeiden poistot lasketaan KH 10.11.2005 §:n 5 hyväksytyn poistosuunnitelman mukaisesti.

Poistosuunnitelmaa arvioidaan säännöllisesti tilinpäätöksen yhteydessä, jotta valittu poistomenetelmä ja -aika vastaavat todennäköistä hyödykkeen taloudellista pitoaikaa.

Rovaniemen kaupunki on tehnyt v. 2016 hyödykekohtaisia poistosuunnitelman muutoksia vastaamaan todennäköistä hyödykkeen taloudellista pitoaikaa.

Pysyvien vastaavien poistoaikat ryhmittäin (alaraja-yläraja/ryhmä):

	Poistoaika	Poistotapa
Kehittämismenot, aineettomat oikeudet ja liikearvo	2 vuotta	Tasapoisto
Muut pitkävaikutteiset menot	2-5 vuotta	Tasapoisto
Maa- ja vesialueet		Ei poistoa
Hallinto- ja laitosrakennukset	20-40 vuotta	Tasapoisto
Asuinrakennukset	30 vuotta	Tasapoisto
Muut rakennukset	10-25 vuotta	Tasapoisto
Muut maa- ja vesirakenteet	10-25 vuotta	Tasapoisto
Kiinteät rakenteet ja laitteet	10-20 vuotta	Tasapoisto
Kadut, tiet, torit ja puistot	15 vuotta	Tasapoisto
Koneet ja kalusto	3-10 vuotta	Tasapoisto
Muut aineelliset hyödykkeet	3-5 vuotta	Tasapoisto
Arvo- ja taide-esineet		Ei poistoa
Pysyvien vastaavien sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet		Ei poistoa

Pakollisten varausten muutokset (liitetieto 12)	Konserni		Kaupunki	
	2023	2022	2023	2022
Eläkevastuu 1.1.	7 460	75 858	0	74 122
HVA muutos	-7 460		0	0
Lisäykset tilikaudella	0	7 913	0	0
Vähennykset tilikaudella	0	-76 311	0	-74 122
Eläkevastuu 31.12.	0	7 460	0	0
Kaatopaikan ympäristöluvan jälkihoitovaraus	1 175 975	1 122 358	0	0
Lisäykset tilikaudella	0	53 617	0	0
Vähennykset tilikaudella	-315 100	0	0	0
Kaatopaikan ympäristöluvan jälkihoitovaraus 31.12.	860 875	1 175 975	0	0
Potilasvahinkovakuutusmaksu 1.1.	2 583 643	3 674 840	0	
HVA muutos	-2 583 643		0	0
Lisäykset tilikaudella	0	0	0	0
Kuntayhtymäosuusien lisäykset	0	0	0	0
Vähennykset tilikaudella	0	-1 091 197	0	0
Potilasvahinkovakuutusmaksu 31.12.	0	2 583 643	0	0

Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot ja -tappiot (liitetieto 13)	Konserni		Kaupunki	
	2023	2022	2023	2022
Muut toimintatuotot				
Maa- ja vesialueiden luovutusvoitot	2 933 563	1 630 988	3 776 841	1 630 988
Rakennusten luovutusvoitot	300 264	0	15 466	0
Osakkeiden luovutusvoitot		429 818		36 875
Muut luovutusvoitot	4 598	0	0	0
Luovutusvoitot yhteensä	3 238 426	2 060 806	3 792 307	1 667 863
Muut toimintakulut				
Maa- ja vesialueiden luovutustappiot	26 823	3 005	26 823	3 005
Rakennusten luovutustappiot	0	0	0	0
Osakkeiden luovutustappiot	0	0	0	0
Luovutustappiot yhteensä	26 823	3 005	26 823	3 005

Satunnaisten tuottojen ja kulujen erittely (liitetieto 14)	Konserni		Kaupunki	
	2023	2022	2023	2022
Satunnaiset tuotot				
Oikeudenkäyntikulujen korvaus/Korkalovaaran koulu	0	0		66 769
Satunnaiset tuotot yhteensä	0	0	0	66 769
Satunnaiset kulut				
Rovaniemen Klubikiinteistöt Oyn varojen jako-osuus	0	0		57 929
Pysyvien vastaavien myyntitappiot	0	0	0	0
Osakkeiden myyntitappiot	0	0	0	0
Oikeudenkäyntikulujen korvaus/Korkalovaaran koulu	0	0		114 066
Satunnaiset kulut yhteensä	0	0	0	171 996

Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuottojen erittely (liitetieto 15)	Kaupunki	
	2023	2022
Osinkotuotot saman konsernin yhteisöistä	6 190 377	2 530 933
Osinkotuotot muista yhteisöistä	790 630	636 655
Peruspääoman korot kuntayhtymiltä	274 784	276 236
Yhteensä	7 255 791	3 443 823

Erittely poistoeron muutoksista (liitetieto 16)	Kaupunki	
	2023	2022
Investointivaraukseen liittyvä poistoeron muutos	-312 876	-312 876
Yhteensä	-312 876	-312 876

8.3 Taseen liitetiedot

8.3.1 Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

Poikkeuksellisesti vuonna 2023 liitetiedoissa 19 A-C on päädytty esittämään ainoastaan kaupungin vuoden 2023 luvut, sillä konserniyhteisöjen siirroissa erien välillä on muutama epäselvyys, jota ei tässä aikataulussa pystytä selvittämään.

	Aineettomat hyödykkeet (liitetieto 19 A)						Kaupunki			
	Aineettomat oikeudet	Tietokone-ohjelmistot	Konserni-liikearvo	Liikearvo	Muut pitkävaikutteiset menot	Ennakkomaksut ja kesken-eräiset	Yhteensä	Tietokone-ohjelmistot	Muut pitkävaikutteiset menot	Yhteensä
Poistamaton hankinta-meno 1.1.	0		0	0		0	0	39 800	616 782	656 582
Lisäykset tilikauden aikana	0		0	0		0	0	125 624	454 711	580 335
Tilikauden poisto	0		0	0		0	0	-18 600	-413 883	-432 483
Arvon alentumiset	0	0	0	0		0	0	0	-2 745	-2 745
Poistamaton hankinta-meno 31.12.	0	0	0	0	0	0	0	146 824	654 864	801 689
Kirjanpito-arvo 31.12.	0	0	0	0	0	0	0	146 824	654 864	801 689

	Aineelliset hyödykkeet (liitetieto 19 A)							Yhteensä
	Maa- ja vesialueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakkomaksut ja kesken-eräiset hankinnat		
Poistamaton hankintameno	61 177 222	67 253 442	74 220 427	1 147 262	1 400 123	7 503 306	212 701 781	
HVA muutos	0	0	0	-128 926	0	0	-128 926	
Poistamaton hankintameno 1.1.	61 177 222	67 253 442	74 220 427	1 018 336	1 400 123	7 503 306	212 572 855	
Lisäykset tilikauden aikana	619 441	4 819 915	3 548 111	638 192	49 071	19 927 798	29 602 528	
Rahoitusosuudet tilikaudella	0	0	-95 200	0	0	-45 608	-140 808	
Vähennykset tilikauden aikana	-202 533	-1 234	0	0	0	-27 961	-231 728	
Siirrot erien välillä	0	1 082 141	2 169 520	0	0	-3 251 661	0	
Tilikauden poisto	0	-6 018 406	-8 177 791	-264 900	0	0	-14 461 097	
Arvon alentumiset ja niiden palautukset	0	-2 744 159	-473 520	0	0	-9 033	-3 226 712	
Aktivoidut korkomenot							0	
Poistamaton hankintameno 31.12.	61 594 131	64 391 699	71 191 546	1 391 628	1 449 194	24 096 842	224 115 039	
Arvonkorotukset	0	0	0	0	0	0	0	
Kirjanpitoarvo 31.12.	61 594 131	64 391 699	71 191 546	1 391 628	1 449 194	24 096 842	224 115 039	

Maa- ja vesialueet erittely (liitetieto 19 B)	Konserni		Kaupunki	
	2023	2022	2023	2022
Maa- ja vesialueet				
Kiinteistöjen liittymismaksut		337 456	83 882	83 882
Muut maa- ja vesialueet		66 466 263	61 510 249	61 093 341
Arvonkorotukset	0	0	0	0
Maa- ja vesialueet yhteensä	0	66 803 719	61 594 131	61 177 222

Pysyvien vastaavien sijoitukset (liitetieto 19 C)		Kaupunki			
Osakkeet ja osuudet	Osakkeet konserniyhtiöt	Osakkeet omistusyhteisöt	Kuntayhtymä- osuudet	Muut osakkeet ja osuudet	Yhteensä
Hankintameno	53 883 560	11 302 710	16 795 500	4 494 708	86 476 477
HVA muutos	0	0	-12 346 759	0	-12 346 759
Hankintameno 1.1.	53 883 560	11 302 710	4 448 741	4 494 708	74 129 718
Lisäykset	18 000	0	0	0	18 000
Vähennykset	0	0	0	0	0
Hankintameno 31.12.	53 901 560	11 302 710	4 448 741	4 494 708	74 147 718
Arvonlennukset	-2 100 000	0	0	0	-2 100 000
Arvonkorotukset	0	0	0	0	0
Kirjanpitoarvo 31.12.	51 801 560	11 302 710	4 448 741	4 494 708	72 047 718

Pysyvien vastaavien sijoitukset (liitetieto 19 C)		Kaupunki			
Jvk-, muut laina- ja muut saamiset	Jvk- lainasaamiset	Saamiset konserniyhteisöt	Saamiset kuntayhtymät	Saamiset muut yhteisöt	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	0	202 806 239	0	650 007	203 456 245
Lisäykset	0	2 928 535	0	0	2 928 535
Vähennykset	0	-2 441 827	0	0	-2 441 827
Hankintameno 31.12.	0	203 292 947	0	650 007	203 942 954
Arvonlennukset	0	0	0	0	0
Arvonkorotukset	0	0	0	0	0
Kirjanpitoarvo 31.12.	0	203 292 947	0	650 007	203 942 954

Olenaiset kuntayhtymäosuuksien arvon muutokset				
HVA muutokset	Tasearvo 1.1.	Lisäykset tilikaudella	Vähennykset tilikaudella	Tasearvo 31.12.
Lapin sairaanhoitopiirin kuntayhtymä	12 270 693,42	0,00	-12 270 693,42	0,00
Kolpeneen Palvelukeskuksen kuntayhtymä	419 537,22	0,00	-419 537,22	0,00
Lapin liitto	104 814,96	343 471,84	0,00	448 286,80

Omistukset muissa yhteisöissä (liitetieto 20-22)	Y-tunnus	Kunnan omistusosuus %	Konsernin omistusosuus %	Konsernin osuus omasta pääomasta	Konsernin osuus vieraasta pääomasta	Konsernin osuus tilikauden tuloksesta
Rovaniemi						
Rovaniemi	1978283-1	100,00	100,00	247 990 396	322 580 457	9 286 669
Rovaniemen tytäryhteisöt						
Koy Rovaniemen poropeukalo	0890824-0	100,00	100,00	291 505	11 501	0
Neve Oy	0730905-1	100,00	100,00	85 882 872	205 392 272	6 120 388
Rovaseudun Markkinakiinteistöt Oy, konserni	1796022-7	100,00	100,00	39 771 521	67 121 834	1 469 951
Rovaniemen Kehitys Oy, konserni	2007638-7	100,00	100,00	816 892	785 401	-28 370
Napapiirin Residuum Oy	1744004-5	90,08	90,08	3 429 728	2 778 855	7 291
Koy Lappi Areena	1769291-2	100,00	100,00	409 538	4 483 609	-1 224 627
Koy Monitoritalo	0853802-4	66,33	66,33	950 212	36 635	0
Lapin alueteatteriyhdistys	1508491-3	100,00	100,00	27 004	647 555	-157 839
Rovaniemen kylien kehittämissäätö	1985499-7	100,00	100,00	23 240 626	40 027	832 715
Eduro-säätiö	1508035-7	100,00	100,00	984 499	338 855	-134 603
Lappica Oy	2791111-1	93,81	94,48	1 943 041	939 849	-13 808
Rovaniemen kuntayhtymät						
Rovaniemen koulutuskuntayhtymä	0973110-9	65,00	65,00	34 398 978	14 541 498	-427 382
Ounastähti Kehittämiskuntayhtymä	1828127-7	42,33	42,33	23 348 522	1 100 299	3 134 127
Lapin liitto	0937073-7	32,37	32,37	649 602	361 022	64 088
Rovaniemen Yhteisyhteisöt						
Koy Arctic Centre	0718642-6	50,00	50,00	4 218 351	91 399	67 004
Rovaniemen osakkuusyhtiöt						
KAS asunnot Oy	1656611-3	28,33	28,33	13 650 086	17 820 660	83 233
LapIT Oy	1637268-5	30,63	31,23	594 014	2 011 771	73 683
Rovakaira Oy	1637865-7	40,20	40,20	21 723 895	28 149 326	1 968 190
Koy Saarenhelmi	0882204-1	36,80	36,80	625 483	27 924	-12 204
Arktikum-palvelu Oy	0895205-7	33,33	33,33	210 392	224 244	64 138
Rovaniemen Pohjanpuistikon Autotalo Oy	1541974-4	26,89	26,89	500 006	2 015	-3 309

Saamisten erittely (liitetieto 23)	Kaupunki			
	2023		2022	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset	0	367 904	0	507 950
Siirtosaamiset	0	1 217 487	0	1 383 291
Yhteensä	0	1 585 390	0	1 891 241
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä				
Myyntisaamiset	0	90 206	0	379 320
Siirtosaamiset	0	329 122	0	11 272 921
Yhteensä	0	419 328	0	11 652 240
Saamiset osakkuus- sekä muilta omistusyhteisyyksiltä				
Myyntisaamiset	0	15 299	0	12 357
Siirtosaamiset	0	11 827	0	0
Yhteensä	0	27 126	0	12 357
Saamiset yhteensä	0	2 031 844	0	13 555 839

Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät (liitetieto 24)	Konserni		Kaupunki	
	2023	2022	2023	2022
	Siirtyvät korot	2	22 406	1 208 849
Verosaamiset	58 231	467 996	0	0
Jaksotetut henkilöstökulut	0	797	0	0
Kelan korvaus työterveyshuollosta	684 910	1 354 863	578 000	870 000
Ennakkomenot	267 033	270 235	0	0
Valtion tuet ja avustukset	25 608	2 390 747	0	2 059 815
EU-tuet ja -avustukset	23 926	127 738	0	0
Projektisaamiset	610 106	965 148	373 934	403 765
Korkojaksotukset	40 547	0	0	0
Koulutuskorvaukset	30 516	0	30 516	0
Muut siirtosaamiset, konsernin keskinäiset	21 260	0	337 761	11 513 845
Muut siirtosaamiset	2 998 346	3 100 208	892 149	1 270 778
HVA vuodelta 2022 LSHP	10 213 442	0	10 213 427	0
Yhteensä	14 973 925	8 700 139	13 634 636	17 260 571

8.3.2 Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

Oman pääoman erittely (liitetieto 25)	Konserni		Kaupunki	
	2023	2022	2023	2022
Peruspääoma	196 242 911	196 242 911	196 242 911	196 242 911
HVA muutos	-5 545 697	0	-5 545 697	0
Peruspääoma 1.1.	190 697 214	196 242 911	190 697 214	196 242 911
Lisäykset	0	0	0	0
Vähennykset	0	0	0	0
Peruspääoma 31.12.	190 697 214	196 242 911	190 697 214	196 242 911
Yhdistysten ja säätiöiden peruspääoma	1 134 550	1 134 550	0	0
HVA muutos	0	0	0	0
Yhdistysten ja säätiöiden peruspääoma 1.1.	1 134 550	1 134 550	0	0
Lisäykset	0	0	0	0
Vähennykset	0	0	0	0
Yhdistysten ja säätiöiden peruspääoma 31.12.	1 134 550	1 134 550	0	0
Muut omat rahastot	29 147 257	30 592 886	6 414 953	6 414 953
HVA muutos	229 832	0	0	0
Muu oma rahasto 3 1.1.	29 377 090	30 592 886	6 414 953	6 414 953
Siirrot rahastoon	448 818	480 727	0	0
Siirrot rahastosta	-641 436	-1 926 356	0	0
Siirrot erien välillä	0	0	0	0
Muu oma rahasto 3 31.12.	29 184 471	29 147 257	6 414 953	6 414 953
Pysäköintirahasto	161 504	161 504	161 504	161 504
HVA muutos	0	0	0	0
Muu omarahasto 4 1.1.	161 504	161 504	161 504	161 504
Siirrot rahastoon	0	0	0	0
Siirrot rahastosta	0	0	0	0
Siirrot erien välillä	0	0	0	0
Muu omarahasto 4 31.12.	161 504	161 504	161 504	161 504
KehittämISRahasto	6 372 962	6 372 962	6 372 962	6 372 962
HVA muutos	0	0	0	0
Muu oma rahasto 5 1.1.	6 372 962	6 372 962	6 372 962	6 372 962
Siirrot rahastoon	0	0	0	0
Siirrot rahastosta	0	0	0	0
Siirrot erien välillä	-1 000 000	0	-1 000 000	0

Muu oma rahasto 5 31.12.	5 372 962	6 372 962	5 372 962	6 372 962
Muut omat rahastot yhteensä 31.12.	34 718 937	35 681 723	11 949 419	12 949 419
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	174 362 646	152 386 476	36 057 094	38 871 239
HVA muutos	-2 517 570	0	0	0
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 1.1.	171 845 076	152 386 476	36 057 094	38 871 239
Aikaisempiin tilikausiin liittyvät korjaukset	0	0	0	0
Siirto vahinkorahastoon	0	0	0	0
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 31.12.	171 845 076	152 386 476	36 057 094	38 871 239
Tilikauden yli-/alijäämä	28 506 195	21 976 170	9 286 669	-2 814 145
Oma pääoma yhteensä	426 901 972	407 421 830	247 990 396	245 249 425

Konsernin edellisten tilikausien yli-/alijäämän avaavan taseen muutosten laskelma (milj. €)	Kaupunki 2023
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 31.12.2022	174,36
LSHP pysyvien vastaavien sisäinen kate	0,02
Lappica Oy, siirto HVA	-0,02
LSHP, HVA muutos	-2,21
Lapin liitto, HVA muutos	-0,14
Kolpeneen palvelukeskus, HVA muutos	-0,16
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 1.1.2023	172

Edellisten tilikausien yli-/alijäämä ja tuloksenkäsittelyerät	Kaupunki	
	2023	2022
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 31.12.	36 057 094	38 871 239
Tilikauden yli-/alijäämä	9 286 669	-2 814 145
Kertynyt poistoero 31.12.	1 970 420	2 283 296
Vapaaehtoiset varaukset 31.12.	17 000 000	0
Yhteensä	64 314 183	38 340 390

Erittely poistoerosta (liitetieto 26)	Kaupunki	
	2023	2022
Investointivaraukseen liittyvä poistoero	-1 970 420	-2 283 296
Verotuspoistoihin liittyvä poistoero		
Yhteensä	-1 970 420	-2 283 296

Velat, jotka erääntyvät myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua (liitetieto 27)	Konserni		Kaupunki	
	2023	2022	2023	2022
Joukkovelkakirjalainat	0	0	0	0
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	159 460 136	242 514 271	136 720 017	140 909 822
Lainat julkisyhteisöiltä	27 526	32 216	27 526	32 216
Lainat muilta luotonantajilta	0	1 935 370	0	1 935 370
Saadut ennakot	0	12 430	0	0
Pitkäaikaiset velat yhteensä	159 487 663	244 494 288	136 747 543	142 877 409

Joukkovelkakirjalainat (liitetieto 28)	Kaupunki	
	2023	2022
Kuntatodistukset		
Kuntatodistus	0	0
Joukkovelkakirjalainat yhteensä	0	0

Muut pakolliset varaukset (liitetieto 29)	Konserni		Kaupunki	
	2023	2022	2023	2022
Muut pakolliset varaukset	0	0	0	0
Takuuvaraus	0	0	0	0
Muut Ympäristövelvotteista johtuvat varaukset	860 875	1 175 975	0	0
Potilasvahinkovakuutusmaksu	0	2 583 643	0	0
Muut pakolliset varaukset yhteensä	860 875	3 759 618	0	0

Vieras pääoma (liitetieto 30)	Kaupunki			
	2023		2022	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Velat tytäryhteisöille				
Lainat	0	19 922 386	0	44 598 888
Saadut ennakot	0	57 119	0	0
Ostovelat	0	862 649	0	853 031
Siirtovelat	0	593 973	0	-12 259
Yhteensä	0	21 436 126	0	45 439 660
Velat kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä				
Ostovelat	0	158 263	0	12 790 829
Siirtovelat	0	-3 825	0	903 400
Yhteensä	0	154 438	0	13 694 229
Velat osakkuus- sekä muille omistusyhteisöille				
Ostovelat	0	125 083	0	228 225

Siirtovelat	0	0	0	12 919
Yhteensä	0	125 083	0	241 144

Sekkitililimiitti (liitetieto 31)	Kaupunki	
	2023	2022
Luotollisen sekkitilin limiitti 31.12.	8 000 000	8 000 000
- siitä käyttämättä oleva määrä	8 000 000	8 000 000

Muiden velkojen erittely (liitetieto 32)	Konserni		Kaupunki	
	2023	2022	2023	2022
Muut velat				
Liittymismaksut	28 374 383,61	27 359 243,86	12 697 886,29	12 772 679,82
Muut velat yhteensä	28 374 383,61	27 359 243,86	12 697 886,29	12 772 679,82

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät (liitetieto 33)	Konserni		Kaupunki	
	2023	2022	2023	2022
Verovelat	446 107	552 033	0	0
Jaksotetut henkilöstökulut	3 263 027	7 127 670	2 734 396	4 119 071
Lomapalkkajaksotukset	15 245 017	33 133 160	10 657 557	17 835 961
Korkojaksotukset	1 400 861	3 233 279	898 363	890 689
Korkojaksotukset	0	2 723	0	0
Tuloennakot	17 039	20 708	0	0
Valtion tuet, avustukset ja korvaukset	0	5 100 965	0	5 100 965
Vakuutusmaksujen jaksotukset	2 071	3 169	0	0
Muut siirtovelat, konsernin keskinäiset	0	0	593 973	891 141
Muut siirtovelat	5 461 844	7 723 162	4 359 196	3 428 623
Covid-19 kertapalkkio	0	392 381	0	392 381
Projektijaksotukset taseeseen	1 997 606	0	1 997 606	0
Lapin yliopiston avustus	1 000 000	0	1 000 000	0
Yhteensä	28 833 571	57 289 249	22 241 090	32 658 830

8.3.3. Vakuudet ja vastuusitoumukset

Kiinnitykset, panttaukset tai muut omaisuusvelkojen vakuudet (liitetieto 34)				
Velat, joiden vakuudeksi annettu kiinnityksiä kiinteistöihin	Konserni		Kaupunki	
	2023	2022	2023	2022
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	26 247 566	26 761 209	0	0
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	80 958 807	83 101 807	0	0
Lainat julkisyhteisöiltä	58 102 453	57 016 914	0	0
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	45 445 500	45 445 500	0	0
Muut lainat	0	0	0	0
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	0	0	0	0
Vakuudeksi annetut kiinnitykset yhteensä	126 404 307	128 547 307	0	0

Velat, joiden vakuudeksi annettu osakkeita	2023	2022	2023	2022
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	0	0	0	0
Pantatut osakkeet	8 155 867	8 088 699	0	0
Lainat julkisyhteisöiltä	58 102 453	57 016 914	0	0
Pantatut osakkeet	24 153 545	24 097 205	0	0
Muut lainat	0	0	0	0
Pantatut osakkeet	0	0	0	0
Pantatut osakkeet yhteensä	32 309 412	32 185 904	0	0

8.3.4 Vakuudet ja takaukset

Vakuudet ja takaukset (liitetiedot 35-37)	Konserni		Kaupunki	
	2023	2022	2023	2022
Omasta puolesta annetut vakuudet				
Kiinteistökiinnitykset	4 100 000	4 100 000	0	0
Yrityskiinnitykset	235 000 000	235 000 000	0	0
Talletukset	45 000	45 000	0	0
Muut	0	32 921	0	0
Yhteensä	239 145 000	239 177 921	0	0

Muiden puolesta annetut vakuudet

Muut	70 000	70 000	0	0
Yhteensä	70 000	70 000	0	0

Vuokravastuut (liitetieto 38)	Konserni		Kaupunki	
	2023	2022	2023	2022
Toimitilojen vuokravastuut	40 981 941	41 100 392	288 690 281	185 859 616
Koneiden ja laitteiden vuokravastuut	8 647 884	9 892 745	3 028 130	3 710 421
Maa-alueiden vuokravastuut	8 129	5 885	8 129	5 885
Muut vuokravastuut	44 659	21 352	44 659	21 352
Vuokravastuut yhteensä	49 682 613	51 020 375	291 771 199	189 597 275
- siitä seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	10 210 324	11 337 487	22 942 315	17 197 668
- siitä PPP-hankkeet (public-private partnerships)	0	0	0	0
- siitä sopimuksiin sisältyvät lunastusveloitteet	0	0	0	0
- siitä kuntakonsernin sisäiset vuokravastuut	0	0	251 776 284	156 928 919
Vuoden 2022 tilinpäätöksessä esitetyt leasingvastuut näytetään vertailutiedoissa koneiden ja laitteiden vuokravastuissa.				
Yhteensä	49 682 613	51 020 375	291 771 199	189 597 275

Vastuusitoumukset (liitetiedot 39-40)				
Järjestelyjen tarkoitus	Konserni		Kaupunki	
	2023	2022	2023	2022
Takaukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta				
Alkuperäinen pääoma			98 341 208	98 341 208
Jäljellä oleva pääoma			18 082 981	22 410 963
Takaukset osakkuusyhteisöjen puolesta				
Alkuperäinen pääoma	18 602 999	18 602 999	18 602 999	18 602 999
Jäljellä oleva pääoma	7 014 376	8 308 521	7 014 376	8 308 521
Takaukset muiden puolesta				
Alkuperäinen pääoma	8 433 931	8 433 931	8 433 931	8 433 931
Jäljellä oleva pääoma	3 054 988	3 345 770	3 054 988	3 345 770

Vastuu Kuntien takauskeskuksen takausvastuista	Kaupunki	
	2023	2022
Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastuista 31.12.	535 371 341	485 882 278
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta 31.12.	426 168	280 978

8.3.5 Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt

Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt (liitetieto 41) Järjestelyjen tarkoitus	Konserni		Kaupunki	
	2023	2022	2023	2022
Muut sopimusvastuut	965 334	965 334	945 000	945 000
Sitoumukset avustukseen	0	0	0	0
Seuraavalle tilikaudelle kohdistuva osuus	0	0	0	0
Hankkeiden omarahoituvastuu	0	0	0	0
Sopimusvastuut yhteensä	965 334	965 334	945 000	945 000
Osuus kuntayhtymän alijäämästä		-310 869	0	0
Arvonlisäveron palautusvastuu	9 336 706	34 786 266	0	0
Johdannais sopimukset				
Koronvaihtosopimus 32164				
Koronvaihtosopimus 32164 on tehty yksittäisen lainan korkoriskin suojaamiseksi. Koronvaihtosopimuksella muutettu vaihtuvat korot kiinteiksi. Lainan ja koronvaihtosopimuksen pääoma, eräpäivä sekä koronmaksupäivät vastaavat toisiaan. Sopimus erääntyy 6.6.2034				
Nimellisarvo	5 384 620	5 897 440	5 384 620	5 897 440
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	208 206	450 894	208 206	450 894
Koronvaihtosopimus 32096				
Koronvaihtosopimus 32096 on tehty yksittäisen lainan korkoriskin suojaamiseksi. Koronvaihtosopimuksella muutettu vaihtuvat korot kiinteiksi. Lainan ja koronvaihtosopimuksen eräpäivä sekä koronmaksupäivät vastaavat toisiaan. Sopimus erääntyy 8.5.2028				
Nimellisarvo	3 000 007	3 666 673	3 000 007	3 666 673
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	76 152	165 932	76 152	165 932
Koronvaihtosopimus 32671				
Koronvaihtosopimus 32671 on tehty yksittäisen lainan korkoriskin suojaamiseksi. Koronvaihtosopimuksella muutettu vaihtuvat korot kiinteiksi. Lainan ja koronvaihtosopimuksen eräpäivä sekä koronmaksupäivät vastaavat toisiaan. Sopimus erääntyy 11.5.2030.				
Nimellisarvo	4 333 339	5 000 005	4 333 339	5 000 005
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	223 495	405 267	223 495	405 267
Koronvaihtosopimukset A				
Koronvaihtosopimus A tulevien investointihankkeiden lainoille ajalle 4.1.2022-5.1.2032. Kiinteän koron maksaja yhtiö, vaihtuvan koron maksaja Pankki. Korkojen maksu puolivuositain 4.1. ja 4.7.				
Nimellisarvo	10 000 000	10 000 000		
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	-941 374	-660 637		
Koronvaihtosopimus 32242				

Koronvaihtosopimuksella vaihdetaan rahalaitoslainan vaihtuva korko kiinteäksi. Koronvaihtosopimus on solmittu 20 vuodeksi. Koronvaihtosopimus on käsitelty kirjanpidossa suojaavana. Sopimus on alkanut 10.3.2015 ja päättyy 17.1.2035.

Nimellisarvo

Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan) 255 235 396 613

Koronvaihtosopimukset yhteensä

Nimellisarvo 22 717 966 24 564 118 12 717 966 14 564 118
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan) -178 286 758 069 507 853 1 022 092

Kesken olevat oikeudenkäynnit (liiteto 41)

Oikeudenkäynti	Käsittelyvaihe/ arvio käsittelystä	Aiheutuneet oikeudenkäynti kulut alv 0	Arvio tulevista kuluista	Lisätieto
Sijoituksiin liittyvä oikeudenkäynti	Hovioikeus 27.3.2024	718 659,00 €	20 000,00 €	Vaatus 132 000 €
Kustannusriita palvelutuottajan jakautumisesta	yksittäisen kustannusten kärkeäjoikeus maaliskuu 2024	54 271,00 €	50 000,00 €	Vaatus kaupungille sopimusrikkomuksesta tai vahingonkorvauksesta on noin 5,2 miljoonaa € ja vastapuolen oikeudenkäyntikulut noin 200 000€.

Pienemmät kesken olevat riidat/oikeudenkäynnit	Käsittelyvaihe	Aiheutuneet oikeudenkäynti kulut alv 0	Vaatus	Lisätieto
Hankintapäätös turvapuhelinten hankinnasta	Korkein hallinto-oikeus	5 000 €	noin 30 000 €	Päätös annettu 1.3.2024, oikeudenkäynti maksettavaksi 5 000 € kulut
Palkkasaatavia oikeudenkäynti	Lapin käräjäoikeus	0,00 €	noin 98 000 € +	Maksettu 6 kk irtosanomisajan oikeudenkäynti palkka vuonna 2023. Kaupunki kiistänyt palkkasaatavan muilta osin.
Hallintoriita siirtoviivemaksuista	Pohjois-Suomen hallinto-oikeus	0,00 €		Riidanalainen summa 7,13 miljoonaa €, Lapha hallitus pöytäkirjanote 28.6.2023.

8.4. Henkilöstöä koskevat liitetiedot

Henkilöstön lukumäärä 31.12. (liitetieto 42)	Kaupunki	
	2023	2022
Konsernihallinto	77	75
Hyvinvointipalvelut	8	1 317
Sivistyspalvelut	1 860	1 774
Elinvoimapaalvelut	39	126
Tilapalvelukeskus	64	66
Ruoka- ja puhtauspalvelut	79	102
Tekniset palvelut	104	0
Yhteensä	2 231	3 460

Henkilöstökulut (liitetieto 43)	Kaupunki	
	2023	2022
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	107 507 418	164 406 266
Henkilöstökuluja aktivoitu aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin	144 707	37 202
Henkilöstökulut yhteensä	107 652 126	164 443 469

Luottamushenkilön palkkioista perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut (liitetieto 44)	Kaupunki	
	2023	2022
Rovaniemen seudun vihreät	5 760	5 506
Suomen kristillinen liitto	714	525
Suomen keskusta	10 946	10 920
Perussuomalaiset	5 073	5 133
Vasemmistoliitto	7 512	6 634
SDP	10 976	10 856
Kokoomus	8 128	8 334
SKP Lapin piiri	60	0
Tilitetyt luottamushenkilömaksut yhteensä	49 168	47 908

Tilintarkastajan palkkiot (liitetieto 45)	Kaupunki	
	2023	2022
KPMG Julkishallinnon palvelut Oy		
Lakisääteiset tilintarkastuspalkkiot	25 370	39 700
Muut palkkiot	7 267	5 355
Palkkiot yhteensä	32 637	45 055

8.5. Muut eriytetyt laskelmat

Uimahallin kahvio

	2023	2022
TOIMINTATUOTOT	25 091	17 945
MYYNTITUOTOT	25 091	17 945
TOIMINTAKULUT	-84 324	-68 222
HENKILÖSTÖKULUT	-19 306	-16 457
PALKAT JA PALKKIOT	-15 368	-13 005
HENKILÖSIVUKULUT	-3 938	-3 452
PALVELUJEN OSTOT	-6 025	-6 037
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-19 616	-14 289
MUUT TOIMINTAKULUT	-39 378	-31 439
TOIMINTAKATE	-59 233	-50 276
TILIKAUDEN TULOS	-59 233	-50 276
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	-59 233	-50 276

Ruoka- ja puhtauspalvelut

	2023	2022
TOIMINTATUOTOT	188 872	290 620
MYYNTITUOTOT	188 872	257 242
MUUT TOIMINTATUOTOT	0	33 378
TOIMINTAKULUT	-195 222	-280 041
HENKILÖSTÖKULUT	-55 033	-72 251
PALKAT JA PALKKIOT	-43 841	-57 205
HENKILÖSIVUKULUT	-11 192	-15 046
PALVELUJEN OSTOT	-61 348	-86 492
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-58 010	-97 161
MUUT TOIMINTAKULUT	-20 830	-24 137
TOIMINTAKATE	-6 350	10 579
TILIKAUDEN TULOS	-6 350	10 579
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	-6 350	10 579

Eriytetyissä laskelmissa kirjanpidossa huomioidaan ulkoista myyntiä vastaava osuus toimintakuluista. Eriytetyt laskemat tehdään yksiköille, joilla on ulkoista myyntiä ja toiminta tapahtuu kilpailuilla markkinoilla. Näitä yksiköitä ovat ateriapalvelut, kahviot ja tilapalvelukeskus ulkoisen vuokraustoiminnan osalta.

8.5.1. Tilapalvelukeskuksen eriytetyt laskelmat

TILAPALVELUKESKUS		2023
TOIMINTATUOTOT		1 014 876
VUOKRATUOTOT		1 014 876
TOIMINTAKULUT		-934 918
HENKILÖSTÖKULUT		-12 437
PALKAT JA PALKKIOT		-10 168
HENKILÖSTÖSIVUKULUT		-2 269
PALVELUIDEN OSTOT		-195 586
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT		-673 212
MUUT TOIMINTAKULUT		-53 684
RAHOITUSTUOTOT JA KULUT		-53 312
TOIMINTAKATE		26 645
TILIKAUDEN TULOS		26 645
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ		26 645

120 ROVANIEMI Koko organisaatio
 60 TILAPALVELUKESKUS Erittelykoodi: 1
 LASKENNALLINEN TASE 1-12/2023 Kumppani: ei rajattu

	12/2023	12/2022
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
AINEELLISET HYÖDYKKEET	80 372 156,60	71 634 581,28
RAKENNUKSET	64 140 907,55	66 951 355,85
KIINTEÄT RAKENTEET JA LAITTEET	150 611,03	264 798,60
KONEET JA KALUSTO	414 409,97	394 305,30
ENNAKKOMAKSUT JA KESKENERÄISET	15 666 228,05	4 024 121,53
SIJOITUKSET	2 234 376,28	2 190 364,22
OSAKKEET JA OSUUDET	2 075 585,49	2 057 585,49
MUUT SAAMISET	158 790,79	132 778,73
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	82 606 532,88	73 824 945,50
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
SAAMISET	3 566 328,61	1 490 458,02
PITKÄAIKAISET SAAMISET	0,00	15 021,72
MUUT SAAMISET	0,00	15 021,72

LYHYTAIKAISET SAAMISET	3 566 328,61	1 475 436,30
MYyntISAAMISET	2 487 840,44	310 576,09
MUUT SAAMISET	1 069 463,09	1 023 132,18
SIIRTOSAAMISET	9 025,08	141 728,03
RAHAT JA PANKKISAAMISET	-224,19	-557,44
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	3 566 104,42	1 489 900,58
VASTAAVAA YHTEENSÄ	86 172 637,30	75 314 846,08
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
JÄÄNNÖSPÄÄOMA	95 339 476,72	84 967 218,18
EDELLISTEN TILIK. YLI/ALIJÄÄMÄ	-25 058 942,76	-22 902 734,68
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-1 704 099,94	-2 156 208,08
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	68 576 434,02	59 908 275,42
VIERAS PÄÄOMA		
PITKÄAIKAINEN	10 348 773,00	11 661 589,00
LAINAT RAHOITUS- JA VAKUUTUSLA	10 348 773,00	11 661 589,00
LYHYTAIKAINEN	7 247 430,28	3 744 981,66
LAINAT RAHOITUS- JA VAK.LAITOK	1 569 226,00	1 312 816,00
SAADUT ENNAKOT	57 118,72	0
OSTOVELAT	5 050 352,90	1 747 706,26
KOROTTOMAT VELAT KUNNALTA/KUNT		19 688,70
MUUT VELAT/LIITTYMISMAKSUT JA	47 816,24	53 610,42
SIIRTOVELAT	522 916,42	611 160,28
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	17 596 203,28	15 406 570,66
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	86 172 637,30	75 314 846,08

9 KÄYTETYT KIRJANPITOKIRJAT

Luettelo käytetyistä kirjanpitokirjoista 1.1.-31.12.2023.

Päiväkirja Raindance	Sähköinen arkisto (Rondo)
Pääkirja Raindance	Sähköinen arkisto (Rondo)
Reskontra- ja saldoluettelot	Sähköinen arkisto (Rondo)
osto- ja myyntireskontrasta	
Konsernitilinpäätös	Sähköisenä
Clausion FPM	
Tilinpäätöskirja	Sidottuna
Tilinpäätös	Sidottuna
Toimintakertomus	Sidottuna

Tase-erittelyt	Paperiarkisto/sähköisenä
Liitetietotositteet	Paperiarkisto/sähköisenä

Käytetyt tositelajit

ALKUSA	Alkusaldot	Sähköinen arkisto
BUD	Talousarvio	Sähköinen arkisto
BUDL	Lisätalousarvio	Sähköinen arkisto
KATSU2	Palvelukassa	Paperitositteet
KOMMUI	Käyttöomaisuusmuistiot	Sähköinen arkisto
KOMTOS	Käyttöomaisuustositteet	Sähköinen arkisto
MATKAT	Matkalaskut / M2	Sähköinen arkisto
MRP11-97	Myyntilaskutus, laskulajit	Sähköinen arkisto (Rondo)
MRPHYV	Hyvityslask. kuittaus	Paperitositteet
MRPK	Luottotappiot MR	Paperitositteet
MRPMAN	Manuaalisuoritukset	Paperitositteet
MRPVII	Viitesuoritukset	Sähköinen arkisto / paperitositteet
MUIRO2	Muistiotos2 Rondo	Sähköinen arkisto (Rondo)
MUIRS2	Muistiotos sis2 Rondo	Sähköinen arkisto (Rondo)
MUISIS	Muistio sisäinen	Sähköinen arkisto (Rondo)
MUIST1	Muistiotositteet 1	Sähköinen arkisto (Rondo)
OMAKSU	Ostoreskontra maksut	Sähköinen arkisto (Rondo)
ORPMAK	Ostoreskontra maksut	Sähköinen arkisto (Rondo)
OSTOT	Ostolaskut	Sähköinen arkisto (Rondo)
PALKAT	Palkkatositteet	Sähköinen arkisto (Rondo)
PANKKI	Pankkien tiliotteet	Sähköinen arkisto (Rondo)
SISROP	Sis laskut2 Rondo	Sähköinen arkisto (Rondo)
VYÖR	Vyörytykset	

Käytetyt saldolajit

BUDJ	Talousarvio
TOT	Kirjanpidon toteuma

10 TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUKSET

Rovaniemellä, 25.3.2024

ROVANIEMEN KAUPUNGINHALLITUS

PUHEENJOHTAJA

Junttila Susanna

1. VARAPUHEENJOHTAJA

Mällinen Maria-Riitta

2. VARAPUHEENJOHTAJA

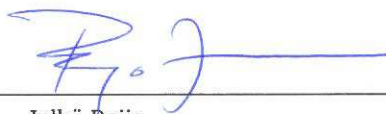

Alaoja Päivi

JÄSENET

Rapo Harri

Jylhä Reijo

Tapio Riku

Keränen Miikka

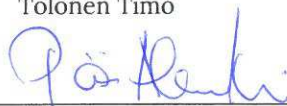
Ikonen Mari

Tolonen Timo

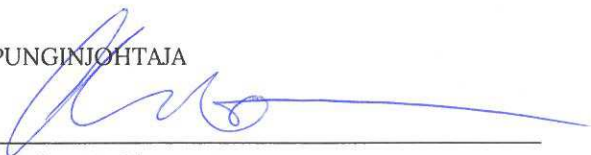

Koskiniemi Tuomas

Alanne-Kunnari Päivi

KAUPUNGINJOHTAJA

Vainio Ulla-Kirsi

TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

Oulussa

~~Rovaniemellä~~ 31. 5. 2024

Suoritettussa tilintarkastuksessa on tänään annettu tilintarkastuskertomus

KPMG Oy Ab

Tilintarkastusyhteisö

Antti Kääriäinen, JHT, KHT